

70. yıldönümünde Türkiye Cumhuriyeti dağılmayı yaşıyor

KÜRDİSTAN'DA OTORİTE PKK'NIN

Türkiye Cumhuriyeti, 70 yaşında. Bu cumhuriyetin hangi koşullarla nasıl kurulduğunu üzerine çok şeyler söylenebilir. Gayri meşru da olsa Ekim 1923'te doğdu, imha ve inkar temelinde yaşadı ve şimdi gerçekliğini ise kendileri açıklıyor:

"Oraları devlet değil, PKK yönetiyor, PKK rüzgarı her geçen gün biraz daha Batı'nın ensesine vuruyor..."

"Güneydoğu'da önemli bir sorun var. Klasik yaklaşımlarla bu sorunu çözmeye şansımız kalmamıştır..."

"Çözemeyecekseniz, o koltuktan kalkın..."

"PKK kararında etkili olursa, bu o bölgede artık devletin geçerliliğini büsbütün yitirdiği anlamına gelir..."

"Acil zirve çağrısı...Devlet yok mu?"

70 yaşındaki TC'nin sadakatine ters düşmemiş basınının bugünlerdeki değerlendirmesi böyle.

Kürdistan'a dayanarak kurulan cumhuriyet, şimdi aynı Kürdistan'da adeta aranın duruma düşmüştür. Açıklamalar, haber ve yorumlar telaş, panik, endişe, kaygı ve şaşkınlık dolu. Bir "efsane", bir "yıkılmaz dev", bir "asırlık çınar" devrilmek üzere. Kıpçak kıyametin heyecanı dorukta, bunun gerginliği tırmanışta.

"Ulusal uzlaşma seferberliği", perde arkasında ve önünde toplantılar ve ardından "acil zirve"ler... Çünkü, onlardan birinin deyimle, "Orada (Kürdistan'da, bn) kaybedilecek top rak, herkesin mezarının üstünü örter..." Çünkü, onlardan bir başkasının deyimle, "PKK, acı ama, Türkiye devletinin egemenliğini hiçe sayıyor" ya da, "açıkça, 'bu topraklarda bizim sözumüz geçer' diyor..." Çünkü, sırada olan üçüncü birinin bir

gün önce, "Bugün basın karşıştığı durum, yarı siyasal partiler için geçerli olabilir. PKK bu kez, ikinci bir emre kadar parti faaliyetlerini

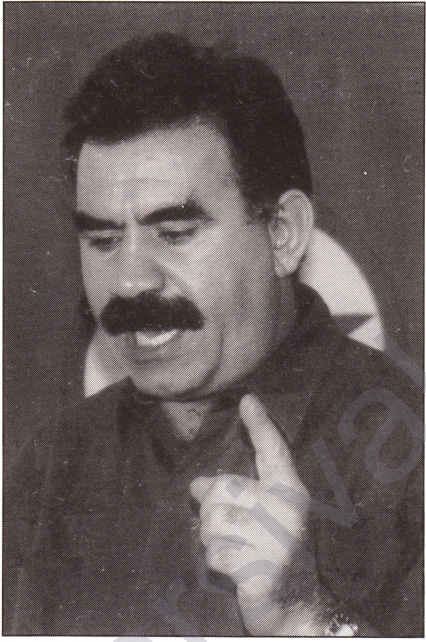
durdurduğunu açıklayabilir" şeklinde yazdıklarından bir gün sonra, PKK tarafından ulusal çapta bir karar daha duyuruluyor ve sömürgeci

partilerin faaliyetlerine son veriliyor.

Telaş boşuna, "devlet nerede" fevriyatları nedensiz değil. Yapılan nedir? Yine onların ağzından: "Yuv-

lak ve içi boş sözler..." Çünkü, "Devlet rüfûre teslim olmaz" plağı dommeye devam ediyor.

Devamı 2. sayfada

TC'nin Lice'deki vahşî katliamına sessiz kalmayacağız

Tahrip edilen Kürdistan tahrip edilen Türkiye olacaktır!

"Çok carpcı bir gerilla savaşının ortaya çıkması söz konusudur. Buna Türkiye'nin baltasını da biraz dahil etmek istiyoruz. Özellikle köy bombalama ve yine Kürdistan'ın harabe haline getirilmesi, bizim Türkiye'nin bazı ekonomik hedeflerine yönelme-ni gündeme getirebilir. Bu konuda sabotajları geliştirebilir. Ya köy bombardmanlarını ve Kürdistan'ın tahribatını durdururlar, ya da Türkiye de yavaş yavaş tahribat yoluna sokulur. Savaş karşılıklı misillemeyle gerektirir. Onlar her şeyiye bizi harabeye çevirecekler, ekonomik gelişmeyi dü-mura uğratabacaklar, köy boşaltacaklar, biz yönelmeyeceğiz! Böyle tek taraflı saldırı olmaz. Biz Türkiye'ye biraz yöneleceğiz. Bunu giderek geliştirebiliriz..."

Karşı taraf kimyasal silah dahil her şeyi kullanıyor. Kobrayı, 'Süper Kobrayı' kullanıyor. Her gün bomba-yı, tankı, topu kullanıyor. Tabii ki, biz de elimize ne geçerse onuyla savaşırız. Kürdistan'ı harabeye çeviri-yorlar. Türkiye'nin de ekonomisi

var, yönelmek zor değil. Yakıplık ykılıyor Kürdistan... Türkiye'nin de yakıplık yıkılacak yerleri vardır. Kültür değerlerimiz tolan edilmeye devam ederse, biz de sömürgeci kültür de-gerilerine yönelebiliriz.

YAZISI 4. SAYFADA

Proletarya enternasyonalizmi ve kemalist solculuk

"Leninist temellerde tutarı bir enternasyonalist düşüncemize evet; diğer halkın iç işlerine karışmama ve iç işlerine müdahale anlamına gelebilecek davranışlardan özenle kaçınma temelinde her türlü mücadele ar-kadaşlığına evet; halklarımızın eşit ve özgür temeller üzerinde yükselcek birliği için ortak düşmanlarımız karşı omuz omuza savaşmaya evet; her iki cepheye yetkin bir savaş dü-zeyine ulaşmak için elimizdeki kay-nakları paylaşmaya evet! Kürdistan'a müdahale edilmesine hayır, Kürdis-tan'da ulusal inkarcılığın örgütlen-dirmesine hayır, solculukla maskelenmiş koruculuğa hayır! Birinci tutum gerçek enternasyonalist tutumdur, esas alınması gereken tutum bu ol-malıdır. İkincisi karşı-devrime destek olmaktır, özel savaş rejimiyle dayanışmaktır. Bu tutumdan mutlaka ve zaman geçirmeden vazgeçilmelidir."

YAZISI 5. SAYFADA

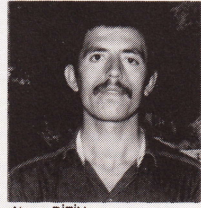
Abdullah ÖCALAN yoldaş değerlendiriyor:

SAVAŞIN ONUNCU YIL DERSLERİNİ DOĞRU KAVRAYALIM VE UYGULAYALIM!

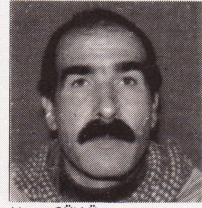
Mücadelemizin içine girdiğimiz onuncu yılında ortaya çıkan gerçekleri bütün yönleriyle değerlendirmek ve kazandıranla kaybettiren etkenleri iyi görmek büyük önem taşır. Bizde en eksik kalan yön de bu oluyor. Rastgele yürümek, savaşmak, çok az düşünceyle altından çıkarmaz sonuçlara yol açmak, yaşanan ciddi bir yetmezlikler. Çoğunlukta da çok düşünüldüğü sanılarak her şeyin doğru yolda olduğu, eksiksinin kalmadığı gibi düz anlayışlarla hareket ediyoruz. Bunun bize hemen her önemli mücadele aşamasında kaybettirdiğini biliyoruz. Kazanmanın etkenlerini hep başka yerde aramak, esasta neyin kazandığını dikkate almamak, önderlik gerçeğini kavramada içine düşülen büyük yanlışlık oluyor. Nitekim çok keyfice ve gaflice yaklaşım, kazanma tutumunu gözardı etmeye götürüyor. Bütün ciddi kayıp nedenlerine baktığımızda, hepsinin taktik önderlikten kaynaklandığını sıkça görüyoruz. Keyfice tutumlarla kendi kişiliğini konuşturarak, "ben de dediğini yapıyorum, özgürlük budur" biçiminde kendini ortaya koymak, yoğunca yaşanıyor. Bu yaklaşımın, sahibini de mahvettiğini sayısız örneklerden biliyoruz.

Mücadele tarihimizde, kazandıran önderlik olgusunun başından günümüze kadar bir bütün olarak nasıl seyrettiğini görmemek, görüp de gereklerini yerine getirmemek; kavramamak, kavrayıp da gereklerini yerine getirmemek; özümsemek, özümseyip de bunu yoğun pratiğe dökmek çokça yaşanan kadro ve taktik önderlik gerçeği oluyor. Aslında savaşın zafere gidişinde engelleyici olan da bu hususlar oluyor.

Devamı 10. sayfada

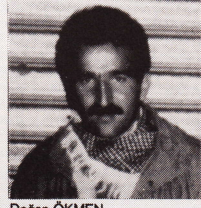
Ahmet DİZİN

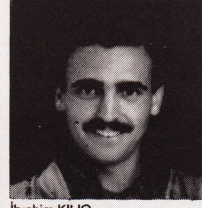
Hasan GÜLLÜ

Şehitlerimizim gücüyle iktidarlaşyoruz

YAZILARI 12-16. SAYFALARDA

Doğan ÖKMEN

İbrahim KILIÇ

KÜRTLER VE İHANET

- I -

"İhanet, en geniş anlamıyla, insanın kendi varlık temellerini reddetmesi, kendisine yabancılaşması, kendisine ve ait olduğu toplumun değerlerine ters düşmesidir.

Fakat tamında derinleşmek için ihanetin çeşitli biçimlerde ortaya çıktığını ve bunların da koşullara göre değişiklikler gösterdiğini söyleyebiliriz."

YAZISI 17. SAYFADA

70. yıldönümünde Türkiye Cumhuriyeti dağılması yaşıyor

KÜRDİSTAN'DA OTORİTE PKK'NIN

Baştarafı 1. sayfa

Ama nereye kadar?
Dipten gelen dalga yüzeye vurmak fırtına öncesi sessizlik kopmak üzere. Cumhuriyetin 70. yaşını böyle yakalayan, onun Kürdistan'daki varlığını-yokluğunu sahipleri nezdinde tartışma konusuna yapılan büyük tarihi eylemin baş hazırlayıcısı Abdullah ÖCALAN yoldaş, yakın geleceğin çizgilerini çiziyor:

"Önümüzdeki süreç çok uzun etkileyebilecek gelişmeler var. Bunlar, bölgenin sosyal, siyasal ve ulusal yapısını her bakımdan zorlayacak gelişmelerdir."

Bu aynı zamanda "bin yıllık rüyanın gerçekleştirilmesi"dir. Mesaj var bunda; çok açık ve anlaşılır biçimde. Muhaplatlarına ulaşmıştır. Parklar daha bir tutuşuyor. Perişan Cumhuriyeti adeta açılıyor ayakları.

Bundan başka ne yapabilir ya da şimdiye kadar yapılmayan nedir? Yapılmayan tek bir şey kaldı: Sorunun köklü çözümüne yaklaşmak. Kürdistan'daki durumdan bu boyuta varmasını, çok şiddetli bir savaşın sürüyor olmasının tek nedeni de, yapılmayan bu tek şeydir.

Sonuç, işte karşı tarafa ağızdan: "Güneydoğuda gazetecilik bitti. Güneydoğuda siyaset yasak. Kepekler indi. Ticaret yok. Televizyona pasdol. Eğitime son. Belediyeye kapalı. Adliye tehdit altında. Mülkiye ateş hattında. Devlet talimatı..."

Engellenen insan hakları da basın özgürlüğü de

PKK, çıkışından bu yana Kürdistan halkının kaderine kendisine teslim etmeyi, onun bin yıllık rüyasını gerçekleştirilmesini ve bu temelde kendi iktidarına sahip kılması amaç eden bir harekettir. Yine Kürdistan halkının özgürlüğünü ve bu halkın üzerinde yaşadığı toprakların bağımsızlaştırılmasını hedefleyen bir güçtür. Stratejisi uygun olarak basıncı sürdürdüğü silahlı mücadele tamamen bu amaçlıdır. Silahlı siyasetin hizmetinde olması, bunun dışında kulanılmaması için var gücüyle iş ve iş mücadeleyi sürükli kılmıştır. Nitekim geçen mücadele yılları çok iyi bilinmekte ve PKK'nın bunun doğrultusunda kanıtlaya dayalı bir sorunu da bulunmamaktadır.

Sömürgeci basının Kürdistan'da dağıtımının engellenmesi, sömürgeci partilerin faaliyetlerine son verilmesi, sömürgeci eğitim hedeflenmesi, özel savaşın hizmetinde çalışan sömürgeci kurumlarla karşı askerî şiddetle baş vurulması bu temelde ele alınacak ve yine bu temelde değerlendirilecek sonuçlara ulaşmak zorundadır. Birbirden ortaya çıkarmayan, tersine yılları zorlu mücadelesi sonuçlandırtıya çıkarmayan, o kadar başarılı olmasına rağmen edilemeyen bir sorunu da bu temelde değerlendirilecek sonuçlara ulaşmak zorundadır. Birbirden ortaya çıkarmayan, tersine yılları zorlu mücadelesi sonuçlandırtıya çıkarmayan, o kadar başarılı olmasına rağmen edilemeyen bir sorunu da bu temelde değerlendirilecek sonuçlara ulaşmak zorundadır.

PKK'nın sömürgeci basını, sömürgeci partileri, sömürgeci eğitimi ve diğer sömürgeci kurumlarına yönelik geliştirdiği ulusal kurulların etkili olmasının altında bir neden

aranacaksa, bu yukarıda kısaca özetlenecek çalıştığımız somut gerçekten başka bir şey değildir. Bunun, "PKK'nın siyasi", "kurullarının hedefli uyuşluğu", "etnik arınmayı hedeflediği" vb. biçimdeki iddialarla hiçbir alakası yoktur. Kesin olan bu doğrultu tersinden göstermek, sömürgeciliğin bu haliyle yaşayama olan ihtiyacından kaynaklanmaktadır. Özellikle basına yönelik tutumu, "basın özgürlüğüne getirilen yasaklama" biçiminde göstermenin hiçbir inandırıcılığı olmaz.

Kaldı ki PKK, denilebilir ki, hiçbir harekete girişmediği kadar basını da göstermiş ve büyük değer biçmiştir. Abdullah ÖCALAN yoldaş kendisiyle yapılan bütün röportajlarda, söyleşilerde ve bizzat elinde başta basına verdiği değeri vurgulmuş ve yanna diğer gazetecilere teşekkür etmiştir; bu belgelidir. Yine PKK'nın kendi basınına da verdiği

büyük önem de bilinmektedir. Buna büyük ihtiyaç olduğu göz önüne getirilirse, söz konusu karar konusunda daha sağlıklı sonuçlara ulaşmak mümkün olacaktır. Bilinir ki, PKK ve Kürdistan gerçekliği, dünyanın en çok tartışılan işi olgusu durumundadır. Nitekim sömürgeci basının bu konuda özel savaş rejiminin talimatıyla yayın yaptığı, onun denetiminde bir araç olarak hareket ettiği şir değildir. Ancak aynı sömürgeci basın güdümülü, tutumunda ısrar ediyor ve bunun adına da "basın özgürlüğü" diyor.

Zaman gazetesiinden Fehmi Kuru, "PKK lideri Abdullah Öcalan, gazete, dergi ve televizyonları önemsemediği veya gazeteleri sevmediği için mi Güneydoğuda basın faaliyetlerini kısıtlama çabasına girdi?" sorusunu soruyor ve kendi mantığı çerçevesinde doğruya yakın bir değerlendirimi yapıyor:

"Bu sorunun cevabının olumsuz olduğunu kuşku yok. Abdullah Öcalan, günlük gazeteleri izlemeye, hatı da kendisi de yazmaya meraklı biri; basın toplantılarını düzenleyip özel mülakatlar verecek kadar gazetecilere açık... Basın-yayın organlarını, kendisi ve örgütü için kullanmaya da çok iyi biliyor Apo... Bu açıdan, PKK liderinin çabasına basına yönelik sanmak, biraz sadıfıllık olur..." Devamlı, PKK'nın bundaki amacının "bölgedeki etkisini dosta-düşmana göstermek" olduğunu söylüyor.

Aslında Fehmi Kuru'nun bu sözlerle yorumunda yer veriyor olması, onun değerlendiren daha fazla özgülü bir köşe yazar olduğunu göstermez. Bütün sömürgeci basının

köşe yazarlarının asıl gerçekçi görmeleri zor değildir. Fakat amaçları farklı ve derleri başkadır. Hürriyet gazetesi i puntolarla "Kahroluyor" manşetini kullanırken, sömürgeciliğin topyekün yaşadığını bir kelimeyi özeltiyordu. Ya da Oktay Ekşi'nin deyişleriyle, "Ülke, hepimizin gözleri önünde karank bir geleceğe doğru sürükleniyor"sa, bu basından gerçekçi değerlendirmeler beklemek safiktir veya büyük bir yanlıdır.

Kürdistan'daki sömürgeci kurumlara karşı geliştirilen bu tutumun devlet bütün kademelerinde çok etkisi yaratması, bu konuda özel savaş cephesinden yapılan tüm açıklama ve yorumların gerçek dışı olduğunu açık bir ispatır. Dolayısıyla Hükümet Sözcüsü ve Devlet Bakanı Yıldırım Akbulut'un "Bu, insan haklarına, halkın haber alma özgürlüğüne karşı bir eylemdir" vb. açıklamalarının hiçbir kıymeti harbiyesi yoktur.

Bu sözler, devletin yaşadığı zayıflık düzeyini kapatmaktan başka bir anlam gelmemektedir. "Basının kendi görevini yapması için devlet her türlü yardımı yapacaktır" sözlerine sömürgeci basın itibar etmiororsa, bu devletin bu vaadini yerine getirmeyeceği kadar gücüstü düştüğünü göstermektedir. Bu açıklamalara, yine Devlet Bakanı Necmettin Cevheri tarafından gösterilen "Orada savaş varsa, savaş muhabirini gönderin" şeklindeki tepkiler karşılık Milliyet gazetesiinden Nal Güreli: "Gazetecilere kahramanlı ve cesaret öğretiyoruz, Tunceli'de bütün partilerin indiren tabelalarını satış çıkıyor ya" biçiminde cevap vermekle, benzer kalıpların sömürgeci basın mahabirlerinin düğümünü ifade ediyordu.

Sonuçta, devlet yetkililerinin bu konudaki açıklamaları siyasi literatüre büyük gaffar ya da devrilen çıkarlar olarak geçmekte kurtulamazlardı. Bunun böyle olduğu o denli kesin ki, sömürgeci uygulamalara halkı hocallığı yapıyor ve bile okellerini güzetmiyorlar ve "Ankara'daki siyasi sorumluluğu o kadar büyük sorumluzluk içindedirler ki, görüldüğü gibi ağzından çıkan kulakları duymuyor. Daha da kötüsü, hiçbirinde, ama hiçbirinde Türkiye'nin karşısındaki bu problemi çözme iradesi ve kararlılığı olmadığı görülüyor" şeklindeki ölmeleri itirafına bulunuyorlar.

Kısacası, geçmişten günümüze kadar, Kürdistan'daki TC sömürgeciliğini temsil ederek uygulayan sömürgeci araçlar siyasi partileridir, eğitim kurumlarıdır, diğer askerî-sivil kurumlarıdır, basın-yayın organlarıdır. Söz konusu sömürgeci, adı ge-

çen bu kurullar aracılığıyla hakimiyetini düşürmüştür bir yaşama mahkum etti, onun kendi gerçekliğine tımdan yabancılaştırdı. Bu halk, en düşürülmüş bir noktadan PKK önderliğinde büyük bir çıkış yaptı. Bir araya geldi, örgütlendi, direnerek savaştı, tarihin en büyük zorluklarına hasına da olsa başardı ve sonuçta iktidarlaşma-değerleşme aşamasına yakalandı. Bunun doğal ya da olması gereken bir sonucu olarak, sömürgeci kurumlar yerine kendi kurullarını geliştirmeye başladı.

Burada söz konusu olan, savışın iki tarafın PKK önderliğindeki halkının Kürdistan'da iktidarlaşmaya, TC'nin ise kendi egemenliğini tımdan kaybetmeye doğru gitmesidir. Sorun, insan hakları ve basın özgürlüğü olsaydı, devrimci basın üzerinde sınırsız baskı uygulanırken, gazeteciler öldürülürken, Lice örneğinde görüldüğü gibi yerleşim alan-

ları yakılıp yıkılarak yine feryatları yükselmesi gerekmez miydi? Bunlar pervasızca gerçekleştirilirden, her yapılan bunun tersi değil midir? Bunlar karşısında basın zirvesi hiç hatırlanır mı? Hayır, hiçbir! Öyleyse yükselen feryatlar, illere kadar işlenen kaygılar vb'nin tümü, Kürdistan'da çok oluğun sonuçlarını artıran dökün "Büyük Türkiye" içinidir. Arkı böyle bir sürecin yaşandığı savış çıkışları atan bu çevrelerde görülmekte ve hiç de isteski olmasalar bile devletlerinin otoritesinin olup olmadığını (daha çok olduğunu) tartışmak zorunda kalıyorlar.

Kürdistan'da otorite kim?
Baharda PKK tarafından ilan edilen tek yanlı ateşkes, TC'nin devam eden operasyonları sonucu hükümlü yitirdiğinden Abdullah ÖCALAN yoldaş yaptığı basın toplantısında, "Tekrar askerî şiddeti öne çıkarıyoruz. Silaha tapıyoruz, ama, askerî eylemlerini tirmandırarak siyasi çözümün koşullarını olgunlaştıracağız" diyor.

Bu sözler TC'den bir beklentiyi dile getirmiyor, tersine sorunun köklü çözümünün bütün zorlukları omuzlamaya ifade ediyor. Devlet yetkililerinin o önemdeki açıklamaları, yine kamuoyunu her zamanki sözlerle rahatsız ediyor. Ama PKK'nın yaklaşımı Genel Sekreteri'nin açıklamalarında kararlılığını ve inandırıcılığını gösteriyordu. "Söz eylemdir" söylemi, PKK'de ısrarla üzerinde durulan bir ikileydi ve bu defalarca kanıtlanan bir gerçekti.

Geçen aylarda bütün sömürgeci

basının Genelkurmayla çağrılıp briefing verildiği ve Kürdistan sorunuyla soğutma talimatıyla görevlendirildiği hatırlanabilir. Elbette talimata uymamaklız, bu basının tabiatına aykırıydı. Bu arada belirteyim ki, Özgür Gündem dışında Aydınlik gazetesi de çağrılmıştı. Ama bu gazete, verilen talimat doğrultusunda diğerlerinden daha başarılı kıtıysa, bu anlamı ve çelişki değildi. Misyonun sol maske altında oynayacağı; çağrılmasa da olurdu. Sonuçta, özel savaşın basını, bütün alanları bekledikten daha fazla etkileyen ulusal kurtuluş mücadelesinin sıradan askerî çatışmalardan ibaret olarak gösterecekti.

Hesaplandı veya hesaplanmadı; unutuldu ya da unutulmadı. Fakat açık olan bir gerçek vardı ki, bu bazı devlet yetkililerinin ağzından da dile getiriliyordu: "Devlet PKK'ye endeksli olduğunu değil, PKK kanunlarının geçerli hale geldiğini, her alanda hüküm sürdüğünü fazlasıyla gösteriyor. Var olan gerçek çok edilebilseydi, zaten onun gizlenmesine ihtiyaç duyulmazdı."

Her şeyden önce TC'nin tarihten gelen tasfiye ya da imha politikasının uygulanma koşulları ortadan kaldırılmıştı. Vahşetin özgürlüğü büyük oranda sınırlanmıştı. İstisnâdiği bir hareket serbestisi engellenmişti. Bu, TC egemenlerinin Orta Asya'dan çıkışlarından bu yana karşılaştıkları büyük bir olaydır. Yine onların tarihinde hiçbir karşı gücün basaramadığı bir gelişmedir. Nihayetinde bu eli kanlı egemenlerin söykim gücü kırılmıştır. Tarihsel önemdeki bu gelişme, sadece Kürdistan halkı açısından değil, Ortadoğu, Kafkas ve Balkan halkları açısından da tarihi bir durumu ifade eder. Bu korunaklı silah güçünde Türk egemenleri politika yürüttüler ve en son Türkiye Cumhuriyeti biçiminde güç oldular. Bu silahlı tehdit PKK tarafından kırıldı, tehdit olmaksızın canlandı.

Gerçekler kısaca böyledir, ikiyüzlü bir politikanın alacağı mesafe kısadan bile sayılmaz. Nitekim gerçekler o kadar dayatıcı ki, devletin ve ona bağlı bütün kurum ve kişilerin bu konuda her söylediklerinin altında bir gerçek yatıyor ya da her söz bir gerçek yön veriyor.

"Bu tür yaklaşımları, gerçekleri örtbas etme çabasının başka bir deyişle yoktur."

Gerçek nedir?
Yıllardan beri hükümetlerin ve resmi makamların kamuoyuna oyalayan açıklamalarının tersine PKK Güneydoğuda "mesafe" almıştır; "devlet içinde devlet olmak" yolunda bir hayli ilerlemiştir.

Hiç kimsede devekusu gibi basını toprağa sokmak ve hamisi nuktalar atma hakkı yoktur.
Devlet ve hükümet yetkilileri, siyasal parti liderleri, milletvekilleri ve politikacılar aymazlık içindedirler.
Yaşanan olay, tüm boyutlarıyla millette anlatılmaktan işe başlamak gerekiyor.

"Yoksa iş isten geçmiş olacaktır..." (Cumhuriyet, Başyaz)

"Türkiye Büyük Millet Meclisi ne rededir?" sorusuyla Millet Cumhuriyet'in Başyazısı...

Bu sözlerin çarpıcılığı, sömürgeci özel savaş cephesine ait bir kurum tarafından diye getiriliyor olmasındadır. Kendi kendilerini yalanlamaları, gerçekleri bir yönüyle de olsa kabul etmek zorunda kalmaları, hep "terör" olarak görüldükleri ulusal kurtuluş mücadelesinin düzeyini ortaya koymaktadır. Çok açık ki, gerçeğin boyutu çok daha ileri bir seviyede seyrediyor. Her şeyden önce, bundan sonra "iş listeni geçmiş" olmayacaktır. Çünkü gözler önünde gerçekler, işten çoktuncu geçtiğini ortaya koyuyor.

Kürdistan'daki durum, söylenmesi gerekenleri net sınırlarıyla belirliyor. PKK, 1990 yılından bu yana Kürdistan'da ikili iktidardan bahsediyor ve bunun için askeri-siyasi çalışmalar yürütüyor. Ulusal kurtuluş mücadelesini, sömürgeci otoriteyi parça parça tasfiye etme temeline tek geçerli otorite durumuna getirmeye hedefliyor. Devrimci savaş bu boyutıyla seyrederken, devlet yöneticileri bu gerçekleri ısrakla gizlemeye çalışıyor ve bilinen "PKK sorun çözümlerini duyuruyor" açıklamalarını tekrarlıyorlar.

Gelinen noktada dogru olan nedir? PKK önderliğindeki devrimci savaş cephesinde, "Kürdistan'da otorite kim" sorunu cevabına daha önceden bulmuş ve dolayısıyla bunun tartışılacak yönü kalmamıştır. Bu aşım bir seviye olarak yerini iktidara ama da diğer bir deyimle devletleşme aşamasına bırakmıştır. Bu noktada da görüldüğü gibi TC güçleri arasında gerisinde ve gündemi belirlemek istemek.

Bu TC'nin istemesi de adım adım gerçekleri görmeye zorlanmasını. Dolayısıyla sömürgeci cephe, "Kürdistan devrim mücadelesinin katetdiği mesafe bakımından önemli bir olaydır. Bu yaklaşım, TC'nin şimdiye kadarki politikalarını ve diğer tüm tedbirlerinin çözümlüğüne itibar ediyor ve geçen bütün savaş sürecini PKK lehine geliştirdi, onu devletleşmeye doğru götürdüğünü kabul etmektedir." şeklinde değerlendiriyor. Bu yaklaşım, hemen hemen sömürgeci basının bütün gözlemlerinde, akıl hocalarında görülen ortak tutumdur.

"Diylar ki: PKK son günlerini yaşıyor. Artık gücü kalmadığından Güneydoğu'da terörü tırmadıyor. İnanılır gibi değil... Oysa Güneydoğu'da da yaşanan olaylar, PKK'nin gücünü yavaşlatmadığını en somut örneği..." (Cumhuriyet, Hikmet Çetinkaya)

Rauf Tamer, "Var ama süylenem" başlıklı köşe yazısında, devlet politikasının oyalanma temelde olduğunu, doğru çözümlerin getirilmediğini belirtirken, yorumunun bir yerinde, "Bilin bakalım, nasıl çözülecek bu Güneydoğu sorunu? Kaç kişi ölecek daha? 5 bin? 10 bin? Hayır, yemez... 50 bin, 100 bin? Bilin bakalım. Kaç kişi?" şeklinde vurgulamalarla buluyor.

Daha benzer birçok örnek... "Üke hepimizin gözleri önünde karalık bir geleceğe doğru sürükleniyor." (Oktay Eski, Hüriyet)

"Halkın korkudan PKK'yi desteklediğini ileri sürmek kocaman bir yalan. Biz bu yalanlar bu hale getirdik. Bugün Güneydoğu'daki halkın raka-

rnını çok abartılı bulabilirsiniz; ama bunlar tecrübelerin rakamlarıdır. Kent içinde yüzde yetmiş, kırsalda yüzde doksanı PKK'yi destekliyor."

Kürdistan'da dört yıldır PKK'ye karşı savaşan bir askeri yetkili, Noka tergisinde yer alırken yukarıdaki sözlerinin devamını şöyle getirmiştir:

"Bizim önümüzde sadece iki çözüm var, bir üçüncüsü kesinlikle yoktur. Üçüncü çözüm bugünkü çözümüdür ve ıllas etmiştir."

PKK-Kürt ayrımı yapmadan açık savaşmaktan yana olan bu göz-dönüş askeri yetkili, yenilgiyi hazmedememen öfkesiyle bu durumu itiraf ediyor ve görüşlerini devamla, "Gerçek durumun itiraf edilmesini bizim bu işi bitirmemeye yolu açıyor. Gerçek durum nedir, çok açık. Kürtler ayrı, PKK ayrı diye bir deyimlendirme komedir. Kürtleri kaldırmağımız göre, kendimizi kandırmaktan öteye gitmez. Bahara bu işi bitiririz" lafları komik iddialardan öteye gitmez" şeklinde sürdürüyor.

"PKK'nin oynunu tutuyor ve Türkiye bir kışkıncı ajanı yuvalarına noktasına geliyor. PKK lideri, bulunduğunuz kuytuda, 'Bin yılını rıyası gerçekleştire' diye el ouşturuyor." (Fahmi Koru, Zaman)

Bu konuda daha çokça olan diğer örnekler de şöye: "Doğu PKK'ya mı teslim? PKK, çevrede istediği gibi kınıyor." (Tahsin Özün)

Sömürgeci basından aktarıldıkları, sömürgeci TC rejiminin önlenemez köçüşünü, kalan zamanın az olduğunu ve bu konudaki bütün açıklamalarının sahteliğini tartışmaya yer bırakmayacak kadar açıkıyor.

Bu durumda, Demirel'in, "Devletin yenileneceğine inanmak lazım" sözlerini kim inandırıcı bulabilir? Ya da Demirel'in kendisi ne kadar inandırıcı bir söylediklerine? Bu sözleri, yaşanan telaşı örtbas etmek, paniği önlemek, alayhindeki psikolojik ortamı tersine döndürmek amaçlı olduğu herkes bilebilecek durumda. Belki de sömürgeci basındaki lakaybıyla "Baba"lığını gösterebilir. Gerçekte ise en terdigin olanları başında Demirel gelmektedir. Onun onlarca yanlış politikaları vardır ve bu süre içerisinde birkaç kez başbakanlık yaptı. Türkiye'nin sorunlarına çözüm getirmekten çok demagji yapıyor. 1991 Ekim seçimlerinde egemenler "terörü bitireceği" yönünde söz verdi ve tanınması istediği süre 500 gün olarak belirlendi. Bildiği gibi Özal'ın ölümine yol açıldı ve kendisi de arkasında dağ gibi sorunlar bırakarak cumhurbaşkanlığı makamına kaçtı ya da kaçırıldı. Elbette böyle bir politikacıdan yarılar ve demagji sözlemler beklenir. "Çözümü" de, "Sorun dağdaki silahlı adamı indirerek halledilir" biçiminden asdırmek.

Ote yandan bütün yapmacık tavırlarına rağmen Başbakan Tansu Çiller, telaşını ve paniğini gizlemiyor. Ayağının tozuyla ABD'den dönükünden sonra dinlenme fırsatını bile bulmadan kendisine biçilen rolü oynamaya koyuldu. ABD'ye unutulmuş, belki de cumhuriyetin kuruluşundan bu yana hiçbir TC başbakanıca olmadığı kadar yardımı muhtaç bir başbakan pozisyonunda yardım dilendi. Bilinen ekonomik yardımını ayrıca siyasi yardımı için tüm "maharetileri" sergiledi. Ürdümün bu lamadığı sömürgeci basının kendisi yazdı. ABD ziyareti önemsiz ya da sonuçsuz geçmiş olmalı ki, doğrudan basının işisini bile çekemedi. TC politikalarına has yaranmacılığın, yağıllığın bir bir türlü sergilenerek Türk halkının onurlu olamayacağı. Nitekim Çiller'in hediye kravatını Bill Clinton'un takarak basın açıklaması yapması, Çiller'i mutluluktan adeta uçurttu. Orada, Çin-

ton'un bu "jesti" üzerine, "Türk halkı bundan gurur duyacaktır" açıklamasında bulundu. Bu, Türk halkının kişiliğine bir saldırıydı, onun özel savaş rejiminin çıkarlarına en sağlıklı bir biçimde alet edilmesiydi.

Bu geizde Kürdistan sorununa ilişkin görüşmeler yapılmadı değil. Ancak fazla bir şey yansımada. Ancak yansyan habere göre tutaksız ve gizli görüşmeler de yapılmıştır. Kaldı ki, Çiller, henüz ABD'deyken Cumhurbaşkanı Demirel'in "Koodinatör benim" demesi sıradan bir vesileyle yapılmış açıklama olmasa gerek. Demirel'in olup bitene ve geçmiş politik tecrübelerini dayanarak bu açıklamayı yaptığını ve bu sözlerin anlamlı olduğunu belirtmek gerekiyor.

Çiller ise, ABD'den döndükten hemen sonra yaptıkları açıklamada, Türkiye'de bulunmadığı sıralarda gizli bazı şeyleri yapıldığını, buna seyrinci kalmayı düzenlemeye yöneleceğini söyledi. Bu açıklamalardan Demirel'i dışlayan bir ton sergiledi. Nitekim "Kriz komitesi" rolünü oynayacak ve MGK dışında toplanacak bir "Genel Kurul" oluşturdu. Kürdistan konusuna ilgilenecek bu komitede, devlete akıl hocalığı yapabilecek asker-sivil kökenli kişiler yer almaktadır.

Ayrıca hükümetteki İçişleri, Dışişleri, Milli Eğitim Bakanlıklarının yerleri değiştirildi. Bu üç önemli bakanlığın yerlerini değiştirilmesinin son günlerde askeri ve siyasi atak geliştirilen ulusal kurtuluş mücadelesiyle tamamen bağlantılı olduğunu belirtmek gerekiyor. 1980'den bu yana ilk defa bu düzeyde böyle bir değişiklik gündeme getirilmiş olması, Kürdistan'da kaybolmaya yüz tutan TC'nin, yaşadığı büyük çözülsünün belgesi olmaktadır.

Bir yandan Cumhurbaşkanı, bir yandan TBMM Başkanı, bir yandan da Başbakan Kürdistan'ı elde tutmanın seferberliği içinde. Buradan da anlaşılıyor ki, "PKK panik içinde" diyen Çiller'in kendisi panik içinde, büyük kaygılar altında ezilmekte, her fırsatta sergilediği güleyleliliği yerini asık bir surlara bırakmaktadır.

Hiç şüphesiz Demirel ya da Çiller'in tek başına bireyler olarak hareket edemediklerini hatırlatmakta da yarar vardır.

Ayrıca mücadelemizin bu ileri aşamasına karşı tutumlar geliştirilen ve söz adına hareket eden güçlerin yaklaşımına da kısaca göz atmak gerekir.

Dersim olayı ve bazı güçlerin tutumu

"Kürdistan ve onun bir parçası olan Dersim, Türkiye halkını da, Türkiye'den gelen devrimcileri de saygıyla karşılayacaktır. Ama bunu yaparken, onlardan, kendisi tarihsel ve somut gerçekliğine saygılı davranmalarını isteyebiliriz. Dersim, Kürdistan halkının en eski bir nüvesidir. Onun ayrılmaz bir parçasıdır. Türkiye solu, Dersim'in bu gerçekliğini inkar etmemelidir. Kemalizm egemenlik sağladı, Türk dili ve kültürü egemen oldu diye, halkımız, Dersim'den vazgeçemez dedikler..."

Bu değerlendirme, Abdullah ÖCALAN yoldaş tarafından 1985 yılının başlarında yapıldı. Buradaki mesaj ve yaklaşım çok açıktır. Hatırlanacağı gibi 15 Ağustos 1984'te silahlı mücadelede başlayıp adım adım Kürdistan genelinde gelişme yoluna girince, düşman Kürdistan'ın bazı bölgelerinin kapısını özellikle tutuyordu. Bu bölgelerin başında Dersim geliyordu. Burası TC sömürgeciğinin en son kanlı bir katliamla düşürüldüğü bir direniş kaleiydi. Ardından beyaz katliam gerçekleştirildi. Sonuçta, TC tarafından

Kürtükten döndürülen bir Türkük maketi oluşturularak amaca ulaşılmıştı. Kemalizm zehirli, kurutucu bir ideoloji olarak benimsenmiştir. Böylece bir direniş kaleisi, kemalist katliamlıklık ve entrikalı sonuca TC'nin en güvenilir kalesi durumuna getiriliyor. Dolayısıyla Dersim'in silahlı mücadelemize karşı kapatılması, bir pilot bölge olarak seçilmesi nedensiz olmuyordu. Elbette bunun 12 Eylül cuntasının özeti de vardır, ama bu daha önce bütün yönleriyle değerlendirilmiştir.

TC, Dersim'i ulusal kurtuluş mücadelemize kapatmak konusunda nasıl ısrarlı davrandıysa, PKK de, Dersim'i girmek, orayı yine özünü döndürüp direniş kaleisi durumuna getirmeye istiyor. Provokasyon ve daha bir çok komplonun be, engellemeye çalışmaları rağmen PKK, Dersim'e girmeyi ve bir daha sökülmemesine yerleşmeye başağyor. En nihayetinde PKK, TC'ye karşı üstün çıkınca 1991'lerden itibaren Dersim'de düşmanı sarsan gelişmeler ortaya çıkmaya başladı ve böylece kemalizm korkulu rüyası haline geldi. Elbette bu, Dersim'e yönelik operasyon, komplonun bittiği anlamına gelmiyor.

Niyetler ne olursa olsun, sonuç itibarıyla değerlendirildiğimizde, Türkiye soldan bazı güçlerin beraberince da TC politikasının geri kalmadığını görüyoruz. Adeta TC'den daha sıkıca, hem de enterasyona tanıklık adına Dersim'e sarıldıklarını anlamak ediyoruz. Bütün Kürdistan bölgeleri gibi Dersim de sol güçlere açıktır. Bütün Kürdistan'ın tüm güçlerle ortak düşmana karşı üs alan olarak kullanılmasını isteyen ve hatta bunun için çağrı yapan PKK'dir. Fakat bu işleme bilinen konuyu nedeniyle sadece Dersim'de ve düşman yerine de PKK'ye karşı oldu mu, bu, başka bir anlamla değil.

Çok açık ki, gerçek böyledir ve bu durum söz konusu sol güçlerin açısından bir tarihselik değilse, utanç verici bir yaklaşımdır.

Başta Doğu Perinçek olmak üzere TDKP, TKP-ML vb. bazı güçlerin PKK'ye yönelik karalama faaliyetlerini bu döneme denk gelmesi tesadüf olarak değerlendirilmekte ise nedün bulamıyoruz. PKK önderliğinde ortaya çıkan gelişmelerin iktidarlasmaya ve devletleşme yolunda somutlaşması durum, halkımızdan ve onun dostlarından sevinç ve coşku yaratıyor. Aynı durumda Aydınlık çevresinde açığa düşmanca tutumlarla yol açmasını anlıyoruz. Ama TDKP, TKP-ML gibi güçlerin Dersim'i PKK'den kurtarma çabalarını nasıl anlayacağız? Hozat ilçesinin Tavuk köyünde ARGK çatışmada 6 TDKP'linin ölmesi bir sonuçtur. Bu sonucun nedenlerini kimler yarattı ve ARGK'nin bütün ısrarlarına rağmen olayın bu boyuta varmasını kimler dayattı? Bugün Dersim'de düşmanın yalvarmadığını bu güçler yapmaya çalışıyorlar. Bunlar faaliyetlerinin merkezine PKK'nin teşhirini koymuş ve bu konularıyla düşman uylumalarını paraleline düşüyorlar.

Dersim'deki uğraştırmaları yetmiyormuş gibi, Dersim'deki bu ölüm olayına dört elle sarılıyorlar ve bunu milliyetçiliği suçlayıcı olarak karşıdevrimciliği suçlayıcıla terfi etmemen gerekeceği haline getirdiler. Bu güçler hiç değişmeyecek mi, hep böyle kalıp kendilerini ne de suçlamaları kandırarak? Bu suçlamaları yanlırca obalecekleri ne yazık ki kendileri inanabiliyorlar mı?

Yapılan bütün suçlamalar, hemen her gün sömürgeci basın ve yayınlarından okuduğumuz ve duyduğumuz türündedir. "Açık mektup"lar yazmak, "uyanlar" yazmak, bildiriler yayınlamak yetmiyormuş gibi bir araya ge-

lerkek toplantılar düzenlemek, bundaki niyet ne olursa olsun, sadece TC'ye kazandırır. Herkes biliyor ki dönem kırılıcı, gelişmeler olağanüstü niteliktedir. PKK'nın Kürdistan'da egemen olma yolunda daha mesafe katmetmesinden neden rahatsızlık duyuluyor? Bundan TC egemenliğinin tercih edildiği anlamı çıkmıyor mu? Bu karşı tutumla Kürdistan halkının kemalist devletten kopuşu engellenmeye çalışılıyor mu? Yapılan her şey sonuçları itibarıyla değerlendirilmeli. Bu konuda kadar işler? PKK Kürdistan'da halk iktidarına doğru giderken, Doğu Perinçek'in yolunda bir saldırı kampanyası yürütme, PKK'yi güçlendirmeye çalışmaktan başka bir anlamı gelebilir mi? Bu da Türkiye'nin bütünlüğüne, dolayısıyla Kürdistan'ın iktidarı savunmaktan başka nasıl izlenilebilir?

Kısacası bu sol güçlerin söz konusu tutumları çok yönlü değerlendirilip çirpili sonuçlar çıkarılabilir. Yine bu temelde adı geçen güçlerin asıl niyetlerinin ne olduğu, PKK'yi hangi amaçla yiva çözüldükleri konusunda açıklık getirmek zor değildir. Ancak buna gerek yok. Bu güçler de kendilerini biliyorlar, PKK'de onları tutuyor. Fakat gün, ortak düşmana karşı savaşma gündür. Gün, ortak düşmana karşı cepheleşme, varsa çeşitlikleri olgunlukla ele alıp çözüme götürür. PKK'nin tutumu böyledir ve bunda da sonuna kadar ısrarlıdır. Sol güçlerin arasında çekimlik yaratma, özellikle çatışma ortamını hazırlama amacında değildir, olmayacaktır da. Nitekim PKK, söz konusu örgütler de güçlerini çalmasını yapmıştır ve bu çağrısı halen de geçerlidir.

Dünyayı sarsacak büyük devrim yankıdır

PKK önderliğindeki son gelişmeler, devrimin ayak seslerini yükseltiyor. Abdullah ÖCALAN yoldaşın öngörülerine uygun bir yürüyüşün başlı olursu, dönemsel taktiklere doğru bir anlayışa hakimdirleşme, devrimin kesin zaferi birkaç yıl içinde gerçekleşebilir. Bunun konuşulması olgunlaşmıştır, imkânları bir hayli artmıştır. Bu zaferin savasçılarında her şey verilmiştir. Donanım tamdır. Geriye kalan yıkılmektir. Gerekenler layıkıyla yerine getirilsen, dünyayı sarsacak büyük zafer birkaç yıldan daha kısa bir süreye sığdırılabilir.

1993 yılına böyle görkemli gelişmeler sağdırılacak, bu gelişmeler temeline, 1994 yılının baharında büyük devrim irtinalarının kopması nitelikte dahilidir. Sömürgeci özel savaş rejimini sınımdan saran telas bu nedendenler. Demirel'in, "Devlet her yerdere ki, benim genelaim sehit düşüyor" sözleri bir anlamda doğru. Fakat bu devletin bulunduğu her yerde ser darbelebilir, gücü siyasal atımlarla söküldür alınmakta olduğu bir o kadar doğrudur. Yine bu anlamıyla sonuçta Rauf Tamer'in, "Nerededir devlet? Hiçbir yerde değildir" sözleri Demirel'in söylediklerini kesin yapıyor.

Hiç şüphesiz sömürgeci devlet çok yönlü tedbirleri yönelecektir. Bunda şiddeti esas alacağı kesindir. Bunun dışında tasfiye amaçlı bazı reform girişimleri için de hazırlıklar yapılıyor. Fakat bu TC'nin esas alacağı şiddetli distalasmadır. Fırsat buldukça Sıddet'e görüldüğü gibi benzer ve daha ağır kanlı katliamlara başvuracaktır çekimlecekler. Tabii ki katliam yerlerini seçimi de kendincede isabetli yapmaya çalışacaktır. Nasıl ki Lice şaheedında Dıybakır'dı düşürmek istemesi, bundan sonra da hedefinde ulusal kurtuluş mücadelesinin en çok köklesse Devamı 25. sayfa

TC'nin Lice'deki vahşi katliamına sessiz kalmayacağız

TAHRİP EDİLEN KÜRDİSTAN TAHRİP EDİLEN TÜRKİYE OLACAKTIR!

Kürdistan'da yaşanan gelişmeler partimizin denetimini adım adım alana yaydı, sömürgeçliği bütün kurum ve kuruluşlarıyla adım ortadan kaldırdı; halk ıktidarının adım adım inşa edildiği ve kurtarılmış alanların yaratılmaya doğru gittiği bir süreçte denk geliyor. Bu her açıdan Kürdistan halkının ve ülkesinin özgürlüğü yıllardır. ARGK her açıdan kendisini kurumlaştırarak, Kürdistan'ın bütün alanlarına yayılıyor. Kürt halkı bütün sömürgeci kurumları reddederek, onlara karşı savarak kendi ulusal kurumlarını geliştiriyor, yetkinleştiriyor ve böylece adım adım kendisini iktidarlaştırıyor.

Böylesi bir süreçte yaşanan bir dizi gelişme var. Bunların en önemlisi özel savaş basınına Kürdistan'da yasaklanması ve TC'nin siyasal partilerinin kapatılmasıdır. Ayrıca TC'nin eğitim kurumları kapanırken, memurları da istifa ediyorlar. Basın ve siyasal partiler, ARGK'nın aldığı bu kararlara uyarak ülkemizde siyasal otoritenin kimde olduğunu açıkça göstermişlerdir. Kürdistan TC sömürgeçliğine sosyal, siyasal, kültürel ve ekonomik olarak kapatılmıştır. TC kendisini büyük ekonomik yuklemlerle çıplak askeri zor temelinde Kürdistan'da tutmaya çalışmaktadır. Yaşanan son gelişmeler PKK'nın Kürdistan üzerindeki otoritesini açıkça göstermiştir.

Bu gelişmeler yaşanırken TC'nin iç yapısındaki çarpıklık ve belirsizlik daha da netleşiyor. Kontra basın kökleri yazarları bu gelişmeler karşısında çilgına döndüler. Yıllardır direktifler doğrultusunda yazdıklarının gerçeğe bağdaşmadığını görünce bir taraftan kudurmuşça PKK'ye ve PKK önderliğine saldırdılar, diğer taraftan bu başansızlığın sorumlularını aramaya koyuldular. Burjuva siyasetçiler birbirlerini açıkça eleştirirken geçmişten daha değişik bir üslup kullandılar. Bakanlar görevinden alındı. Tansu Çiller ABD'ye Denk Demirel bu savasta koordinatör olduğuna açıkladı. Daha sonra Tansu Çiller dönünce çok ilginç açıklamalarda bulundu. "Ben yokken çok şeyler olmuş" biçimindeki bu açıklamalar sıradan söylenen sözlerin dışında oldukça anlamlıdır. Bu, devlet içinde var olan panik havasının dışı vurumdur. Devlet özel savaşın emrinde bütün kurum ve kuruluşları bir panigide ve dağılıma yayıyor. Bu panik havası kendi içinde çatışmalara kadar da varabilmeye. Bu temelinde yaşanan Uğur Mumcu'nun, Esref Birtün'ün öldürülmesi ve en sonunda Kürt sorunu konusunda adım atacağı söylenen Turgut Özal'ın öldürülmesi devlet içindeki bu çelişki ve çatışmanın sonucudur. Bunun daha da siddetlenecek devamı edeceği bellidir. Kürdistan'daki yenilgi kesinleşince bunun daha da hızlanacağı açıktır. Bir taraftan bu çatışma, diğer taraftan çıplak zordan başta Kürdistan'da varlığı kalmayan TC'nin, katliamlardan medet umma çığınlığı birleşince, TC Lice'de katliam gerçekleştirildi.

Tuggeran Bahadır Aydın'ın partimiz tarafından öldürüldüğünü ARGK Ana Karargah Komutanı Cemil

Bayık yoldaş açıkladı. Kendisi kontrgerilla olan Diyarbakır Bölge Jandarma Komutanı Bahadır Aydın, TC tarafından öldürüldü. Daha önceki olaylarda da görüldü ki, TC en bağlı elemanların dahi öldürülebilir. Olay bir yönüyle kendi içlerindeki

narak cami avlularında kurşuna dizildi. Katliamda ağır silahların yanında yakıcı ve zehirleyici kimyasal silahlar da kullanılmıştır. Kentin üzerinde oluşan gaz bulutu durumu biraz daha anlaşılır kılmaktadır. Sömürgeci ve faşist TC, Lice'yi yer-

min önünde altı kişi yanarak can verdi. Benim üç çocuğum öldü. Karım ağır yaralı, bir yaşındaki kızım göğüs bakımında daha yeni çıkarıldı. İki gözü paltmış, sağ kolu da kırık. Bizler dışında evde bulunan misafirlerimiz Ali Canpolat, Hüseyin ve karısı Salih Boğa öldüler."

İlçeden gizlice çıkabilmeyi başaran bir devlet memuru ise olayları şöyle anlattı: "Olayı başlatan resmi bir polis minibüsüydü. Minibüs tuğayın altı tarafına gelince ateş etmeye başladı. Bunun ardından Lice'deki bütün polis, özel tim ve askerler rastgele ateş etmeye başladılar. Tuğayın yanındaki mahallede kurulan olmadı. İlk gün (22 Ekim) sabah 09.00'dan 16.00'ya kadar yaklaşık 200 evi tamamen yakıtılar, akşam 18.00'den itibaren de çarşısı yağmalayıp yakıtılar. Dükkanları ve evleri yakmadan önce içinde para, altın vd. kıymetli eşyaları alıyordu. Bir dükkan'daki çelik kasa'yı uçaksavar ile açtıp parayı aldıktan sonra yerine kağıt koyup dükkanla birlikte yakıtılar. hayvanları ahırlarla birlikte yakıyorlardı. Beş tane kobra helikopteri akşama kadar bomba yağdırdı. İlk gün görev bildiğim ölü ve yaralı sayısı 200'ün üzerindeydi ve sonradan daha da çoğaldı. Ölüleri traktörlerle taşıyıp tuğaya ve emniyete götürüyorlardı. Şimdi cesetler ortada yok. En korkuncu da, üç yaşındaki bir çocuğu ateşin içine atarak yakmalaydı."

Olayın ertesi günü ilçeye giden Diyarbakır Valisi İbrahim Şahin'in gözleri önünde katliama devam edildiğini anlatan bir gördü tanığı ise şunları söyledi: "Valinin gözleri önünde evleri yakmaya devam eden devlet güçlerini sükayet eden bir Lice'lye ise binbaş ana-avrat küfür ederek ölüme tehdit etti. Ayrıca çarşıdaki esnafın çoğu ölmüştü. Çarşada köyünün muhtarı ile kardeşi ve bir yeğeni de askerler tarafından öldürüldü. Birçok insan kurşuna dizildi. Hala da çok fazla kayıp insan var. Hiçbirinden haber almıyoruz."

Yüzlerce insanın tuğaya ulaştırılan toplama kampına toplandı. Lice'de yaşanan olayları anlatan bir devlet memuru olan bir başka gördü tanığı ise ilçe dışına değişik yöllardan çıktığını şöyleyeleker şunları belirtti: "Perşembe günü bir arkadaşım ölümü dolayısıyla Diyarbakır'dan Lice'ne bir köyüne, yasevini ziyarete gittim. Cuma günü dönerken Lice'de askerler tarafından durduruldu. Jandarmalar yolu bariyerlerle kesmişti. Diyarbakır'a dönme izin vermediler. Ne olduğunu anlamadım silah sesleri geliyorlardı. Lice'yi jandarmalar tanyarladı. Silah sesleri akşam saat 07.30'a kadar devam etti. Öğlede doğru Kulp yolunda 30 askeri cense ve 8 adet tankın birliği vardı. Bunlar ilçe dışına tuğaya tutuldu. Bir den havada 4 helikopter gözüktü. Bu helikopterler Lice mezarlığının alt tarafında havadan ilçeyi taramaya başladılar. Her tarafı yarıyorlardı. Dumanlar yükseliyordu. Gördüklerim bana Saddam'ın Kuveyt'e yaptıkları anımsattı. Zorunlu olarak geceyi Lice'de geçirdim. Cumartesi

sabahına kadar silah sesleri kesilmedi. Sabah saat 06.30'da kafasına kurşun sıkılarak öldürülen bir kişinin cesedini yol kenarında gördüm. Sonradan bunun çoban olduğunu ve jandarmalar tarafından öldürüldüğünü askerler bana söylediler. Gördüklerim resmen bir vahşetti. Özellikle Kulp'tan gelen tank ve cemselerin Lice'ye yaptıkları unutamıyorum. Tanklara Cantürk'le ait evin karşısına geçerek top atışlarına başladılar. Evi yerle bir ettiler. O evden kimsenin sağ kurtulduğunu sanmıyorum. Yaşadıklarımı ve gördüklerimi dile getirmiyorum. Yaşanalar bir vahşetti, bir vahşet."

Sömürgeci TC'nin Diyarbakır Valisi İbrahim Şahin'in Lice'deki devlet katliamı sonrasında verdiği hasar raporu şöyledir: "3'ü çocuk 13 kişi öldü. 1975 yılında yaptırılan 398 prefabrik evi ise 242 isyeri tamamen veya kısmen yandı. 6'sı özel, 5'i belediyeve ait 11 araç yandı. Çatışmalar sırasında kamu kuruluşlarından Tekel, Belediye, TEK, PTT, Sumerbank, Jandarma Komutanlığı, Piyade Komando Komutanlığı, Emniyet Müdürlüğü kaymakamlık binaları isabet alarak camları kırıldı. Çatışmalardan sonra yapılan operasyonlarda, durumları şüpheli görülen 74 kişi de gözaltına alındı."

Sömürgeci TC, kendi açıklamalarında bile suçunu gizlemeyor. Açıklamalara göre neredeyse Lice'nin tamamı yanmışken resmi binaların sadece camları kırılmış. Mızrak artık çuvala sığıyor. TC suçlarına yenileni ekliyor. Kürdistan'da uçun panigini yayıyor. Kuwayi Milliye ruhuna çilgına katliamları yapma pervasızlığıyla gizleme gereğini bile duymuyor. Neden Tuggeran'da bir tek askerin ölmediği konusunda ise bir açıklama bulunmuyor. Madem general ilçeyi bastı, neden sömürgeci askerlerin öleni öldürdü? Halkın oturdugu evler yerle bir olurken, neden devlet binalarının sadece cam kırıldı? Katiller bunu cevaplayamazlar.

Sömürgeci TC gerillaları Lice'ye saldırdığını iddia etme sahtekarlığı gösterirken, ARGK komutanların açıklamaları yaşanan gerçeğeleri daha da netleştirir.

ARGK Ana Karargah Komutanı Cemil Bayık yoldaş açıkladıkları şöyledir: "Gerilla Lice'ye saldırdılar. Kesinlikle gerilla ile bir çatışma olmadı, devlet güçleri katliamı çok planlı gerçekleştirdiler. Bahadır Aydın'ı da öldürdüler. General devlet tarafından öldürüldü. İlçeye devlet güçleri tank ve toparla saldırdıkları katliam yapmışlardır. Ayrıca havadan da helikopterlerle bombalanmıştır. Bildiğim sınımda kadar katledilen insan sayısının 380 olduğudur. Bir mahallede kurtulan bir yurtsverer birliğimize ulaştım, verdiği bilgi göre kendisinin bulunduğu mahallede 27 kişi camıye toplatılarak kurşuna dizilmiştir. Bombalanma yalnızca Lice'nin merkezinde yapılmadı, çevre köyler de bombalandı. İçerinin tüm ulaşım ve iletişimi koparıldı, tamamen ablukaya alındı." Aynı konuda Amek Eylet Kom. Devamı 25. sayfta

TC, Netice Cantürk'ün gözlerini kör ettiği gibi insanlığın da gözlerini kör edeceğini sandı. Ama başaramayacak!

çatışma gibi görünürken, diğer yönüyle de Lice Katliamı'nın yapılmasına gerekecekti. Nitekim Tuggeran'ın öldürülmesi konusunda TC kurum ve kuruluşlarının açıklamaları birbirleriyle çelişikli ve gerçeklerin üstünü örtme temelindeydi. Bu olay yaşanırken Ankara'da bir dağılıma ve iç darbe girişimlerinin olduğu da göz önüne alınır, bunun bir yönüyle devletteki dağılıma durdurma yönelik bir girişim olduğu da rahatlıkla anlaşılabilir.

Olayın bu boyutu bir tarafta, sömürgeci TC, Lice'de katliam yapmıştır. Günceler süren saldırılarla Lice'yi yerle bir etmiştir. Saldırlarda tank, top, ve kimyasal silah kullanılmıştır. Yüzlerce ifade edilen insanın katledilmesi, yüzlerce yaralanması. Lice ta üstüne taşa bırakılmamasına rağmen yer edilmiştir. Yüzlerce genç toplama kamplarına toplanmış, birçok kurşuna dizilmiştir.

Lice'de yaşananları gördü tanıklarının ifadeleri ile anlatsak sömürgeçliğin barbarlığı daha açık ve net anlaşılacaktır.

TC'nin sömürgeci güçleri, 22 Ekim günü gerillaların Lice ilçe merkezi başlığını ve Tuggeran Bahadır Aydın'ı öldürdüğünü iddia eder. Lice'yi tank, top ve silahlarıyla ateş altına aldılar. Bütün insanları temelinde toplayarak evleri yakıp, yıkmaya başladılar. Sokağa çıkma yasası sürenken sömürgeci güçlerin namuları günbویu susmadı. Daha sonra insanlar evlerinden al-

bir ederek bir tek canlı bırakmamayı planladılar. Olaylar biraz da o doğrultuda gelişti. Lav silahlardan yaralanan ve gözleri kör olan bebekler TC'nin vahşetini anlatmaya yetiyor. O çoluk-cocuk demeden her Kürt insanını katletmek için bütün planlarını yapmıştır. Bunun adı da topeykin imhadı. Topeykin imhane hedefi Kürt ve Kürdistan olgusunu tarihten silmek olmaktadır.

Lice'de bunlar yaşanırken buraya gitmek isteyenler ilçeye sokulmadı. İlçedeki yakınlardın durumlarını merak eden insanlarımız Lice'ye sokulmadı. Lice topa tutulduğu günlerde Diyarbakır, Bingöl ve Muş uçgeninde 50'nin üzerinde köy yakıldı, bu köylerde yüzlerce insan katledildi. Diyarbakır Tıp Fakültesi Hastanesi'nde vücudu yanan ve gözü kör olan Kenan Cantürk'ün olayla ilgili olarak söyledikleri şöyledir: "Biz Kalawan Mahallesinde oturuyoruz. Sabah çarşıya çıktım. Askerler çarşıya girmek evlerimize çekilmemizi, çekilmemize bizi yakacaklarını söylediler. Saat 09.00 sıralarında, biz daha yeni evlere çekilmiştik ki, silah sesleri gelmeye başladı. Silah sesleri tek taraflıydı, özellikle tüm şehir ile Fum ve Şahar mahallelerini tanyarladı. Biz evde on kişiydik. Evlerimizden at konular oldu için hemen tutuşmaya başladılar. Bizler ahıra inmek istedik. Bu arada devlet güçleri bir yandan ilçeyi yakarken diğer taraftan sokağa çıkmayın diye anons yapıyorlardı. Benim gözleri-

Proletarya enternasyonalizmi ve kemalist solculuk

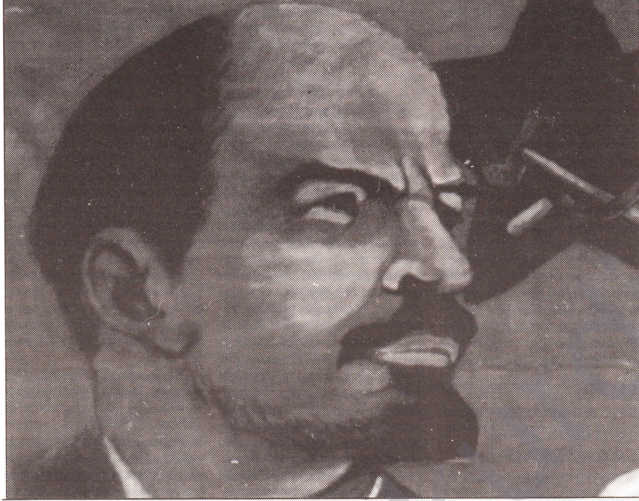
Türkiye solunun pratiğinde gerçek devrimci içeriğinden tamamen boşaltılan, kendisine oldukça ters anlamlar yüklenen ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı bir savaşım aracına dönüştürülmesi istenen sosyalist devrim iktidarından biri de proletarya enternasyonalizmidir. Kürdistan'da halk savaşının yükselmesiyle birlikte, genelde Türkiye solu ezanından biçimsel düzeyde rejime karşı yürüttüğü mücadeleyi tümüyle bir yana bırakıp tam bir mezar suskunluğuna gömülürken, solun sicili bozuk bazı kliklerinin son günlerde devrimci ilkeleri piçleştirme girişimlerini iyice hızlandırdıkları görülmektedir. Öyle ki, özünde düzeni koruyan güçler konumunda bulunan ezan katkısız sosyal-şoven çevreler, proletarya enternasyonalizmi ilkesinin arkasına sığınarak Kürdistan devrimine saldırılmakta, "sol" dan tamamladıkları düzene savaş açan devrimci güçleri burjuva milliyetçiliğiyle itham etmektedirler. Söz konusu çevreler egemen ulusun içreç sömürgeci çıkarlarını üstü örtülü bir biçimde savunur ve uluslar arasında hüküm süren eşitsizliğin varlığını sürdürmesinden yana tavır alırlar. PKK'nin yok oluşun eşliğine getirilmiş olan Kürt ulusunu yeniden yaşam kavgasına çekme çabalarını sosyalizm karşıtlığı ile damgalamakta; bu noktada Kürdistan'da kirli özel savaş tırmandıran Türk faşist rejiminin paraleline düşmektedirler. Devrimci ilkeleri tahfif ederek işe yaramaz sözcüklerle getirme uğraşı içinde ki bu tür çevreler, kendi egemenlerini Kürdistan'a ateşe verme yetkisine sahip kabul eder veya ezanından onların bu doğrultudaki çıkınca girişimleri karşısında suskunluğu yeğleyen, Kürdistan halkının devrimci öncüsünü çıra yakma hakkından bir deyimle kozmopolitizm telkin edilmektedir, başka bir deyişle, PKK'nin, varlığı inkar edilen Kürt ulusal kimliğini ortaya çıkarmak için sergilediği kararlara karşı tavır almamakta ve özünde buna saldırmaktadır. Dolayısıyla bu tür çirkin tahrifatların anlamı ve esas amacını gözler önüne sermek, proletarya enternasyonalizminin anlamını kısaca yeniden ortaya koymak ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin derin enternasyonalist özünü sergilemek önem taşımaktadır.

nin eşit ve saygın bir üyesi düzeyine yükselme çabası içindeki Kürdistan halkının bağımsızlık ve özgürlük mücadelesine karşı bu tarzda kullanılan girişimleri hoşgörüle karşılamak olanaksızdır. Burada devrimciler

ulaşmayı işin merkezine oturtmak, bu temelde içeride devrimci savaşımla sürekli olarak, dışarıda işçi sınıfı ve ezilen halkların kurtuluş mücadelelerini sarımsız bir kararlılıkla desteklemek zorundadır. Proleter

ülkede yaşamın her alanında özgürlük ve eşitliği geliştirip kökleştirir, devrimci dönüşümü süreklileştirir ve yeni insanı yaratma çabalarını arıdıcı biçimde sürdürürken, öte yandan sosyalizmi dünya çapında ege-

şen çeşitli ulusal ve toplumsal kurtuluş hareketleri mahkum edilmiş, veya ezanından destek verilmeden kaçınılmıştır. İlerde bu konu üzerinde daha kapsamlı durulacaktır. Bu yaklaşımın Türkiye solundaki yansımaları ise, ne zaman gerçekleşeceği belli olmayan Türkiye devriminin bitirilmesi, Kürdistan devriminin ise parça yerine konulması olmuştur; ikincisi birincisine tabi kılınmıştır. Oysa parça-bütün ilişkisinin bu yaklaşımla hiçbir ilgisi yoktur. Böyle bir yaklaşım "ulusal sosyalizm" türünün ve sosyal-şovenizmin bir kurnazlığıdır. Bütün her zaman dünya devrimidir ve öyle olmalıdır. Bir ülkede gelişen devrimci hareket dünya devriminin çıkarlarına aykırı düşmesi halinde destekten yoksunluğa hak edebilir. Bu da ancak çok sınırlı bir dönem için söz konusu olabilir. Herhangi bir ülkede devrimci hareketin yıllarca bütünlü gelişmesi, başka bir deyişle dünya devriminin çıkarlarına aykırı düşmesi asla düşünülemez.

Ulusal değerler ve ulusal kültür denilen şeylerin burjuva değerler ve burjuva kültürü olduğunu, bunların proletaryayı ilgilendirmediklerini, ulusal kurtuluş uğruna savaşımın burjuva sınıflar arasındaki bir pazar dalaşması niteliği taşıdığını ve proletaryanın bu kavğadan uzak durması gerektiğini savunmaları, eğer bilinçli ajanlar değilse, en halis küçük-burjuvalardır.

enternasyonalizm adına en hafif deyimle kozmopolitizm telkin edilmektedir, başka bir deyişle, PKK'nin, varlığı inkar edilen Kürt ulusal kimliğini ortaya çıkarmak için sergilediği kararlara karşı tavır almamakta ve özünde buna saldırmaktadır. Dolayısıyla bu tür çirkin tahrifatların anlamı ve esas amacını gözler önüne sermek, proletarya enternasyonalizminin anlamını kısaca yeniden ortaya koymak ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin derin enternasyonalist özünü sergilemek önem taşımaktadır.

devrimin evrenselliği ilkesi bir yana itilerek yerel özelliklere mahkum olması durumunda, içerideki tüm olumlu çabaların sonuçta akamete uğraması kaçınılmazdır. Bu yaklaşım, költüklük okyanusunda küçüküç bir ada cenneti yaratma saplantısına düşmek demektir ve bu cenneti yaratmanın da hiçbir güvencesi olmayacaktır. Öze olarak şunu belirtmek gerekir ki, hedefinde dünya devrimi bulunmayan bir enternasyonalizm düşünülemez ve böyle bir doğrultuya girmeyen bir devrim kesinlikle nihai zafer ulaşamaz.

İşçi sınıfı, emperyalist-kapitalist sistemin bir halkası durumundaki egemen sınıfların baskı, sömür ve zorbalığına karşı kendi ulusal sınırlar içerisinde mücadele edecek, bu sınıfların örgütlü zorunu bu sınırlar içinde parçalayarak devrimi gerçekleştirecektir. Bu bakımdan biçimi açısından proleter devrimin ulusal yanından söz etmek gerekir. Belirli bir ülkenin işçi sınıfı için dünya devrimine gidilen yolun ilk adımı budur ve bu adımı atılması son derece önemlidir. Kendi egemen sınıflarına karşı savaşım başayınını yükseltmeyen, egemen sınıfların iktidar mekanizmasını yıkacak örgütlenmeler yaratmayan ve eşlem düzeyine ulaşmayan, bunun için çaba harcama, buna karşılık sosyalist dünya devrimini ve onun ilkelerini dillerine dolayan, üstüne üstlük kendilerini sosyalist sıfatını yakıştıran güçler gerekçe devrimin ayak bağıdır. Bunlar devrimci değil, gerçek işçi sınıfı devrimine kalkatman alıkoyan devrimin emniyet sınıplarıdır.

Kendi ülkesinde emecilerin iktidarını kuran işçi sınıfı, bir yandan

men kılma ideali her zaman göz önünde bulundurulmalı, birincisini ikincisine tabi kılmalıdır. Proletarya devriminin evrenselliği ve sürekliliği ilkesinin özü budur. Bir ülkenin ulusal sınırları içerisinde gerçekleşen devrimci hareketin kendi sonunu hazırlamaktan ancak böylesi bir bakış açısı kurtarabilir. Bu bakış açısından sapmadan ulusal proletarya partisi, dünya proletaryasının bulunduğu ülkedeki kolunun öncü müfrezesi olarak, bir yandan kendi ülkesindeki devrim ve sosyalizm davasını sınıf-öz topluluğuna doğru ilerletir, bunu kesintisiz ve sürekli bir çizgi olarak hayata geçirirken, öte yandan devrimi dünya çapında geliştirmeyi ve sosyalist bir dünya yaratmayı kendi varlık gerekçesi sayacak, bunun pratik ifadesi olarak başka halkların ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelelerini kendi öz mücadelesine biçiminde algılayıp destekleyecektir.

Burada önemle anımsatılması ve altı özene çizilmesi gereken bir soru da parça-bütün ilişkisi olacaktır. Türkiye solunun enternasyonalizmi ele alırken bu ilişkiyi sürekli tartıştığını ve bunun bu solun sosyal-şoven karakterinin en belirgin özelliklerinden biri olduğunu belirtmekte yarar vardır. Bu yaklaşım göre, bütün, bir sosyalist ülke (esas olarak Sovyetler Birliği) veya reel sosyalist sistemdir; ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesine atılan ülkelerdeki devrimci hareketler ise parçaları oluşturmaktadır. Bu yaklaşım temel doğru olarak benimsenince, doğu olarak reel sosyalist ülkelerin başlıca gerçek Sovyetler Birliği'nin dış politika çıkarlarıyla çeli-

şen çeşitli ulusal ve toplumsal kurtuluş hareketleri mahkum edilmiş, veya ezanından destek verilmeden kaçınılmıştır. İlerde bu konu üzerinde daha kapsamlı durulacaktır. Bu yaklaşımın Türkiye solundaki yansımaları ise, ne zaman gerçekleşeceği belli olmayan Türkiye devriminin bitirilmesi, Kürdistan devriminin ise parça yerine konulması olmuştur; ikincisi birincisine tabi kılınmıştır. Oysa parça-bütün ilişkisinin bu yaklaşımla hiçbir ilgisi yoktur. Böyle bir yaklaşım "ulusal sosyalizm" türünün ve sosyal-şovenizmin bir kurnazlığıdır. Bütün her zaman dünya devrimidir ve öyle olmalıdır. Bir ülkede gelişen devrimci hareket dünya devriminin çıkarlarına aykırı düşmesi halinde destekten yoksunluğa hak edebilir. Bu da ancak çok sınırlı bir dönem için söz konusu olabilir. Herhangi bir ülkede devrimci hareketin yıllarca bütünlü gelişmesi, başka bir deyişle dünya devriminin çıkarlarına aykırı düşmesi asla düşünülemez.

Proletarya enternasyonalizminin bir başka temel ilkesi, ulusların bağımsızlığı, özgürlüğü ve eşitliği ilkesidir. Bu ilke devrimin evrenselliği ve sürekliliği ilkesi ile kopmaz bir bağ içindedir. Ezilen ve sömürgeci ulusların bağımsızlık ve özgürlük mücadelelerini ön koşullu desteklemeyen, bu halkların özgür dünya halkları ailesinin eşit, onurlu ve saygın birer üyesi haline gelme kavgasına önem vermeyen, bu konuda kesin ve kararlı bir tutum takınmayan bir devrimci hareket, enternasyonalist olduğuna kesinlikle iddia edemez. Uluslar arasında var olan her türlü eşitsizliğin ortadan kaldırılması, ulusal baskı ve sömürüye tamamen son verilmesi, ancak ulusların bağımsızlık ve özgürlük haklarına sözcüğün gerçek anlamında kavşanmalarıyla sağlanabilir. Ulusların kavgalarına giden yol çok uzun ve zorlu bir süreçtir. Sosyalist devrimle birlikte ulusların sömürgeci bayrakları, uluslar arasında farklılıklarını kısa bir süre içinde ortadan kaldıracaktır ve temel ulusal sorunları ilgisizliği öngöten anlayışlar olduğu tehlikesidir. Gerçekten uluslar açısından en görkemli başarılar, sosyalist devrimle birlikte gerçekleşecek, kölelik zincirlerini parçalayan ve sömürü ortadan çıkaran uluslar asıl gelişmelerini sosyalizmde yaşayacaklardır. Ulusal gelişmenin en olgun dönemi sosyalizmde yaşanacaktır.

İşçi sınıfının devrimci öncüsünün ulusal gerçekliği karşısında kayıtsız kalamayacağı, ulusun olumlu değerlerini ve yurtsever geleneklerini görmezlikten gelemeceği, tersine bu değerler ve geleneklere sahip çıkması gerektiği açıktır. Bu anlamda ulusun zenginliği ve kültürel birikimi sosyalist kuruluş için sağladığı bir zemin teşkil edecektir. Ulusal değerler ve ulusal kültür denilen şeylerin burjuva devrimci ve burjuva kültürü olduğuna, bunların proletaryayı ilgilendirmediklerini, ulusal kurtuluş uğruna savaşımın burjuva sınıflar arasındaki bir pazar dalaşması niteliği taşıdığını ve proletaryanın bu kavğadan uzak durması gerektiğini savunmaları, eğer bilinçli ajanlar değilse, en halis küçük-burjuvalardır. Proletarya enternasyonalizmi ile hiçbir ilgisi bulunmayan bu tür çirkin anlayışların Türkiye solundan gelmesi ve solun sicili bozuk bazı kliklerinin bugün bile hala savunuluyor olması anlamlıdır. Aynı şekilde bütün solat-

Enternasyonalizm gerçek uygulamasını ülke devriminin gerçekleşmesinde bulacaktır

Proletarya enternasyonalizmi nedir? Proleter devrimin ilk başarılı örneği olan Ekim Devrimi'nde bu ilke pratikte ifadesini nasıl bulmuştur? Ekim Devrimi'nin ürünü olan Sovyetler Birliği'nde proletarya enternasyonalizmi nasıl uygulanmış, başka bir deyişle bu ülkede ulusların eşitliği sorunu nasıl ve hangi düzeyde çözüme kavuşturulmuştur? Sovyetler Birliği ve önderlik ettiği reel sosyalist sistem, bu ilkeyi ne zaman ve nasıl açıkça ve kaba bir biçimde ihlal etmiştir? Bu ilkenin ihlal edilmesinin reel sosyalist sistemin yıkılışındaki rolü nedir? Sovyetler Birliği yönetiminin kemalizme kurdurduğu ilkelerin ezilen halkların kurtuluş mücadelesini üzerinde kim olumsuz etkileri nerel olmuştur? Türkiye solunun bu yaşamsal ilkeye olumsuz yaklaşımı üzerinde reel sosyalist sistemin eksik ve yanlış uygulamalarının etkilerinden söz edilebilir mi? Evet, tari

hi boyunca resmi ideolojiye yamaktan bir türlü kurtulamayan kemalist kuruculuğu bu solun, Kürdistan sorunu ve Kürdistan'da gelişen ulusal kurtuluş mücadelesine karşısında tahkiki şoven tutumunu ele alıp değerlendirmeden önce, kısaca bu sorulara yanıt aramakta yarar vardır.

Proletaryanın sosyalizm için mücadelesi içinde enternasyonalist bir mücadeledir. Proletarya devriminin nihai amacı dünya çapında kapitalist sömürü sistemine son vermek ve sınıfsız topluluğuna ulaşmaktır. Bu açıdan kendi devrimini gerçekleştirmiş bir ülkede, enternasyonalizminin özü olan devrimin ve sosyalizmin evrenselliği ve sürekliliği ilkesi esastır. Buna göre her ülkedeki barışlı devrimci devrimi, ulusal bençillige düşüp kendi kendisini yetinmek, kendi varlığı ve gerçekliğini dünya devrimine bağlamak, daha açık bir ifadeyle dünya devrimine

lîgına rağmen, böylece görüşlerin özellikle geçmişte Kürdistanın bazı yörelerinde belli bir taban bulması da anlaşıldı. Sosyal-sovyet akımlara bu çarpıklık ve sapıklığın savunma gücü veren Türk burjuvazisinin Kürdistan'daki inkar ve imha politikasının tahrip edici sonuçları olmuş; egemen ulusun burjuva kültürüyle yetişmiş, biçakla kesilir gibi Kürdistan gerçekliğiyle bağları kesilmiş, Kürdistan halkının ulusal ve sınıfsal istemlerinden habersiz bir aydın tabakası bu temelde etkilenmek istemiş. Burada Türk sömürgeci egemenliği ile sosyal-şoven solun Kürdistan üzerindeki faaliyetleri arasında nasıl dolaysız bir bağ bulunduğuna bütün çıplaklığıyla ortadadır. İktidardaki kemalizm Kürdistan'da giriştiği soykırım uygulamalarıyla ulusal güçleri kırarak kendi öz gerçekliğiyle yabancılaştırdığı bir sosyal tabaka yaratmış; kendi egemenlerinin kurduğu köprülerden geçerek Kürdistan'a giren sol kemalizm ya da Türkiye solculuğu, enternasyonalizm adına bu yabancılaşmayı örgütlemeye çalışmıştır. Burada her iki kesimin oynadığı rol özünde aynıdır; her iki kesim de farklı yöntemler kullansa da aynı sonuçta başarılı olmuş. Her iki kesim de Kürdistan ve Kürtlük gerçekliği oyu oluşturma veya bunu reva görmüştür. Sermayenin güçleri uluslararası-

ci öncüsü, içte gericiliğe karşı başarılı bir zümreleşme savaşına bîcin, aynı zamanda ulusal yabancılardan hegemonyasından kurtarmak için savaşmış da göstermelidir. Kısacası, enternasyonalizm, ulusal gerçeklik temelinde ve onun tarihsel zemini üzerinde vücut bulabilir.

Ezen ulusun devrimcileri ve devrimci güçleri ezilen ve sömürge ülke halkının ulusal kurtuluş mücadelesini kendi öz mücadeleleri olarak algılayıp sonuna kadar yanında yer almak, her türlü yardım ve desteği sunmakla yükümlüdürler. Bu onlar için hiçbir gerekçeyle erelenemez ve savsaklanamaz bir görevdir. Ezen ulus milliyetçiliğine karşı kararı bir savaşım yürütmek ve halk kitlelerini bu milliyetçiliğin bütün etkileri ve belirtilerine karşı uyarıp aydınlatmak, ezen ulus devrimcileri açısından, proletarya enternasyonalizminin vazgeçilmez bir gereğidir. Ulusunun özgür ve eşit temellerde birliğine gidilen yol, ezilen ve sömürge ulusların bağımsızlık ve özgürlük mücadelesini sırsızlaşdırarak bir kararlılıkla desteklemektedir. Bu konuda için için düşülebilecek kararsız ve ilgisiz tutumların ezen ulusun egemen sınıflarına dolaylı bir destek anlamına geldiği açıktır. Ezen ulus devrimcileri, ezilen ve sömürge ülke halkının kendi geleceğini kendisinin belirlemesi için, kendi egemen sınıfla-

taya attığı temel ilkelere ve sloganlarıyla dünyayı derinden sarsan bir devrim özelliğine sahiptir. Bu devrim, sadece Batı'nın işçi sınıfını kendisi etki altına çekmekle kalmamış, köleleştirilmiş Doğu'nun ezilen halklarını emperyalizme, sömürgecilik ve yerli gericiğe karşı savaşta kaldırmış, böylece proletarya devrimleriyle ulusal kurtuluş hareketleri arasında sağlam bir köprü kurmuştur. Ezilen, sömürge uluslar ve halkların bağımsızlık ve özgürlük için emperyalizme karşı dünyanın dört bir yanında savaşa atılmaları ve eski sömürgecilik sistemini tasfiye olmaya götüreceği bir süreci başlatmalarında Ekim Devrimi'nin belirleyici rolü vardır. Bu devrim kendi kendisiyle yitirmek isteyen bir devrim değildir. Ekim Devrimi sınıfı topluma, yani köminezme savaşa iddia sıfırlayan, yeni bir çağ, sosyal, sosyalist devrimler ve ulusal kurtuluş hareketleri çağını başlatmıştır. PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın sözleriyle ifade edecek olursak, "Bu devrimin proletarya enternasyonalizmi adı verilen bir ilkesi vardır. Bu ilkeye göre, bütün ulusların bağımsız ve özgür olmaları zorunludur. Dünyanın neresinde olursa olsun, bütün ezilen halkların başkaldırılar desteklenmelidir. Bu bir ilkedir; hem de devletin sığınaç çıkarları ve dış ilişkilerin ihtiyaçları gibi herhangi bir oportünist yaklaşımla lekelenmeyecek kadar ciddi bir ilkedir. Bu ilke temelinde ezilen halkların başkaldırılar, devletin veya ulusun çıkarlarına değil, sadece ve sadece dünya devrimin çıkarına göre değerlendirilmeyecek ya desteklenecek, ya da desteklenmeyecektir. Kuşkusuz desteklemek ancak geçici bir süre için olabilir. Dünya devrimine hizmet ettiği ölçüde bu böyledir. Bu Ekim Devrimi'nin en yuce ilkesidir; daha sonra kurulan sosyalist devletlerin politikalarına ilgisiz olmayan ve devlet çıkarlarına ilişkin bulunmayan yuce bir ilkedir." (1)

Öcalan yoldaş, Ekim Devrimi'nin evrenselliği ve sürekliliği ilkesine de açıklık getirmekte ve devamlı şunları belirtmektedir: "Bu devrimde...sınıfların tasfiyesi edilmeyecek çok belirgin bir anlama sahiptir. Ulusların eşitliği kadar sınıfların da eşitliği ve hattı sınıfların ortadan kalkışı Ekim Devrimi'nin en tarihsel gerçeklerinden biridir. Sosyalist ülkelerde daha sonra bir bürokratik kapitalist sınıfın boy vermesi, sınıflar ortadan kaldırma teorisinin güçlü ve gerçekleştirilebilir yeteneğe olduğu gerçeğini ortadan kaldırmamalıdır ve kaldırmaz. Devrim bu ilkeye son derece bağlıdır; sınıfların ortadan kalkmasına kadar devrimde bağlı olmak, onu bir dünya devrimi haline getirmek, bu konuda bütün karşı koşulları ve gerçeğe sapışları sonuna kadar yetkin bir ideolojik, politik ve etimsel mücadeleyle karşılayarak amacına doğru yürümek ve onu gerçekleştirmek tutusundadır. Ekim Devrimi'nin evrenselliğinden söz edilecektir, bu iki alandaki eşitliğe birinci planda yer verilmelidir. Bu ulusların sonuna kadar bağımsız, özgür ve eşit temellerdeki birliğini yani enternasyonalizmi ve bunu mümkün kılan sınıfların tasfiyesinin gerçekleştirilmesini, buna sonuna kadar bağlı kalınması, Ekim Devrimi'nin sürekliliği ve evrenselliğidir. Bu ilkeyden sapmış, ulusların bağımsızlık ve özgürlük savaşımını sürekli kılmadığınız ve bu savaşımı desteklemediğiniz zaman, bu ilkeye ters düşmüş olursunuz. Sınıfların ortadan kaldırılması mücadelesini sürekli hale bemediğinizde, bu ilkeye ters düşersiniz. Eğer bu ilkeyden vazgeçmişseniz devrim kurmuştur. Devrim yerine yozlaşmadan ya da kar-

şı devrimin gelişmesinden söz edilebilir." (2)

Ekim Devrimi kapitalizmin güçlü olarak geliştiği ve ortaçağ kalıplarının hala etkin olduğu bir kalın bir ülkede gerçekleşti. "Ekim Devrimi'nin gerçekleştiği koşullarda, devrimin öncü partisi, eşes olarak Batı Avrupa'da arduarda yikesselecek devrimlerin baskılayıcı emperyalist kuşatmayı yarıcağama inanıyordu. Ama bu beklentisi gerçekleşmedi. Kızıl Ordu'nun Polonya önlendire durdurulması her çekilmeye zorlanmış, bu devrim beklentisini indirilen son darbe oldu. Ekim Devrimi dünya çapında hala oldukça güçlü ve egemen olan emperyalist-kapitalist sistemde ufak bir gedik açmıştı. Uluslararası karşı-devrim devrimi gerçekleştiren ulmü emperyalist kuşatma altına almıştı; içteki gerici güçleri ve çarlık ordusunu artıkları destekleyerek devrim ezmeye çalışmaktaydı. Lenin ve partisi, dışarıdan devrim destekleme beklentisini gerçekleştirmemesi karşısında, Troçki'nin yaptığı gibi devrimi yarı yarıya bırakmak yerine, tek ülkede devrim sürdürme çabasına yöneldi. Bunun sonucunda girişilen işç savaşa başarı kazanıldı. Ancak emperyalist albuğa ve işç savaşı proletaryayı oldukça zorladı ve devrimci güçler bu savaştan önemli ölçüde ypranmış olarak çıktı.

Bu süreçte gündeme gelen NEP Programı, içinde kapitalist unsurlara yer verilmiş bir ödün anlamına geliyor ve bilinci olarak atılan bu gerici adımla devrimde soluk aldrılması amaçlanıyordu. Başka bir deyişle bu bir gerici çözüme sahipti. Çarlığı yıkmasına ve işç savaştan muzaffer çıkmasına rağmen, devrim henüz alt ve üst yapısını inşa edememişti. Öte yandan devrimin öncü partisinin safnamında ciddi çelişkiler vardı. Parti içinde belli bir kesimin başını çeken Troçki, Avrupa devrimyle desteklenen emperyalist devrimin yeniliğe mahkum olduğunu savunuyordu. Buna karşılık Bolşevik pratiğin en Stalin'ini temsilcilerinden olan Stalin'in de devrimin geleceği açısından tehdit oluşturabilecek ciddi zaafı vardı. Lenin, kendi vasiyetinde Troçki'nin hiçbir zaman Bolşevik olmadığını söyleyerek güvenimci bir olduğunu işaret ederken, kaba ve Büyük Rus şovenizme düşmesi olağışı bulunan Stalin'in de güçlü yetkililerle donanmış bir olarak genel sekreterlik görevinde kalmasını sakıncalı buluyordu. Lenin sağlığında Stalin

kaba bir tarzda olsa da, parti içindeki sınıf mücadelesi sona erdirildi. Aynı şekilde Kulaklar ezildi, topraklara orta burjuvazi tasfiye edildi, tarımda kolektivizasyon başlandı. Bütün bunlar "sınıfların tasfiyesi"nin anlamıdır. Bu anlamda devrimin öncüsü olan güçlü sosyalist inşa operasyonunu parçalamayı. Bu çalışmaları sürdürüldüğü dönemde, Avrupa'da gelişen faşizm ve özellikle Alman faşizmi Sovyetler Birliği'ni yıkılmakla tehdit etmekteydi. Bunun Sovyetler Birliği'nin iç ve dış politikası üzerinde ciddi etkilerde bulunmasını kaçınılmazdı. Nitekim Stalin liderliği bir yandan emperyalist sistemi en azından belli bir süre için kendi içine uydurmuştu. Ancak Nazi Almanyası ile bir saldırımlık saldırısına imzalar ve bu temelde saldırgan olmasına karşı savunma hazırlıklarını yoğunlaştırdı, diğer yandan parti içinde diktatörlüğe kadavara aşırı bir merkezileştirilme uyguladı. Bu taktik önlemler ve önlemler Sovyetler Birliği'nin emperyalist saldırıya karşı geldiği Büyük Anarut Savaşları'ndan zararle çıkmasında ve faşist Almanya savaşı maknası parçalamasında kuşkusuz etkin bir rol oynadı. Ancak daha sonra parti ve devlet içinde büyük bir yozlaşmanın gelişmesinin ve sonunda Sovyet sisteminin tarihe karışmasının da hastalık tohumları ektiler.

Ekim Devrimi'nin zaferinden sonra Lenin önderliğinde ve çabaları sonucunda kurulan 3. Enternasyonalizm, devrimin evrenselliği ve sürekliliği ilkesine işlerlik kazandırmaya amaçlanıyordu. Öcalan yoldaşın bir değerlendirmesinde ifade ettiği gibi, enternasyonalizm de bir anlamda dünya devrimin planlaması düşüncesini eseriydü. Lenin'in önderlik ettiği 3. Enternasyonalizm emperyalizmin egemenliği altındaki sömürge ve bağımlı ülkelerde ulusal kurtuluş savaşları, kapitalist metropollerde ise işçi sınıfı devrimleri gerçekleştirilme amaçına sıkı sıkıya bağlıydı. Lenin'in ölümlerinden ardından bu ilkeye ciddi sapmalar ortaya çıktı. Sovyetler Birliği'nde sosyalizmin kuruluşuna aşırı bir önem atfeden Stalin, 3. Enternasyonalizm'in görevini bu kuruluş çalışmalarında destekleme derkesine düşürdü. Bu da Sovyet sosyalizminin çarlıklarına uğruna gerçekleştirdiği devrimlerden vazgeçme ve emperyalist kapitalist sistemle uzlaşma sonucunda görüldü. Stalin'in bu tutumuna epeyce kanti gösterilebilir. Örneğin "Stalin'in Çin'deki devrimde baskın- dan bu yana görmek mümkündür."

Kendi egemen sınıflarına karşı savaşım bayrağını yükseltmeyen, egemen sınıfların iktidarı yaratamayan ve eylem düzeyine ulaşamayan, bunun için çaba harcamayan, buna karşılık sosyalist dünya devrimini ve onun ilkerlerini dillerine dolayan, üstüne üstlük kendilerine sosyalist sıfatını yakıştıran güçler gerçekte devrimin ayak bağıdır.

laştığı ölçüde, ezilen ve sömürge ülkelerin burjuvazi de ulusa inhanetmiş; iş pazari ele geçirmek isteyen burjuvazinin ulusal hareketi geliştirme dönemi tarihe karışmıştır. Geçmiş burjuva sınıflar arasında bir pazar mücadelesi niteliğindeki taşınan ulusal sorun ezilen ve sömürge ulusların yabancı egemenlikten kurtuluşu sorunu haline gelmiş; ulusal kurtuluş savaşları sosyalist dünya devriminin bir parçası durumuna dönüşmüştür. Çokça tekrarlanan bir deyimle, bu duruma burjuvazinin geminin bordasından denize atıldığı ulusal onur bayrağını yendiğin geminin bordasından dikme görevi proletaryaya düşmektedir. Ulusun yabancı egemenlikten kurtuluşu mücadelesine önderlik edecek bağımsız ve özgür bir ülke ve toplum yaratmadan, sömürge ve bağımlı ülkelerde proletarya enternasyonalizminin pratikte somutluk kazanması, ulusal bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin yükseltilmesi ve zaferle götürülmesinden geçmektedir. Proletaryanın devrimci öncüsü önderlik ettiği bu mücadelede bir yandan ulusal inkarcılığı karşı kesin bir tavır takınırken, diğer yandan ulusal dar görüşlülüğü mahkum etmek ve proletaryanın enternasyonalizmiyle gelişen çeşitli egimlere karşı savaşım vermek zorundadır. Nihai amacı sınıfsız topluma ulaşmak olan proletaryanın devrim-

rına karşı savaşımdayken müddetçe, emekçi halk yığınlarını enternasyonalizm yolunda eğitebilecektir. Bu savaşımı vermedikleri müddetçe, sömürge ülke halkının yuz yılların zulüm ve sömürsüzün etkisiyle birikmiş ulusal önyargılarını silip atmaya yardımcı olmayacak, tersine zarar verecektir.

Sonuç olarak denilebilir ki, daha önce de işaret edildiği gibi, sermayenin güçleri uluslararası olduğu için, halkların kurtuluş mücadelelerinde bir bir uluslararası hareket özelliğine sahiptir. Tek tek her ülkede devrimci hareket biçimi bakımından ulusal bir hareket ve bununla birlikte dünya devrimin bir parçasıdır. Dolayısıyla biçimde ulusal ve kapsamlı bakımdan sosyalistdir. Proleter sınıf mücadelesinin ulusal biçimleri ve her ülkedeki işçi sınıfı hareketi ile proletarya enternasyonalizmi arasında bir çelişki bulunmamaktadır. Bütün ülkeler halkların bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm uğruna savaşımını birbirlerini tamamlayan ve destekleyen bir iç içeliğindedir ve hepsi dünya devrimi içinde birleşmektedir. Hiçbir ülkede devrimci hareketin kendi ülkesinde devrim yapma görevini enternasyonalizmin karşısına koymayacağı açıktır. Enternasyonalizm pratik planda gerçek uygulamaları ulusal devrimin gerçekleşmesinde bulacaktır.

Ekim Devrimi'nin tarihsel gerçekliği ve enternasyonalizm ilkesi

Bu genel yaklaşımın ardından, şimdi Ekim Devrimi'ne ve bu devrimin proletarya enternasyonalizmini ele alması biçimine geçebiliriz, daha sonraki süreçte bu yaklaşımdan na-

sıl sapıldığı değerlendirilebilir. Proleter sosyalist devrimin ilk başarılı örneği olan Ekim Devrimi, gerçekleştirdiği koşullarda uluslararası alanda muazzam etkilerde bulunan, or-

Ezilen ve sömürge ulusların bağımsızlık ve özgürlük mücadelesini ön koşulsuz desteklemeyen, bu halkların özgür dünya halkları ailesinin eşit, onurlu ve saygın birer üyesi haline gelme kavgalarına omuz vermeyen, bu konuda kesin ve kararlı bir tutum takınmayan bir devrimci hareket, enternasyonalist olduğunu kesinlikle iddia edemez.

Stalin Sovyetler Birliği merkezli sosyalizmin inşası çalışmalarına o denli gümülmüştür ki, Çin'deki devrim bu çalışmaların biriz olumsuz yönde etkilediği, örneğin Sovyetler Birliği'nin istikrar dönemine ve emperyalizme savaşılamaya dayuğu ihtiyacı sarsıntıya uğrattığı için, devrimi desteklemeyişti. Mao bu görevi kendi başına omlamış, halk savaşı teorisini geliştirerek ve köylülüğü bu savaşa çekerek, Çin Devrimi'nin bağımsız bir temelde geliştiğini ve zaferle götürülmüştür. Nitekim o dönemde iş başında bulunan 3. Enternasyonalizm, Çin Devrimi'nin mahkum etmiş, gelişim rotasının doğru olmadığı gerek-

Lenin'in ölümünden sonra Sovyetler Birliği'nde Stalin'in liderliği altında proletarya sosyalizminin kuruluşu ve başlangıcı diktatörlüğünün geliştirilmesi çalışmalarında önemli başarıları sağlandı. Adeta Lenin'in öngörüsünü doğrulamak istemişçesine

çesiyte devrimi desteklememiştir."(3) 2. Dünya Savaşı'ndan zaferle çıkan Sovyetler Birliği, Doğu Avrupa ülkelerinde anti-faşist halk cephe-ri'nin iktidarı ele geçirmeleri ve Çin Devrimi'nin zaferi ile birlikte kendisi-nin temelleri biraz daha sağlamlaşan bir güvenirlik içinde hisseden, dünya devrimini açığı taklit düzeyine düşürdü. Giderik sürece içinde emperyalist-kapitalist sistemle bir denge durumuna ulaştıktan sonra, sosyalist dünya devrimini tümden bir kenara itti. Bundan böyle devrimci kurtuluş hareketleri açığı reel sosyalist sistem çözümlerine uygun düş-tüğü ölçüde desteklenecek, tersi durumda yüzüstü bırakılacaktır. Örneğin Vietnam Devrimi ABD emperya-

PKK, ülkemizdeki gayri meşru varlıklarına ve faaliyetlerine rağmen, bu tür oluşumlarla çatışmaya girmekten yana değildir. Bunlar bunu dikkate alarak, ya kendi tutumlarını değiştirip ülkemizdeki varlıklarını meşru temellere dayandırmalı, ya da Kürdistan'ı terk etmelidir. Kürdistan'da Türk burjuva sömürgeçliği yıkılırken, bu oluşumların eski tutumlarında ısrar etmeleri anlamsızdır ve oldukça tehlikelidir.

lizmini zayıf düşürdüğü ve Sovyetler Birliği'nin başını çektiği sosyalist siste-min emperyalizmin karşısında denge durumuna getirdiği için desteklenmiş, benzer biçimde Küba Devrimi de aynı işlevi yerine getirdiği için, Krucşev yönetimi Küba topraklarına nükleer füze yerleştirecek, ABD ile bir nükleer savaşta gözle alakacak kadar ilerli geçirecek. Aynı Sovyetler Birliği, kapitalist olmayan yoldan sosyalizme geçiş tepe temelinde ulusal burjuvazinin iktidarda bulunduğu yeni bağımsızlığı kavuştuğu ülkelerde ilişkiler kuracak, bu ülkelerdeki yönetimler sosyalist ilan edecek, yine bu ülkelerdeki komünist partile-rin kendilerini feshetmelerini isteyek veye mevcut iktidarlara işbirlik zorlayacaktır. Bunun dünya sosyalist devrimine hiç mi hiç ilişkisiz olmadığını, proletarya enternasyonalizminin pratikte somutluk kazanma-sının böyle olamayacağı açıktır.

Sovyetler Birliği bünyesinde ulusal sorun çözümü de proletarya enternasyonalizminin gerekleri-ne göre hareket edildiği, başka bir deyişle birliği oluşturulan ulusal ve çeşitli halk gruplarının bağımsızlığı, özgürlüğü ve eşitliği ilkesine özen gösterildiği, uluslar arasındaki eşit-sizlikler ve ayrıcalıklara son verildiği söylenebilir. Bu Sovyetler Birliği'nde kurulan sosyalizmin gerçekten sosyalizm olup olmadığına dairlerince çok önemli bir ilke ve hatta en önemli-sidir. Kendi içinde tam bir özgürlük ve hak eşitliği gerçekleştirilemeyen, içeride ulusal ve sınıfsal eşitsizlikler ve ayrıcalıklar ortadan kaldırmayan bir sosyalizm türünün, başka uluslar-la ilişkilendirile proletarya enternasyonalizmi ilkesinin gereklerine bağlı kalması düşünülemez. Birlik içinde merkezleşmeye verilen korkunç ağır-lık Büyük Rus ulusunun etkinliğini abartıldığına getirilirken, diğer uluslar-ın her alanda geri kalmalarına yol açmış; Öcalan yoldaşın özlü ifade-

siyle Sovyet sosyalizmi bir yerde gecikmiş Rus kapitalizmi, Rus mil-liyetçiliği için bir taktik olmuştur. "Başını Sovyetler Birliği'nin çektiği her şey reel sosyalizmin çözümlerine tabi olmalıdır" analizi, devlet politi-kasında milliyetçiliğe yönelmeye ve Büyük Rus sövenizminin devletle etkililiğini sağlamış; kendi için-de küçük halkların milliyetçiliğini kö-rüklemiştir. Enternasyonalizm uygulanmazsa milliyetçilik gelişecektir. Dolayısıyla Büyük Rus sövenizmi gelişmiştir." (4) Gelinen aşamada Büyük Rus milliyetçiliğinin eski Sovyet uluslarını kendi hükümlerinin alarında tutmaya çalıştığı görülmekte, birçok siyasal çevre çarlığa dönü-şün yaşadığını dile getirmektedir.

SSCB'nin dağılmasıyla birlikte, eski Sovyet cumhuriyetlerine yaşa-nan yoğun çalkışlar de gününüzde çıkmıştır. Birçok cumhuriyetin kendi içinde ve bazı cumhuriyetler arasın-daki çalkışlar savaşa dönüşmüştür. Ulusal sorun çözülmemiş olmasa, Kafkas ülkelerini bir barut fıçısı haline getirmiştir. Geçmiş Sovyet düzeninde uluslar ve çeşitli halk topluluklarına özgü sorunların "çözü-mü"nde oldukça ilginç yöntemler kullanılmıştır. Örneğin hermen hemem bütün cumhuriyetlere dışardan getirilen Rus nüfusu yerleştirilmiş, nüfus bilesiminde denge önemli ölçüde Büyük Ruslar lehine değiştirilmiş, bu temelde gelecekte Büyük Rus milliyetçiliğinin merkezi ya-pıdaki etkinliğini karşı yüzleşmesi olası tehlikelerin önlenmesine çalışılmıştır. Baltık ülkelerinden Kafkasya cumhuriyetlerine kadar bu böyledir. Aynı şekilde nispeten daha küçük halk topluluklarının yaşadığı topraklar farklı cumhuriyetler arasında bölüştürülmüş, böylelikle bir bakıma halk topluluklarının ulusal kimlikleri ni koruyup geliştirmeleri önlenmiştir. 2. Dünya Savaşı'nın öngününde ve savaş yıllarında birçok halk toplulu-ğuna kitlesel olarak yaşadığı topraklar-ından koparılıp, Orta Asya cumhuriyetlerine sürgüne gönderilmiş. Sovyet sosyalizminin koruma düşün-güsünü -bu dört dörtük bir sosyalizm bile olsa- bu uygulamalarla karşı göstermeyeceği açıktır. Aynılğının da ötesinde, bu uygulamalar gerçekte sosyalizmin özüne yönelik birer saldırı niteliğindedir. Kısacası Sovyetler Birliği pratiğinde, birlik, ulusların özgürlüğü ve eşitliği yönün-de değil, tarihsel eşitsizlikler ve ayrı-calıkların yenilerini eklenmesiyle Büyük Rus milliyetçiliği lehine işle-miştir. Bu da proletarya enternasyonaliz-minin ilkesinin son derece kaba bir biçimde ihlali demektir. Daha doğrusu bu ilke Rusların ayrıcalıklı konumunun üstünü örtmede bir maske derkesine düşürmüştür.

Devrimin evrenselliliği ve sürekliliği ilkesine bağlılık konusunda da aynı olumsuz durum söz konusudur. Gelişen faşizm tehlikesi karşısında parti içindeki çalkışların dondurulması için çeşitli yöntemler kaldırılmış, içeride sınıflar farklılıklarının ortadan kaldırılması yerine partinin bü-rokratikleşmesi gözönünde, devlet içinde yeni bir burjuva sınıfı oluş-turak devrimci burjuvazinin ortaya çık-mıştır. Devrimin evrenselliliği ve sürekliliği ilkesinden bu biçimde sapma, Krucşev ile birlikte oluşmuş bir revizyonizme dönüşmüştür. Sınıfların ortadan kaldırıldığı ve tüm halkın devletine geçildiği iddiasıyla ortaya çıkan dönem, gerçekte sınıfların çalkışları bir dönemdir. ABD emperyalizmi karşısında denge konumuna ulaşılın bu dönemde, devrimlerin desteklenmesinden vazgeçmiş, emperyalizme uzlaşma ve barış poli-tikası strateji bir düzeye çalkışmıştır. Emperyalist-kapitalist sistemle barış içinde yaşama politikasına tra-

tejik bir önem atfedilmiş, nükleer savaş tehdidi bunun gerekçesine dönüştürülmüş ve bu politika devlet aygıtı içindeki bürokratik bir tabaka tarafından ısrarla savunulmuştur. Sistemdeki bu tutanmanın reel sosyalizmi nerelere götürdüğü ve kendisi-ne nasil bir son hazırladığı; parti ka-demelerine ve devlet içinde şekilen-len kapitalist-bürokratik sınıflar, reel sosyalizmin bünyesindeki gerçek sosyalist değerler ve kazanımları nasil tasfiye ettiği, emperyalist burjuvazi bile parmak ısırtacak bir şiddet histerisiyle reel sosyalizmin işlevini yitirmiş kurumlarını nasil to-pa tuttuğu ibret verici bir biçimde gözler önündedir.

Sovyetler Birliği'nin iç ve dış poli-tikasında, proletarya enternasyonalizminin kopması, reel sosyalist sistem tarihe karışmasının temel nedenidir. Buradan yola çıkarak bir gerçeğin altını yeniden işaretler cizmek gerekir: Kendi içinde ulusların eşitliği ve özgürlüğüne gözetilmeyen, eşitsizlik ve ayrıcalıklarla her türlü belirsizliğe karşı kararlı bir savasım veremeyen, sınıf mücadelesini süreklilikle kılarsız topluma yürüme hedefinden sapan bir anlayışın, dışarı-da başka halkların bağımsızlık, özgürlük ve eşitlik uğruna girişimleri mücadelelere ilkesel bir yaklaşımla ve ilgi gösteremeye beklenemez. Bunlar pratikte acı dersler biçiminde gerçek-mize çıkan somut gerçeklerdir. Reel sosyalizmin bu konuda ve öteki alanlardaki deneyimi elbette çok yön-

Türk solu enternasyonalizm adına PKK'nin savaşını sınırlandırmak istiyor

Türkiye solunun enternasyonalist olup olmadığını ortaya koyacak en sağlıklı ölçü, bunun için en sağlam mihenk taş, Kürdistan sorunu ve yakın dönemde Kürdistan'da gelişen ulusal kurtuluş mücadelesi karşın-daki tutumudur. Bu konuda başka ölçüler anlamsızdır ve gerek-sizdir. Sosyalizmin bolca sözüni et-mesi, dünyanın öte ucunda kurulu düzene yönelik devrimci çıkışlara

lülük olarak araştırılıp incelenmeli ve sonuçlar çıkarılmalıdır. Yine de reel sosyalizmin pratiği ile Türkiye yılı aşkın bir geçişte sahip olan ulusal sorunların yapıları arasında bir karşılaştırmaya yapmak gerekirse, bu soruna ciddi bir örgüt bile ortaya çıkaramadığı görülecektir. Kendi yıkıma yol açan hataları ve yöneticileri ne olursa olsun SSCB ve önköleri partisi, uzun yıllar ulusal kurtuluş hareketleri'nin aktif bir biçimde desteklemiştir, birçok ülkede ulusal demokratik halk devrimlerinin zafere götürülme-sine katkıda bulunmuş, hatta devrimlerden desteğini çektiği yıllarda bile bizzat fiili varlığı ile bu hareketler için önemli bir güç kaynağı olmuştur. Ekim Devrimi temelinde dü-çüt bulan reel sosyalist sistem dün-ya çapında kapitalizmin değişikliğe uğratılmasında ve emekçilerin yaşam koşullarının eskiye oranla hisseditler ölçüde iyileştirilmesinde belirgin rolü vardır. PKK, Türkiye solunun hangi sepaflarından söz edilebilir? Bu sol her şeyden önce kendi halkına ne verebilmiştir? İnsanın tank oldu-ğu en rıkı-şöven rejimlerden biri olan kemalizmin geliştirilmediği ve sürekli güdümlenmesi yoluyla ulusal emir ve yok etme politikalarının akamete uğratmak, kökü kurutulmuş istenen halkların varlıklarını sürdür-me kavgasına katkıda bulunmak ve omuz vermek için, bu sol en basit bir direniş bile sergileyebilmiş midir? Bu solun proletarya enternasyonalizmi karşısındaki konumu nedir?

dünyanın öte ucundaki bir devrimci hareket desteklediğini ilan eden, sizin bastırma çalkıştığını ve desteklemeye hazır olmadığını ve desteklenmeye hak kazanmadığını an-lattırmış olur. Uygulamaların karşı-sında sessiz kalarak desteği çekmiş-lik" biçiminde verilen bir meş-şahur. Kısacası, burada görülmekte tanımlan keskin enternasyonaliz-m, gerçekte sosyal-sövenizmi giz-

çimde, Kürdistan'daki sömürgeci egemenliğin devamı konusunda özel savas rejimi kadar ısrarlı davranıyor. Tabii bu kararlardığı da proletarya enternasyonalizmi ilkesine dayandı-rıyor. Enternasyonalizm savaşa kal-sın, burada demokratiklik bile söz etmek mümkün müdür? İnsanın en çok düşürülmüş ve adil bile ana-mayacak ölçüde alçaltılmış bir par-çasını kendine getiren, onu temel insanlık değerleri uğruna savaşa kaldırın ve bu anlamda insanlığın onurunu yücelten PKK'yi milliyetçi olarak damgalayan, buna karşılık faşist Türk rejimine bir fiske bile vura-mamış olan pratiğini enternasyonalist olarak adlandırılan bu sol, olsa olsa 12 Eylül rejiminin solu olabilir.

Türkiye sol hareketinin uzun yıllar TKP tarafından temsil edildiği yi bil-inmektedir. Bu sola damgasını vuran kemalist türden solculuk en so-mut ifadesini TKP'de bulmuştur. Abdullah ÖCALAN yoldaş, Ekim Devrimi'nin 70. yıldönümü vesilesiyle yaptığı bir değerlendirmede, sürec içinde komünist partilerin safından kemalist solculuk denilebilecek bir solculuk türünün bu verdiğini, bu-nun bu partileri taşıyıcı ettiği veye reformist partilere dönüştürüldüğüne belirtmekte; kemalist tipte solculu-ğın komünist partilerin taşıyıcı uğ-ratılması veye başlangıcından günü-müze kadar sosyal demokrasinin sosyalizme karşı onaydığı rolden aşağı kalmadığını dile getirmektedir. Kemalist solculuk ve kautskycilik, farklı gelişme koşullarına sahip olan ülkelerde aynı işlevi görmüşlerdir. Kautskycilik daha çok gelişmiş kapitalist ülkelerde sosyalizmden kopar, devrimci sınıflı çevirir ve emperyalizmin sağlam bir dayanağı haline gelirken, kemalizm ezilen halkların kurtuluş hareketlerinde bu etkiyi da-ha tehlikeli bir biçimde temsil etmiş ve emperyalizmin güç kazanmasını dayanağı rolünü oynamıştır. "Kısacası kemalist solculuk daha 1920'lerde Komünist Enternasyonalde sosyal-söven olarak değerlendirilen,

İnsanlığın en çok düşürülmüş ve adını bile anamayacak ölçüde alçaltılmış bir parçasını kendine getiren, onu temel insanlık değerleri uğruna savaşa kaldıran ve bu anlamda insanlığın onurunu yücelten PKK'yi milliyetçi olarak damgalayan, buna karşılık faşist Türk rejimine bir fiske bile vuramamış olan pratiğini enternasyonalist olarak adlandırılan bu sol, olsa olsa 12 Eylül rejiminin solu olabilir.

övgüler yağdırması, bu çıkışlara destek sağlanması ve bunun için kampanyalar açması, bir hareketin enternasyonalist olduğuna ta-nıklık etmez. Hele hele devrimle değişime iddiasında bulunduğu ülkenin emgen sınıfları başka bir ulusun canına ortak ister, bu ulusun giriştiği kurtuluş mücadelesinde vahşi yöntemlere bastırma ve varlığını tümden ortadan kaldırmaya çalışırken, bu uygulamalar karşısında gözlerini, kulaklarını ve ağızını kapatan söz konusu hareketin Patagonya'nın devrimci güçlerini desteklediğini yüksek sesle ilan etmesi en alçakça tutumlarıdır biri olarak kar-sımız çıkar. Bu tutum gerçekten de alçakcadır. Çünkü burada, bu hareketin, emgenlik altına alınmış ve tarihinin silinmek istenen ulusun var olma savasını soyuncu yöntemlere bastırma çalkışın kendi emgen sınıflarına verdiği destek mesajı vardır. Başka ülkelerdeki devrimci ve ilerici hareketlere yönelik enternasyonalist dayanışma sözleri ve çağrılarının tonu yükseldiği ölçüde, içinde ezilen ulusa savaş halindeki emgen sınıflara sağlanan destek de daha fazla artmış kazanacaktır. Bu soyuncu emgen sınıflara, "Ben

destek için kullanılan bir maske durumundadır.

Söyle bir düşünelim: PKK'nin öv-düğü ettiği ulusal kurtuluş savası sömürgeci güçleri Kürdistan'a ilişkin politikalarında değişikliğe zor-luyor. Emgen sınıflar baş kesimleri, ülkemizde yaşanan gelişmeler kar-sında bir kileme ortaya çıkarıyor; Kürdistan üzerindeki sömürgeci egemenliklerini tartışmaya açarak, "ya vür kurtul, ya vür kurtul" diyorlar. Bu durum sömürgeci hükümetimizin belli bir kanadının Kürdistan'ı gerçek sa-hiplerine terk etmeyi en azından tartıştığını gösteriyor. Başka bir deyiş-le yükselttiği var olma ve özgürlük savasıyla Kürt ulusu ve Kürdistan gerçekliği kendisini düşümana kabul ediyor. Kürdistan halkına karşı açık cepheden savasın düşmanı, kendisi-nin dayatılan güçlerinin ağır baskısı altında, dolaylı olarak da, PKK'yi Kürt ulusunun temsilcisi olarak kabul edip atkesi tartışıyor. Buna karşılık, kraldan daha kralcı kesilen Türkiye solu, Kürdistan'da örgütlenen sev-dasından vazgeçmiyor, dolayısıyla Kürdistan'ın Türk sömürgeci egemenliği altında kalmasında yana tavır alıyor. Böylelikle bu sol, sosyal-söven karakterine denk düşecek bi-

özelliğe ezilen ve bağımlı ülkelerde bir burjuva sızması olarak geliştirilen ve o dönemde TKP'de gelişen bir sosyal-sövenizm türüdür." (5)

TC'nin kuruluşuyla birlikte sömürgeci Türk burjuvazinin Kürdistan üzerinde kesin egemenliğini tesis etmek için giriştiği soyuncu karad-van işgaller ve katliam uygulamaları karşısında, TKP'nin nasil bir tavır takındığı artık herkesin malumudur. TKP, TC'nin bu çalgınca uygulamaları sonuna kadar desteklemiş, yüz-bönlere Kürt insanının toplu kıym-larına uğratılmasını uygular ad sa-lemalamış, kendilerini ve kendi top-larlarını savunan insanlarını "vahş-işahur", "feodal gericiler" ve "eskyalar" olarak adlandırmış, işgaller karşı-sında sergilenen direnişleri "ritican-ın ayaklanması" olarak damgalamış-tır. Osmanlı İmparatorluğu'nun kalın-tılar üzerinde ezilmesini küçüğü bir burjuva itidarinin vücut bulmasıyla asıl amacına ulaşan TKP işlevini yiti-ren bir oluşum olarak, kemalist cumhuriyetin üzerine titremenin bir adım ötesine geçememiştir. Kemalizmin yeni diş bürosu veye gayri temsilci-biçiminde eski Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa ülkelerinde faaliyet gösteren bu oluşum, reel sos-

yalızın Kabesi'ne kapitalizmin putlarının yerleştirilmeye başlandığını fark ettüğünü Ankara'ya dönmüş ve 12 Eylül rejiminin içinde tamamen emirlişt. TKP yöneticilerinin Türkiye'ye dönmeleri, partinin sosyalizmden vazgeçmesini ve filen taşsıy edilmesini ırel sosyalizmin çözüüne ve sistemin yıkılışına bağlamak, devrime ve sosyalizme ihanetini bu süreçle birlikte başlatmak daha doğru değildir. TKP tasfiyeciliği kemalizmin cumhuriyete ulaşma çabalarına ortak oldu, onun söves ve katilicileri geleneklerini ve karakterlerini ılerirlik adına savunduğu yıllara kadar götürmek gerekir. Kemalizmin sınsfal karakteri değerlendirmeye hasatının kurbanı olan Mustafa Suphi ve yoldaşlarının kemalistlerce katledilmesinden sonra TKP'nin sosyalizmle ilgili kalmaması, bu dar oluşumun kemalizmle sıldan tamamlama çabasına ımarlı sürdüürüştür. İçinde bazı dürist direnişler ve sağlan komünistlerin çkışması bu geçreği değıştirmektedir. Nitekim bu tür öğeler kısa bir süre içinde tasfiye edilmislerdir.

1960'lı yılların ortalarında başlayarak, Türkiye devrimci-demokratik hareketi içinde TKP geleğinin dışına çıkmak, dolayısıyla kemalizm aşma konusunda önemli bazı adımların atıldığını ve burada Kürt sorununun tartışmalarının gündemine girip çıkıp belirtmek gerekir. Özellikle soldaki revizyonizm ve reformizme tepki olarak gelişen 1970'lerin devrimci gerçek hareketi ihtilali bir çizgiye yönelmiş, halkların kurtuluşu davası karşısında samimi ve sorumlu bir yaklaşım göstermiş, bu doğrultuda belirli adımlar atmış, ancak 12 Mart faşistlerin sert darbeleri karşısında yenilmiş ve ezilmiştir. 12 Mart askeri-faşist darbesi, ortaya çıkan yeni devrimci gelişmeye ezme ve devrimci hareketin liderlerini ortadan kaldırma, böylelikle solun düzen dışına çkışması olan yanlışları budama ve tekrar düzen sınırları içine çekme operasyonu olarak tanımlanabilir. Bu dönem düşüncelerini yeterince hayata geçirme olanağı bulamamış gem devrimci liderleri, idam sehpalarında bile proletarya enternasyonalizmine bağlılıklarını dile getirmişler, Türk ve Kürt halklarını ortak düşmana karşı halk savaşına çağırarak yüskelere, halkın özürü ve eşit temeldeki birliğini hayratılmasına duydukları özlemi haykırılmışlardır. Devrim davasına bağlılıkları, can varlıkların halkların kurtuluşu kavgasına kurban ederek katil devrimci hareketin liderlerini bu vasiyeti ardilları iddiasındaki güçler tarafından hasıratlı edilmiş; TKP'nin sosyal-şöven geleğeni sola yeniden egemen hale gelmiştir. Ecevitçilikten TKP'ye, Dev-Yol'dan Perinçek çizgisine kadar solun bütün varyasyonları Kürdistan geçreği karşısında özünde aynı tavır takmış, hepsinin partiyeye damgasını vuran sosyal-şövenizm olmuştur.

12 Mart cuntasının yönetimi sivil güçlere devrelmesini ardından, çeşitli ideolojik gruplaşmalar biçiminde yeniden gelişme gösteren Türkiye sol hareketi, devrimci gençlik hareketinin mirasına sahip çıkıyor görünmesine rağmen, gerçekte onun geleneklerini koruyamadı. Halbu oldukça kısa ömürlü pratiğine rağmen, ezilen devrimci gerçek hareketi miazam bir anti-empyalist potansiyel ortaya çıkarmıştı. Gençlik kitleleri derin ve sosyalizme büyük ilgi gösteriyordu. Toplumda eskisikile kıyaslanıyacak ölçüde gelişkin bir devrimci potansiyel vardı. Ama sivil yönetimin çıkardığı af yasasıyla cezaevlerinden salınarak mevcut devrimci potansiyelin tepesine oturtulan idğis edilmiş solcu li-

derler, mevcut devrimci potansiyeli Ecevitçiliğın kuşruğuna takarak yozlaştırdılar. Devrimci örgütlenmeye yanaşmayarak, devrimci eylemlerden kaçarak ve kitleleri örgütsüz bırakarak, soldaki tasfiyeciliği derinleştirdiler. Türkiye solculuğu 12 Eylül faşizmi karşısında yeniledi; tasfiyeci bir konumda bulunan 12 Mart faşizmi karşısında uğranan yenilgiyi aşamaya olan bir solculuğın bir kez daha yenilmesi zaten söz konusu olamazdı. Solun idğis edilen ve tasfiyeciliği yaşayan liderleri, sıradan bir direniş bile ortaya koymadan faşizme teslim oldular. 12 Eylül faşizmi, açığı çkılan örgütsüz durumdaki dev-

12 Eylül darbesinin üzerinden geçen yıllar boyunca faşist rejime tek bir kurşun sıkmayanlar, ilk silahlı eylemlerini Kürdistan kurtuluş kuvvetlerine karşı koyabiliyorlar. Düşman cephesinden bir damla kan bile akıtmazken, Kürdistanlı yurtseverlerin kanına girebiliyorlar. Bunu da enternasyonalist dayanışma adına yapıyorlar. Evet, burada da bir enternasyonalizm vardır. Ama bu proletarya enternasyonalizmi değil, burjuva enternasyonalizmidir, burjuva sınıfların dayanışmasıdır.

rimci potansiyeli en sert yöntemlerle ezmeğe zorlandı; devrimin filizlerini kırıldı ve kuruttu. Bugün Türkiye'de yaşanan korkunç yozlaşma ve ağır örgütsüzlük ortamı, bu idğis edilmiş solun tasfiyeciliğın karakterinin doğaı ve kaçınılmaz bir sonucu olarak ortaya çıktı.

Bu solun, Kürdistan sorununa yaklaşması da özünde böyle bir sorunun varlığını tanınamaya biçimindedir. Sol hareketi içindeki gruplardan her biri sözümlüne Türkiye devrimine eyle aırken, "Mısak-ı Milli" sınırları içindeki topraklar tek bir ülkeymiş ve bu topraklarda tek bir ulus yaşamıyormuş gibi soruna yaklaşıyor. Kürdistan sorununa bir azınlık sorunu ölüüşüne bile değeri biçimiyordu. Bu yaklaşım Türk burjuvazisinin "Mısak-ı Milli" sınırları içinde tek ülkelerle aynı yaratma politikasıyla tam bir uyum içinde bulunuyordu. Bu güçler devrimciler tarafından sıkıştırıldıkları zaman, Kürdistan sorununu çözümlünü sözde gerçekleştirecekleri devrimin sonrasına erteliyorlar; devrimden sonra Kürtlere bazı hakların tanınabileceğini söylüyorlar. Bu, sömürgeciliğin ezilen halkları aşağılayarak tutumunun sosyal-şöven soldaki yansımasıdır. Sömürgeci güçler de sömürge halkların kendilerini yönetecek ve gelecekteki kendilerini belirleyecek güçte olmadıkları iddia ediyorlar, sömürgeciliğın adına bu halklara uyarık götürdükları sorunu yapıyorlar. Dolayısıyla solun yaklaşımını özünde sömürgeci mantığın ürünüydü. Nitekim kendilen "çeşitli milliyetlerden Türkiye halkının enternasyonalist birliğı" iddiasını yapan solcuların özünde sömürgeci mantığın ürünüydü. Nitekim kendilen "çeşitli milliyetlerden Türkiye halkının enternasyonalist birliğı" iddiasını yapan solcuların özünde sömürgeci mantığın ürünüydü. Nitekim kendilen "çeşitli milliyetlerden Türkiye halkının enternasyonalist birliğı" iddiasını yapan solcuların özünde sömürgeci mantığın ürünüydü.

Devrimci gençlik hareketi ortamdında şekillenen PKK hareketine başlangıçta tepeden bakın ve küçümseyici bir tutum takınan sosyal-şöven çevreler, devrimcilerin bu konuda kararlı olduklarını ve Kürdistan'da örgütlenmeye yöneldiklerini görünce, bunun önüne geçmeye çalıştılar. Bu engelleyici tutumlarını "Halkın Kurtuluşu" ve "Halkın Yolu" türünden grupları pratiğinde görüldüğü gibi devrimcileri yönelik silahlı saldırılara kadar vardırırdılar. Perinçek çevresi örneğinde olduğu gibi PKK hareketinin kadro ve sempatanlarımlarını adlarını ve adreslerini gazetelelerinde yayınlıyarak, aşığık bir ihbar ve karalama kampanyası geliştirdiler. Kısacası Kürdistan'da devrimci hareketin gelişip kökleşmeye baş-

ladığı koşullarda, Türkiye soluna egemen olan sosyal-şövenizmin yüzündeki devrimcilik maskesi de düştü; devrim ve sosyalizm karşıtı karakteri kendisini bütün çıplaklığıyla eyle verdi.

Kürdistan'da devrimci temellerde bir ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişmesi ile bu sosyal-şöven solun 12 Eylül faşizmine karşı direnmesi ve darbenin üzerinden geçen on yılı aşkın süre içinde faşist kurulumlaşmaya karşı en küçük bir tepkide bulunmaması arasında doğrudan bir ilişki vardır. Butunumu, "bülcüklük tehlikesi" ya da "tehdidi" ne karşı "ulusal" birlik çağrısında bulunan faşist rejimin bu istemine veril-

miş bir olumlu karşılık biçiminde değeriendirmek yanlış olmayacaktır. Kürdistan'da gelişen halk savaşının dolayısıyla etkisiyle Türkiye'de ortaya çıkan yeniden toparlanıp örgütlenme ve eyleme kalkma için elverişli ortamdan yararlanmak istemesi, PKK'nin destek ve dayanışma çağrılarına kulaklarını tikaması, kemalist solculuğun artık miadını doldurduğunu ve yatırıldığı siyasal mezardan kalkınması olanak bulunmadığını göstermektedir. Mevcut durumda bu yapıyı sol olarak andırmak bile artık tümüyle anlamsızdır. Böylesi bir solda enternasyonalizm aramak, bilinen bir deyimle ifade edilecek olursa, özkiz altında buzağı aramak farıksızdır; Türkiye devrimci gençlik hareketinin mirasını hareketin mirasını ve olumlu geleneklerini ayakta tutmuş, tasfiyecilikle bataklığa gömüldükçe gömülmüş, açığı çıkardığı halkın devrimci dinamiklerini örgütsüzlüğe terk ederek faşizmin trpanılmasına elverişli zemini hazırlamış ve bu temelde 12 Eylül faşizminin Türkiye toplumunu çürütmesine suçuna ortaklık etmiş bir yapı, sosyal-faşist olarak tanımlanmayı tam anlamıyla hak etmiş bir yapıdır.

Enternasyonalizmin sembolü haline gelişmiş çağımız en yığıt devrimcilerinden biri olan **Çe Ge Güv**, bir zamanlar savasın Vietnam'ın yalnız bırakıldığı karşısında duyduğu acıyı dile getiren, "*İlerici dünyanın Vietnam halkına destek olması, Roma arenalarında gladyatörleri alkışlayan pleplerin tutumunu andıran bir ılıhtıza benzer. Sorun kurbanlara başarı dilemek değil, onların yazgısını paylaşmak, zafere ya da ölüme onlarla omuz omuza yürümektir*" diye yazar. Enternasyonalizmin en güzel ve en anlamlı tanımlarından birini veren Çe'nin bu sözlerini işığında, kemalist solun mevcut durumda Kürdistan'la ilişkin tutumuna bakalım. Ulusal kurtuluş kuvvetleri karşısında yenilgi yaşayan ve çıkmazı derinleşen faşist Türk ordusu, bugün Kürdistan'da sivil halk kitlelerine yönelik katliamlar düzenliyor. Köyleri top ateşine tutuyor, evleri ateşe veriyor, içindeki insanlarla birlikte yakıyor. Savaş uçakları her gün dağlarını ve köylerini bombalıyor. Ülkenizin coğrafyası görülmemiş bir tahribata uğratılıyor. Ormanlarımız tamamen yakılıp yok ediliyor. Kürdistan insansızlaştırılıyor. Kent merkezlerinde her gün onlarca yurttaşımız kontrogerilla saldırılarında hedef olup can veriyor. Kontrogerilla saldırıları Kürt milletvekillerine kadar uzanıyor. Gerilla kuvvetlerine

karşı uluslararası sözleşmelerle kulananı yasaklanmış kimyasal silahlara basıvırluyor. Çok da olsa, dünya kamuoyu bu sızın denemelerine karşı tepki gösteriyor. İnsan hakları dar çerçevede olduğu de kalsa, protestolarla bulunuyor. Çeşitli yabancı ülkelerden heyetler arsıra Kürdistan'ı uğrayıp yerinde incelemeler yapmaya çağılıyor. Buna karşılık, bu soldan çıldır bir ses bile çıkmıyor. Numunebilir bir protesto eylemi bile kuyuyor. Hatta yerinde otup "kurbanlara başarı dileme"ye bile yanaşmıyor. Sömürgeci efendilerini rahat bırakarak, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine destek alana-

caz bu hilkat garibesi solun acı gerçekliği bunlara da bitmiyor. Türkiye'de bir "dinsizler partisi" yaratmayı çalışmaları merkezize koymuş görünün bu solun bazı odakları, enternasyonalizm adına Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı tam bir özel savas yürütüyorlar; daha doğrusu özel savasın bir kolu gibi çalışıyorlar. Bunlara göre, köylerinizin yakılıp yıkılması ve sivil halkın katliama uğratılması doğrudan doğruya sürdürülen operasyonların çürütülmesinde halinde faşist Türk devleti saldırlar düzenleyebileceğini açıklayan PKK hızla milliyetçiliğın kayıyor ve Türk-Kürt çatışmasını körükliyor. Bunlar için halkların kardeşliği faşistlerin bile bunlarımların kanaması oluyor. Dolayısıyla PKK'nin de ağız bir Türk şövenizmi temelinde örgütlenildiği saldırılarından bu köylere yönelmesi gerekiyor. Bunlar Türk köylerini (kendileri sunu köyler diyorlar) silahlandırılması karşısında koruculuğa yönelme gereği duyan Kürt köylerini (kendileri alevi köyler demeyi tercih ediyorlar) silahlanma istemlerini reddedilmesini ciddi bir sorun yapıyor. Bu noktadan devlete yükleniyorlar. Koruculaştırma karşı savas açmaları gerekirken, Kürt köylerini koruculuğa kabul edilmesini kınıyor ve bunlar eşitsizlikte aynık bulunuyor. Bunlar Kürdistan'daki Türkleştirme yuvaları olan sömürgeci eğitim kurumlarında görev yapan, "APO tazminatı"ya maasıni yipe katlayan ve pratikte sömürgeci baskı ve imha mekanizmasını bir dışişleri durumunda bulunan ve bir öğretmen burununu kanamasını, "PKK ılerici Türk öğretmenleri saldırları" biçiminde mensebe çkanyorlar. Kürdistan'da sömürgecilerin himetinde çalışan ve sömürgeci egemenliğin hükümlünü ıra etmesinde göre v alan böyle bir öğretmen "ılerici" oluyor. Enternasyonalizmi, sözümlüne ılerici olan bu öğretmenin pratiğinde somutluk kazanıyor. Buna karşılık, ülkemizdeki ya-

bancı egemenliğin başlıca dayanaklarından biri olan Türkleştirme yuvalarını dağıtmaya çalışan PKK ise Kürt milliyetçiliğine doğru sürükleniyor! Türk faşist rejiminin "ödlü lüteri her hareket" olarak baddırdığı Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini bastırmak amacıyla yaptığı ulusal mutabakat çağrısına bundan daha güçlü bir karşılık verilemez.

Türk özel savas rejiminin azgınlaşma bastırma ve ezme operasyonlarına rağmen, halk savasının ülkemizdeki yükselişi dürdürülmüyor; Kürdistan devrimi gelişimini sürdürmeye devam ediyor. Devrimci kuvvetler mücadelesi sömürgeci devlet mekanizmasını parçalıyor; sömürgeci kurumlar ve kuruluşları dağıtıyor veya işleme duruma getiriyor. Halkımız bunların yerine kendi kurullarını geçiriyor; Kürdistan'da kendi iradesini temsil eden ve uygulanı mekanizmaları yaratıyor. Halkımızın iradesine boyun eğen sömürgeci Türk partileri ülkemizin birçok yöresinde kendi kendilerini fedş ediyor; bu partilerin Kürdistan'daki şubeleri peş peşe kapanıyor. Bu gelişme objektif olarak sömürgeci egemenliğin tasfiye edilmesini anlamına geliyor. Sömürgeci burjuvazinin değışik kesimleri adına örgütlenmiş olan düzen partileri, bu vadede bu temelde Kürdistan'dan vazgeçiyorlar. Ama proletarya adına yola çıktıklarını iddia eden özde sol grupçuklar, Kürdistan'dan ılerime çekmeye yanaşmıyor. Buradan da anlaşılacağı gibi, sosyal-şövenizm Kürdistan üzerindeki Türk sömürgeci egemenliğin varlığını devam ettirmesi konusunda emgen sınıflar temsilcilerinden daha gözükara davranabiliyor. 12 Eylül darbesinin üzerinden geçen yıllar boyunca faşist rejime tek bir kurşun sıkmayanlar, ilk silahlı eylemlerini Kürdistan kurtuluş kuvvetlerine karşı koyabiliyorlar. Düşman cephesinden bir damla kan bile akıtmazken, Kürdistanlı yurtseverlerin kanına girebiliyorlar. Bunu da enternasyonalist dayanışma adına yapıyorlar. Evet, burada da bir enternasyonalizm vardır. Ama bu proletarya enternasyonalizmi değil, burjuva enternasyonalizmidir, burjuva sınıfların dayanışmasıdır. Kemalist solculuk ve onun çeşitli kükleri Kürdistan halkıyla dayanışmaya girmemekte, kendi egemenliğini yarımdına kosmakta, onlara destek sunmaktadır.

Kuşkusuz Kürdistan'ın elverişli coğrafyası ve mevcut devrimci ortam, sağlan enternasyonalist temellerde devrim için hazırlanmış isteyen herkese açıktır. PKK'nin bu konudaki tutumu son derece nettir ve yaptığı çağrılar vardır. Türkiye'nin devrimci güçleri ulusal kurtuluş kuvvetlerimizin denetiminde altındaki alanlara üslenebilir, askeri ve politik eğitimlerini geliştirebilirler. Türkiye'de devrimci mücadeleye yeniden yüksetilecek ve halklarımızın ortak düşmana karşı omuz omuza savasmasına temel teşkil edecek böylesi bir çalışma arzu edilen tek doğru çalışmadır. Ama Kürdistan'ın sınırlarında faaliyet gösteren bazı sosyal-şöven grupların varlığı böyle bir çalışmadan kaçınılmamıyor. Bunlar Kürdistan gerçekliğine karşı örgütleniyorlar. Ulusal inkarçılık örgütüyor, sömürgeciliğin ulusal düzeyde yaratığı tahribatları dayanıyor. Bu konularıyla bu tür oluşumların varlığı Kürdistan gerçekliğine karşı savas anlamına taşıyor.

Burada bir kez daha yakıcı bir gerçeğin altını sırları çizmek gerekiyor: Kemalist solculuğun Kürdistan'da faaliyet göstermesinin koşullarını yaratan Türk işgali ve ardından

Devamı 25. sayfa

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın bir eğitim grubuna hitaben yaptığı değerlendirmesi:

SAVAŞIN 10. YIL DERSLERİNİ DOĞRU KAVRAYALIM VE UYGULAYALIM!

Baştarafı 1. sayfa

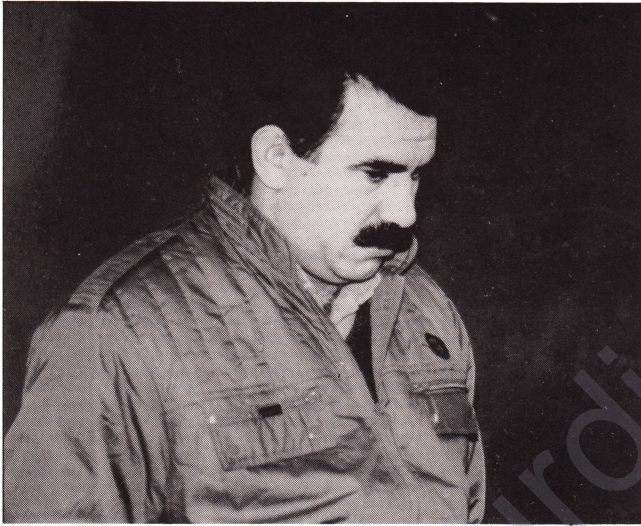
Günümüzde herkes önderliğin belirleyici konumundan, gelişmelere hakim olmasından bahsediyor. Ama bu nasıl gerçekleşiyor? Ruhta, bilince, yaşama bütün olarak götürmede nasıl bir tutumun ifadesidir veya nasıl bir tarzdır? Buna fazla akl erdirilemiyor. Övgüyle, hayranlıkla, diz bir bağlılıkla yaklaşım gösteriyor. Çoğunlukla da kendilerini yaşatıyorlar veya havaya kaptrıp götürüyorlar. Çok yanlış eğitim tarzı da bununla birleşince pratikte en beklenmedik durumlar ortaya çıkıyor.

Bu kadar yanlış yaşam tarzı nasıl oluyor, gerilge götürün bu yol niye kapatılmıyor? Burada hiç şüphesiz kişinin derin zaafı, eğitimsizliği söz konusudur. Esen birçok rüzgara kapılıma, böylece nerede duracağı belli olmayan durumlara sıkça girme, eğer zor bela önünü almazsak, müdahale üstüne müdahale yapmazsak aslında sanıldığından daha fazla yenilgi taktilim az olur. Bütün taktik önderliklere veya bütün aşamalarda rol oynayanlara bakarsak, göreceğiz ki, hemen hepsinin gidişatı kaybetmeye yatkındır ve ancak, kapsamlı müdahaleler bu gidişatın yenilgisini önlemiştir. Bunun kendi içinde zaferi garantilemez. Bunun sıradan farkı görülür. Bunun kendi içinde zaferi garantilemez. Bunun sıradan farkı görülür.

Buğünlerde daha çok bunu tartışma gereğini duyduk. Hiç şüphesiz savaş gerçeğimizin objektif değerlendirilmesini de iyi yapabiliriz. Tek tek planlar somutunda neyiz, nasılız gibi kapsamlı değerlendirmelere gidebiliriz. Bunlar yapıyorlar da, gördükleri durumlarıdır. Herkes de az çok değerlendirebilir. Bunu sıradan bir köylü de yapabilir. Biz bunu arkadaşlara bırakalım, diyoruz, yaşadıklarınızı, kazandıklarınızı, kaybettiklerinizi daha iyi anlatın diye. Bizim için çok daha gerekli olan şudur. Bir savaş durumuna ulaştık. Bu savaşta gelişmeyi de başarıyla sürdürüyoruz. Tüm inancınızlarla bile inanç ve kazanma azminizi veriyoruz. Fakat yine de şunu görmekte elde değil. Kendi başına bırakılma bu savaş kurmaylarını, bir taktik hamle döneminde tam perşan olabilirler. Gerçekten de hesaplarıyla ve tutumlarıyla kendilerini fena bir kayıya çarptırabilirler.

Örneğin 15 Ağustos Atılım vesisileyle tüm eyaletler, bölgeler mesaj gönderiyorlar ve bu gerçeği teslim ediyorlar. "Şöyle müdahale edilmezdi, şöyle günlük yürütme olmazdı, savaş bu duruma getirmezdi" diye. Fakat bizim müdahalelerimiz her zaman gelişmeleri böyle sağladık, gütmürleri beklemeye. Burada aldığımız sonuç bildirir. Bir değil, iki değil, bu kadar misubeti, yedekten sonra, "bunu garantilemişiz, boş yer taktik dışı tek danta kan dökmeyiz ve bir fişek bile harcamayız" diyebilirdik. Böyle demiyorlar-sa bu, onların yine yanlışlarını sürdürdüğünü göstererek.

Esasta bütün savaşçılarımla, onların halk savaşına hakimiyetleriyle bu savaşın başarıya yürütülmesi gerektiği açıktır. Benim destek vermem, çizginin ortaya çıkarılması, temel karda çalmış gibi pratik yönleriyle olmuştur. Bu daha da olabilir, zafere kadar da götürülebilir. Ama yine de bu, çok şeyler bir grup tarafından, taktik önderler topluluğu tarafından götürülmesini ortadan kaldırdık. Bugün bir alanda savaşın başarısını garantilemişsen, yarın ekonomik inşaa faaliyetinde, kültür faaliyetinde, bir devrim sonrası çalışmada başa-

Mücadele tarihimize, kazandığımız önderlik olgusunu başından günümüze kadar bir bütün olarak nasıl seyrettiğini görmemek, görüp de gereklerini yerine getirmemek; kavramamak, kavrayıp da gereklerini yerine getirmemek; özümsememek, özümseyip de bunu yoğun pratiğe dökmek çokça yaşanan kadro ve taktik önderlik gerçeği oluyor.

rılı bir yürüyüşü de sağlamak zorundasın. Tüm bunların düşünce yapısı kişide gelişmek zorundadır.

"Bu savaşta varım" diyenin, bu temelde gelişmesi gerektiriyor. Birkaç eyleme göre, birkaç aşamaya göre kendini arayanlar kişilik, daha sonraki süreçte devrim başına bela da olabilir. Şimdi birkaç süreçte bile hükmedemediğini çok iyi biliyoruz. Şurayı iyi görmek gerekiyor. Savaş tutkusunu geliştirmiş, katlimlar yoğunlaşmıştır, imkan ve fırsatlar artmıştır. Fakat bu, sağlam bir yürüyüşü esas alan önderlik tarzında, buna yaklaşıma ağır gereklilikler olduğu, bütün sorunların özünü burada yattığını gözardı ettiremez. Gerçek savaş ve gerekse eğitimle hazırlanan yapıda, ister askeri, ister siyasi, ister örgütsel alanlarda gözükün durum, PKK'nin zafer yürüyüşünün kadrosu olma konusundaki yetmezlik. Dolayısıyla bir boşluk sürüp gidiyor. Alanların gelişmesi ve savaşın yaygınlaşması, bu durumu daha da hissettiriyor. Birileri şunu rahatlıkla söyleyebilirler: "Ben yine gayret edeyim ki, zaten gelişmeler var, zaten işler sağlan yoldadır; benim kendimi müthiş bir şekilde yoğunlaştırıp yüklenmem ne gerek var; sıradan veya bürokratik bir kadro konumu yeter de artar bile."

"Bu yaklaşıma tarihi hiçbir sonuç vermez. Yetmezliklerin yanlış olanı da budur. Dar manevra alanına bakıyoruz, kendimi büyük imkanlara sahip olan arkadaşlardan daha yoğun, daha iyi veren benim diyorum. Bu yılları anımsatığına, yorulduğuna, katlimların çok istemlerini göğüs geriyoruz. Bizimki ise, sadece gelişmelerin havayeti kendini namus idare ediyor." Gelişmeleri iyidir, kendileri iyidir, yaşamı idame ettirecek maddi/manevi

değerler var, ben de bir yerinden tutarım" deniliyor. Evet genel katilim tarzı böyledir. Bu katilim tarzının iddiasız, en sonuçsuz tarz olduğu düşünülüyor. Yani şurada şu çalışma şöyle götürülmezse tehlikesi şöyle olur, şöyle yüklenilirse kazancı şöyle olur, şöyle inanç, işbölümü, böyle denetim-dayatma şart diye, bunları hesaplayıp adım çok ay.

Önderlik tarzı bütün bunlara karşılık. Doğru tarz bütün bunlara karşılık. Doğru tarz bütün bunlara karşılık. Doğru tarz bütün bunlara karşılık. Doğru tarz bütün bunlara karşılık.

Savaş gerçekten ciddi bir olaydır. TC'nin faşist imhacı sömürgeciliğinin dayattığı tarz öyle sıradan bir tarz değildir. İnanılmaz bir vahşetle saldırır. Bu senin savaşını şiddetle etkiler. Sen buna karşı PKK'nin var ettiği bazı olanaklara dayanamazsın. Kadromuzda, savaşçımda ezici bir biçimde gözükün şudur: Parti direnme isteyişinin, mevzileri de çöktür, isteyiş istediği gibi savaşır.

Bir uç da, kendini daha vurarak, savaşın tek bir yasağı altına gelinme. Bu kadar gaflice yaklaşımınla biz bu savaşta nasıl yürütülebilecek? PKK tarihi, 15 Ağustos Atılımı bir gerçeğin farklı olduğunu ortaya çıkarıyor: Direnişçilik, dayanma, doğru bir çalışma tarzına kendini verme, hızlardır ma anlamında katkıdır. Herkes kendine göre bir kaybetme yoluna sahiptir, ama kazanma yolu farklıdır.

Bugün geçmiş sahadetleri örnek göstermemize pek gerek yok. PKK' de kazandırılan tutum sahipleri vardır, bir de kaybedenlerin tutumları vardır. Savaş döndü deloşu bu ayarını yapmaya, farkı bilince çıkarma-

ya ve birisinden kaçırken diğerini esas almaya dayanır. Yapılan yanlış hata, bunu böyle yapmak yerine, farklı şeyler öğrenerek birtakım adımlar atılabileceğine inanılıyor. Kişilikte derin yanlışlar vardır. Kendini kolayca kaptrıp, duygusal ve tepkisel olur. Eline biraz yetki, imkan da aldı mı, onunla her şeyi yapabilir. Bu tehlike çok somut. Bunu iyi anlamaya çalışıyoruz. Onları yatıştırmak için bile, bir sürü ölem gerekiyor.

Evet, önderlik çok tartışılıyor; anlam-önemini çok iyi çözüyorsunuz. Fakat başarı ve onun uygulanması söz konusu olduğunda da o denli kendinizi konuşturmalara esas alınıyor. İşte bunu değiştirerek, savaşın bu onuncu yılına vereceğimiz en anlamlı karşılık olabilir. Herkesin bireysel tarzı, gerekçeleri ve koşulları ne olursa olsun, bunun yerine eğer kazandıran, gelişmeleri bugüne kadar esas itibariyle getiren tarzı esas alınır ve hem söz düzeyinde, hem de pratik yaşam düzeyinde doğru karşılık verilir, onuncu yıl daha büyük başarıları kesin kazanılır. Her gün anlamış yapılar var, fırsatların iyi değerlendirilmemesi var. Bunlar aslına, büyük darbelerle dışıman gelenetik ve ükleyi adım adım yaşamaya açmak kesinleşir.

Diğer yandan bu yaz eylemlilik gösterdiği, biraz taktikte hükmedilmesi, biraz müdahalelerin anlam bulabilmesi, topyekün bir gelişmeyi doğuruyor. Nitekim dışımanın en çok yüklenildiği, sonuç almak istediği bu aylar, onun en çok başarısızlığı uğradığı aylar oldu. Bu gelişmeyi geçen yıldaki hazırladık. Hem de 1992'nin kayıplarını telafi ederek 1993'ü hazırladık. Kiş hazırlıkları, bahardaki ateşkes hazırlıkları, daha birçok ca-ba aslında biraz da 1993 yaz atılımı-

nı kazanmaya yönelikti. Ama buna ben de varım diyen, şimdi bu faaliyetlerde de yer alan birçoğu, aslında 1992 de kaybetmişti. Onları zarı-bela yaşatan, bizim tutumumuz oldu. Aslında biz yaşatıyorduk. Birçoklarına kalsa kaybetmek kaçınılmaz olurdu. İntihar gidişatıydı. Bu gelişmeler denge büyük bir hamleye dönüşme de, en azından gerilemenin kapıları kapatılmıştır. Ve bu daha çok ilerleme temeline garanti alınmıştır. Bazı değerlendirmelere buna sıkça göz kulak oluyoruz. Takviyelerle gidişatı avantajı çeviriyoruz, ilerletiyoruz.

Çatıştığımız bir sürü anlayış da var. Söz veriliyor, "söyle yapacağız" diyor, ama gidip tuhaflaşıyor, oldukça şahsi ve duygusal yaklaşım içinde kendini halden hale bırakıyor. Rahatlıkla kendini bir tarafa koyuyor, pratiğe ilgi göstermiyor, sıradan bir çabaya yetiyor ve bunlar da bize çok bağı gibi yanıtlan durumlar oluyor. Halbuki bunların yapısı biraz farklı, yüksek bir önderlik kavrayışına ulaşmış değildir. Kendini yaşamaya açtırlar. Özellikle savaşın yoğunlaştığı dönemlerde işne ucu kadar da olsa, "kendimi çok iyi yaşayayım" dersin, bu önderlik hanesinde bir eksi işaretli olur. Bu insan tipi kendisini altlatmamalıdır. Sen önderlikten küçük bir taviz verdin mi, bu eksi işaretlidir. Bu anlayış halen çoğunuzda anlatılıyor. Hem "amansız ve ölümlüne önderliğe bağlı" diyorsunuz, hem de "biraz da kendimizi yaşayın" diyorsunuz.

Şimdi bu köylü anlayışını silip süpürmenin zamanıdır. Söyleniler netir. Eğitimlerle, savaş tecrübeleri bir defa görülmüştür ki doğru tutum budur. Herkesin kendine göre bir doğrusu olamaz. Örgüt çizimi ve onun önyetiği tarzı budur. Gereği kalyan da bunu kavramak, onu her olaya ve olaya uygulamaktır. Bu daha önce de kavranabilirdi. Partinin kuruluş ve daha sonraki hamle dönemlerinde doğru olan bu biricik tarzı gerebiliirdi. Giremediler. Ne yaptılar? Kayıp üstüne kayıp, birlerce tutuklu, yüzlerce sahadet! Bütün bunlar ne uğruna verildi? Buna anlam veremiyoruz. Egoistçe, kayıfca yaşanan bir durum var. "Benim de bir öğütür yijşim var, ben de bir yigdim demek" nedir! Sonuçta, önderlik fazla bağıllık ald altında boş çarklarlı. Bu tutum çokça yaşadığı yıllarda.

Bu yıl bu durumu değerlendirdiniz. Her şey, sizizi çoğultmeler temelinde gelişmelerde yaşamaya zorluyor. Gelişmelerde cevap veremeyen bir tarz, savaşta kayboluyor, hasta kendisiyle birlikte savaşı da kaybediyor. Bütün bu dokuz yıl böyle geçti. Öndan öncesi de var. Burada tarihi tekrar açmamız istemiyoruz. Hepiniz değerlendirdiniz. İşte savaşın onuncu yılına yaşıyoruz. Bu dönemde ne denk gelir? 2. Kongre, 15 Ağustos. Bunlar, temel gerçeklerimizti tartıştığımız günemlerdir. 1982'de, 1984'te ne kadar sa ve iyi niteliyilmişiz; karsımızdakiler de bir o kadar saf, iyi niteliy yoldaşlardı. Ellerin geleni esin-gemeler. Aktan bir bakıyormu ki, aslında çoktan kendilerini ayrı bir yola sokarak farkı bir tarzın içinde ve çok tembelce yürüyorlar.

1982'den 1986'ya geldikmişiz böyle öfke duyduk. 1978'de parti kuruluşuna geldikmişiz bile, "tam 5 yıldır amansız bir grup faaliyet yürütüyor, bu arkadaşlar halen yine böyle partileşimlen gereklerine gerekçe yaklaşıyorlar" dedi. Öte yan-

dan çoğuna bakıyor, köpürüyordum. Ama daha o gün bir çatışmayla örgüt bölmenin anlamı yoktu. Öfkem içinde kaldı.

Daha sonra o kişilerden hepisi çok ucuз kabyetti. Tarihi bir adım atıyor, parti kuruyor, adam agzını bile kıpırtmıyor. "Yokum" da demiyor. Sıradan bir yığıltı analıy da var. Tabii hepsi gitti.

O hisra bil 1982'ye geldik. Çok öfkeliyiz. Ama "bu sefer hepsi iyiler" dedik, "dolayısıyla kendileri iyiler." Açın oçkun o gündenli değerdendirmeleri; elimizden geleni yapıyoruz, en kapsamlı eleştirileri yapı-

mistler de buyoktur. Parça parça bir şeyler kurtarıp mutlu olmaları da var. Bizim bu anlayışa ilğimiz olamaz. Yoktan kazanma, küçük kazanımı büyük kazanım, esas yakaşamamızdır. Parti biraz daha bu zafar çizgisi ve uygulamasına yakın, ama başta da belirttiğim gibi eyaletlere bakıyoruz, kendi haline bırakılırsa kaybolup gidecek. Yine görevler çıkıyor, yine hamlenin yönü şöyle olmalı diye bazılarına bakıyoruz, tehlikelidir. Yeni dediği şey belki de ağır bir yeniliği neden olabilir. Yeni bir biçim icat etiyor. Örneğin Güney Savaşı'nda, ilk

ise düşmana çok büyük darbeler vurduk ve ayaktaız. Bizim bu taktik önderlere somak gerekir. Hangisi doğru? Sizin tartzım mı, yoksa bizim öngördüklerimiz ve yapmaya çalıştığımız mı doğru? Ama kendilerini çok akıllı sanıyorlar. Hala da bazıları bu iddialardır. Fakat sen yenilişsin, ezilmişsin ve kendinle birlikte dağı bir değerleri yitirmişsin. Bizde kendine gelse! Doğrusu bizim öngördüklerimiz tartzdır, diyorum. Ben bunu 1982'de ülkeye yönleştire dediydim. O zamanlar işleniş teget geçtiler. Güya kendini korumaktı, güya pratığe önderlik yapmaktı. So-

insan, koşullar ne kadar zor veya rahat da olsa kendini kaybetmeyen insan, her yerde her şey tam hakkını veren militan tarzı! Şimdi buna ulaşarsın sizlerin bin giditmişsin bin anlam ifade edebilir. Savaşanların da savasatki çabaları ciddi bir anlam ifade edebilir. Ama iddia ediyoruz ki doğrultu budur. Bin defa düşünün ve bit tutunumuzda tekrar işare etseniz bin bir defa daha düşünün. Bu tutum pek ayakta tutucu, yürütücü değil. Ama bizim tutum, ilk defa katılan birisi de doğru yaklaşıp, esas alırsa, o, en büyük gelişmeyi sağlayabilir.

Herkes şu soruyu soruyor: "Bu 15 Ağustos Atılımı nasıl oldu da bin gelişmeyi sağladı?", "Bu nasıl bir mucizedir?" Bu bence bir mucize değil. Bu admın sorumluluğunu duya bir kişinin kendini amansız bin çizgiye, bin atılıma vermedisi; herkes, her şeyi buna koşturmasıdır. Bütün yaşam nefeslerini buna sarfetmesidir. Bu doğuştan sana at bir hususur, diyemeyiz. Bu yaşamak isteyen herkesin elinden geldiğince kendini vermesi gereken bir tartzdır. Bunun ulaşılamaz önderlik yasfırlayabilir işiğis yok. O anda biz sizden istemiyoruz. Stratejik önderlik esasları, yaşadığımız tartzın veya sürecinin ayınısı siz de yaşayın demiyor. Hayır, ne mümkündür, ne de gereği vardır. Ama sizin de kendinizi bin çizgi olayını kavramaya, bin çizginin gereklerine göre kendinizi ayarlamaya, bin bölgede gerile midir, örgütlemeye midir, eğitilmeye midir, her neyse ona bıkınadın, inallı, tam sonuç alınmıyca kadar bir koşuklaya vermediniz. Yol budur, bu yolda ki yürüyüşünün de özelliği budur.

Bu tutumun kazandırdığı, diğer bütün tutumların ise kazandırmadığı açıktır. Herkes, çabalarını küçümsemiyor. Dikkat edin, hepimizin zıccasına bizim kazandıran tutum anlam katıyor, yoksa siz kendi başınıza çok iyi biliyorsunuz ki düşmanın ağızında bir lokmasınız. Onun için "ben de büyük PKK'iyim, PKK büyük bakıyoruz, dolayısıyla ben de başarıyo-

mutlanırsanız. Halkın da savas deneyimi dayanma gücü artmıştır. Ama tüm bunlar bizim açımızdan tabii işin altı yapıdır, yani bir başlangıç denediri. Dolayısıyla "kazandı" hül-yasıyla kendimizi kandırmak gibi bir sonuç çıkarmayalım.

Ben şimdi şu söyleyebilirim: Yirmi yıldır ilk defa dilediğimiz gibi devrimcilik yapabileceğiz. Dilediğimiz gibi savas örgütü, halk örgütü kurma, halk serhildanını yapma imkanı elde ettik. İlk defa dür ve geniş siyasi-esetiki çalışma yürütebilecek durumdayız. İlk defa diplomatik, kültürel faaliyet geliştirebilecek durumdayız. Fakat ilk defa bin imkanı elde etmişiz diye de, "bak durumlar, imkanlar ne güzel" demek, en oportünist kesimlerin bile istahını çekiyor. "PKK ile ilişkilenebilim, biz de yavaş" diyorlar. Doğrudur yıllarca bizimle savasınlar şimdi dost oluyorlar, saygı da gösteriyor. Ama şu tehlikeli anlayışa da yol açması: "PKK demek, imkân demektir." "Apo primi herkeşe düşer, bize de düşer." Öyle bir prim vb. yok bin savasla. Biz bir verdirdiğimiz halk lehine mutlakla alırız. Veya verirken niçin verdirdiğimizi hesabını yaparız. Siz devrimcileriz, tarihin binlerce yıldır yakatdiklerini kazandırmaya içindir. Kendiniz için değil, bir halk kazandırmak içindir. Tanınmaz durumda bir halk, bir ülke vardır. Biz de öyle alam şahım sağladık yetmişkinler değiliz, zaafımızla hadı safhadadır. Zor bela size verdirdiğimiz şeyler, eksiklikleri telafi etmek içindir. Bunun bin temelde anlaşılması, anlaşılmaktan da öteye amantü gücü bellemesi şarttır. Verdiklerimiz böyle değerdendir. Ve bağıllığınız da, bin büyük noksanlanıklardan, ülke, halk ve parti adına gidermek için olmalıdır.

Ben eğitim devrelerine ve bin onuncu savas yılına katılan bütün ülke savasçılarına, bütün alt üst yapıya sesleniyoruz. Sorunları varuladık. Tamam biz kendimizi verelim ama siz de bizi anlayın, doğru anlayın ve kendiniz de uygulayın.

Evet, önderlik çok tartışılıyor; anlam-önemini çok iyi çiziyorsunuz. Fakat başarı ve onun uygulaması söz konusu olduğunda da o denli kendini konuşturmalara esas alınıyor. İşte bunu değiştirmek, savasın bu onuncu yılına vereceğimiz en anlamlı karşılık olabilir. Herkesin bireysel tarzı, gerçekleri ve koşulları ne olursa olsun, onun yerine eğer kazandıran, gelişmeleri bugüne kadar esas itibarıyla getiren tartzın esas alınır ve hem söz düzeyinde, hem de pratik yaşam düzeyinde doğru karşılık verilirse, onuncu yıl daha büyük başarılarla kesin kazanılır.

tiriyoruz. "Kesin sonuç alırılır" diyoruz. Bir dört yıl daha geçiyor. Bakıyoruz eskisinden daha sağ bir durum. 1986'da biz ilk defa "çözümlemelerin derinliğine inelim" dediğimiz. Ama bu şuna benziyor: Yarayı biraz daha derinleştirmek. Köküne yaklaşmak için 1986'da biz bir kez daha baktık; deşmedikimiz o yara kalmadı. Çözümlemeler bir kadar kapsamlı yapıldı ki, "herkes artki dersini aldı" diyoruz. Meğer ki anı deldiğine çok mak somüksüz, bu sefer yararlar daha da depreşti.

1990'a doğru geldiğimizde yararların daha kapsamlı olduğunu, kişiliklerin neyi yaşadıklarını gördük. Yeniden kişileri çözümleme temeline ameliyat masasına yatırmak bazılarına sağlığına kavuşturma mücadelesini hzlendirdi. Yıllara bakın, aslında büyük bir politik değerdendir me gücü söz konusudur. Politik çözümlere, dönemler nasıl kurtarılır, süreçlere kendilerini vermesi gereken doğru kişilik konularına yoğunlaşın.

Dağı bir değerdendir, şer katılmı, kendinizi veriş tartzın yeterliliğinden ötürü kaybedilmişdir. O kadar değerdendir ki, insan hala affediyor. Mezarda da olsa bazıları her gün yükleniyor; "niye böyle yaptın, niye kendini erdenen göttürdün, niye silahları öyle kaptırdın, bu mevziler niye öyle diktaetsize kullanıldı" diye. Yaşayanlara da, şehitlere de böyle yüklenildi.

Biz kaybetmek istemiyoruz. Yaşamı bu biçimleye kabaytesek, bizden daha kötüsüz olmaz. Ben biliyoruz, sizin için yaşam nedir? Yalnız kalduğumuzda nasıl yaşarsınız? Sıkça düşünüyorum ve çoğullukta da, ya da vultuya, ya zurmıyca varır dercesi ne size her türlü tutuma açık kişilikler diyoruz. Kendinizi taşıyıcı eden, siyasi, askeri çizgiye göre disiplinle eden adam azdır. Çok inatçı çizgi çalması, çok yürekli bir çizgi savaslığı yoktur. Şimdi bunları arıyoruz, bulamıyoruz. Parti içinde, savas geçirdiğimize bize lazim olan kuru kalabalık degildir, ihtiyacı duyulan çizgiye hükmeyecek komutanlar. Bizim dayatmamızla değil, tedbirini de, imkânını da yürütme gücünü de, biraz kendisi ortaya çıkaran komutanlara ihtiyaç vardır.

Bize göre savasın onuncu yılında bin sorunlar var. Tam zafere yürümek istediğimiz biliyoruz. Bizim her sabızımız tümüyle başından günümüze kadar zafere içindir. "Bu kadar gelişme sağladı, yetediler" demek reformistçe bir yaklaşımdır. Bizde bunun esamesi bile yoktur. Her şey tam devrimci zafere esas alır. Refor-

günler mevziye yatıldı, sonra sıkıktıkları görüldü. Bizim önderlik tartzında tesadüfe ve kendini koymaymaya yer yoktur. Çok ihtiyatlı, çok ödemeyen bir pratiğeye yaklaşıldı. Önderlik çizgisi ve tartzı iyi kavranılırsa, bu nun, hiçbir komutanın, hiçbir taktik önderliğin durumuna benzemediği görüldü. Diğerlerini yaşam, kavrayış ve işlerini üzerinde durma tartzıyla bizim farklıdır. Kendimizi bin sahada ki çalışmaya nasıl yatırdık? Daha 15. yilındayız. Her yıl koparıp alındı. Önderlik tartzı böyle olur. Bu, sıfrıdan, çok elverişsiz koşullardan yararlanıy bilme sanatıdır. İşte pratığe gönderdiğimiz kişiliklere bakan, her şey veriliyor, buna rağmen sergilenen pratik gelişmelerin gerisinde. Neden böyle oluyor? Tartzında kendini konuşturması, önderlik alanında bağı kalmamıştır. Çünkü terbiyesi, eğitimi sınırlıdır. Böylece halkı kimi zaman karşıya alma, dağda bir yer sıkışma var. Bakın burularda düşmanın tüm karıştı terbidirlerine rağmen bizden bir fer verilmede, düşman bir fiske bile vurmamış. Sen ulu dağlar daşın, düşmanın yaklaşıp bile düşünlere. Ama "nokta bizimidir, karargahlarımızı" dediıkları yere düşman girdi ve çok kötü vurdı. Neden? Yanlış anlayış sonucudur. Yoksa ben niye kendimi bir yere bağlayayım? Niye depolarımı, silahlarımı belli yerlere çakılı kalsın! Görüyorsunuz hem çok açığız, hem çok tebdilimiz. Düşman bize ulaşabiliyor mu? Biz somut koşullara göre yararlanıyor muyuz, yararlanmıyor muyuz? Bizde tavır var ve şimdi kadar hep kazandırmıştır. Gelen herkes bizden güç almıştır. Bu bura birleşen kişilik gelip gitmiştir. Düşman hiçbir işi buraya darbe verdim" diyememi. Bakın, öncelikle. Benim sham, benim yürütüş tartzım darbe almamıştır. Geçen yıl düşman her ne kadar "daralttı" dediğinde de, bunun kendini kandırma oğludü anlaşılmiştir. Yabancı memleketidir, fazla dayanıklı var denilecek. Kendini yaşatırsan yaşat denilecek kadar bir imkandır. Çalışma tartzımın yaşasın tartzımın doğal bir sonucu olarak kendini yoğunlaştırmıyor, ölçüp biçiyor, hakim olmak için ne biterde onu kendimde bitiriyorum, her sorunla ilgileniyor, gelişmeye sınır tanzmıyorum. İnceleyin, görün, bu nedir, ne değildir, nasıl yapılır, hükmün verirsiniz.

Ben şene düşman güç denilecek kadar darbe vurdu; vurmamı. Biz

nuç 1985'e geldiğimizde bitişin eşine gelme oldu. Biz buradan müdahale etmeseydik savas daha birinci yılını doldurmadık bitecekti. Buralar kendilerini kandıran önderliklerdir. Ama ben yine yerindeyim. Halbuki imkânlanım hepsininkinden daha azdı. Ve bütün yılın yeniden bin kazandırdık. 1986 yılında hepimizi tek tek yaratma uğruna büyük bir mücaadele verdik. Bunlara kalsaydı, 1985'e varamadın hepisi giderirdi. 15 Ağustos Atılımının esamesi kalmadı. Örneğin yur dışına çıkışta, "çıkış yapın" diyoruz, bizimkiler "yok, olmaz" diyorlar. Zor bela biraz dışarıya çeyiyoruz. Çekmeksek, 1980'lere ulaşmadan hareket bitecekti. O da "taktik" diyor, "ülke içinin ihtiyacı var" diyor, ama öngörüldü değil, gerçekçi değil.

PKK tarihinde ilk günden günümüze kadar böyle süreçler yaşanmıştı. Bir yandan bizim ihtiyatlı, başarıyı sürekli gündemde tutan yükleniş tartzımız, diğer yandan da arkadaşların inatçı fakat çoğullukla da kazanmaya yetmeyen tartzları veya beklemedikleri imhalar ve sağa sapa malar. Bunlarla işte bugüne kadar mücaadele ettik. "Bir kez daha haklı olan Parti Önderliğidir" deniliyor; herkes bunu söylüyor. Şöyle çizgi devrimcileri deniliyor. Niye bu kadar uzatıyoruzuz? İnsan bir deneyim, iki deneyim, üç deneyim derken doğrusunu anlar, siz niye doğru esaslarla tüm gücünüzü kendinizi vermeyorsünüz?

Bu yaz aylarında biraz daha iyi taktiğeye hükmettiklerini söyleyebiliriz. Evet, o kadar dayatma sonucu bin gelişme ortaya çıktı. Pekı dayatılmadan hız kesilirse, ne olur? Yine mi hala yapacaklar? Neden? Çünkü kendini önderlik çizgisinde eğilmek yok! Terbiye etmek yok! Bir de uygulama yeteneği, gücü, sabını, inadi gösteriliyor. Bu böyle oldukça tehlike sürüp gider. Açık ki bizim kazandıran tutumumuz, büyük öngörümler, kararlılıklar, inadımız ve en önemlisi de pratik çabamızın yoğunluğu eksik ediliyor. Bu temelde gelişme sağlama alınıyor. Savasın günlük ihtiyaçlarından tutalım uzun vadeli ele alınışına kadar her şey bu doğru anlayış getiriliyor.

Demek ki onuncu yıl için, parti tarihinin, 15 Ağustos Atılımı tarihinin çıkaracağı dersler hayli zengindir. Dersleri esasta yakalamaya çalışsaksınız. Kadro, önder olmakta iddianız varsa -ki iddianız sonuna kadar olmalı- bizi kazandıran tartzımıza sabır, dayanma gücü gösterirsiniz. Alçakgönüllü olmanız gerekir. Temiz, cekici ve kıl yutmayan

Onuncu yıl en iddialı yılımızdır. Ülkemizde on bini aşkın gerillayı, en kritik, en stratejik noktalar mevzilendirdirmişiz. Bütün temel donanım ihtiyacıları karşılanmıştır. Temel bağlantılar kurulmuştur. Avucumuz gibi ülkeyi, halkı tanzıyor. Yurt dışı bağlantıları hiçbir zaman azalmamıştır. Büyütmenin imkanları sonuna kadar var.

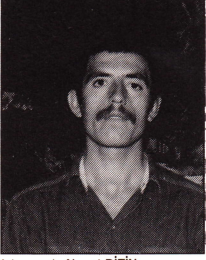
rum" diye de kendinizi aldatmıyın. PKK'de büyük başartan, savasla büyük başartan farklıdır, sizin bin lokma gibi kendinizi düşmanla sunmanız ise farklıdır. Bu ayrımları iyi yapacaksınız.

Kıscası bu dersleri fazla genelleşime ele almak istemiyoruz. Çözümlemeler biraz daha yoğunca ele alınır ve kendi sağduyanızla işlerseniz bazı önemli tespitlere ulaşabilirsiniz. Böylece kendiliğinden boyuncun en köklü ve artık zafar çizgisinde sağlam bir yürüyüşünün bütün özelliklerini edinebilirsiniz. Bu onuncu yıl hamlesine katılabilirsiniz. Onuncu yıl diyebilirim ki en iddialı yılımızdır. Ülkemizde on bini aşkın gerillayı, en kritik, en stratejik noktalar mevzilendirdirmişiz. Bütün temel donanım ihtiyacıları karşılanmıştır. Temel bağlantılar kurulmuştur. Avucumuz gibi ülkeyi, halkı tanzıyor. Yurt dışı bağlantıları hiçbir zaman azalmamıştır. Büyütmenin imkanları sonuna kadar var. Çok büyük bir tecrübeye sahip savasçısı ve ko-

Çalışmaktan bıkıyoruz, ama siz de çalışmanın kıymetini bilin. Söz anlayın ve ona göre mutlaka doğru bir uygulamaya başın. Böyle yaparsanız çalışmalara güç katarız ve işlerimize de sahiplik ederiz. Aksi halde sizlerle çatışır ve bu da yadırganmamalıdır. Aynı şeyleri tekrarlıyoruz. Bu çabaları hiçbir zafere devam eder. Hem de kırıktaşız, eşlemezsiniz ve her geçen gün bizim imkânını daha da artırarak devam ediyor. Umarım sizler de bunu her zamankinden daha iyi anlayınız ve pratığı uygulamaları araladığınız tartzına esas alınız. Bundant taviz vermeyecek, onun uygulama gücü olmayacak her şey edindiniz. Yürütüş tartzın bin çeşvededir; inatlıca, azimli, çok tebdilcedir. Savas pratiğeni bin temelde kazanılmamızı, katılmamızı olur. Sizden bin bekliyor.

Sizlerden bin temelde bu yürüyüş sahıba olmanız için her şeyinizi ortaya koymanızı ve mutlaka yoğunlaşmanızı bekliyoruz.

Cesaret ve fedakarlığın sembolü komutan Ahmet yoldaşın anısını zaferle taçlandıracağız

Adı, soyadı: Ahmet DİZİN
Kod adı: Adnan, Dara
Doğum yeri ve tarihi: Beydere köyü-
Karakoçan, 1961
Mücadeleye katıldığı tarihi: 1981
Şahadet yeri ve tarihi: 24 Kasım 1992,
Pülümür

Eğemlerin yazdığı tarihin yok saydığı, dünya sahnesinden izlerini silmek istediği Kürdistan, günümüzde devrim sancılarını yaşıyor. Yok oluşun eşliğinden ayağa kalkarak dev bir yürüşiyle ilerlemenin ve zaferine eşliğine ulaşmanın öyle sıradan

çabalarla mümkün olduğunu hangi mantık iddia edebilir? Evet, tekrarlıyoruz: 20. yüzyılın son çeyreğinde dünyanın en büyük olayları arasına geçen bu büyük kahramanlık yürüşü adı bile anılmayan Kürdistan'da gerçekleşti. Gelinin bu aşamada Kürdistan'ın ve onun toprakları üzerinde yaşayan çilek halklarımızın kurtuluşu teminat altına alınmıştır. İşte kahraman şehitlerimiz; işte bu dokunulmaz değerlerimiz temsilcisi Başkan APO önderliğindeki partimiz PKK.

Hiçbir halk Kürdistan halkı kadar kahramanlara ihtiyaç duymadı. Yine hiçbir halk Kürdistan halkı kadar kahramanların örgütlü gücü PKK gibi bir önderliğe gereksinim duyma-

dı. Nitekim kahramanlarımız bu ihtiyaç temelinde yola koyuldular, engelleri bir bir aşarak yürüdüler. Aç kaldılar, susuz kaldılar, yoruldular, çatıştılar, yaralandılar, can verdiler ama bütün bunlara rağmen yılmadılar ve koyuldukları yolda devam ettiler. Çektiklerinin bedel olduğunu unutmadılar, kan ve can verdiğimiz dayaya daha bir tutkuyla sarıldılar. Daha o zamandan yürüyüşlerinin halkın katılımıyla orduşarak zaferine gideceğini biliyorlardı. Şehitler ordusu katlanlar bunun için kanlarını ve canlarını verirken gurur duydular. Ölümüşleşeceklerini unutmadılar.

Kahraman şehitler ordusuna Ahmet yoldaş da bu binliğe katıldı. Çok yoksul bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Yoksulluktan dolayı zamanında öğrenimine başlamadı. Ancak babası işçi olarak 1969 yılında Almanya'ya gittikten sonra okula başlayabildi. İlkokulu doğduğu köyde bitirdi. Ortaokul ve liseyi ise Karakoçan'da tamamladı. Bu yıllarda inşaat işlerinde çalıştı. Politik ortamla da bu okullu yıllarında tanıştı. Nitekim Karakoçan'da, 12 Eylül faşist cuntası öncesinde o dönemin tabiriyle sağ-sol çatışması

şartlandırılır. Dolayısıyla çatışmalar sağ-sol davası olmakta öteye bir gelişme sağlayamaz. Ya da olan gelişme, bir tarafın diğer tarafa üstün gelmesi şeklindedir.

Ahmet yoldaşın yaşı henüz küçüktür. Ama aynı zamanda coşkulu, hareketli ve atikdir. Hiç yerinde durmak bilmeyen bir yapısı vardır. Kendisine haksız bulunduğu olaylara karşı da intikamdır. Günün birinde solcular ile MHP'li faşistlerin bir çatışmasında ortada kalır. Solcu kesim tarafından atılan bir taş O'nun kafasına isabet eder. Kafası yaralananı. Faşistler bunu kullanmak isterler. Ahmet yoldaşa "sahip" çıkararak Ülkü Ocakları derneğine götürürler. O'nun intikamını alacak-

Ahmet Dizin yoldaşın, Avrupa'daki aile çevresine mücadeleyle çağrı içerikli mektubu:

Almanya'da bulunan kardeşlerim ve aile bireylerine...

Kısa mektubuma başlarken sizlere candan sevgilerimi belirtiyorum. Aradan yıllar geçmiş de olsa sizlerle mektuplaşma fırsatını yakalamak, beni olduğu kadar, sizleri de sevindirecektir. Gerçi bugüne kadar üzerimize düşen sorumlulukları bu konuda yerine getirmedik. Bu da bir eksiklik. Özellikle bir de aynı düşünce, aynı amaçla bir araya getiren ulusal kurtuluş mücadelesi söz konusu olunca, bu bağlılık ve sorumluluk duygusu daha büyük bir yücelik kazanmaktadır.

Partiye daha ideolojik aşamadayken ailece sempati duyduk ve vardığımız düşünceler etrafında saf tuttuk. Bu, parti bünyesinde mücadeleye karşı olan sorumluluklarımızı bugüne kadar tam olarak yerine getirdiğimiz anlamına gelmez. Kimimiz mevcut sorumluluk düzeyini aşamadı. Zaman ilerleyip mücadelenin uluslararası boyutuyla önemi ortaya çıktıkça buna katılım konusunda ne kadar geri bir konumda kaldığımızı kendiliğinden anlaşıyor. Bunu belirtirken işin içinde olup da işin gerisinde takip edildiği için belirtiyorum. Belki de o günün koşullarında güç getiremediğiniz, bunu kendinizde bulmadığınız için, biraz daha tali planda gelişmenin içinde yer alarak ortamdaki kopmadınız. Ama yine de alınan bilincin gereklerini yerine getirmede, çok geri konuma düşüldüğü açıktır.

Bir devrimcinin yapacağı işlerin başında ailesini ve çevresini devrime katmak gelir. Ancak görüldüğü gibi bizler bunun gerisinde kaldık. Bir bütün olarak ailemizi devrimin bir parçası haline getiremediğimizden, çevremizi de buna çekemedik. İşte bunun sonucudur ki, Kürdistan'ın bağımsızlığı yolunda bir devrim patlaması haline gelirken, aile ve çevremiz bu ortamın sıcaklığı içinde gereken rolü oynar duruma gelmişlerdir. Ya birey düzeyinde aktif olarak katılım sağladığına bunun altında kalamama veya zorlanmayla karşılaşıyor. Ya da aileler tepkilerini dile getirirken bilinçsizce de olsa karşı-devrime hizmet eder bir tavır sergiliyorlar.

Bunları belirtmem nedeni Adnan'ın katılımından sonra ailesinden gelen tepkileri duymuş olmamdır. Oysa bu kadar soylu, büyük bir dava içinde yer alırken gurur ve sevinç duyulmalıdır. Bir insanı soylu davadan koparıp dar, geri aile yaşamının boyunduruğu altına sokmak kime ne kadar kazandırmış? Hangi şeref ve onuru kutlayabiliriz? Vatan için günde onlarca can verilirken bunun dışında yaşamak bir onur mudur? Evet böyle bir ortamda durup izlemek, kölece yaşam içinde kendini tutmak başka bir şey değildir. Bu noktada yurtseverlik duygusunu içinde taşıyan ve özgülleşmek isteyenler, bu zayıflıkların aşılması için üzerine düşen görevleri yapmalıdır. Gerçi ben Adnan'ın mücadeleye katıldığı yeni, Akademi sahasında öğrendim.

Şu ana kadar da nerede olduğumu, hangi alana gittiğimi bilmiyorum. Karşılaşmadım. Aile çevremizden bir bireyin yıllar sonra da olsa mücadeleye

katılması beni oldukça sevindirdi. Ancak bunu yeterli de görmüyorum. Aile çevrimizdeki her birey bugün üstüne düşen görevi ve sorumlulukları gerçek anlamda yerine getirdiğinden beni bin kat daha da sevindirecektir. Ve o ailenin bir bireyi olarak, bir yoldaş yakınlığına önem ve değeri veririm. Kurtuluşun, özgürlüğün yolunu çizen bu mücadelenin dirince çeken yaşarını sürdürüp yaratmak bir anlam ifade etmez.

Biliyorsunuz, 11 yılı aşkındır, mücadelenin en sıcak savaş alanında savaşarak yer aldım. Amayine de katkıda bulunmuş düşen sorumluluklarımı tam olarak yerine getirmedim kendimde eziklik hissediyorum. Şimdi de bulunduğum bu ortamda bunun muhasebesini yapıp kendimi çözümlemeye çalışıyorum. Mücadele ortamından uzak bir tek günümün geçmesini kayıp olarak görüyorum. Nasıl yapayım da kendimi kısa sürede devrimin sorumlu devrimci kişiliğine ulaştırıyım ve asil görevlerimin başına döneyim diyorum. Çünkü ülkedeki gelişmelerin düzeyi bunu bana dayatıyor. Bir an önce "dön görevinin başına" diyorum. İşte bunun için buradayım ve savaşta görevimin başına dönme çabasındayım.

Sizler militan bir devrimci olmadınız ama, kendi çevrenizde gerekenleri yapmaktan geri kalmayın. Yapabilirseniz, gençleri, aile bireylerinizi mücadeleye katmaya çalışın. Duyduğum kadıyla Cihan Avrupa'da kalmayı düşünüyor. Hangi yaşamın peşinde? Yoksa o küçük yaşta Cihan gitti de, başka biri mi geldi? Onun yaşındakiler şimdi savaş meydanında komutanlardır. Neden hala mücadeleye katılmadınız? Yine bir bacımız Nesime vardı, onun durumu ne oldu? Eğer hala duruyorsa, onu yanınıza alıp hemen partinin Akademisi'ne gönderin. Partinin bu güçlü eğitim ortamında yetişsin, savaşsın, özgürlüğün. Hele Cihan'ın kaybedilecek bir dakikalık vakti bile yoktur. Onu burada bekliyorum. Gelsin savaşa katılsın. Avrupa'da kalmak kurtuluş değildir. Bir zamanlar hala ilkokula başlamadan, mücadeleden kopup Avrupa'yı gidenler için "ihanet ediyorlar, ben gitmeyeceğim" diyordu. Bugünkü durumuyla hala nasıl Avrupa'da duruyor? Ona çağrım şudur: Gök ülkedeki savaşın güzelliğini, başımsızlık ve özgürlüğün tadını gör. Yoldaşlığın, insanlığın, kardeşliğin yakınlığını gör ve tanı...

Sizlere yazılacak çok şey var elbette. Ama bunlar kısa bir mektupla dile getirmekle bitmez. Mehmet abimin Akademisi'ne geçen yıl geldiğini duydum. Bu da kendisinin parti ortamından kopmadığını, aynı yürüyüşün içinde olduğunu gösteriyor. Bu olumlu gelişmeler içinde son bir kez daha selamlarımı dile getirebilir, hepimize sıcak, candan selamlarımı, sevgilerimi belirtir ve başınlar dilyorum.

07.01.1992

Kardeşiniz, yoldaşınız Ahmet Dizin (Dara)

larından bahsediler. Fakat bu yaklaşım kendisine samimi gelmez. Kaldı ki, O'nun çevresi ve arkadaşları yurtseverlerden oluşuyor. Bu nedenle faşistler içinde durmaz ve onlardan uzaklaşmaya karar verir.

Bu olaydan sonra yine kendisini geriyere çeker. Kendi halinde bir tutum içine girer. Araştırmaya ve öğ-

başlar. Gün geçtikçe de aktifleşir, desteğini arttırmaya başlar. Babasının bir izin dönüsünde, "baba çok olay oluyor, durum tehlikelidir, bize de bir silah almak gerekir" diyerek, zamanın parasıyla 20 bin lira alır. Aldığı bu para ile tabanca satın alır ve arkadaşlara verir. Bu davranışıyla da özü ve samimi olduğunu

radan bir karar olmadığı gibi, oldukça da anlamlıdır. Ancak O'nun bu kararlılık gösterisi şaşırtıcı olmamıştır. Çünkü başından beri ulusal kurtuluş mücadelesine ve onun önder gücü PKK'ye özlü katılımı ve sergilediği pratik samimiyetini defalarca kanıtlanmış. Bununla devime adanan yaşamın soylu örneğini göster-

le çıkan birçok çatışmada yer alır. Askeri yetenekleri gelişir ve tecrübeleri artar. Savaş içinde savanrak komutanlaşır. Eylemlerin planlanmasında ve gerçekleştirilmesinde önemli pay sahibi olur. Savaş içinde defalarca isabet eden düşman kurşunlarıyla yararlanır. Birçok yerinden yaralı bedeniyle savaşa katılmaya devam eder. 1990 Mart'ında başlayan serhildanlarla dayansına amaçlı eylemlerin planlanmasında önemli rol oynar.

Daha sonra Ahmed Eyaleti'ne geçerek oradaki gerilla savaşına komutan olarak katılır. Eyalet komitesinde yer alır. Burada da yararlanır. Vücudu yararlarla dolar. 1990 kışında aşırı soğuktan sağ el donar. Kangren tehlikesini erken müdahale sonucu atlattır.

Ahmet yoldaş, yaklaşık dokuz yıl ülkedeki sıcak savaşın içinde kaldıktan sonra tekrar Ortadoğu sahasına döner. Bekaa Vadisi'ndeki Mahsum Korkmaz Akademisi'ne girer. Bu kez parti tarafından kan-ter için de yaratılan gelişmiş eğitim imkânlarıyla karşılaşır. Akademi geçeriçinde ulusal kurtuluş mücadelesinin yakaladığı aşamayı görür. Bundan gururlanır. Ödenen bedellerin boşuna gitmediğini, büyük değerler yarattığını, büyük devrim yürütüsünü zafere yakınlaştırdığını görünce, yaptıklarının az olduğunu, daha fazla yüklenmek gerektiğini düşünür. Yaklaşık üç ay Akademi sahasında gerek eğitim derslerinde ve gerekse de kaldığı koğuş ortamında savaş pratiğinden çıkardığı sonuçları, edindiği tecrübeleri yoldaşlarına aktarır, özellikle tecrübüzis, yeni eğitim adaylarına zorlandıkları noktalarda yardımlarını esirgemez. Bir yandan yoldaşlarına katkı sunarken, diğer yandan güçlendirilmesi gereken yönelirine yönelir. Kaldığı süre boyunca kendisini yenilemeye ve böylece daha güçlü bir savaşa hazırlamaya çalışır.

Devre sonlarında yararlanım tedavisini yapar. Bir süre sonra ülkeye yönelir. Botan'a gelir, oradan da Garzan üzeri Dersim Eyaleti'ne geçer. Dersim dağlarıyla buluşmanın sevincini, coşkusunu yaşar. Dersim, eskisinden daha güçlü bir komutanı karşılar. Komutan Ahmet yoldaş var gücüyle savaşa yüklenmeye çalışır. Ancak Dersim'deki pratik fazla uzun sürmedi. Dersim'de kiş mevsimi erkenden başladı. Ahmet yoldaş, komutasındaki birlikle Pülümür yakınlarında üç alanına çekilirken üç düşmesi sonucu bir grup yoldaşıyla beraber şahadetete ulaştı ve büyük kurtuluş yürütüsünün ölmüşüz şehitler ordusuna katıldı.

Ahmet yoldaşın pratiği derslerle doludur. Eylemlen eyleme köşü. Pusulara düştü, zorluklarla karşılaştı, düşman kurşunlarına hedef oldu. Ama yılmadı, direndi ve yürüdü. Partisine layık olmaya çalıştı. En sonunda gerçek özürtülerini yakaladı Dersim'in asi dağlarında partimiz değeri bir komutanı kaybettik. Halkımız, bu yüğit evladın anarak, partimiz ise yeni Ahmetler yaratarak bu boşluğu doldurmayı O'na bağlılığın bir gereği sayacaktır.

O'nun direniş bayağı Dersim dağlarının doruklarında sürekli dalgalanarak zafere selama duracaktır. Komutan Ahmet DİZİN yoldaşla birlikte üç altında kalarak şehit düştü yoldaşlar:

Adı, soyadı: **Aysun DEMİREL**
Kod adı: **Berfin**
Doğum yeri ve tarihi: **Dersim, 1974**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şahadet yeri ve tarihi: **24 Kasım 1992, Pülümür**

Adı, soyadı: **Serdar BUDAK**
Kod adı: **Kokel**
Doğum yeri ve tarihi: **Mazgirt-Yadınlık köyü, 1974**
Mücadeleye katılış tarihi: **6 Haziran 1992**
Şahadet yeri ve tarihi: **24 Kasım 1992, Pülümür**

Adı, soyadı: **Adil BEYTAŞ**
Kod adı: **Neval**
Doğum yeri ve tarihi: **Güroymak, 1972**
Mücadeleye katılış tarihi: **14 Ağustos 1992**
Şahadet yeri ve tarihi: **24 Kasım 1992, Pülümür**

Adı, soyadı: **Adil BEYTAŞ**
Kod adı: **Neval**
Doğum yeri ve tarihi: **Güroymak, 1972**
Mücadeleye katılış tarihi: **14 Ağustos 1992**
Şahadet yeri ve tarihi: **24 Kasım 1992, Pülümür**

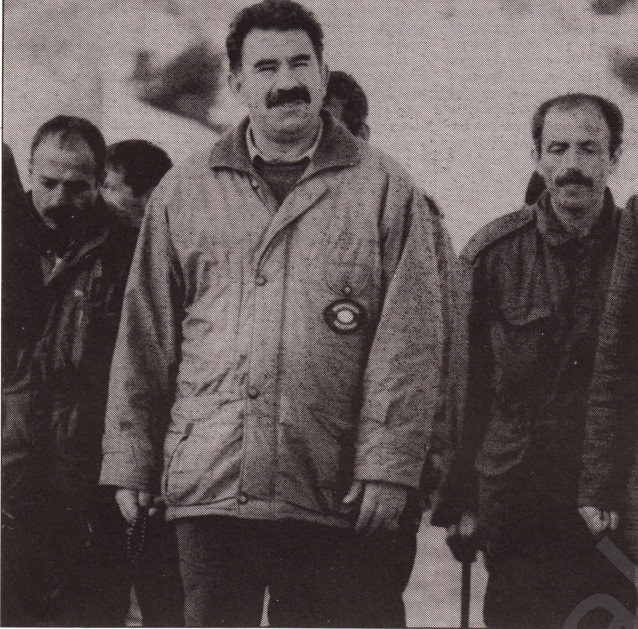
Adı, soyadı: **Adil BEYTAŞ**
Kod adı: **Neval**
Doğum yeri ve tarihi: **Güroymak, 1972**
Mücadeleye katılış tarihi: **14 Ağustos 1992**
Şahadet yeri ve tarihi: **24 Kasım 1992, Pülümür**

Adı, soyadı: **Adil BEYTAŞ**
Kod adı: **Neval**
Doğum yeri ve tarihi: **Güroymak, 1972**
Mücadeleye katılış tarihi: **14 Ağustos 1992**
Şahadet yeri ve tarihi: **24 Kasım 1992, Pülümür**

Adı, soyadı: **Adil BEYTAŞ**
Kod adı: **Neval**
Doğum yeri ve tarihi: **Güroymak, 1972**
Mücadeleye katılış tarihi: **14 Ağustos 1992**
Şahadet yeri ve tarihi: **24 Kasım 1992, Pülümür**

Adı, soyadı: **Adil BEYTAŞ**
Kod adı: **Neval**
Doğum yeri ve tarihi: **Güroymak, 1972**
Mücadeleye katılış tarihi: **14 Ağustos 1992**
Şahadet yeri ve tarihi: **24 Kasım 1992, Pülümür**

Adı, soyadı: **Adil BEYTAŞ**
Kod adı: **Neval**
Doğum yeri ve tarihi: **Güroymak, 1972**
Mücadeleye katılış tarihi: **14 Ağustos 1992**
Şahadet yeri ve tarihi: **24 Kasım 1992, Pülümür**

renmeye çalışır. Okuduğu okulda gittiği faşistler etkisiz bir duruma getirilir. Böylece yurtsever gençliğin ve Türk sol güçlerinin etkinliği ve hakimiyeti gelişir. Yurtsever öğrenciler arasında Mahzum DOĞAN, Delil DOĞAN, Mehmet GÜLER, Şadioğlu BATMAZ gibi şehitlerimiz vardır. 1976'da bu şehitlerimiz ve daha birçok yoldaşımız Kürdistan Devrimcileri adıyla hareket ederler. Gün geçtikçe taraftar çevresi gelişir. Yöre halkının da sempatisini kazanırlar. Devrimciler yeni bir anlayış getirirler. Devrimciliği gerçekçi bir çizgiye oturtmaya çalışırlar. 1977-78 yıllarında Kürdistan Devrimcileri en etkili bir grup haline gelir. Adı ve çalışması yönünün önemli bir kesiminde duyulur ve bu gittikçe genişlemeye başlar.

Kürdistan Devrimcileri çalışmalarını okul çevresiyle sınırlandırmazlar. Dolayısıyla halka açılım çalışmalarına başlatılır. Ahmet yoldaşın ailesi de yurtsever özelliklere sahip sempati-zan konumunda bir ailedir. Arkadaşlar zaman zaman ailesine giderler. İlk başlarda ilgi göstermez, soğuk karşılar. Devrimcilerle birlikte hareket eden bir abisi O'nun bu tutumuna tepki duyar. Dıştalar, yalnızlığa iter. Bir gün kendisine, "aile içinde böyle boş bir insanın ne işi var" diyerek dövmeye kalkışan abisine karşı koyar ve "zorla kimse devrimci yapamaz" şeklinde cevap verir. Gerçekte ise Ahmet yoldaş, devrimcilerin davranışlarına ve yaprak istediklerine ilgi duymakta ve gittikçe sempatisi gelişmektedir. Özellikle Delil DOĞAN yoldaşa içten içe hayranlık duymaktadır. Kendisine bir muhabbe yapmaktadır. Aradığı düşünceleri ve yaklaşımların Kürdistan Devrimcileri'nde bulmaktadır.

1978'de bir sempatiyan olarak Kürdistan Devrimcileri'ne çeşitli düzey ve biçimlerde yardım etmeye

ortaya koyar. Dürüstlüğü, olgunluğu, ataklığı ve aktif desteğiyle arkadaşlarının güvenini ve saygısını kazanır. Çünkü devrimcilerle yaptığı yardımlar büyük bir gizlilik içinde kuralına uygun bir şekilde yapar. Nelerin sür olarak saklaması gerektiğini iyi kestirir ve buna azami özen gösterir.

Kürdistan Devrimcileri'nin çalışmalarına bağlı olarak O'nun kuruyelik vb. katkılan devam ederken, 1981 yılında kendi köyü olan Beydere'de bir ihbar üzerine devrimciler kusatmaya alınırlar. Teslim olmayıp direnişle karşılık verince çatışma çıkar. Bu çatışmada **Baki KAHRAMAN** yoldaş şehit düşer. **Mehmet GÜLER**, **Cevdet GÜNERHAN** ve **Salih KILIÇ**'in de içinde bulunduğu grup yurt dışına çıkma hazırlığındaydı. Ö güne kadar çalışmalarına basan gösteren ve gizli kalabilen Ahmet yoldaş da yurt dışına çıkış için hazırlıklarını yapmıştı. Grup bir gün sonra alandan ayrılıp Ortadoğu sahasına doğru yola çıkacaktır. Çatışmadan zararlı olan 20'yi aşkın arkadaş arasında da Baki yoldaşın şahadeti sarıdır. Grup, bir kalesiñikof, bir 14'lü tabanca ve iki küçük çaplı silah dışında silahlıdır.

Grup bu olay üzerine yurt dışına çıkışını kısa bir süre için erteler. Fakat yurt dışına çıkış partiyeye ulaşma yönündeki kararından vazgeçmez. Zorluklar için de Ortadoğu sahasına doğru yola koyulur.

Ahmet yoldaşın, 12 Eylül faşist cuntasının Kürdistan'da, özellikle de mücadelemizin taban bulduğu alanlarda her türlü baskı ve terör uygulamasına başvardığı, umutsuz bir ortamı yaratmaya çalıştığı, devrim ve devrimcilerin köktenin kazındığı, bunun için de alabdigiğince yoğun karalama kampanyasına giriştiği bir dönemde ulusal kurtuluş mücadelemize profesyonel katılım sağlaması sı-

miştir. Nitekim büyük devrimlerin maratonu büyük olur. Bu maratonun koşucusu olmak öyle sıradan bir olay değildir.

Ahmet yoldaş, Ortadoğu sahasına gittiğinde yine O'nu zorluklar bekliyordu. Orada TC'nin her tarafa terör yayan militarist saldırı güçleri yoku, ancak eğitim imkânları adeta ateş altında yaratılıyor ve değeri indiriliyor. Ayrıca saflarda mütecehheşmeyi dayatan yığın tipler ve bunların yapıya egemen kıldıkları hastaklar vardır. Parti Önderliği, bütün çabasıyla bu tiplerin çabalarını etkisizleştirme ve yappıyere çeken hastaklıklar gidermek yönünde yüklenir. Ülkeye dönüşü gerçekleştirilmez, bunun için grupları hazırlamak doğrultusunda da yığınla çalışır. Ahmet yoldaş, ülkede silahlı mücadele yürütme üzere hazırlanan gruplar içerisinde yer alır. Zorluklar içerisinde yaklaşık iki yıl boyunca askeri ve siyasi eğitim olanaklarından yararlanmasını bilir. Kendisini ülkenin zorlu mücadelesine hazır duruma getirir.

Yıl 1983. Ahmet yoldaş, 1981 yılında çıktığı yurt dışından tekrar ülkeye döner. Bu kez daha güçlü, daha kararlı ve daha inançlı... 1983 baharından itibaren silahlı propaganda birlikleri içinde faaliyet yürütmeye başlar. Ülke koşullarının zorluklarına katlanır. İnançını ve kararlılığını çelikleştirir. Özellikle askeri alanda güçlü bir yetkinleşmeye yarar. 15 Ağustos Atılımı'na katılma şansını elde eder. Başarılı bir pratiğin sahibi olur. 15 Ağustos'ta yapılan büyük çıkış, mücadelemizin ülke genelinde yayılmasını dayatır. Bu açılımın bir gereği olarak Dersim sahasında da gerilla gücü gönderilir. Bu güç arasında da Ahmet yoldaş da vardır.

Bu sahadan da inatla direnir, çabalar, zorlukların istesinden gelmeye başlar. Burada düşman güçleriyle-

olabilmek için parti tarafından Mahsum Korkmaz Akademisi yönetiminde görevlendirildim. Bu görevimde daha genç düşünme, parti-cephe ve savaş sorunlarını kavrama, komuta özelliklerini sahip olabilmek için çabalarını oldum. Kendi önümü, partinin istemlerine ve dönemin özelliklerine cevap veren ölçülerde ulaşma hedefini koydum. Yönetimde buna ulaşma olanakları doğdu...

PKK 2. Ulusal Konferansı'nı yaşadım. Komisyon çalışmalara katıldım. Parti Önderliği'nin önemli perspektiflerde bulunmasını, sorunların çö-

zümü için yol ve yöntem göstermesini parti militan ve kadroları için bulunmaz bir nimet olarak kabul ediyorum. Yeniden dolaşma hareketi kadrosu olarak yetiştirildim. Önderlik geçişini burada göme olanağına kavuştum."

Akademi eğitimi tamamlandıktan sonra Güney-batı Kürdistan parçasında bir dönem kitleler arasında çalışmalar yürüttü, halk üzerinde oldukça olumlu bir etki yarattı. Ancak O'nun gözü ülkenin enin dağlarınıydı. İlerlemiş yaşına ve doğanın amansız kanunlarına meydan okuyarak

ülkenin hırçın, geçit vermez ve bir o kadar da sadık, özgür ve sevenine kucağına kendisini atmak için çırpındı. Bu düşünce ve kararını partiyi tekrarlardı. Parti tarafından bu önerisi kabul edilince büyük bir heyecan ve sevinçle ülkeye giriş yaptı. Botan alandaki gerilla çalışmalarına görev üstlendi. Genç yoldaşlarına adeta yarış için girecek gerillanın kullarının hayatına geçirmeye çalıştı. Düşmana duyduğu birikmiş kinle düşmanın üzerine yürüdü. Birçok eyleme katıldı. Silahına çok iyi

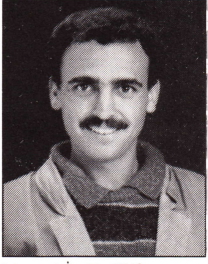
hükmetti, onu ustalıkla kullandı. Silahı O'na değil, O silahına komuta etti. Partinin "topyekün direniş" kararı doğrultusunda yeni süreç eylemlerini geliştirdi. En son Uludere'de düşmanın büyük gücünün bulunduğu Katun Taburu'na yönelik eylemler yapıldı. Yaralı olarak yoldaşları tarafından kurtarıldı, ancak yarası ağır olduğundan kurtarılamayarak 30 Haziran 1993 tarihinde şehitler kervanına katıldı.

Yaşamını kavganın en zorlu anı ve alanlarında değerlendiren Hasan yoldaş, parti ideolojisinden, dire-

nişçiliğinden, askeri ve politik hatından asla taviz vermedi. Yaşamının son ana kadar partiyi, Parti Önderliği'ne, yoldaşlarına, halka, ülkeye ve sosyalizm davasına bağlılığı ile örnek bir proleter devrimci yurtsaver olarak kaldı.

O'nun, parti şehitlerine, partiyi, Parti Önderliği'ne, sosyalizme, halkımıza ve "Gülistanlar ülkesi" dediği Kürdistan'a bağlılığı örnek almalı, bizlere devrettiği bayrağı sonsuza dek dalgalandıracağız bir kez daha yinelere ve tüm şehitlerimiz minnetle anıyoruz!

Tarihi Dersim direniş destanının günümüzdeki geleneğinin bir sürdürücüsüydü

Adı, soyadı: İbrahim KILIC

Ko ad: Dr. Sekvan, Mahir

Doğum yeri ve tarihi: Hozat, ...

Mücadeleye katıldığı tarihi: 1990

Şahadet tarihi ve yeri: 14 Temmuz

1993, Dersim

Direniş sembolü Dr. Sekvan yoldaş, Dersim'in Hozat ilçesinde doğdu. Henüz küçük yaşlarda için tümüyle düşman tarafından cizelen bir yaşamın etkileri ve sınırları arasında büyüdü. Öğrenimini uzun bir süre bu ilçede sürdürdü. Ailesinden ilerici düşüncelere sahip olan insanların yanında, kemalist kültürünün yarattığı tüm deşehşi ilk anda kavramadı. Abileri Dev-Yol hareketinde çalışma sürdürüyorlardı. Birçok örgüt burada kümelenmiş, ilerici öz teşkil eden potansiyel zehrinde varlık göstermelerine rağmen, Dersim'e Yürütülen hesabını sorma ve başkılarının özgürlük ve bağımsızlık istemini pratik alanda yerine getirme görevinden uzaktılar. Her şeye rağmen, çevresinde de bu sınırlı ilerici düşünceye sempati duydu. Çünkü Dr. Sekvan yoldaş, o zamanlar başka bir alternatif arıyordu. Dr. Sekvan yoldaş öğrenimini yaptığı dönemlerde çevresinde temin ettiği kitapların marksist düşünceleri, diğer ulusal ve sınıfsal kurtuluş hareketlerinin gelişim ve başarı nedenlerini, ezen-zedilen kavramlarını anlattı. Türk sömürgeçiliğini Kürdistan'da uyguladığı sömürgeçilik politikasına karşı öfkesi günden güne artıyordu. Devrimcileri tanıştıktan sonra devrimcilerin arasında kalmak, görev ve sorumluluk alabilmek için büyük bir ölemler duyuyordu. Ancak hem yaşça küçük, hem de katilsa bile yureğindeki acıyı dindirebilmek gerekçe anlamda bir örgütlenmeye de yaktı.

Sekvan yoldaş, öğrenimine devam ettiği yıllarda askeri faaliyet için işbaşına geldi. TC'nin eskiden de yaptığı barınaklar Dersim'de büyük oranda eskilere bezensizce devam ettirildi. Katliamları, işkencileri yaşama gördü. Çevresinde tanıdığı devrimciler, O'nun büyük oranda ha-

yal kırıklığına uğratmıştı. Bu kadar kaçarlara, mücadeleye safalarını bırakarak halkı umutsuzluğa sevketmelerine alından veremiyordu. Ama bu gerçekçi kısa süre sonra kavradı. Zayıf, halka umut olmaması, devrimcileri temel almaması örgütlenmelerin varacağı sonuç buydu.

Sekvan yoldaş, ekonomik olarak fazla bir zorluk çekmiyordu. Ailesi uzun bir dönemden beri Almanya'ya yerleşmişti. Kendisine her maddi yardımı gönderiyordu. Ailesinin amacı, O'nun okulunu orada bitirdikten sonra yanlarına gelmesiydi. Dr. Sekvan yoldaş İseviy bitirdikten sonra Akdeniz Üniversitesi Antalya Tıp Fakültesi için girdiği imtihanları kazanınca kaydını burada yaptırdı.

Öğrenimi başkanı çekişiyordu. Üniversite deherangi bir güçlük çekmiyordu. Asıl O'nun düşündüren, Kürdistan halkının içinde bulunduğu kolum, bu konuma bulunması gereken çözüm konularıydı. 15 Ağustos 1984 Atılım'ıyla birlikte Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine girecek geliyordu. Kürdistan'da başlayan gerilla savaşının etkileri Kürdistan'ın her alanını etkilediği gibi, Türkiye metropolollerinde hem okuyan ve hem de yerleşik yaşam sürdüren bütün Kürdistanlıları etkiledi. Özellikle gençlerin etkilenme düzeyi yükseldi. Ancak 12 Eylül hükümetleri önemli oranda etkileri altına almış, bütün muhalif odakları susturmuştu. Koşullar oldukça zor ve okullar birer kıyılarını andırıyordu. Diğer en önemli güçlük ise, egemen olan korkudan dolayı öğrencilerin arasında da ciddi bir sesin çıkmasıydı. Yine de bu ortamlarda sessizliği sorulara karşı öğrencileri hak arayışına sevk etmiş ve akademik-demokratik hakları geliştirmeye Dr. Sekvan yoldaş, gerici yöneltmelere karşı öğrencileri örgütlemeye başladı. Protestolar geliştirerek, bu olumsuz koşullarda bazı gerçeklerin anlaşılmasını belli oranda sağlamıştı başarı.

O, oldukça yetenekliydi. Araştırmacıydı; yazı yazardı. Saz çalıyor söylemeye de çok seviyordu. Yaklaşım, hareket ve görünüşüyle güven veren ve hemen herkeşse aranan bir kişiliğe yapsına sahipti. O'nun bu durumu ve özellikle de başşemzek tutumu, polis tarafından da fark edilmişti. Birçok kez Antalya polisi tarafından gözaltına alındı. İşkencilerden de geçti ama hiç yılmadı. Polisine eline geçen kitaplar ve bildiriներin aynısını yine arıyordu. Bu, kendisindeki kararlılığın bir göstergesiydi. Antalya'da öğrenci derneğinin kuruluması düşüncesine, birlikte kaldığı arkadaşları tarafından ortaya atıldı; yarıya, bir girişimin en önce gelmişiydi. Bu yönlü önerilerine dikilen engelleri

tanımadı. Çünkü O, karar verdiğini yerine getiriyordu. Öğrencilerin bir alanda atacakları adımların devamını geleceğini hesaplıyordu.

Kürdistan yurtsaver devrimci gençlik (YCK) mensurlarıyla tanıştı. Tıp Fakültesi 4. sınıfına gidiyordu. Kürdistan yurtsaver gençliğiyle tanıştığında onlara hemen isimmiş, sorduğu sorulara tatmin edici cevaplar almıştı. Böylece partiyi ait yayınlara okumaya, araştırmaya başladı. Partinin sol güçler üzerine yaptığı değerlendirmeleri, kişilik özelliklerini, Serxwebûn'un çeşitli sayılarını okuma imkânı elde etmişti. Bu ilişkilerle birlikte bulunduğu öğrenci çevresi arasında çalışmalar yürüttü. Kürdistan yurtsaver gençliğiyle sürekli ilişki içerisinde oldu. Yaz mevsimine doğru bir grup yoldaşlarıyla birlikte gerillaya katılmak için özerkli bir çalışma yürüttü. Hazırladığı bu grubun öncülüğünü yaptı. Büyük bir sorumluluk duygusuyla görevlerini yerine getiren Dr. Sekvan yoldaş, adeta yeniden doğmuştu. Tarihi adımı atarak bunları gerçeklerini yerine getirme zamanıydı. Tıp Fakültesi, Ziraat Fakültesi, Meslek Yüksek Okulu ve Mühendislik Fakültesiyle beraber 1989 yazında üniversitelerinde toplanan ve mücadelede hazır hale gelen öğrenci sayısız 15 kişiydi. Daha sonra sehit düşen partinin yığıt militanlarından Reyhan KAL yoldaş da bu grup içerisindeydi.

Bir grup yoldaşlarıyla birlikte gerillaya gitme hazırlığı içindeyken Dr. Sekvan yoldaş hiç de istemediği bir durum ortaya çıktı. Bulunduğu bir evde, baskın gerçekleştirilen polislerin eline geçmemek için kendisini bakkandan aşağı attığından aygı kırılmış ve sakatlanmıştı. Bu anlamda tedavi görmesi gerekiyordu. Bir süre tedavi gördü, yine de kendisini Botan'a gitmek üzere hazırlıyordu. O, bu gerekçeye güvenilebilir diye düşünüyordu bile. Çünkü gruba önderlik edecek olan arkadaşlarından başında geliyordu. Ama şansızlık işte! Aydağının sakat olmasından dolayı kendisinin hariç diğer grup Botan yolculuğuna gitmediği dışında sadece yureğinde geçtikçe beğenimin acısını çekiyordu.

Belli bir beklmeden sonra parti kararlarıyla Yunanistan alanına çıkışı gerçekleştirildi. Artık Akademi yoluna yaklaştığı ve Başkan'la anlaşmanın heyecanı O'nu sarı sarmalattı. Akademi ortamına gideceği için sevinçliydi. Bir an önce gitmenin beklentisi içindeydi.

Yunanistan'da gerçekleşen bir eğitim devresine katıldı. Buradaki çalışmaların yararlanarak partinin ideolojisi ve politikası temelinde kendisini yetiştirdi. O, bu alanda oldukça süresinde birçok görevi yerine

getirdi. Kitle eğitimi büyük bir başarıyla sürdürdü. Arkadaşları ve kitleler arasında sevilen sayılan bir kişilik haline geldi. O, yeni gelen savaşçı gruplarına söylediği devrimci mesajları, onları coşutuyordu. Değişik çalgı aletlerini çalmasını bilirdi. Ama O'nun aklında Kürdistan için savaşmak vardı. "Ben savaşta gideceğim. Dersim ve Kürdistan'ın diğer alanlarında beni bekleyen daha büyük görevler var, parti çizgisini uygulayarak sorunların çözümünü sağlamak zorundayım" derdi. O, ülkenin kopmayı hiçbir zaman düşünmedi, halkının sorunlarıyla iç içe yaşamaya ve birlikte çözüm gücü olma doğrultusunda savaşılması gerektiğini inanıyor ve karar kesin olarak bu yönlü geliyordu. Bu karardan asla vazgeçmeyecekti.

Partinin istemileye Mahsum Korkmaz Akademisi'ne gitti. Partinin siyasi ve askeri eğitimi gördü. Doktorluk mesleğinden dolayı Mahsum Korkmaz Akademisi öğrencilerinin sağlık sorunu görevini de üstlendi. Hem Akademii'nin bir doktoru ve hem de verdiği derslerle yoldaşlarının askeri-siyasi eğitimlerini tamamlamaları için onaylıyordu. Ama aynı zamanda yoldaşlarından yararlanmasını bilen bir öğrenciydi de. Akademi ortamındaki bu çalışmalardan yanısıra araştırma-inceleme çalışmalarını da sürdürüyordu. Bu dönemde parti tarihi ve mücadeleinin sorunlarını eylet eylet araştırarak, bütün yoldaşlarına klavuz olan bir broşür çalışması yürüttü. "Kayırlarımız Nedenleri ve Çıkarılması Gereken Dersler" adlı broşürü tamamlayarak yoldaşlarının hizmetine sundu.

Dr. Sekvan yoldaş, düşmanın ülkesinde yarattığı tahribatları düşündükçe ve halkımızın dünya insanlığı içindeki konumunu gördükçe, bir an evvel Kürdistan dağlarında olmayı, partinin taimat ve yetkilileri doğrultusunda çalışma yürütmeyi istiyordu. Özellikle O'nun en temel istemi Dersim dağlarına ulaşmaktı. Aydağında henüz platin olmasına rağmen ülkeye gitmek için sabsızlaşıyordu. Mahsum Korkmaz Akademisi'nde iki devlet kaldı. 15 Ağustos 1991 kutlamalarına katıldı. Özellikle birlerce Kürdistanlıın Akademide akışının coşkusunu yaşadı. Bundan çok duygulandı ve PKK'nın halklaşma özelliğine tanık oldu. Bununla özdeşleşti. Dr. Sekvan yoldaş, arkadaşları arasında çağın bir gücü gibiydi. Onları enin sanat gücüne de coşutuyor, müzik, tiyatro ve kutlama etkinlikleri gerçekleştiriyordu. O'ndaki kararlılık, inanc herkeş büyük bir güven veriyordu. Bu yüzden her arkadaş, devrime sudağın güçlü yeteneklerinden yararlanmak ve yanında ulusal kurtuluşçu görev-

lerini yerine getirmek istiyordu. Dr. Sekvan yoldaş Ağustos 1991 yılının sonlarına doğru ülke yolculuğuna çıktığında, Kürdistan halkının bağımsızlık ve özgürlüğü için üstlendiği sorumluluğu yerine getirmek üzere büyük bir kavrayış ve inaçla adınımları sağlama atıyordu. O'nun için artık düşmanın hesaplaşmasını zanyamıydı. Bebelerin, anaların ve her yaşta insanlarımız süngülenmesi ve katledilmesi belli ki sahipsizlikten oluştu. Uzun yıllara dayanan zamanda TC'den bu hababın gecikmiş olarak PKK önderliğinde sorulmaya başlanması, yılmaz bir nefer olarak Dr. Sekvan yoldaş heyecanlandırdı. Eski tarihi geleneği çağdaş anlamda değerlendiren Parti Önderliği ve öncü gücü PKK'nın komutasında yıl alma onuru Dr. Sekvan yoldaşla birlikte oldu.

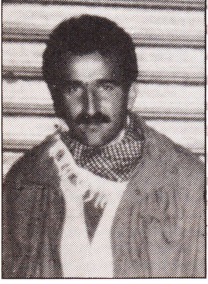
Bir grup yoldaşlarıyla birlikte ülke pratiğine yönelen Dr. Sekvan yoldaş, uzun ve zorlu bir yolculuktan sonra Dersim dağlarına ulaşmıştı. Dersim'e ulaşan grup, eyletin konumunu araştırdı, bütün yönlere bilgelisi bilgi sahibi oldu. Dersim Eyaleti 1. Konferans çalışmaları yürütüldü. Dr. Sekvan yoldaş başından sonuna kadar bu çalışmanın içinde yer aldı. Konferansın başarıyla gerçekleştirilmesini arından yeni düzenlemelerle her militan yeni dönem görevlerine yönelmiş. Dr. Sekvan yoldaş, başarılı bir pratiğin sahibi oldu. Örgütsel ve pratik alanda yürüttüğü çalışmalardan oldukça olumlu sonuçlar elde etti. Sayısız çatışmalara girdi. Birliğine çeşitli kez düşmanın saldırılarından koruyarak, saldıran ve barde vuran O ve birliği oldu.

Dersim Eyaleti için, özellikle Dersim'in Botanlaştırılması için büyük ve yığıt bir komutan olan Sekvan yoldaşın şahadeti büyük bir kayıptı. O'nun halkı ve partisi için, Kürdistan'ın geleceği için sunacağı katkılardan oldukça çoktu. Çok yönlü olarak bir militan yitirmek, kuşkusuz büyük bir kayıp olarak değerlendirilir. Evet, Dr. Sekvan yoldaş, 14 Temmuz 1993 tarihinde elinde bir bombanın patlaması sonucu şehadete uğararak, 14 Temmuz direnişçilerinin ruhanı, soyululuğuna ve erdemliliğine ulaştı.

Bir kez daha diyorum ki, bu barın sömürgeçliği yurezünden silmek, halkımıza dayatılan işkence ve katliamları son vermek, anlarını barlatmaları ve öksüz barınaklılarını acağını dindirmek için, özgürlük ve bağımsızlık mücadelemizde işkili yolum, mücadele anın bize yol gösterici olacaktır! Anıya karşılık, uğruna şehit düştiğün dava zaferle taçlanacak, şahadetin düşmana ve yerli gerillaçığa olan kınımı daha da bileyecektir.

Seni çizgi bir vatan için çarpan milyonlarca insanımızın kalbine gömdük.

Kaynağa dönüşün bir simgesi, direnişle mücadelemizin bir ışık abidesi!

Adı, soyadı: Doğan ÖKMEN

Kod adı: Baki

Doğum yeri ve tarihi: Karaağaç köyü-
Pazarckı, 1 Ocak 1966
Mücadeleye katıldığı tarihi: Haziran 1990
Şahadet tarihi ve yeri: 27 Kasım 1992,
Tilkiler köyü, Pazarckı

Kürdistan'da, PKK önderliğinde mücadelenin başladığı dönemde "Kürdistan sömürgeci" sözcükleri onurlu mücadelenin başlangıcı olmuştur. Kürdistan'da ıleriye doğru hızlı gelişmeler yaşanıyor. Bağımsızlık ve özgürlük sloganına doğru adimlar atılıyor. Hiç kuşkusuz bağımsızlık ve özgürlüğün yaratılması için bedel gerekir, vatan evlatlarının emilant keşiminin kendisini feda etmesi kaçınılmazdır. Ama bu kolay olmayacaktır. Çünkü tarihimizin bize bıraktığı miras büyüktür. Zorluklar pahasına başlangıçtaki süreç atlatıldı. Mücadele gelistike bağımsızlıkta ve özgürlükte giden yolda, şehitler zinciri oluştu. Kannın dökülmediği toprak parçası kalmadı. Şehitler kervanyala Kürdistan halkı, dünya halklarının onurlu bir üyesi olmak konumuna ulaştı. Bu anlamda şehitlerimiz, tarihin Kürt halkı için biçtiği ölümlerini yitirtiler oldular. Mücadele gelistike tarihin saygılarına binlerce kahraman ismini yazdırdı. Direnen bu kahramanlar abidesi, Kürt halkı için umut oldu. Bu kahraman şehitlerimizden biri de hiç kuşkusuz Doğan yoldaştır. Doğan yoldaş, sömürgeci uygulamaları Avrupa'ya sürülmüş ve burada ulusal gerçeğin kavrayarak kaynağa dönüş yapmış bir militandır. Bu anlamda kaynağa dönüşün yılmaz bir simgesidir.

Doğan ÖKMEN (Baki) yoldaş, Pazarckı'ya bağlı Karaağaç köyünde doğdu. İlkokulu kendi köyünde okudu. Ailesi yoksul olduğundan dolayı, daha sonraki süreçte okuma imkânına sahip olamadı. Köyde çocukları yaparak, ailesinin tarla-bahçe işlerinde çalışarak yaşam mücadelesi verdi. Küçük yaşlardan itibaren bir emekçiydi. Daha ilkökula giden ken bile haksızlıklara tahammül etmezdi. Bu durumlar, kişiliğinin özü şekillenmesini beraberinde getirdi.

İlkokulu bitirdiği 1979 yılında bulduğu köyde ve Pazarckı alanında ulusal kurtuluş mücadelemizin ilk düşüncülerinin giderek yayılması durumuna şahit oldu. Bu dönemde birçok ailede olduğu gibi, Doğan yoldaşın akraba ve aile çevreleri de devrimcilerle ilişki içindeydiler. Dolayısıyla küçük yaşlardan itibaren ulusal kurtuluş mücadelemizin ilk öncü ka-

drolarıyla tanışma, onları tanıma ve mücadelelerine tanık olma imkânına sahip olur. Battal EVSAN ve Besey ANUŞ gibi devrimci militanları tanırmaktadır. Devrimciler evlerine uğramakta, propaganda yapmakta, gerçekleri dile getirmektedirler. Bu durum O'nun çok ilgisini çeker. Doğan yoldaş, sömürgeci Türk devleti eliyle tezgahlanan Maraş Katliamı'na da tanık olur. Maraş Katliamı ardından birçok olay gelişir. Kürdistan'da sükunetimin ilay edilir. Maraş Katliamı'nın protesto etmişler için çevre köylerden Maraş'a doğru yürüyüşü yapan eylemci halkı görür. "Türkiye devrimcisiyim" diyenlerin pratiğine de tanık olur.

1980 dönemlerinde küçük yaşına rağmen, yoldaşların yivecek taşı, kuryelik yapar. Zaman zaman sömürgeci Türk güçleriyle yaşanan çatışmalar ardından evlerine uğrayan devrimcilerden olayları dinler. Aile bireyleri devrimcilerle yapışma gereken bütün katkılarını yapar. 12 Eylül faşist darbesiyle birlikte Kürdistan'da yoğun tutuklamalar yaşanır. Devrimciler katledilir. Sık sık dağlarda düşman güçleriyle yoğun çatışmalar yaşanır. Köylüler, yurttan devrimci aileler işkenceden geçirilir, baskılara maruz kalır. Bu durumlar Pazarckı ve çevre köylerinde de yaşanır. Do-

Doğan yoldaş, 1983 yılında aile geçimini daha iyi sağlayabilmek için Türkiye metropollerine gitti. Bulduğu her işte çalıştı. Zorlu yaşam sınavını burada da başarıyla verir. 1986 yılına kadar kendi özünü yitirmeden akraba bireyleriyle beraber inşaat işlerinde demirci ustası olarak çalışır. İşçi arkadaşları arasında uyumlu, sevecen, dürüst, olgun ve haksızlığı kabul etmeyen bir konumunu temsil eder. Öyle ki iş arkadaşlarının sevgi ve saygı kaynağı olmuştur. Olgun tavırları, hal ve hareketleriyle gittiği her yerde bütün dikkatleri üzerine toplamıştır. Yapılması gereken bir iş varsa en önde O koşar. Her zaman örnek alınması gereken özelliklere sahiptir. Neşelidir, hoşkudur. Araştırma-inceleyicidir. Türkiye metropollerinde bulunduğu süre içerisinde bulduğu bütün kitapları okur ve kendi eğitimini aksatmaz. Günlük gazeteleri sürekli takip ederek, Kürdistan'daki gelişmeleri sınırlı da verilise yakından izler. Okuduğu gazete ve kitaplarındaki sonuçlar çıkarır, değerlendirmeler yapmaya çalışır.

1986 yılında Türk devletine askerlik yapma süresi gelmiştir. Gitmek istemez. Düşmanın ailesi üzerinde uyguladığı baskılar sonucu askerliğe zorla gönderilir. Askerlik yaşamı boyunca da TC'ye askerliği

etmekteydir. Bu açı da olsa yaşamın bir geçiğimidir.

Doğan yoldaş da, bu gerçekten nasibini alarak Almanya'ya gitti. Bu arada "Yaşamın" dedikleri Avrupa geçiğini, insanların ne hale getirildiğini gördü. Gelişinin daha ilk dönemlerinde tepkisini şu sözlerle ifade ediyordu: "Avrupa, Almanya dediğileri bu ise, lanet olsun bu yaşam tarzına. Almanların keyfi yerinde ise, bu ülke onların ülkesidir, kendi ülkelerinde yaşayıyorlar. Bunun için onlar açsından yaşam denilebilir. Ama benim ne ülkem ve ne de yaşamın iş şartlarını vardır." Burada araştırma-inceleme, okuma, tartışma imkânlarına kavuştu. Okuduğu parti yayınlarını vasıtasıyla gelişimini kısmen de olsa sağladı. Artık bir cephe çalışana olarak faaliyet yürütmeye ve ülkesine katkı sunmak için gereken neyse onu yapmaya karar verdi. Bir dönem cephe faaliyetlerini büyük bir titizlikle yürüttü. Başarılı sonuçları elde etti. Kitleleri ziyaret etti, çeşitli eylemlilere katıldı. Bu çalışmalar O'nu tatmin etmiyordu. Daha fazla çalışmalı, daha fazla katkı sunmalıydı. Bu temelde profesyonel kadro olma kararı verdi. Ve bu temelde partiyeye profesyonel olarak katıldı.

Profesyonel devrimciliğe karar kıldıktan sonra merkezi eğitime katıldı.

Doğan yoldaş bunları görür, halka yapılan her türlü çirkin baskılara tanık olur. Düşman güçlere karşı giderek yureğinde bir kin ve öfke şekillenir. Bunun için bir şeyler yapmak ister. Artık bunun bilincine ulaşmıştır. Yapak istediklerini yalnız başına yapamayacağını bilir. Bunun için arkadaşları arar, bulamaz. Çoğu tutuklanmış, kimi şehit düşmüştür. Yaşayanlar ise, partinin geri çekilme taktiği gereği ülkelerini terk ederek yurt dışına hazırlık çalışmalarına dahil olmuşlardır. Bu anlamda yoldaşın. Böylece kendisini köy işlerine vermeye başlar. Tarla ve bahçe işlerinde çalışır. Besey ANUŞ yoldaşın şahadeti ve bu şahadet olayının ardından düşman güçlerinin köyleri üzerinde yoğunlaştığı baskılar, O'nu oldukça etkiler. Türk sömürgeçliğine karşı giderek bilinci birer birer işkenceli olmaya başlar. Kin ve öfkeyle yalnız başına süren yaşamı 1983 yıllarına kadar devam eder.

yapmayı içine sindirmemiştir. Gördüğü bütün haksızlıklara karşı anında durdu. Bunun için sık sık disiplin cezasına çarptırıldı. Daha sonraları ise Kıbrıs'a cezalı olarak gönderildi. Askerlik sonrasında köyüne geri geldi. Bir hafta köyünde ailesinin yanındayken kaldıktan sonra yönünü yine Türkiye metropollerine çevirdi. İlk Ankara, daha sonra İstanbul ve en son olarak Muğla'ya gitti. Buralarda demirci ustası olarak çalıştı. 1989 yılında Avrupa'ya çıkmaya karar verdi. Tanıklarının çoğu gençlerin büyük bir bölümü, çevresinin çoğu Avrupa'ya göç etmişti. Bu durum O'nu da etkiliyordu. Özel savaş uygulamaları sonucu Pazarckı ve köyleri adeta boşaltılmıştı. Ülke toprağının kendi insanlarından bu denli arındırılması düşüncesini hiçbir yerinde yaşamamıştır.

Ve ülkelerini çok rahatsız bir biçimde terk eden bu insanlarımız düşmana karşı hiçbir tepki göstermeden, üstelik gönüllü olarak topraklarını terk

Eğitim sonrası bir dönem Hollanda'da çalışmaları katıldıkları sonra Hamburg, Bremen gibi alanlarda çalışmalar yürüttü. Doğan yoldaş artık Avrupa ortamında kalmak istemiyor, ülkede savaş pratiği içinde yerini almak istiyordu. Bunun için sabırsızlanmaktaydı. Bir an önce ülkeye gitmek istediğini belirtmekteydi. "Ülkeye gideceksin" denildiğinde dünyalar O'nun olmuştu. Özlemi, rüyası gerçekleşmişti.

1991 yılında Mahsum Korkmaz Akademisi'ne gitti. Şehit Ahmet Tekme Eğitim Devresi'ne katıldı. 6 ay boyunca askeri ve siyasi eğitim gördü. Burada da çalışkan, olgun ve sabırlı özellikleriyle göze çıktı. Yoldaşların tarafından sevilen sayılan bir militan oldu. Diplomasını aldıktan sonra planlama çalışmaları katıldı ve talebine uygun olarak Güneybatı Eyaleti'ni bir grup yoldaşıyla birlikte gitti. Başta Pazarckı olmak üzere eyaletin birçok alanında çalışmalarla

bulundu. Gittiği her yerde olumlu bir etki yarattı. Halk içerisinde sevilen, sayılan bir kişilik olarak hep kendisinin bahsedildi. Yaklaşık 9 ay kadar bir süre, eyalet düzeyinde askeri ve siyasi çalışmalara katıldı. Dörtbeş kez düşman güçlerine karşı kamalarda yer aldı, yığıtçe savaşta, hiçbir fedakarlıkta kaçmadı. Yanında yoldaşların kahramanca çatışarak şehit düştüğünde yoldaşlarının intikamını almaya yemin ederek daha çok çalışmalara yüklendi.

En son kampanya ve ulusal meclis seçimleri çalışmalarını yürüttü. Bu amaçla köyleri sık sık ziyaret ederek, dönem hedefini anlatıyordu. Yine bu çalışmaları yürüttüğü bir dönemde Zeliha TOROS yoldaşla birlikte, Pazarckı'ya bağlı Tilkiler köyüne, Kendirli Ovası'na bir yurttesim evlili ziyaret eder. Zeliha yoldaşla birlikte köylülere yönelik bir toplantı gerçekleştirildi. Partinin kuruluş yoldanını vesilesiyle bir konuşma yapıldı. Kampanya ve Ulusal Meclis çalışmalarında hakkında bilgi verdi. Kitle dağıldıktan sonra hava şartları da gidermek için. Bu nedenle köyde kalmaya karar verdi. Gece boyu dinlenir. Sabaha doğur göçü hazırlanırken içindeydi, ev sahibi dışarı çıktığında köyün etrafını sarıldığını görür. İçeri koşarak durumu anlatır. Doğan ve Zeliha yoldaşlar, "Amca size ve çocuklarınıza bir şey olmasın, biz çatışarak kaçmaya çalışırız" derler. Üzerlerinde bulunan dokümanları imha ederler. Üzerlerinde 300 milyonu da ev sahibine teslim ederek, partili yoldaşlara teslim edilmesini gerektiğini belirtirler ve vedalaşır. İki yoldaş omuz omuza dışarı düşer. Göğsünden ve ayaklarından yaralanır. Yaraları ağrır, kurtulmayacağı anlar. "Biji Serok APO!", "Biji PKK!", "Biji ARGK!" sloganlarını haykırarak şehitler kervanına katılır. Zeliha yoldaşın etrafı özel timlerle çevrilir. Çatışma devam eder. Düşman O'nu sağ ele geçirmek için muhtar ve ev sahibini getirecek teslim almaya zorlar. Zeliha yoldaş, intikam almaya ve asla teslim olmamaya kararlıdır. Merhûm bittinceye kadar çatışır ve en sonunda bombasının pimini çekerek kendi bedenine patlatır. Sloganlarla şahadete ulaşır.

Düşman tarihe yazdığı vahşet örneğini burada bir kez daha gösterir. İnsanlık nasibini almaya, barbarlık ve vahşetten başka bir yaşam felsefesine sahip olmayan düşman getireceği, şehitlerin cesetlerine hakaretle bulunur. Bununla da yetinmez. Doğan yoldaşın boyuna halat geçirerek bir pe bağlar ve bir süre sürükler, cesedi parampaçar eder. Köylülere toplanan düşman güçleri halka baskı ve işkence yaparlar. İki yoldaşın cenazesi, düşman güçleri tarafından Maraş'a götürülür. Aileleri şehitlerine sahip çıkar. Ailesinin baskısıyla Doğan yoldaşın cenazesi alını ve köyüne getirilir. Cenaze töreninin yapılması için düşman güçleri önlemleri yoğunlaştırır. Köye kadar takip eder. Buna rağmen, cenaze göçü getirildikten sonra halk toplantı. Cenaze merasimi yapılır. Köy mezarlığına kadar yürüyüş gerçekleştirilir. Yapılan tören Doğan yoldaş, Kürdistan topraklarına emanet edilir.

KÜRTLER VE İHANET -I-

Giriş

İnsanlığın binlerce yıllık serüveni içinde büyük atılımlar ve baş döndürücü müzammat gelişmeler katedirilen çağlara dangasını vuran kahramanlıklar ortaya çıkmış; kahramanlar insanlığı bu zorlu yürüyüşünde yol gösterici roller oynamışlardır. Bu yüzden insanlık, kahramanlar ve kahramanlıklar hep yüce değerleri taşıyan ancak gerçekçi ve gerçekçi olmayan insanlar arasında saymış, korumuş ve geliştirmiştir. Denilebilir ki insanın en soylu edemlerinden biri de bu saygı ve sadakattır. Bunu duygular ile kategorize etmek doğru değildir. Çünkü bunlar bilinçtir ve insanlık geçişini ancak geçmişe sağlam dayanarak kazanabileceğini zengin tecrübelerle çok iyi bilince çıkarmıştır. Geçmiş çok iyi bilince çıkarılmadan günün ve geleceğin sorunlarına çözümler üretmek adeta imkansız gibidir. Tarih bilimi, insanlığın bu gereksinimi yüzünden ortaya çıkmış ve günümüzde her bilimden doğudun yararlandığı en temel bir bilim haline gelmiştir. İşte tam da bu nedenle tarih bilimi, çağımızda egemen sınıflar tarafından tekelleştirilmiş, özünden sapıtılmış, her şey tersine çevrilmeye çalışılmıştır. Tarihî yapan emekçiler olmasına rağmen, egemenler, tarihî yapan sömürücü sınıflar olduğunu iddia etmişlerdir. Bugün ezilenler düşünürse göre iş tarihi gerçek ve nesnel temelleri üzerinde tartışılabilir.

İnsan, çok yönlü ve karmaşık bir varlıktır. Ama aynı zamanda dünyada varlıkların her açından en gelişmiş ve en ileridir. 19. yüzyılın başından bu yana katettiği mesafe milyonlarca yıl süren evrimi kat kat aşan boyutlara varmış ve dünyaya sığmayacak denli kendisini büyüt-müştür. Kendisini bu duruma getiren kayıplar, emek olmuştur. Diğer canlı türlerinin hiçbirinde bulunmayan bu özellik insanı üstün kılmas ve egemen hale getirmiştir. Bu nedenlerden dolayı insan yücüdür. Fakat yüce olduğu kadar da küçüdü. Bu çalışmanın asıl amacı da, insanın küce yanlarından, belki de en önemlisi olan ihanet olgusuna ve bunun toplumları çıkarttığı yeri ve rolüne, tarihsel kaynaklarına, diğer küce olgularla bağlantısına, ahlaki, felsefi, psikolojik, biyolojik vb. boyutlarının kısa bir tahliini yaparak, bundan çıkan sonuçları belki de onunla düşününce insanı küçüdüğüne indirgemek, sorunun toplumdaki boyutlarına ışık tutmak ve en azından belli bir perspektif vermektir.

İhanet nedir?

Bu soruya verelecek yanıt tam bir bilimsellik taşımaz zorundadır. Aksi takdirde dogmatikliğe ve idealizmin kadereci bataklığına saplanmak isten bilecektir.

İnsan, insan yapan emektir. Onun sahip olduğu tüm değerler emek temeli üzerinde yaratılmıştır. Kültürel, politik, ideolojik, felsefi, tüm bilimsel ve ahlaksal değerler emek üzerinde yükselmiştir. Eğer emek bunların içinde çıkarılmasında hiçbir şey yok kalmaz. Bu yüzden emeği ve insanı birbirinden soyutlamak onu yok etmektedir. Yani sonuçta insan, bir emekler toplumdur.

İhanet, en geniş anlamıyla, insanın kendi varlık temellerini reddetmesi, kendisine yabancılaşması, ken-

disine ve ait olduğu toplumu değerlerine ters düşmesidir.

Fakat tanımda derinleşmek için ihanetin çeşitli biçimlere ortaya çıktığını ve bunların da koşullara göre değişiklikler gösterdiğini söyleyebiliriz. Yani ihanet kavramı kimi durumlarda görece bir hale gelebilir. Örneğin, egemen sınıftan ezilen sınıfa geçiş, egemenler tarafından ihanet olarak değerlendirilirse de, ezilenler tarafından asla öyle görülmez. Yine egemenlerin kendi içlerinde ortaya çıkan saf deşistirmeler,

İhanet, maddi temelini özel mülkiyetten alır, tarihsel olarak ortaya çıkışı sınıflı toplumların başlangıç aşamasına dayanır. Komünal toplumda insan emeğinin henüz artı-değer üretecek kadar yetkin olmaması özel mülkiyetein ortaya çıkışını engellediğinden, insanın toplumsal değerlere ters düşmesi, yok olması anlamına geldiğinden ihanet, bilimsel olarak mümkün değildir. Bu yüzden ihanetin miladı olarak sınıflı toplumların başlangıçını almak bilimsel ve en gerçekçi bir tutum olacaktır.

onlar tarafından ihanet olarak değerlendirilirse de, ezilenler için deşişen bir şey yoktur. Yalnız ihanet olarak değerlendirilen durumlarda en temel nokta, harcanmış ve somutlaşmış emeğe ters düşmesidir. Yani emek her durumda esas rol oynar.

İhanet de, tüm kötülüklerin anavatani olan özel mülkiyetein doğmuş, oradan beslenip büyümüşüdür. Özel mülkiyetein insanın doğasında yoktur. Bunun objektif nedeni onun toplumsal bir varlık olmasından kaynaklanır. Yani insan genel olarak insanlığın, özel olarak da ait olduğu toplumsal yapının sahip olduğu değerlerin toplumdur. İnsan toplumsal yapı dışında doğa karşısında tek başına bir hiçtir, bir taş, bir böcekten öteye geçmez, doğanın kölesi olmaktan kurtulamaz. İnsanı sahip olduğu insanlık değerlerinden soyutlayıp tek başına doğanın karşısına bırakarak kesin olarak varlığını sürdürmez.

Özel mülkiyet ve buna bağlı olarak sömürülme ortaya çıkışı, komünal toplumun parçalanması, insanların birbiri karşısında sosyal konumunu deşistirdiği bir sömürücü sınıfın, toplumun diğer bütün kesimlerini zor, hile ve entrikayla egemenliği altına almış, ortak değerleri tümden sömürücü sınıfın çıkarılmasına başlamıştır. Ve bunların tümünden daha da kötü olan bir duruma yol açarak, insanı özüne emeğine yabancılaşmıştır. Sınıflı toplumu öncesi ihanet olgusu bilimsel olarak yoktur. Çünkü, ihanetin objektif ve subjektif koşulları özel mülkiyet ile doğrudan bağlantılıdır. Komünal toplumda insan emeği üretilmez. Çünkü, insan emeği üretilmesi henüz kazanamamıştır. İşte bu yüzden, ne zaman ki gereksinimlerinden fazla üretmeye başladılar ve bu fazla ürünü toplumun başlı üyeleri kendi kişisel çıkarları doğrultusunda çeşitli yollarla el koymaya giriştiler, işte o zaman ihanet ortaya çıktı.

Özel mülkiyete dayalı olmayan komünal toplumun cinsler arası ilişkilerinde de ihanet olgusuna rastlanmaz. Klanlar kendi içlerinde çeşitli politikamik (çok eşli) yapılar oluşturduğundan toplumun tüm bireyleri birbirlerine birinci dereceden akraba ve eş sayılırdı. Bu yüzden de ilişkiler ihanet olarak değerlendirilmezdi. Daha sonraki aşamalar-

da toplumsal yapının parçalanması, bu türden bir akrabalık ve eşlik durumuna da ortadan kaldırdı. Bunun yerine akrabalık ilişkileri monogamik (tek eşli) yapılarla dönüştü. Böylece cinsler arası ilişkiler yeni bir boyut kazanarak ihanet olgusuna da ortaya çıkardı. Kadın mülkileştirildi. Ve onun evlilik dışı kurduğu ilişki ihanet olarak nitelendirildi.

Bu anlatımdan ortaya çıkan sonuç, her türden ihanet olgusunun özel mülkiyete dayalı sınıflı toplumlarda ortaya çıktığıdır. Özgü somutlaşır-

mak için ihanetin objektif ve subjektif yanları da ortaya konulmalıdır.

Öncelikle sahiplenme, sahip çıkma güdüsünü özel mülkiyetei tanımlayan birbirinden özenle ayırmak gerekir. Birincisi son derece insana özgü bir durumu gösterirken, ikincisi tam tersine insana son derece yabancı bir durumu ortaya koyar. Sahiplenme güdüsü körelmiş insan, emeğine ve emek değerlerine yabancılaşır ve giderek hiçbir şey. Bu yüzden sahip çıkmayla toplumsal değerlerin toplama yolu ayrılaşması vardır. Sahiplenme bu öz insan niteliklerini korumaya, geliştirmeye hizmet eder. Ve birey kendisini geliştirip dönüştürdüğü oranda toplumu da ilerletmeye yeteneğine kavuşur.

Ote yandan her ne kadar burjuva ideologları "insanı ilerletmeye götürüyor, gelişmeyi hızlandırıyor ve bu yüzden vazgeçilmezdir" demelerine karşı, özel mülkiyetein tarihsel olarak gericiği, gelişmeyi kösteklemeye ve insanı insanlıktan çıkarmaya temsil etmektedir. İhanet, insanın insanlıktan çıkmasıdır. Ve dayandığı objektif temel ise özel mülkiyettir.

İhanet, objektif temellerini özel mülkiyete dayalı bireysel çıkarlardan alır. Yani birey, kendi kişisel çıkarlarını toplumsal çıkarların önüne koyar ve bunu düşüncede geliştirdiği pratiğe uygularsa ihanetini tamamlamış olur. Bu yüzden tarihteki ilk ihanet komünal mülkiyete ait değerleri kendi çıkarları için kullanan kişi gerçekleştirmişti diyebiliriz.

İhanet nasıl ortaya çıkar?

Her birey, doğası gereği mutlaka herhangi bir topluluk veya grup içinde yer alır, onun ilkelerini yaşam biçimini ve değerlerini benimseyip kendisinde somutlaştırır. Bu somutlaşırma yalnızca düşüncede kalan bir durum değil, fiilen pratiğe geçirilen ve diğer topluluk üyeleriyle ortak hareketin koşullandığı bir durumdur. Yani düşünsel benimseyiş pratiğe de yansır, yansılır. Hatta sonuçta, o birey o topluluğun organik bir parçası olur; varlığı, topluluğun yolu kolay vazgeçilmez bir değeri oluşturur. Ancak, her birey, içinde yer aldığı bir topluluğun tüm değerlerini toplu tarzda kendine içermeyebilir; bu yüzden ne kadar içerebiliyorsa o

oranda vazgeçilmezlik derecesini yükseltebilir. Önderliklerin topluluklar için en yüksek derecede vazgeçilmezliğinin en önemli nedeni budur. Bunun için de önderliklerin topluluk çıkarlarına ters düşen tavırlar geliştirmesi topluluğa indirilen en büyük darbeyi oluşturur.

Birey, benimseyip kendisinde somutlaştırdığı topluluk değerlerine zaman zaman ters düşer. Bu ters düşmeler, derecelerine göre farklı kavramlarla adlandırılır. Zaf, hata, suç gibi, kapsama ve yaptırımı deşişen

kavuşmuşsa ve buna rağmen birey önceki konumunu sürdürüyorsa, yargı konusu edilebilir, suçlanır.

Sonuç itibarıyla, eğer ihanet objektif alanda topluluk değerlerine ters düşmeye, subjektif planda da buna bilinçli katılmışdır.

İhanet, maddi temelini özel mülkiyetten alır, tarihsel olarak ortaya çıkışı sınıflı toplumların başlangıç aşamasına dayanır. Komünal toplumda insan emeğinin henüz artı-değer üretecek kadar yetkin olmaması özel mülkiyetein ortaya çıkışını engellediğinden, insanın toplumsal değerlere ters düşmesi, yok olması anlamına geldiğinden ihanet, bilimsel olarak mümkün değildir. Bu yüzden ihanetin miladı olarak sınıflı toplumların başlangıçını almak bilimsel ve en gerçekçi bir tutum olacaktır.

Hain kimdir?

"İnsanlar kendi kendilerine küçük türler ve büyümeler. Onlar ancak uygun bir kültürel yücelticiyi orantı varsa orada yücelebilirler, yoksa kötürümler, küçümler." (A. Ocalan, 4. Kongre Politik Raporu, s. 170)

Sanatsal edebiyatta insan üç kategoride ele alınır: Birinci kategori, türünün tüm olumlu özelliklerini kendisinde taşıyanlar; ikinci kategori, türünün özelliklerini ortalamaya yakın olanlar ve üçüncü kategori, türünün özelliklerini en az biçimde gösterenler. Bu ayrım şematiği gibi görüne de, insan toplulukları genelinde bu biçimde tezahür ederler. Sanatsal edebiyat bu üç kategoriden birincisini "tipik" diye adlandırır. Ve sanatın esas olarak onun üzerine kurar. Yani türünün en olumlu

İnsanı, insan yapan emektir. Onun sahip olduğu tüm değerler emek temeli üzerinde yaratılmıştır.

Kültürel, politik, ideolojik, felsefi, tüm bilimsel ve ahlaksal değerler emek üzerinde yükselmiştir. Eğer emek bunların içinde çıkarılmasında geride hiçbir şey kalmaz. Bu yüzden emeği ve insanı birbirinden soyutlamak onu yok etmektedir. Yani sonuçta insan, bir emekler toplumdur.

özelliğini kendisinde taşıyanlar sanatsal edebiyatın üzerinde yoğunlaştığı esas malzemedir.

Hainin kimliğini tanımlarken bu kategorik ayrılmadanda yararlanılabilir. Yani "en iyi hain" tüm özelliklerini göstermeye, tipikleştirmeye çalışacağıdır.

İnsanlar dünyaya ilk geldiklerinde ne korkaktırlar, ne de kahraman. Daha doğrusu olumlu-olumsuz hiçbir sıfatları yoktur ve son derece muhtaç bir konumda yaşarlar. Zaman içinde, içinde bulunduğu toplumsal kültürün yardımıyla kendilerini kimlikler edinirler. Giderik bu kimlik onların ayrılmaz bir parçası haline gelir. Milliyetleri, inançları, kültürleri ve ruhsal yapıları artık kolay kolay silinmeyecek bir biçimde kökleşir; bunları da bir iradeye dönüştürürler. Korkak ya da kahraman, sadık ya da sadakatsiz, tembel ya da çalışkan, sefahi ya da kanaatkâr, kararı ya da kararsız, sevgi dolu ya da sevgisiz, yüce ya da küce vb. olabilirler. Bunların tümü de birer insanlık durumu

Tümüyle farkında olmadan objektif olarak ihanet durumuna ulaşan bir topluluğun ortama bir bireyini, ihanet durumuna yaşadığı için, bilinçli ihanetle suçlamak doğru değildir. Ancak, eğer toplumsal durum, neyin ihanet olduğunu ortalamaya her bireye kavratılacak olanaklara

dur ve görmeyen gelinemez. Fakat insanın doğa eğilimi, bu karışıklık içinde her olumlu yana terah ed görür. Çünkü ölmüş üzüni düştalama sebebini ve hiç kimse bunun öznesi olmak istemez.

Burada temel olarak bu karışıklıkların birkaç üzerinde duracağız.

"Korku, insanlık durumudur (...), ancak hem tarihsel ve hem de bireysel anlamda insanlık, korkudan arındığı sürece gelişir."

İnsanlar korkutuklarını kabul etmiyorlar.

İnsanların korkutuklarını kabul etmemeleri, korkunun kendisi kadar bir insanlık durumudur." (Y. Küçük, İtirafçıların İtirafı, s. 35)

Korku, bilimeye esir düşmektir. İnsan, bilimeyi esir düştiğini kabul edemiyor. Ancak bu duygunun (güdüünün) varlığı ve önemli bir yer kapladığı da bir gerçek. Bu yüzden insanlık, korkusunu yenilemek için milyonlarca yıldır biçimi ve bağlanma yolları değiştirme de, her zaman bir tarınya ihtiyaç duymuş; olmadıkları zaman yaratmıştır. Ve sonra kendi yaratığı tanımın kollarında korkusunu yendirmiş inmiştir. Korkunun en güçlüsü, ölüm korkusudur. Bu yüzden insanın ölümsüzlük arayışı kendisiyle başlamıştır ve sürmektir. Bir Müslüman bu derin korkuyu kendisini tanıyaya adanarak yemmiştir. Ölmeğe, yalnızca mekân değiştirilince, daha gideceği mekânın öncesinden daha iyi olacağına inanmıştır. Buna da cennet demişler. Bu inançının gücünde en vahşi yane ölümlere bile gözünü kırmdan atılabılır. Onun bu durumu kahramanlık demir. Fakat bunun ne kadar kahramanlık olduğu da tartışmalıdır. Çünkü içinde, başka insanlara yüce bir hizmet için kendini geleceği kurtarma bilinci egemendir. Gerçek kahramanlar, temel korkularını yenen, aidi olduğu topluluk ya da tüm insanlık çıkarları için gerektirdiği en yere canını bile feda etmeye hazır olanlardır çıkar.

Hainin en temel özelliği korku karşısındaki tavırdır. Hain korkarken ve korkusuna yave korkularına sonuna kadar bağlıdır.

İkinci bir nokta haz duyulduğu ya da sefihlik durumudur.

Sokrates'in öğrencilerinden Kireneli Aristipos, felsefesini oluşturunca, hazı temel amaç ve hazlılık okulu kurmuştur. "Bu öğretiler çoğunlukla haz demektir; haz veren her şey iyi, acı veren her şey kötüdür" (O. Hançerlioğlu, Felsefe

katlanmak. Yani kanserden büyük acı çekmemek ve ölmek için kanserli orğandan yavaşça çekmek olarak da örneklebiliriz.

Hain habildir. Onun için en iyi şey bedensel hazdır. En kötü şey bedensel hazdan yoksun kalmaktır. Hazından en küçük bir taviz vermeye yavaşmaz. Bunun için yapamayacağı şey yoktur. Hainin ikinci tanrısı bedensel hazdır.

Ancak bu kadar değil. Hainin daha birçok özelliği vardır. Burada bir kavrama açıklık getirmek gerekiyor. Düşman. Bir topluluk iki yandan zarar görebilir: İçten ve dıştan. İçte düşman, her zaman dışta olanlar, bilinen ve görünenidir. Ne istediği çok belirgindir. Topluğa adı degerleri yave topluluğun kendisini ortadan kaldırmaya amaçlar ve bu amaçını elindeki tüm yöntemlerle gerçekleştirmeye çalışır. Düşmanın bir tehlikesi vardır, o da gücün fazla olmasıdır.

Hain, başlangıçta düşman değildir; karşıda yer almaz, içtedir, dosttur ve yakındır. Kendisini yendiren güdülerini öne giderek düşmana yönlendirir ve açığı çiktikten sonra dışlanmıştır. Hain safını değiştirirken ve bunun açığı çiktikten sonra düşmanlarının bir iyisi olur.

Son olarak iktidar kavramı üzerinde durmak gerekir. İktidar, siyasal anlamda yönetim gücüne sahip olma demektir. İnsanların toplumsal varlığından bu yana ve var olduğu sürece mülk surette yönetmeye-yönetilme ihtiyacı olmuştur ve olacaktır. Bu kuruma tek karşı çıkan anlayış anarşizm olmuştur. Anarşizm bütün iktidarları ve yönetimleri reddeder.

Engels, Londra'da Friedrich Cuno'ya yazdığı 24 Ocak 1872 günlü mektupta, anarşizm için şöyle der: "Bakın! Göre toplumdaki hiçbir iktidar olmalıdır, iktidar hiçbir işe yaramaz. Ama Bakın, karar veren bir irade olmadan insanların bir fabrikayı nasıl işletecekleri, bir treni nasıl yürütecekleri, bir gemiyi nasıl yola çıkaracakları üstüne hiçbir şey söylememektedir. Bu sarlatanlığın belli başlı noktaları bunlardır." (O. Hançerlioğlu, Felsefe Asilpede, s.4, s. 315)

Toplumun ihtiyaç duyduğu ve vazgeçilmezliği kesin olarak kanıtlanan iktidar, kendisini çeşitli biçimlerde gösterir. İliki toplumlarda teübrü ve saygılığa dayanırken, sınıflı toplumlarda da devletle yanılır. Kendisine uyuma zorlayan ve bunun için şiddet kullanan iktidarlar olduğu du-

netmek bir anlamda tanılaşmak, üstün olmak anlamına gelir. Buna ulaşmak tutkusu, kimi insanlarda her şeyi göze alacak bir hirs yaratır. Bu yüzden yapmayacakları kötüllük, işlemecekleri cinayet, satmayacakları değer yoktur.

Hain, iktidara tapar, iktidar gücünü eline geçirmek ve elinde tutmak için hiçbir kötüllükten kaçınmaz. Tarihte rastlanan ihanetlerin büyük çoğunluğunun nedeni budur. İktidar hirsı yüzünden en yakındaki insan-

Çünkü bir yandan normal görünmek, öte yandan ağıni örmek için çok çaba sarfeder. Hem bedensel ve bundan da ağır olmak üzere hem de ruhsal açıdan yasadığı gelişki onu güden güne tüketir, fiziksel olarak bile çirkimleşir. Hain, gece ve gündüz gibidir: İki hep gece karanlılığı, üçü gündüz aydınlığı gibidir. Hatta bazı öylesine parlar ki, içine bakmak isteyenin gözleri kamaşır. Fakat kaçınılmaz olarak her hain, sonunda içinin karanlılığını ve çirkin-

döküciydü. Kürt halkı çok kan döküti, çok direndi ama gücü yetmedi, yenildi. Doğrudur. Buna katılmamak mümkün değildir. Dünyanın en büyük imparatorlukları Kürdistan'ın her zaman başlıca hedefleri arasında saymıştır. Eski dünyanın en önemli bölgesinin kilit noktasında yer alması, büyük ve imparatorluk haline gelmek isteyen her gücün ilgisini çekiyor, istihani kabartıyordu. Bu yüzden de durmadan istila, işgal, talan, feth hareketlerini ana hedef oluyordu.

Ancak bütün bunlar Kürdistan toplumunu açıklama yemez. Esası besleyen ya da kaynağını esaslan alan dış olgu, her durumda talidir, ikincildir.

Atom enerjisi maddenin içi esaslanışına açığı çıkarılmadığı için, insan içindeki durumudur. Dışardan yapılan müdahale yalnızca bu gelişkinin boyutunu gösterir. Kendi içindeki gelişkinisi en aza indirmiş olan madde, dıştan yapılan müdahale ne denli güçlü olursa olsun fazla etkilenemez, en azından özünü değiştirmez.

Toplumsal yapı da buna benzer, içi birliğini, içi uyumunu büyük çapta ya da tümden yitiren toplumsal yapı ya da düşüde hale ite toptan yıkılabilir. Burada bir soru ortaya çıkarıyor: Bir toplum birlik ve uyumunu neden yitirir?

Bunun pek çok nedeni vardır. En başta sömürü sisteminin ağırlığı olmak üzere, iktidar kavgaları, tarihsel bir aşamada akışa uyum sağlama yemiyen kalma, toplum katlarının aşırı yalıtılması olması, tarihsel mirasa yeterince sahip çıkılmaması, kültürel farklılıklar vs. nedenler birlik ve uyum bozmasını dolı oynarlar. Bunların birkaçının olması daha toplumu parçalamaya, onun yikici enerjisini ortaya çıkarmaya yeter.

İşte bu parçalanmışlık ve yikicilik toplumun temellerini yikani ihanet olgusuna ortaya çıkarır.

İhanet, hem bir nedendir, hem de bir sonuçtur.

İhanet, bir sonuçtur. Çünkü, uyum bir toplum kendi içi birlik ve eşgüven koruyorsa ihanet kolay kolay çıkmaz, çiksa da fazla zarar vermez, sınırlı kalır. Çünkü toplumlar ihaneti çok kolay bertaraf edebilir. Ama gücüzü toplumlar, en küçük ihanette bile büyük darbeler yuyabilir, yıkılma tehlikesine uğrar.

İhanet, bir nedendir. Çünkü ihanet, tarihte pek çok toplumun silirmesine ya da en aşafılık bir duruma düşmesine yol açmıştır. Belki de gösterilecek yazıf bir direnmenin bile toplumu yendiren diriteceği tarihsel anlarda yapılan ihanet o toplumu tarih sahnesinden silmiştir.

Tarihsel materyalizm elbette tarihe objektif temellerde yaklaşır ve çözümler, ilercede ikincil bir rol biçer. Ama tarihsel materyalizmin de katkı ettiği bir gerçek vardır ki, o da tarihsel savaşçı altüst ödemelerinde, yashama ve az hakkı olanları bile kendisini kuruma gücü gösterdiğine uzun bir süre daha tarihe damgasını vurabilmiş olmalıdır. Örneğin Roma köleci imparatorluğunun aslında M.S. 50 yıllarında yıkılmaması için hiçbir maddi gerekçe kalmamasına, tarihsel miadını dolmuş olmasına rağmen, yaklaşık 400 yıl daha yaşamasının nedeni budur. Yine 18. yy'ın sonlarına kadar türden bitmiş olan Osmanlı İmparatorluğu'nun 1. Dünya Savaşı'na kadar yaşamasının nedeni de budur. İşte tarihsel materyalizm tarihin bu gerçeklerini reddetmez. Bunların yaşamasına şahasına, yaşama en çok hakkı olanları tarihsel silinmeleri de bir başka açı gerektirir.

Kürdistan toplumu, dünyanın en eski halklarından biridir. Bilinen yaklaşık üç bin yıllık tarihi vardır. Aşağı-yukarı tarih içinde boy gösteren tüm

Kürdistan toplumu, dünyanın en eski halklarından biridir. Bilinen yaklaşık üç bin yıllık tarihi vardır. Aşağı-yukarı tarih içinde boy gösteren tüm toplumsal sistemleri yaşamış ve kendisini 20. yüzyılın son dönemlerini yaşadığımız günümüze kadar ulaştırmıştır.

ları, en yakın akrabalarını, kendi halından büyük kitleleri öldürmekten, eller bu güc yitirmeye en azlı düşmanıyla işbirliği ederek, onun emrine girmek iktidar hirsini tatmin etmekten kaçınmayan pek çok hain vardır. Hatta denilebilir ki, hainin en temel özelliği ölüm korkusuydu, ikinci cisi iktidarı hirsidir. Her kariyerist ve komplocu potansiyel bir haindir.

Hain tipinin temel özelliklerini böylece ortaya koyduktan sonra bu özellikleri dışı vuru biçimlerine bakalım:

Ölüm korkusunu hissettirdi anda korku bitirilmesi sağlın bir hastalık gibi etrafına yaymaya başlar. Kendi korkusunu herkesin korkusu gibi göstermeye çalışır. Bunu yaparken çok sinsiye hareket eder. Ve ortamı bulandırarak bir panik havası yaratır. Güvene en çok ihtiyaç duyulan bir anda ve yerde açığı güvensizlik ilan etmeye karar verir. Sürekli kararsızlık gösterir, iradesine güven olmaz ve korkunun esiri haline gelir. Fakat hiçbir zaman korkutugunu kabul etmeye yavaşmaz.

Yine hain, bedensel zevklerine aşırı düşkündür. Mevcut olanın en iyisini almakla yetinmez, çok daha iyilerini elde etmek için aşırı bir çaba gösterir. Yemeğin, gysinini, yatağın, yaşayacağı yerin en iyisini ister. Bunun haklılığını ispatlamak için teoriler üretir. "Aslında en iyisine biz layık, canımız ortaya koymuşuz, elbette en iyisini kendimize alacağız" sözleri onun düsturu, temel ilkesidir. Kendisini müthiş beğenir. Başkalarının kendisinden daha iyi olabileceğini kabul etmez. Ve hep komplekslidir. Karşı cinse aşırı düşkündür; birkaç dakikalkı tatmin için cinayet bile işleyebilir. En küçük bir zorluğu ve açığı katlanamaz, işkence onun kabusudur. Ve bu yüzden anında sahip olduğu değerlerini tümünden vazgeçer. Öte yandan kendine aşırı sevdalidir; fiziksel görüntüsünden tutalım zihinsel yeteneklerine kadar tam bir narşizm sergiler, en yetenekli, en eli yüzü düzgün insanlar da bile olmadık kusurlar bulur, kendisiyle kıyaslar.

Hain, kraldan daha kraldır. İçerde ve yakında olduğundan, niyetlerini saklamak için, kendisini açığı çıkarmaya ihtimali verdiği kişilere karşı olağanüstü bir saygı ve sevgi gösterir, onların en bariz yanlış, hatalarını bile, bir biçimi bulup övgü konuşur, her an el-etek öpmeye hazırdir.

Sonuç olarak; ihanet, çok kaba bir eylem olsa bile, müthiş incelikli, ilmi ilk ilmi dokunan bir süreç kapsar. Hain ise bu incelikli işi virdi. Çok zekice ve hesaplı çalışır, açığı vermeye için olağanüstü bir çaba sergiler. İki işi birden yapabilmek için korkuncu enerji sarfeder.

İğini dışına taşır ve hem dostları, hem düşmanları tarafından lanetlenmekten kurtulamaz. Akrep gibi kendi kendisini öldürür.

Şimdi de bu genel belirlemeler ışığında Kürdistan'da yaşanan ihanet olgusuna bakalım:

Bütünlük ve parçalanma, maddenin iki karşı durumu. Her iki durumda da madde hem yararlı, hem zararlı olabilir.

Maddenin parçalanması, maddeye gizli olan potansiyel enerjisi açığı çıkarır. Eğer bu enerji kontrol edilebilirse yüksek düzeyli bir ekonomiyi faysa sağlar. 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren yaygın bir kullanıma açılan atom enerjisi ekonomik planda yüksek bir üretkenliğe ulaşmasına yol açtı. Ancak öte yandan bir savas aracı olarak korkunç bir yıkıcılığı da beraberinde getirdi. Uzun çarpışmalara, muharebelere gerek kalmadan toptan yoku etme imkanı sağlıyor, kesin sonuçlar veriyordu. İcat edildiğinden sadece 20-25 yıl sonra atom enerjisi insanlığın korkulu rüyası haline geldi.

İnsan, ilkel aşamada üretim aracıyla ve emeğiyle bir bütünlük oluşturuyordu. Köleci aşamada emeğinden ve araçlarından koparılan insan, derin bir parçalanmaya uğradı. Feodal ve kapitalist aşamada bu derin parçalanma korkuncu boyutlara vardı ve atomize oldu. Atomize edilmiş, bütünlüğü bozulmuş insan, kendisine tamamen yabancılaştı ve yok olmanın eşğine geldi. İşte sosyalizm, insanlığın bu gidisini durdurmanın ve onu doğru akışa sokmanın, yeniden tanımlarının başlangıcı işaretidir.

Kürdistan toplumu, 20. yüzyılın ikinci yarısında adeta tam orasına atom bombası düşmüş gibi oldu. Atom silahının insanlığın korkulu rüyası haline geldiği yıllarda, Kürdistan toplumu da tümüyle inkar noktasına getirilmişti. Tarihin ganp bir cilvesi olarak nükleer dehşetin adım adım geldiği 1980'li yıllarda Kürdistan toplumu da adım adım yükselmeye, tarihe girmek için çaba göstermeye başladı. Tarihin her altüst oluşunda, tarihe girme mücadelesi veren Kürdistan toplumu gücü yitirmeye, soluğu kesilmiş ve düzenlen kurluluğunda yorgun-arım, biraz daha kan kaybetmiş olarak dizlerini üzerine çöküştür. Tarihi, acımasızca onun üzerine basarak yürütüyor gitmiştir.

Niçin Kürdistan toplumu böyle dir? Hiç hak etmeyenlerin bile kendilerine gezegenimize yer açtığı halde, niçin Kürdistan toplumu iğne ucu kadar bir yer bulup, küçüküç bir nefes borusu açamamıştır?

Her zaman denilir ki, Kürdistan'ın düşmanlan çok güçlüydü, çok kan

Kyakser'den sonra Medya kralı olan Astıyag, çeşitli nedenlerden dolayı kıyı Mandane'yi bir Persle evlendirmiş, onlardan doğan torunu Kyros'u da kendisi için tehlike gördüğünden öldürmesi için veziri Harpagos'a vermiştir. Ancak Harpagos çocuğu öldürmeyip büyümesini için bir cobana verir ve Astıyag'a ihanet eder.

Ansiklopedisi, c. 2, s. 293) Aristipos günümüzden yaklaşık 2500 yıl önce yaşamış ve kendi felsefesinde, yani hazlılıkla (Hedonizm) insanı bedensel ve ruhsal açıdan kaçmayı öğütlemiştir. Fakat onun öğretmeni Sokrates, insanın acıdan kaçamayacağı ama acıları kültürelre daha büyük acılardan korunabileceğini savunmuştur.

Şurası bir gerçek ki; insanlığı, hayatı bilmeyen bir hazza dönüştürmek için milyonlarca yıldır uğraşır. Fakat bir başka gerçek de, insan hiçbir zaman bu amaçla ulaşamamıştır. Buna rağmen acıları azaltmanın yollarını bulmuştur: Daha büyük acıları önlemek için, daha küçük acılara

bi, gücünü toplumsal oybirliğinden alan iktidarlar da vardır. Toplumun gelişmesini hangi aşamasında buluyorlarsa ona denk bir iktidar oluştururlar.

Sınıflı toplumlarda iktidar hiçbir zaman çoğunluğun onayına dayanmaz. İktidar, her zaman azınlık durumundaki egemen sınıfların elinde olmuştur. Ezilen sınıflar sürekli kendileri iktidarlarını oluşturmaları için mücadele etmiş, istisnalar dışında iktidarı ele geçirmemiştir.

İktidar durumunu kendisi böyle gösterirken, insanlarda bunu ele geçirmek için büyük cabalar görülmüştür. Çünkü iktidar olmak, egemen olmak, büyük insan topluluklarını yö-

toplumsal sistemleri yaşamış ve kendisi 20. yüzyılın son dönemlerini yaşadığımız günümüze kadar ulaşmıştır. Kürdistan toplumu yaşamış, yok olup gitmemiş, halklar mezarlığını bir üyesi olmamıştır. Fakat bu ne kadar bir yaşamdır? Bunun gerçek bir yaşam olduğunu aklı başında hiç kimse kabul etmez. Dilisz, köç-saçır, kötürüm bir yaşamdır ve hiçbir şey kazandırmaz.

Kürdistan toplumu "ölü" bir toplumdur. Kürdistan ise bir tür mezarlıktır; 30 milyonluk bir mezarlık. Bu korkunç durum, hem ihanetin nedeni ve hem de sonucudur. Bu denli aşşğılık bir duruma gelmenin ana nedeni ihanettir; ve ihanet salgın bir hastalık gibi toplumun tüm gözeneriklerini simişmiştir. Bu ihanet durumu Kürt bireyinden kazınmadığı sürece tek bir adım bile atılmaz.

Bu bölgede üzerinde duracağımız temel nokta, Kürdistan toplumunun bu denli ihanet içine çekilmesini tarihsel-toplumsal nedenlerdir.

Kürdistan tarihinde ihanetin yeri ve önderliğin rolü

Tarih her zaman adanetleri bir yarıçık olmuştur. Bunun nedeni tarihi hep yenilerin yazmasıdır. Yenilerin tarihsiz kalmaya mahkum edildiler. Onların tek tarihi olmuştur; yenileri ve ihanet.

Tarih, Kürdistan'a hep acımasız ve adaletsiz davranmıştır. Direnem için tarihi yaslamak isteyenler, baktıkları ve ihanetin başka bir şey göstermiştir. Adeta iğne ucuyla kuyruza kadar gitti. Tarihten direnmeşi kırmaya çalışanlar, eğer sabırla aramayı sürdürürlerse, bir süre sonra görecektir ki, aslında üzüne ihanet ağıyla, betonuyla, toprağıyla kapalımsız müteşem bir halk direnişi, tarihi vardır. Ama yine de, acıdır ki, bu sabrı ve kararlılığı gösterenler tek tek ve çok sınırlı kalmış, onlar da analarından doğdukları pısman edildiler. Fakat günümüzde bu durum kısmen aşılması, bulunan damardan, daha ilk elde bir halkı onları aklı direniş sevk edecek direnme hazineleri çıkartılmıştır. Ancak yine de yapıları, yapılmış gerekenlerin yanında devade kulak kalmaktadır.

Ote yandan bir başka damar daha vardır: Teslimiyet ve ihanet. Kürt halkının var olduğundan beri bu iki damar süregelmiştir. Teslimiyet ve ihanet, esas olarak egemen sınıflarda ifadesini bulmuştur. Bu durumun iki temel nedeni vardır. Birincisi; Kürdistan'ın egemenlik altına almak isteyen düşman güçlerin çok büyük olması ve çoğunluğa imhaya dayatması, tek seçenecek bırakarak ya ölümlü ya da teslimiyet ve ihanet. İkincisi; Kürt halkının her zaman dış düşmanına karşı direnirken yana tavır koyarak, egemen sınıfı da buna zorlaması ve çoğunluğa da tersten karşı çıkarmasıdır. Yani egemen sınıf hem halkın, hem de düşman baskısı altında bir o yana, bir bu yana ve hep kendisi çıkarılmaya göre hareket etmiştir. Direnemekte yana tavır koyduğunda sahtedir. Ve çıkarılma sarıslığı için bunu yapmıştır. Amacına ulaştığında direnen halkı çok kolayca satmıştır.

Kürdistan tarihinde egemen sınıfların tarihinin kısaca göz atmak bile ihanetin nasıl her yana yayıldığı ve toplumun hayat gözeneriklerini tikağın ortaya çıkaracaktır. Bu yüzden ihanetin köklerini başlangıçta, Kürdistan halklaşma dönemine dönmek aramak gerekir. İç buyniçlik bir tarihsel kesit adını almış inceleyp direneme ne mümkün, ne de gelecektir. Yalnızca çok ibret verici örnekler alacağız.

Kürtlerin ilk atalarını -bugün bazı tarihçilerimiz bunu tartışılır bulsa da-

Bölgede kurulan bütün devletler ordularına Kürtleri almaya büyük özen gösterir, bununla savaşta zaferi garanti ederlerdi. Tarihin her yerinde bunun derin izlerini görmek mümkündür. Ancak yukarıdaki örnekte de görüldüğü gibi, Kürdü yenen yine Kürt olur, ama başkalarının hesabına. Bundan daha trajik bir durum olabilir mi?

biz Medlere dayandırıyoruz. Ancak bu, soy anlamında böyledir. Yoksa uyarılığın beşizi Mezopotamya'ya sahip olan Kürt toplumunun, kendisi tarihe ilk kaydettiği dönemde ataları Medler'den oldukça farklılaşmış bir kültürel, siyasal, toplumsal, ekonomik yapıya kavuştuğu tarihsiz görürüz bir gerçekçir. Mezopotamya halklarının zengin mirasını üzerinde şekillenen Kürt toplumunun, hala bulunmamış Med kavminin devam olduğunu iddia etmek bilim dışı bir tutumdur.

Köleci dönem

Medler, bölgeyi yurtlaştırmak hareketine giriştiklerinde, zamanın en büyük ve en zalim köleci devleti Asur İmparatorluğu'nun duvarlarına çarptılar. Bu zalim imparatorluğun sınırlarında yok olmak için yüz yıllarca süren bir direnme içine girdiler. Komünal toplumun barlık aşmasını sonuna henüz gelmiş olmalarına karşın, uyarılığın aklı yakınlıklarına sayesinde yurt tutma mücadelesinde başarılı oldular ve Hazar Deniz'i'nin güneybatısıyla Urmiye Gölü'nü'nü kuzey bölgelerine yerleştirdi. Yaklaşık üç yüz yıl süren bir direnme döneminde sonra M.O. 7. yüzyılda Dayakoo önderliğinde birleşerek kurdukları devletin birinci basamağı ana aşiretler federasyonu sayesinde M.O. 612 yılında Yakkes önderliğinde Asur İmparatorluğu'nu yıkılan ve tarihin şafağına delerek Medya devletini kurduklar. M.O. 550 yılında bu devlet Persler tarafından yıkıldı. İşte bu yıkılma Kürdistan tarihinde yaşanan ilk büyük ihanetin eseri olarak bilinir. Şimdi bu ihaneti daha yakından inceleyelim.

Medlerle aynı soydan gelen Persler, Asur İmparatorluğu yıkıldığında önce Medler tarafından yenilmişler ve İran'ın güneybatısına sürülmüşlerdi. Asur'un yıkılması Medler gidermek için en büyük egemeni olmuşlar ve bu arada daha önce Güneybatı İran'ı sürdüktüleri Persleri de devlet sınırları içine egemenlikleri altına almışlardı. Yakkes'den sonra Medya kralı olan Astiyag, çeşitli nedenlerden dolayı kızı Mandane'yi bir Persle evlendirmiş, onlardan doğan torunu Kyros'u da kendisi için tehlike gördüğünden öldürmesi için veziri Harpagos'a vermiştir. Ancak Harpagos çocuğu öldürmeyeceği büyümesi için bir cobana verip ve Astiyag'ı ihanet eder. Çocuk belli bir yaşa geldikten sonra Astiyag onun öldürmediğini öğrenir. Vezir Harpagos'u bir ders vermek için, Harpagos'un Kyros'a aynı yaşlardaki çocuğunu pisirterek babasına yedirir. Ve sonra da bunu ona söyler. Harpagos ihanetinin bedelini böyle öderdi. Ancak Astiyag, torunu Kyros'un kendisi için bir tehlike olmadığını aklına edince ona ana-babasının yanına yollar. Kyros, bir Pers olarak büyür.

Harpagos, Astiyag'ın kendisine yaptığını unutmaz ve ihanet planları yapmaya başlar. Medlerin egemenliği altında yaşayan Perslerin devlete egemen olma için fırsat kolladıklarını çok iyi bilen Harpagos planlarını bunun üzerine kurar. Astiyag'ın zulmünden iyice bıkan Persler, bir Pers olarak yetişmiş olan Kyros'u liderleri olarak kabul ederler. Asti-

yag'ın zulmünden en az Persler kadar zarar gören Med lileri gelenleri de Harpagos'un yönlendirmeleri zaten kral soyundan gelen Kyros'u tahta geçirmek istiyorlardı. Gerisini Herodot'tan dinleyelim:

"Harpagos, Media'nın ileri gelenleriyle ilişkilere kurmak, Kyros'un yanında yer alıp Astiyag'ın saltanatına son vermek gerektiğini sokmuştu katalarına. Bunu sağladıktan sonra tasarladığı şeyi, Perslerin yanında yaşayan Kyros'a bildirmek istedi; ama yollar gözlendi ve başka bir şey de yapılmaya başlandı, şöyle bir hilye basıldı. Yappa bir tavşan buldu, tüylerini bozmadan ve görünüşte hiçbir şey belli olmayacak şekilde karnını yadı. Karnın içine bir mektup yerleştirdi. (...) ve sadık adamlarından birini (...) Perslerin yanına gönderdi..."

Belki de Kürdistan tarihinin ilk belgeli ihaneti olan mektubu Herodot şöyle naklediyor:

"Kyros o tavşanı aldı ve açtı; içindeki mektubu buldu ve okudu. Şöyle diyorlardı mektup: 'Kanbyses oğlu, tanırlar seni koruyorlar; yoksa alın yazın bu kadar gün vermezdi sana; katlinde, Astiyag'ın ten öcünü al. Eğer onun istediği olsaydı, sen olmuştu; bugün yaşarsın eğer, bu

Kürt hainleri yalnız Kürt direnişlerine ihanet etmekle kalmıyor, diğer yoksul ve köle halkların mücadelesine de ihanet ediyorlar. Babek İsyanı sonrası gelişen en güçlü isyanlardan Zinc hareketi de yer yer Kürt hainlerinin ihanetine uğradı. Bu hainlerden biri olan Azadmard ihanet ve dönekte sınır tanımayan bir örnektir.

tanlarını ve benim saymedir. (...) Şimdi eğer bana güvenersen Astiyag'ın hüküm sürdüğü ülke baştan başa senin olabilir. Persleri ayaktardır, bir ordulu ile Media üzerine yürür. Astiyag'ın başına karşı çıkacağı orduya ister beni, ister Media'nın öbür ileri gelenlerinden birini komutan yap-sın, benim başarıya ulaşmam dak-bımdan tartkemez; ilk olarak Astiyag'ı bırakıp senin yanına gelecek onlardır. Biz hazır, sen ne diyorsan onun yap, vakit geçirmeden yap."

Bu mektup üzerine Persleri hilyele toplayan Kyros, onlara atarak Perslerin zamanının geldiğini ve bunun için hareket geçmeleri gerektiğini anlattı. Persler kendi aralarındaki anlaşmazlıklar ve çekimlerini bir yana bırakıp Kyros önderliğinde toplandılar.

Perslerin ayaklanıp kendisini devireceğini haber alan Astiyag, kendi için çekti Harpagos'u ordunun başına geçirecek Perslerle savaşmaya gönderdi. Sonuç tam bir trajedydi. Medler uğradıkları büyük ihanet yüzünden yenildiler ve Astiyag esir düştü. Daha sonra karşısına geçip ihanetini anlatan Harpagos'a Astiyag şunları söyledi:

"(...) Sen insanların en budalası ve en haksızın, dedi; en budalası, çünkü, mademki bu işi sen kendin yapabilecekti, taci da kendi başına koyabilirdin, oysa bu gücün için bir elindedir ve en haksız, çünkü, o şölenin öcü (Harpagos'un oğlunun yemesi söleni, bn.) Media'yı köleliğe sürüklemiştir; eğer krallığı, kendisi alacak yerde ille de bir başkasına vermek gerekirdiyorsa, bunun bir Persi yene, bir Media'lı olmasa da, işte hiçbir suç oluyun Media'lılar efendiye köle oldular ve Persler, Medlerin düdüğü kölelere, buğün onları kendisi öldürdü." (Herodotos, Herodot Tarihi, s. 62-64)

Harpagos'un bu ihaneti, o zamana kadar hiçbir köleci devlete böyün egmeyen ve eğer özgür yaşayan Medlerin ve daha sonra da Kürtlerin 2500 yıllık köle tarihinin başlangıcı oldu. Tekrar egemenliği ele geçirmek için pek çok defa ayaklanan Medler, çok kısa süre başarılar dışındaydı (Maglran 8 aylık darbesi) uğradıkları ihanetler yüzünden hep yenildiler. Ve yavaş yavaş tarih sahnesinin kenarına itildiler. Özgür yaşama uğruna uyarılıkların çok, dağlara çekildiler ve oraları kendilerine yurt tuttular.

Burada üzerinde durulması gereken esas nokta, Harpagos'un ihanetini hazırlayan koşullardır. Çünkü Harpagos'un ihaneti bir sonuçtu. Bu sonuç ortaya çıkmadan önce Medler parçalanmaya başlamıştı. Astiyag'ın zulüm dolu yönetimi Medlerin iç birliğini zayıflatmış ve ülkeyi dağıtma saldırlara ve ihanete açık konuma getirmişti. Asur'u yıkarken sağladıkları güçlü birlik, diğer ezilen halkları da onların yanına çekmiş, başarıya ulaşımını sağlamıştı. Ama bu birlik Yakkes'in ölümünden sonra zayıflamaya başlamış ve devleti ayakta tutan sınıflar desteklerini yavaş yavaş çekmişlerdi. Yani Harpagos'a simgelenen ihanet, aslında egemen sınıflarda başlayan potansiyel ihanetin dışı vurumuydu. Eğer korkakça davranmayı Astiyag'de direnerek bir başka Med'i kral seçselerdi, tarih başka türlü gelişebilirdi. Zaten Astiyag da buna işaret etmekteydi. İhaneti besleyen ana kaynak, başta da değindiğimiz gibi içteki zayıflamadır. Yoksa Roma İmparatorluğu kadar ihanete uğrayan bir başka devlet belki de zor bulunur, ama Roma hiçbir zaman ihanet yüzünden yıkılmadı; tarihsel sürecini tamamladığı için, o da çok geçimekleli olarak tarihten silindi.

Bundan çıkan sonuç, eğer Harpagos çıkmazdı, Media'nın iç durumu yüzünden sıraya girmiş pek çok Harpagos çıkabilirdi. Ama elbette bu, Harpagos'un ihanetini haklı çıkarmaz. Harpagos durum ne olursa olsun, sonuçta bir haindir ve sadece lanetlenir.

Medya yıkıldıktan ve Medler köleleştirilince sonra eski durumlarına dönmeyebilir. Çünkü, bu kez bozulmuş iç birlik giderek, koşulların da etkisiyle derinleşerek devam etti. İç birlik bozulmuş ve zayıflamış halklar çoğunluğa dış sömürmeye açık hale gelirler. Kıtımlarları için güçlü bir iç birliğe ihtiyacı vardır. Ancak bu, tek başına yeterli değildir. Doğru ittifak kurmaları ve en önemlisi de uluslararası durumun uygun ol-

ması veya tarihin önemli altüst oluş dönemlerine denk gelmesi gerekir.

Medlerin çöküşünden sonra bilinen ilk altüst oluş, yani statükonun bozulması Yunan-Makedonyalı Büyük İskender'in ortaya çıkmasıyla başladı. İskender'in şahsi o zamanki dünya statükosunun çok uzun zamandır bozulmuş olması ve büyük imparatorlukların, özellikle de Pers İmparatorluğu'nun uyguladığı aşırı sömürü ve baskı yüzünden çıkan ayaklanmalarla iyice sarımsıydı. İskender'in ölümlü durabileceği tek güç olan Perslerin karşı koyacak gücünün kalmaması, yukarıda bahsettiğimiz tarihsel altüst oluş başlangıcıydı. Devletler yıkılıp devletler kuruluyordu. Yalnızca 32 Kafkasya'dan kadar uzanan bir imparatorluk kurarak İskender, halkları özünde vaağilye hareketi geçirmişti. Zaten ayaklanma halinde olan ezilen halklar ve sınıflar bu vaatlerle iyice hareketlendiler ve son dönemde gelmiş devletler ve imparatorluklar art arda yıkılmaya başladılar. Yunan-Makedon bunları tümü üzerinde egemenliklerini kurdu ve vaatlerini tutmadı. Ancak imparatorluk sistemi oturtulmadık İskender'in ölümü üzerine dağılmaya başladı. Onlarca yeni devlet ve devletçikler kurulmaya başladı. Bu devletlerin başına işe genellikle İskender'in generalleri geçti.

Bu dönemde Mezopotamya da üç büyük devlet kuruldu. Bu devletler önce büyüme eğilimi gösterdiler, ama yabancısı oldukları bu topraklarda halklara böyün egredimcediler ve giderek emineye başladılar. İşte tarih arktı Medlerin, daha doğrusu Kürtlerin ölüme çok önemli bir fırsat çıkarmıştı. Eger gelişmelerin yarışı bir birlik ve ittifak politikası geliştirebilselerdi, büyük ihtimalle Batı'da gelişen Roma İmparatorluğu'na karşı set oluşturacak bir devletleşme düzeyini yakalayabilir ve belki de onlar Roma'nın yerine gelişebilirdi.

Fakat bu tarihsel dönemde Medler tarihe yeniden girme şansını yalalayamadı. Bunun pek çok nedeni vardı. Öncelikle Astiyag'dan sonra Med egemen sınıflarının birbirlik temelinde Perslerle hareket etmeleri, geniş Med halk kesimlerinin özgürlüklerini koruma uğruna dağlara çekilmesi ve uyarılıkların uzlaşsık birbirlerinden yalıtık duruma gelmesiydi. 250 yıldan fazla süren bu durum İskender istilası döneminde de fazla değişiklik göstermedi. Med egemenleri yeni egencilerle işbirliği yaparak Perslere yaptıkları hizmetleri bir kez de İskender'e ve generallerine yaptılar. İhanet ve işbirlikçilik, giderek Kürtesen Med halkının egemenleri arasında yaşamının temel kurali haline getirildi. Önderlik Kürt halkına karşısına hep ihanetçi olarak çıkıyordu. Ve bu da birleşme bir yana, parçalanmaya ve daha da derinleştiriyordu.

İskender'den sonra bu kez de Roma dalgağı geldi. Roma'nın geliştiğinden daha kalıcı ve korkunç yıkımlara yol açtı. İskender'den sonra kendilerini toparlayan Persler yeniden bir devlet kurduklar. Ve Romalılarla savaşmaya başladılar. Kuzyeyde gelişen ve Kürdistan'ın yukarı kısmını egemenlikleri altına alan Ermeniler büyük oranda etkisizleştirilen M.S. 260'ta imparatorluk kurarak Perslerin devamı olan Sasaniler ile Romalılar kendi aralarında Kürdistan'ını yüz yıllarca süren savaşlarının temel alanı haline getirdiler. Bu dönemde kadar egemenlik altında da olsa halklaşmayı sürdüren Kürtlerin bu çabası kesinlikle uğradı. Kentlerde yabancılara köleleştirildi; dağlara çekilenler ise uyarılıklarla uzak

kaldılar. Bu dönemde de yine egemenler ikili oynama ve ihanet durumu sürdürmeye tercih ettiler. Bir bölümü Sasaniler'den, bir bölümü Romalılar'dan yana tavır alıyor ve kendi aralarında da savaşıyorlardı. Kısacası İslamiyete kadar Kürtler tarih dışında kaldılar. Roma ikili ayrılması, Sasaniler oldukça zayıflamış, Araplar ve Ermeniler henüz güç olmaktan uzak bir konuma geçiyor olduklarından, M.S. 5. ve 6. yüzyılları nispi bir rahatlama dönemi olarak adlandırılabilir. Bu dönemde Kürtler kesintisiz uğramış halklaşma çabalarını geliştirdiler. Özellikle Zerdüştdini bir direnme ve halklaşma

Kürtler, beyni ve yüreğiyle fethedilmişti. Artık istenilen her şey ona verilebilir veya alınabilir. Tarih durnuyor ve geriyeye dönmüyor. Ve öte yandan Kürt toplumu üzerine bütün ağırlığıyla çökerken yeni var olma imkanları da açıyor. 10. yüzyılın sonlarında tarih Kürtlere küçük bir kapa araladı.

ideolojisi olarak kullanyor, daha büyük ve güçlü birlikler geliştiryorlar. Gecikmiş de olsa, istikrarlı bir gelişim durnumuna yakalayan Kürtler oldukça ilerlemişlerdir. Ancak 7. yüzyılda ortaya atıldıkları İslamiyete dayanan geniş bir feth hareketine girişen Araplar bu gelişime durdurduklar.

Feodal dönem

İslamiyet ve birlikt:

İslamiyet ile birlikte Kürdistan tarihinde korkunç bir dönem açıldı. Araplar, Kürdistan'ın verimli topraklarına egemen olmak ve feodaliteyi geliştirmek için ardi arkası kesilmeye başladılar. Kürtler, Araplarla ve İslamiyete karşı büyük bir direnme gösterdiler. Arap egemenliği 7. yüzyıldan 10. yüzyıla kadar süren 250 yıllık bir direnmeden sonra ancak ortuhturbildi

"Feodal-Arap sömürgeçiliği altında Kürdistan'da oluşturulan feodal toplum yapısı içinde Arap ve Arablaşma yolunu güçlü bir işbirlikçi tabaka oluştu. Kürt milli değerlerini her gören bu tabaka, o güne kadar büyük bir zenginlik içinde Kürt dilini ve kültürünü bırakarak Arap dili ve kültürünü ahenli rolünü oynadı. Tabii ki sınıfsal çıkarları bunı gerektiryordu. Emir, bey olmanın yolu Arablaşmaktan ve Arap halifelerine ayak yapmaktan geçiyordu. Bütün bu milli ihanetler, halka 'Yüce İslam dininin gereği olarak yanıtlyyordu. Ve bunda da epey başarılı olundu." (Kürdistan Devrimi'nin Yolu, s. 49-50)

Elbette bu noktaya ulaş gelinemedi. Kürt egemenler fazla direnme göstermediler teslim oluy hainleşen, halk, katliam ve soykırım pasasına boyun eğdiler. Ancak ihanet güderek bir kanser gibi topluma yüz etmeye başladılar. Döneme ilişkin tarihçi Arşak Poladyan'ın yaptığı çalışmada, ihanetlere ilişkin birkaç örneği buraya alıyoruz:

"Bizim düşüncemize göre Kürtler arasında İslamiyeti yayılması ve onların İslamlaştırılması Arap fetihlerinden sonra başlamıştır. (...) Kürtlerin 19 ve 20. yüzyıllarda İslamiyeti kabul etmeye başladıkları yarısına varabiliriz." (A. Poladyan. 7-10. Yüzyıllar Arasında Kürtler, s. 74-75)

Aslında pek çok halk tarafından kurtarıcı olarak görülen İslamiyeti Kürtlerin neden kabul etmedikleri ve direndikleri yine Poladyan'dan öğrenelim:

"Kürt bölgelerinin içine alan Musul vilayetinin sömürgeleştirilmesi onun fethinden sonra dolaysız olarak başlamıştır. Bu bölgeleri işlemek ana-

çıyla Araplar kendilerinden olan bazı kabileleri buraya yerleştirmişlerdir. Arap kabilelerini fethedilen bölgelere yerleştirmeye planlanan Arap yayılmacılığının eski uygulamaları olduğunu belirtiriz. Tamassira Politikası sayesinde ilerdeki savaşların daha aktif gelişimi için sağlam bir askeri üs oluşturulmuştur." (age, s. 20)

"Tamassira Politikası", aynı ihaek ve sömürgeçilik politikası daha ilk anda ortaya çıkıyordu. Ve bu topraklardan kovulmak anlamına geliyordu Kürtler için. Arapların 637-644 yılları arasındaki fetihleri sonucu Kürdistan'ın büyük bölümü Arap egemenliğine girdi ve halk kentleri terk

ederек dağlara ve yaylalara çekildi. İhanet kentlerde kaldı ve Araplaştı. Muhammed'in ölümünden sonra başlayan kutluk kavgaları, Arapların yayılmasını daha da şiddetlendirdi. Mezhep ayrılıkları ve iç cinayetler başladı. Büyük Arap imparatorluğu hayalleri suya düştü, ama Araplaşma ve sömürgeleşirme siyaseti, İslamiyeti tekellere indiren tutan Arap hanelerinden tarafında ara verilmeyen sürdürüldü. Buna karşı, aynı dinlerini ve inançlarını savunamayan duruma gelemeyen halklar, kabul etmek zorunda kaldıkları İslamiye kendi inançlarına göre yorumlayarak yeni direnme ideolojilerini ortaya çıkardılar. Bunun sonucunda 8. yüzyıl büyük bir mezhepsel hareketine sahne oldu. Arapların ırksal üstünlüğünü savunandın, ortaçağlaşma anlamında bir sosyalizmi savunana kadar çok renkli mezhepler ortaya çıktı. Direnme öngören mezheplerin kaynakları çoğunlukla Kürt kaynaklıydı. Hariciler, Hürremiler, İslamizim başta olmak üzere onlarca mezhep direniş ideolojisi işlevi görüyorlardı. İslamiyete parçalanma ile Arap parçalanması atbaşı geder, ama bu Arap egemenliğinin zayıflamasına yola açıyor. 7. yüzyıl sonunda halifelik Umeyyid hanelerine geçti. Halife Abdül Malik 694'te Hıyacc isimli bir komutanına görev vererek Kürdistan'a gönderdi. Amaç, harici hareketini ve şu muhalefetini bastırmaktı. Hıyacc Irak ve Doğu illerinin hükümdarı ilan edildi. Döneminde (694-715) büyük katliamlar gerçekleştirildi. Özellikle Hariciler ve bunlara katılan Kürtler bu katliamlardan büyük pay alırlar. Burada da ihanet ortaya çıkmış ve hareket yenilmişti.

"(...) Aynı yıl Hulvan'da, Mutraf İbn Al Mugarı'nın başkanlığında Haricilerden Kürt müfrezesi ayaklandı. Al Hıyacc tarafından yönetiliğe atanmış subay, Mutraf'ın ilerleyişine engel olmak için bölgedeki Kürtlerle birliktne ona karşı çıktı. Ve onu Hacac'dan al dilemeye ikna eder. (Fakat) Kürtler Hulvan'ın dağı geçemediler. Mutraf da onlarla savaşmak zorunda kaldı ve kendisine katılan diğer Harici müfrezelerine birlikte Hulvan Dağı geçtilerine sağından ve soldanından Kürtlere saldırdı, onları yenilgiye uğrattı ve Hamdan'a doğru ilerlemeye başladı. Al Tabir'in diğer bir seferinde de Al Hacac'ın Mutarf'a (karşı) gönderdiği altı bin kişilik ordu içinde Kürtlerin de bulunduğu anılmaktadır." (age, s. 29)

Kürt Kürde düşman ediyor ve bu ilericli bir hareketin bastırılmasını temel bir yöntem haline geliyor. Umeyyid'lerden sonra kurulan Abbasi hanelerinde de Kürdistan'ın yayılma alanı olarak kullanıldı. Bu dönemde birçok başkaldırı gerçekleşmiştir. Babek önderliğindeki isyan, Arap sömürgeçliğine karşı en uzun ve en etkili isyan olmuş ve yirmi yıldan fazla sürmüştür, önemli başarılar elde etmesine rağmen, ihanet yüzünden yenilmiştir. "Abbasi yönetiminde döneminde Hürremilerin ve Şilerin dünya görüşlerine yaklaşmış ve yüzyıl kitleler 747-750 yıllarında (bir Kürt olan) Ebu Muslim'in başta olduğu dönemde kendi sosyal problemlerini ileri sürmüşlerdir. Daha sonra Hürremi ideolojisi 816 yılında başlayan ve yaklaşık yirmi yıl süren Babek'in İsyanı döneminde kesin ifadesini bulmuştur." (age, s. 44-45)

Bu hareket Arap hanelerine karşı köylüler başta olmak üzere diğer bütün halk kesimlerini içine alan kısa sürede yayılmış, Bizans imparatorluğu'ndan da destek almıştır. Merkezi Azerbaycan'daki Baz Kalesindedir. Kürtlerin yoğunlukta olduğu Cibal bölgesi de bu hareketin başlıca merkezlerinden biri olmuştur. Babek İsyanı'nın en temel özelliği, güçlü bir önderlik ve ideoloji temeline sömürgeç Arap-İslam karşıtlığını geliştirmeye dönüştürmesinin yanı sıra ve daha da önemlisi, korkunç bir sömürgeçlik batığını kesilen Kürt halkına ihanet etmeyen gerçek bir önderlik sergilemesidir. Bu durum, sömürgeç istilaları ve ham önderliklerden dolayı kurulan kan kaşbeden Kürt halkına güçlü bir diriliş şansı yaratmıştır. Tarihimize az bilinen bu dönemde ortaya çıkan doğu önderlik üstün bir çaba sergilemesine rağmen egemen sınıfları ihanetine uğradı ve yenildi. Bu yeniliğinin nedenlerini yine Poladyan'dan aktaralım:

"Babek'in durumu şiddetli çatışmalarından sonra, özellikle de bölge feodalilerinin sınıfsal üstünlüklerini savunarak can ve mal güvenirliğini istiyerek (Halife ordularının komutanı olan) Alşin'in aradığı çemceleri veya tarafsız bir pozisyon izlemeleri sonucu bozulmuştur. Bu tür feodal kalelerin bir de Şahi Davraş (Tebzir) kalelerinden Hıyacc ve ordularının bu edilmesi haince planlanmıştır. (Arap tarihçisi, bn.) Al Yakubi, (hain) Al İbn'dis'in, Marand halkı (Babek'in yandaş) İsm Al Kürd'in kızıyla evlendiğini, kayınbabasını ve onun yanındaki evine çağırıldığını, sarhoş oluncaya kadar yedip içtiğini, geçeleri de onları Şahi Kallesine taşıttığını, daha sonra (halife, bn.) Al Mutasim'e teslim ettiği bildirir. (Arap tarihçileri, bn.) Al Tabari ve İbn Al Asir, bu konuda daha etraflı bilgi vermektedir. Bir gün, Babek, İsm (Al Kürd) adındaki komutanından birinin altı müfrezesiyle (İbn Al Bais'e) yollar. İsm (Al Kürd), İbn Al Bais'in evinde geçeler. Adete göre yurucaya çağırılır. Müfrezesini aşığıya (alt katta) bırakır. Onun çaresindeki güvenilir adamları da yurucaya davet edilir. O yurucaya çığırdığı (İbn Al Baisi, AP) onları doyurur ve sarhoş oluncaya kadar şarap içerir. Sonra İsm (Al Kürd)'ye saldırır, fakat yavarmalarna acıyarak affeder. Onun yanındaki adamları ise öldürür. Al Bais, (İsm'a, AP) yurucaya adamları tek kaç tırğırtır ve gelenin buyunu kestirir ve aşığıdıkları duruma anlayamaz ve kaçamazlar.

"Al Bais, İsm'i Al Mutasim'e gönderir. Al Mutasim, İsm'e, Babek'in ülkesini sorar. O da yollar ve onun

nasıl savıştığı hakkında bilgiler verir. Al Mutasim, İsm'i zindana attırır. İsm, Al Bais (Halife, 842-847) tahta geçinceye kadar orada kalır." (age, s. 46)

İç içe gelişen korkunç bir ihanet çemberi örneği sergilenir burada. Birbirini ihanete çekme, hainlerin en tip özelliklerinden biri olarak bir kez daha sergilenir. Al Bais, Hürremilere ihanet ediyor ve kasınlın basması, Al Kürd'ü tutarak kurak ihanete çıkarıyor. Al Kürdi, kendi kurtarmak için önce kendii adamlarına, sonra Babek'e ihanet ediyor. İhanetin kapsamı ve derinliği akıllara durutuyor verecek boyutlara ulaşıyor. Kendi kişisel çıkarlarını korumak veya canını kurtarmak için bir halkın kaderini satmak, onbinlerce, hatta yüzbinlerce insanın ölümüne yol açmak ihanetin karakteristik özelliğidir.

Al Kürd'in verdiği bilgiler doğrultusunda hareketle geçilmştir. Hürremilerin durumu giderek daha da kötüleşmiştir. Birkaç çatışmadan sonra 837'de Afşin, Hürremilerle acımasızca savaşmış, Babek kaleden yeraltı geçidini kullananarak Bizans'a kaçmış, Aras Nehri'nin geçilmez bölge feodalilerinin ve halkın, çeşitli baskılar ve seferlerden dolayı kendisine düşman olduğu Doğu Ermenistan'ın da bölgelerine gelmiştir. Ermeni prenslerinden İbn Sümbeht (Simbal) onu yakalamış ve Afşin'e vermiştir. Babek, halife Al Mutasim'in onu idam ettirdiği Samara'ya göndermiştir." (age, s. 47)

Böylece soylu bir direniş daha ihanetler yüzünden güy edilirdi.

Ancak ihanet bununla yetinmez; aynı dönemde sömürgeçliğine ve zulme karşı gelişen birçok Kürt isyanının bastırılmasında hizmet verir edendiflerince. Bunlardan birisi de 838-839 yıllarında, Cafer İbn Fahrakas önderliğindeki isyanıdır.

"Kürt isyanının bastırılmasını Araplar, Al Mutasim'in iktidarında olduğu dönemdeki altı olaydan (bazılarına göre sekiz, AP) biri sayarlar. Onlar bu isyanın önderi Cafer'in oğlu, Babek'in, Taberistan asiri prensi Mazyar'ın adını birleştirir. (...) Halife onu tutuklatır, idamından sonra cesedini Babek ve Mazyar'ın cesedine birliktne yermiştir." (age, s. 47)

Kürt hainleri yalnız Kürt direnişlerine de ihanet etmişlerdir, diğer yoksul ve köle halkların mücadelesine de ihanet ediyorlar. Babek İsyanı sonrası gelişen güçlü isyanlardan Zinc hareketi de yer yer Kürt hainlerinin ihanetine uğradı. Bu hainlerden biri olan Azadmard ihanet ve ödünekkite sınır tanımayan bir örnektir. Zincler, köle tüccarları tarafından Zanızbar Adası'ndan alınmış, adanın adından dolayı Zinc ya da Zenci denilmiştir siyah kölelerdir. Bunların bir kısmı daha sonra özgürleşmişlerdir.

Gelileim ikinciye:

"Çarpışma sırasında Muhammed İbn Ubeydullah'ın (Yani Azadmard'ın) müfrezeleri savaş alanını birden terk etmişlerdir. Büyük kayıplar ve ren Zincler yenilmişler ve kaçarak kurtulmuşlardır.

Tarihçilerin materyallerinden bu saldırının planını Muhammed İbn Ubeydullah'ın (Yani Azadmard'ın) önceden hazırladığı anlaşılmaktadır. Ubeydullah, Zinclerin kaçıış sırasında geriden onlara saldırıya karar vermiştir. Onun müfrezeleri planladığı gibi Zinclere saldırmış ve onları yagmalamıştır. (...) İsyancıların başları Al Kürd'i'yi ihanetinden dolayı suçlamıştır ve onu knamıştır. (...) Ve onun gaddarca cezalandırılacağı bildirilmişlerdir."

İhanetinin cezasız kalmaacağına inleyen Azadmard, bu sefer de halife ihanet ederek Zinc önderinin adını bütün cailerdeki huzetlerde okutacağını söylemiş ve okutmuştur. Azadmard'a sınıır yok. Ancak yine de yakasını kurtarmaya çalıştı.

"Zincilerin amacını halifeliğe karşı mücadelede Huizstan sakilerini kazanmak olduğuna, fakat kendi çıkarlarını korumak istediğine olan bölge feodalileri sayesinde bunun yararlı olduğunu söylemek zor değildir. Bu tür feodalilerin biri resmi olarak Zinclerin önderinin yudusu ve müfettiği olan (ama gizlice onlardan kurtulmaya çalışan L.) Al Kürd'dir. Böylece 880-881'de halifeliğe orduların Zincler üstünde üstünlük sağlanmışlardır. Kendi güvenirliğini sağlamak isteyen Al Kürd'ü onlara yagmalamıştır. Fakat kendini Safaridlerin yudusu olarak gören, Muhammed İbn Ubeydullah (Yani Azadmard), istikrarlı politikaları yüzünden cezalandırılmıştır." (age, s. 52-53)

İhanet bir yaşam biçimi haline getirilmiş Kürt egemen sınıfı tarafından. Çıkarları zedeledinğince isyan ve daha sonra çıkartılma yudusında bulunduğu ihanet etmek adeta bir gelenektir. Zaman zaman gerçek önderlikler ortaya çıksa da, bunların başları olmaları diğer tarafından engellenenibolunuyor. Örneğin 906 yılında Hezbaniye aşiretinin başlaştığı isyan önce bölgeyi başanlar kazanmış ve halife ordularını bozguna uğratmış, ama daha sonra gerileme başlaştığına ihanet hortlamış ve yenilgi gelmiştir.

"906 yılında Mehmet Bin Hila'nın reisi bulunduğu Hezbaniye aşireti hareket etmiş. Mehmet Bin Hila yönetimindeki Kürtler Musul yakınlarına kadar geçtiler. Bunları Musul valisi Ebul Hecca karşıladı. Yapılan savaşta Ebul Hecca yenildi, Musul'a çekildi. Halife Muktedbilillah yeni güçler gönderince Ebul Hecca yeniden hareket etmiş. Halife güçlerinin üstünlüğü karşısında Kürtler dağı-

Birlik Kiyaker'ın ölümünden sonra yazılılaşmaya başlamış ve devleti ayakta tutan sınıflar desteklerini yavaş yavaş çekmişlerdi. Yani Harpagos'ta simgenelen ihanet, aslında egemen sınıflarda başlayan potansiyel ihanetin dışı vurumuydu.

Zincler isyanını başında Huizstan yöneticisi Muhammed İbn Ubeydullah (Azadmard) Al Kürd'i aldı bir Kürt feodalisi ile ittifak kurularak.

"Al Kürdi, Zinclere yardım edeceğine söz vermiş, onun müfrezeleri de isyancıların müfrezelerine birliktne kuvvetli bir direnişle karşılaştıkları Barban kalesinin Kürtlerine saldırmışlardır." (age, s. 52)

Burada birinci ihanet; Azadmard, Zinclerle birliktne Kürtlere saldırdı.

İhanetini cezasız kalmaacağına inleyen Azadmard, bu sefer de halife ihanet ederek Zinc önderinin adını bütün cailerdeki huzetlerde okutacağını söylemiş ve okutmuştur. Azadmard'a sınıır yok. Ancak yine de yakasını kurtarmaya çalıştı.

"Zincilerin amacını halifeliğe karşı mücadelede Huizstan sakilerini kazanmak olduğuna, fakat kendi çıkarlarını korumak istediğine olan bölge feodalileri sayesinde bunun yararlı olduğunu söylemek zor değildir. Bu tür feodalilerin biri resmi olarak Zinclerin önderinin yudusu ve müfettiği olan (ama gizlice onlardan kurtulmaya çalışan L.) Al Kürd'dir. Böylece 880-881'de halifeliğe orduların Zincler üstünde üstünlük sağlanmışlardır. Kendi güvenirliğini sağlamak isteyen Al Kürd'ü onlara yagmalamıştır. Fakat kendini Safaridlerin yudusu olarak gören, Muhammed İbn Ubeydullah (Yani Azadmard), istikrarlı politikaları yüzünden cezalandırılmıştır." (age, s. 52-53)

İhanet bir yaşam biçimi haline getirilmiş Kürt egemen sınıfı tarafından. Çıkarları zedeledinğince isyan ve daha sonra çıkartılma yudusında bulunduğu ihanet etmek adeta bir gelenektir. Zaman zaman gerçek önderlikler ortaya çıksa da, bunların başları olmaları diğer tarafından engellenenibolunuyor. Örneğin 906 yılında Hezbaniye aşiretinin başlaştığı isyan önce bölgeyi başanlar kazanmış ve halife ordularını bozguna uğratmış, ama daha sonra gerileme başlaştığına ihanet hortlamış ve yenilgi gelmiştir.

"906 yılında Mehmet Bin Hila'nın reisi bulunduğu Hezbaniye aşireti hareket etmiş. Mehmet Bin Hila yönetimindeki Kürtler Musul yakınlarına kadar geçtiler. Bunları Musul valisi Ebul Hecca karşıladı. Yapılan savaşta Ebul Hecca yenildi, Musul'a çekildi. Halife Muktedbilillah yeni güçler gönderince Ebul Hecca yeniden hareket etmiş. Halife güçlerinin üstünlüğü karşısında Kürtler dağı-

İhanetini cezasız kalmaacağına inleyen Azadmard, bu sefer de halife ihanet ederek Zinc önderinin adını bütün cailerdeki huzetlerde okutacağını söylemiş ve okutmuştur. Azadmard'a sınıır yok. Ancak yine de yakasını kurtarmaya çalıştı.

"Zincilerin amacını halifeliğe karşı mücadelede Huizstan sakilerini kazanmak olduğuna, fakat kendi çıkarlarını korumak istediğine olan bölge feodalileri sayesinde bunun yararlı olduğunu söylemek zor değildir. Bu tür feodalilerin biri resmi olarak Zinclerin önderinin yudusu ve müfettiği olan (ama gizlice onlardan kurtulmaya çalışan L.) Al Kürd'dir. Böylece 880-881'de halifeliğe orduların Zincler üstünde üstünlük sağlanmışlardır. Kendi güvenirliğini sağlamak isteyen Al Kürd'ü onlara yagmalamıştır. Fakat kendini Safaridlerin yudusu olarak gören, Muhammed İbn Ubeydullah (Yani Azadmard), istikrarlı politikaları yüzünden cezalandırılmıştır." (age, s. 52-53)

İhanet bir yaşam biçimi haline getirilmiş Kürt egemen sınıfı tarafından. Çıkarları zedeledinğince isyan ve daha sonra çıkartılma yudusında bulunduğu ihanet etmek adeta bir gelenektir. Zaman zaman gerçek önderlikler ortaya çıksa da, bunların başları olmaları diğer tarafından engellenenibolunuyor. Örneğin 906 yılında Hezbaniye aşiretinin başlaştığı isyan önce bölgeyi başanlar kazanmış ve halife ordularını bozguna uğratmış, ama daha sonra gerileme başlaştığına ihanet hortlamış ve yenilgi gelmiştir.

"906 yılında Mehmet Bin Hila'nın reisi bulunduğu Hezbaniye aşireti hareket etmiş. Mehmet Bin Hila yönetimindeki Kürtler Musul yakınlarına kadar geçtiler. Bunları Musul valisi Ebul Hecca karşıladı. Yapılan savaşta Ebul Hecca yenildi, Musul'a çekildi. Halife Muktedbilillah yeni güçler gönderince Ebul Hecca yeniden hareket etmiş. Halife güçlerinin üstünlüğü karşısında Kürtler dağı-

distan Tarihi, s.51-52)

Kürdistan tarihinde istisnalar dışında savasçar yenilgi yoktur diyebiliriz. Bölgenin en dayanıklı, en savasçı halkı olarak haklı bir ünleri vardır. Bölgede kulan bütün devletler ordularına Kürtleri almaya büyük özen gösterir, bununla savasça zafer garantilerdir. Tarihin her yerinde bunların derin izlerini görmek mümkündür. Ancak yukarıdaki örnekte de görüldüğü gibi, Kürdüyenine yine Kürt olur, ama başkalarının hesabına. Bundan daha trajik bir durum olabilir mi? İhanet, Kürt halkının iyileşmeye yarasa olmaya devam ediyor.

Mehmet Bin Hilal'in yenilmesinin ardından Hezbaniye aşireti yeniden ayaklandı. Bu kez Daysam İbn İbrahim Al Kürdi önderdi. Odluğca barınan olan Daysam bir Kürt hükümeti kurmayı başardı. Fakat İhanet onun da yakasını yapışmakla geçmedi. Önceden çok güvendiği veziri Abul Kasım İbn Djaçar ona İhanet edince, Daysam'ın düşmanı Arap Saladriller hanedanlığının kurucusu Muhammed İbn Musafir yanında yer almaya ve onun veziri olmaya. Daha sonra Daysam'ın yenilmesi için entrikalar çevirmeye başlamıştır. Başlayan savasça Daysam'ın ordusunda bulunan Daylamiler ve bir bölüm Kürt, Daysam'a İhanet ederek düşman safına geçer ve bu yüzden Daysam yenilgi uğrar. Daha sonra Daysam'a İhanet eden veziri bu kez de Musafir'e İhanet ederek Daysam'ın yanında yer alır. Değişen durum izler.

rine savas yeniden başlar ve Daysam bu kez de diğer vezirin İhanetine uğrar ve yenilir.

Tarih, Kürdistan'a hep acımasız ve adaletsiz davranmıştır. Direnmek için tarihe yaslanmak isteyenler, bataklık ve İhanetten başka bir şey görememiştir. Adeta iğne ucuyla kuyu kazar gibi. Tarihten direnmeyi çikarmaya çalışanlar, eğer sabırla aramayı sürdürürlerse, bir süre sonra görecektirler ki, aslında üzeri İhanet ağıyla, betonuyla, toprağıyla kapatılmış muhteşem bir halk direnişi, tarihi vardır.

"Tebriz önderine şiddetli çarpışmalar oldu. Kürtler yenilene yeniler. Daysam da sevrin çekti. Geceleyin kale duvarını yıktı ve askerlerini de birlikte Ardebil'e kaçtı. Şehrin muhasarasını kaldırmayan Marzban da Ardebil'e yollandı. Burada kendi veziri Abu Abdullah Nuaym'ın İhanetinden dolayı Daysam'ile geçiçli ve Tarom (Tarım) bölgesindeki hapishaneyi kordu." (A. Poladyan, 7-10. yüzyılda Kürtler, s.85)

Ancak 7 yıl hapiste kalan Daysam serbest bırakılıyor ve Kürtler üzerindeki etkisi bilindiğinden Sallerler için Kürtler'den bir ordu kurması isteniyor. Daysam orduyu kuruyor, ama başına kendisi geçip yarım kaldığı yerden savas devam ediyor. Çeşitli çarpışmalardan sonra, başanlı olamıyor ve Ermenistan'a kaçıyor.

"Arap tarihçisi İbn El Asir, Marzban'ın (Daysam'ın) Ermenistan'da ele geçirdiğini, bundan sonra onu Azerbaycana gönderdiğini, gözlerini kör edip bir hapishaneye kapatıldığını, Marzban'ın ölümden sonra, Daysam'ın intikamından korkan, adamları tarafından öldürüldüğünü yazar. (Agy, s.67)"

Direnşin yenilgi ve en önemlisi de İhanetler yüzünden 250 yıllık uğraştan sonra İslamiet Kürdistan'a tamamen hak oldu. Kan, gözyaşı, acı, sokukun Kürdistan halkının ayrılmaz bir parçası haline geldi. Kürt egemenlerinin kişisel çıkarları yüzünden Arap sömürgeciliğiyle işbirli-

ği yapmaları Kürt halkının derinden gelen başkaldırıların ezilmesini ana etkeni oldu. Seyit, mir, emir, şeyh gibi rütbelere alarak Arap ajansına soyanın Kürt egemen sınıflarının zaman zaman halifeyle karşı geldikleri de olmuştur. Bu karşı gelişmeler çok iyizlülce ve alacak güdüme getirilmiş ve yalnızca kişisel çıkarlara dayalı olmuştur, şantaj amacıyla Kürt halkının direnişlerini kullanmış, istediklerini elde edince de halkı gözlerini kırpmadan kayırlı başbaşa bırakmışlardır. Seyitler olarak ortaya çıkan gerçek önderlik ise yine bu hain kesimlerin İhanetleri sonucu yenilmişlerdir.

Buna yine Arşak Poladyan'dan bir örnek verelim:

"Halifelik içinde oluşan verimli politik konudan yararlanılan Kürtler'den aristokrasisi 10. yy.'ın başlarından itibaren bazı bölgelere bölünme (kendi iktidarına) eğilimi ortaya koymaya başladı. Bu eğilimi İslam'ın Kürt yoneticisi Abdullah İbn İbrahim Al Masmai ortaya koymuştur. Eldeki materyaller bu kişinin 908 yılında İslam bölgesi köylerinden birinde, diğer halkın temsilcileri ve yaklaşık on bir Kürtten destek aldığı bir işyanı organize ettiğini göstermektedir."

"Bağdat sarayı işyanı bastırılmak için beş bin asker gönderiyor. Ancak çatışma çıkmıyor. Halife Al Muktedir'in sekreteri anlaşmazlıkla ediliyor. Al Masmai bu teklifi kabul ediyor.

"...Daha sonra onlarla birlikte Bağdat'a gelişmiş ve halifinin huzuruna çıkmışlardır. Halife bu konuda görüşünü bildirmiş ve Abdullah İbn İbrahim (yani Al Masmai-bn) ve onun

lumuna nasıl yansıdığı ve gelecekte Kürdistan toplumunda nasıl ifade bulacağına formüle etmektedir.

Mervaniler

Kürtler, beyni ve yüreğiyle fethe edilmiştir. Artık istenilen her şey ona verilebilir üye alınabilir. Tarih durmuyor ve geride dönmüyor. Ve öte yandan Kürt toplumu üzerine bütün ağırlıklarla çökerek, yeni var olma imkanlarını da açıyor. 10. yüzyılın sonlarında tarih Kürtlere küçük bir kapı araladı.

9. yüzyıl Arap egemenliğinin zayıf-

1071'de Malazgirt'te Selçuklu-Bizans Savaşı'nda Mervani egemenleri Kürt halkına tam bir İhanet sergilediler. Malazgirt Kürt halkının daha sonraki kölelik çemberinin giriş kapısı oldu. Halka iyice yabancılaşan ve İhanet içinde yüzen egemen sınıf salt kendi egemenliğini sürdürebilmek uğruna halka karşı istilasmürgeci güçlerle işbirliği yaparak Selçuklu sultanlarının Kürdistan'a girmesine önyak oldular.

ladı, bunun dışında büyük tehlike sayılabilecek bir gücün Ortadoğu'da bulunması: Mezopotamya, Anadolu ve İrani'de yeni küçük devletlerin ortaya çıkmasına elverişli imkanları yarattı. Önce zorla Müslümanlaştırılan egemen sınıfların Araplaşması kabul ederek, işbirlikçilerinden sonra, Kürt halkı tarihsel akışını farklı kanallarda sürdürmeye başladı. Öze Kürt, biçimde Arap-İslam bir yaşam tarzı oluşturan Kürt egemenleri oluşan bu tarihsel boşluk esasında beyliklerin büyütüle devletleşme yolunu tuttular. Bazı devlet öncesi konumuna kadar gelmelerine rağmen, Mervani beyliği bunları aşarak Diyarbakır ve Silvan merkezli bir devlet oluşturdu. Yaklaşık 100 yıl yaşayan bu devlet sonunda İhanet yüzünden yıkıldı.

İktidar kavgaları için sayısız İhanetler yapıldı. Ancak İhanet egemen sınıfların karakterine hakim olduğundan düşman güçlerle işbirlikleri hiç kesmediler. Hatta kendilerini Kürtten çok Arap sayarak, Araplaşmayı bir çare payesi, bir üstünlük gerekeçisi saydılar. İsimleri bile Arapça olarak değiştirildi. Örneğin Kadi Ebu Abdullah, Hüseyin Bin Feleme, El Mali ya da Ebu Nasr Mibetullah, Bin Cercur, Eş Sazi, El Meşriki gibi Kürtlerle en küçük bir ilişki bulamayan isimleri kullandılar. Kürt dilini her görüp Arapçayı öğlediler.

Bu devletin en önemli özelliği dönemin dengeleri üzerine otmasıydı. Düzeyden gelişme sağlanı sayıydı. Devleti ilk kuran Bad Bin Dost'ın gelişmeye ve devleti Kürdistan'a yaymaya dönük politikaları oldukça başarılı oldu. Ancak bir talihsizlik sonucu savasçır ölmesi üzerine yerine geçeneer aynı başarıyı gösteremediler ve İktidar kavgaları yoluna açıldılar. Bu kavgalar içerisinde sineki salt katletmeler yaşandı. Bad'ın yerine geçen Ebu Ali Hasan, dönemin ticaret burjuvazisi sayılabilecek Sil-

rek ülke ekonomisini zayıflattı. Bunun ardından en güvendiği veziri Mem'in oğlu Şero tarafından İhanetle uğradı ve öldürüldü. Şero'nun işbirliği yaptığı Abdülber ise kendi iyiliğiAMED emiri yaptığı kayınbabası İbni Dimne tarafından öldürüldü. Ama Şero İhanete doymuyordu. Ebu Ali Hasan'ın yerine İktidara getirdiği Ebu Mamur'a da İhanet etti. Bu kez cinayeti başkasına bırakmadı ve bizzat kendi iyiliği gerekçeledi. Bu cinayeti oğlu Ebu Feylus ile birlikte tasarlama ve birlikte işlemlerdi. Yani İhanet babadan oğula geçiyor. Şero ve oğlu, Mamur'un kardeşi

salt kendi egemenliğini sürdürebilmek uğruna halka karşı istilacı-sömürgeci güçlerle işbirliği yaparak Selçuklu sultanlarının Kürdistan'a girmesine önyak oldular. Malazgirt Savaşı'nda ise kendi askeri güçlerini Alpaslan'ın eline vererek Bizans'ın yenilgisini sağladılar. Ancak Alpaslan'dan kaç beklenen kendi egemenliklerini altındaki önemli ticaret şehirleri olan Malazgirt ve Ahlat da ellerinden çıktı ve Selçuklulara geçti.

Malazgirt'ten sonra Mervaniler başsağı gitmeye başladı. Kendi saltanatlarını sürdürmek için bir yandan Halifelere, öte yandan Türklerle

Nasr'ı da öldürüp İktidara egemen olmak istediler ama başaramadılar. Nasr'ın gücündeki ve kendilerinin hesap soracağı anlayınca Rum kralına mektup yazıp ülkeyi ona teslim edeceklerini bildirdiler. İhanet giderek tırmıyordu. Halk Şero'nun yazdığı mektubu öğrenince ayaklandı, Şero'nun oğlunu öldürdü, ancak Şero'ya dokunmadılar. Şero onun yatıştırmayı başarmıştı. Nasr, Silvan'ı kuşatıp Şero'yu isteyince direndiler ve Şero'yu vermediler. Bir yıla kadar süren direnmeden sonra Nasr Şero'ya dokunmayacağı söyleyerek şehre girdi ama hemen ardından Şero'yu tutukladı, adamlarıyla birlikte, kardeşinin öldürüldüğü yerde astırdı.

Ancak İhanet bir gelecek olarak egemen sınıf içinde sürüyor diyor. İktidar kavgasının temel yonetiimi İhanet üzerine kurulu. İhanetin her türlü süne derece olağan bir şekilde kullanılıyor. Bu yüzden devlet giderek halikat teoriyi vama ve küçülmeye başladı. Başlangıçta güçlü gelişme, giderek bir güçsüzlüğe varmıştı. Mervanilerle Selçuklular arasında başlanğıca büyük güç farkları yoktu ve gelişme dinamiği açısından Selçuklular daha geriydi. Ancak 1071'e gelindiğinde Selçuklular giderek büyümüş gelişen Mervaniler tarafından. Önceleri Selçuklu Sultanı Tuğrul'a girilen işkiler ve zaman zaman haraç ödemeler, Tuğrul'un yerine geçen Alpaslan döneminde daha da gelişerek sürdü. Anadolu'ya açılmak isteyen Selçuklular karşılında Bizanslı buldular. Üstelik ondan önce Mervaniler vardı. Fakat Mervaniler korkakça davranarak Alpaslan'a karşı çıkmadılar. Mervanilerin kendiliğinden tehlike olmaktan çıktığını gören Selçuklular, Bizansla savasça haz hale gelmişti.

1071'de Malazgirt'te Selçuklu-Bizans Savaşı'nda Mervani egemenleri Kürt halkına tam bir İhanet sergi-

durdandı tavizler veren İhanet içinde Kürt egemenleri, giderek Selçuklu sultanlarının uşakları durumunda geldiler ve egemenliklerini yitirdiler. Böylece tarih Kürt halkının önüne çıkardığı bu tarihsel fırsat da egemen sınıfların işbirlikçi ve İhanetçi karakteri yüzünden kaçırılmış ve parlayan Kürt yıldı yeniden sönmüştür.

Tarihin bu parantez döneminde Kürtlerin başarılı olamaması yüzünden giderek Mezopotamya ve Anadolu, Türklerin egemenliği altına girdi. 13. yüzyılda başlayan barbar Moğol istilaları uzun bir dönem bölgeyi yangın yerine çevirdi. Tarh adeta çök alyordu. İkkel toplumu barbarlık aşamasında yaşayan Moğollar, çok uzun zaman tarihi dışına itilmenin verdiği öfke ve kinle uygarlığın en geliştiği bu alanı taş üstünde taş bırakmayacak kadar yagık yıktılar. Bölge yüzlerce yıl geriye çikti. Ekonomi harap oldu, nüfus yarıya indi. Moğolların adeta bir neşter gibi dünyanın bir İltihaplanmış bölgesine immesi, övceleri büyük bir halsizlik verdiyse de, Moğolların nefeslerini kesilmesi yerine, yeni bir atılımı gelişmeye başladı. Onlarca beylik ya da devletçikler kurdu. Ticaret ve ekonomi hızla geliştiği Avrupa'nın önüne geçti. Moğol istilasından bitip düşmüş olan Bizans, imparatorluk alanlarının bir birer elinden çıkmasını seyretmekten başka bir şey yapamadı.

İşte yeniden yakalanan bu tarihsel kesitte Kürtler de önemli gelişmeler kaydetti. Botan ve Bitlis merkezli devletçikler kurup gelişmeye eğilimi gösterdiler. Bilim, kültür-sanat ve ekonomide başanlı eserler yarattılar. Üstün savasç güçleriyle her zaman gelişen müttelkleri ya da dokunulmaması gereken güçler olarak kabul görüldüler.

Türkler bu dönemde de Kürdistan'a fetih hareketleri düzenlemelerine rağmen başarılı olmadılar. Siir bölgeleinden kurdukları bazı kü-

İskender'den sonra bu kez de Roma dalgası geldi. Roma'nın gelişti hepsinden daha kalıcı ve korkunç yıkımlara yol açtı. İskender'den sonra kendilerini toparlayan Persler yeniden bir devlet kurdular. Sasaneler ile Romalılar kendi aralarında Kürdistan'ı yüzyıllarca süren savaslarının temel alanı haline getirdiler. Bu döneme kadar egemenlik altında da olsa halklaşmayı sürdüren Kürtlerin bu çabası kesintiye uğradı. Kentlerde yaşananlar köleleştirildi; dağlara çekilenler ise uygarlaşmaktan uzak kaldılar. Bu dönemde de yine egemenler ikili oynamayı ve İhanet durumunu sürdürmeyi tercih ettiler.

van tüccarlarını ve şehir halkını sehdirdi aynı ve bir bölümlü de öldürdü. Devletin ilerde üzerinde gelişeceği sınıfı böylece safdışı ede-

lediler. Malazgirt Kürtlerin daha sonraki kölelik çemberinin giriş kapısı oldu. Halka iyice yabancılaşan ve İhanet içinde yüzen egemen sınıf

çok beylikler ve devletçikler de giderek Kürtleştiler ve yıkıldılar. Akkoyunlular, Karakoyunlular, Artukoğulları bunlara örnek verilebilir.

25 Eylül 1993

- Batman'da kontra elemanlarının silahlı saldırısına uğrayan yurtseverlerden **İsa Güneş** ölümlen, Fahri Yildırım da ağır yaralandı.
- Gerillaların Ağrı Dağı'nda TC güçleri atkılardan pusuda 11 asker öldürüldü, 20 asker de yaralandı.
- Gerillaların Genç'in Modan köyüne düzenledikleri baskında 3 ajan cezalandırıldı.
- Kızıltepe'nin Yedikardeş köyü imamı **Mahmut Öztürk** TC güçleri tarafından katledildi.
- Gerillanın İdil'in Xirabê Rapin köyü yoluna döşedikleri mayına basan 2 korucu yaralandı.
- Gerillanın Pervari'nin Benêhe köyü yoluna döşedikleri mayına çarpan 1 askeri aracı içindeki 7 asker öldü.
- Gerillalar Çukurca'ya bağlı Betrot köyü yoluna döşenen mayına çarpan askeri aracı içindeki 1 asker öldü, 1 asker de yaralandı.
- Elbistan'ın Yaztopallı köyünde düşman güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada 1 subay öldürüldü, 23 asker de yaralandı.

26 Eylül 1993

- Şemdinli'ye bağlı Govende ve Geliye Basya bölgelerinde TC güçleriyle KDP'ilerin ARGK güçlerine karşı başlattıkları operasyonlarda 40'a yakın düşman askeri öldürüldü. Çatışmada **Kemal (Şırnaklı)** kod isimli gerilla da şehit düştü.
- Gerillaların Çukurca'nın Kaşuri mntikasındaki Serbesta Karakolu'na yaptıkları baskında 12 asker öldürüldü, 3 adet G-3, 1 adet roketatar ve çok sayıda askeri malzemeye de el konuldu.
- Gerillaların Batman'da belediye-ye ait bir şantiyeye yaptıkları baskında, 3 asfalt yapım makinesi yakılarak imha edildi.
- Hilvan'da gerillalarla TC güçleri arasında çıkan çatışmada, çok sayıda düşman askeri öldürülürken, **Mehmet Yetkin** adlı gerilla da şehit düştü.
- Palu'nun Züver köyünde TC ile işbirliği yapan 1 ajan, gerillalar tarafından cezalandırıldı.
- Mardin'de **Kadir Elmas** adlı yurtsever, kontra elemanlar tarafından katledildi.
- **Mahmut Demir** (35) adlı yurtsever, İdil'e bağlı Çığır köyünde korucular tarafından katledildi.
- Gerillaların Uludere'nin Meydan Karakolu'na düzenledikleri baskında 14 düşman askeri öldürülürken, 3 gerilla şehit düştü, 5 gerilla da yaralandı. Baskında 1 adet MG-3, 2 adet B-7, 6 adet B-7 roketi, 7 adet silah, 2 adet dürbün, 1 adet G-3 roketi, 3 adet çanta, 11 adet G-3 şarjörü, 2818 mermi, 6 adet M-18 roketi, 1 adet el telsizi ele geçirildi.
- Gerillalar Kars-Kağızman'da düşman güçlerine atkılarını pusuda, 5 özel tim elemanı öldürüldü.
- Ağrı'nın Eleşkirt ilçesinde gerilla ile TC güçleri arasında çıkan

GERİLLANIN VURUŞLARI KÜRDİSTAN'I ÖZGÜRLEŞTİRİYOR HALKI İKTİDARLAŞTIRIYOR

çatışmada 11 asker öldürüldü.

27 Eylül 1993

- Gerillalar Silvan ilçesi merkezinde kaymakamlık ve polis lojmanlarını ağır silahlarla taradılar.
- Gerillaların Çukurca'nın Turubê köyü yoluna atkılarını pusuda 1 korucubaşı ve 2 korucu öldürüldü.
- Gerillaların Silopi'ye bağlı Mağara mntikasında döşedikleri mayına çarpan 1 tank imha oldu.
- Kaşuri-Habur yoluna döşenen mayına basan 2 korucu öldü, 2 korucu da yaralandı.
- Kiği'nin Yedisu nahiyesi yolunda düşmana ait bir karakolu inşa etmekte olan 2 kişi öldürüldü, 1 kişi de yaralandı. İnşaata ait 1 kamyon da gerillalar tarafından yakıldı.
- Silvan'da 2 kontrabaşı, gerillalar tarafından öldürüldü, 3 kontra da yaralandı.

28 Eylül 1993

- Gerillaların Cizre'nin Basiskê köyüne yaptıkları baskında 4 korucu ve 3 kontra elemanı öldürüldü.
- Eruh'a bağlı Fındıklı Taburu çevresine gerillalar tarafından döşenen mayına basan 1 astsubay ağır yaralandı.
- Gerillaların Şirvan'da TC güçlerine atkılarını pusuda, 3 asker, 1 korucu öldürüldü, 2 asker de yaralandı.
- Gerillaların Yedisu-Peri vadisinde düşman güçlerine atkılarını pusuda 1 cemme imha edildi. Düşman eylem sonrası **Ahmet** adlı bir yurtseveri katletti.
- Dersim'de gerilla saflarına sızan bir ajan, 3 gerillayı katletti. Katledilen gerillaların isimleri şöyle:
İbrahim Halil Çiftçi (Sinan) Karakoçan-Yalancı köyü, 1962, 1985'te saflara katıldı, manga komutanı; **Gültekin Çelik (İbrahim)** Mazgirt-Akpaazar-Güneşdere köyü, 1972, 1992'de katıldı; **Ayhan Beyaztaş (Şoreş)** Keban, 1968, 1993'te katıldı.
- Şenkaya ilçesini basan gerillalar, 4 özel tim elemanı ve 14 polisi öldürdü. Çatışmada 9 as-

ker de yaralandı.

29 Eylül 1993

- Bingöl'ün merkezinde bir odun deposu ve karayollarına ait 2 iş aracı gerillalar tarafından yakıldı. Eylemde 1 adet el telsizi de el konuldu.
- Gerillalarca Sason'a bağlı Tütê köyü korucularına atılan pusuda, 3 korucu öldürüldü, 1 korucu da yaralandı.

- ker öldürüldü, 1 asker de yaralandı.
- Gerillaların Pervari'nin Mîres köyü yoluna döşedikleri mayına basan 4 asker ve 3 korucu öldü, 1 astsubay da yaralandı.
- Gerillaların Uludere'nin Sığırık köyü yoluna döşedikleri mayına basan 1 korucu öldü, 1 korucu da yaralandı.
- Gerillaların Eruh'un Tolika Memira mevkinde düşman güçlerine atkılarını pusuda 17 asker öldürüldü, 1

- Dersim'de düşman güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada 2 asker öldürüldü.
- Gerillalar Bismil ilçesi merkezinde 1 kontra elemanı cezalandırıldı. Müdahaleye giden TC güçleriyle çıkan çatışmada 2 gerilla şehit düştü.
- Kozluk'a bağlı Beşkonak köyüne baskın düzenleyen gerillalar, 7 korucu öldürüldü, 3 korucuyu da yaraladılar.
- Gerillaların Ovacık, Hozat ve Çemişgezek üçgeninde operasyon düzenleyen TC güçlerine atkılarını pusuda 2 asker öldürüldü.
- Gerillaların Ovacık'a bağlı Rengül Karakolu'na düzenledikleri saldırıda, 3 asker öldürüldü, 10 asker de yaralandı.
- Gerillaların Uludere-Becüde'ye yoluna döşedikleri mayına basan 1 korucu yaralandı.
- Gerillaların Uludere-Şivêt yoluna döşedikleri mayına çarpan 1 askeri araçta bulunan 1 asker öldü, 1 asker de yaralandı.
- Genç'te 4 gerilla TC güçlerinin eline esir düştü.

30 Eylül 1993

- Gerillalarca Solhan'ın Farzo köyü yoluna döşenen mayınlarla basan 5 korucu yaralandı.
- Şirvan'ın Gözlice köyüne baskın düzenleyen gerillalar 1 korucuyu öldürdüler, 1 korucuyu da yaraladılar.
- Gerillaların Kiği'nin Yedisu nahiyesine bağlı Ayanoğlu Jandarma Karakolu'na yaptıkları baskında 1 asker öldürüldü, 1 asker de yaralandı. 1 adet G-3 silahı ele geçirildi.
- Bingöl'de, gerillalar ile TC güçleri arasında çıkan çatışmada 1 as-

- gerilla da şehit düştü.
- Hizan'da, gerillalar ile düşman güçleri arasında çıkan çatışmada çok sayıda asker öldürüldü, 1 gerilla da şehit düştü.
- Gerillaların Kozluk'un Bekonak köyüne yaptıkları baskında 11 korucu öldürüldü, 7 korucu da yaralandı.
- Mutki'nin Kavakbaşı nahiyesinde gerillalar elektrik trafosu imha ettiler.
- Genç'e bağlı Şatos yoluna gerillaların atkılarını pusuda 2 cemme imha edildi.
- Gerillalar Diyarbakır-Elazığ karayolunu keserek kimlik kontrolü ve propaganda yaptılar. Kontrolöden kaçmak isteyen 1 polis öldürüldü. Ayrıca TC'ye ait 1 ambulans da ateşe verildi.
- Gerillaların Diyarbakır-Maden yolunda TC güçlerine atkılarını pusuda 2 cemme imha edildi, 2 asker de öldürüldü.
- Lice-Rezan Karakolu'nu köprüsü ve elektrik direkleri gerillalar tarafından imha edildi.
- Dicley'e bağlı Şêx Melle köyü korucularının 6 yakını, gerillalar tarafından esir alındı.
- Dersim'in Gömmemiş köyünde 1 kontra elemanı gerillalar tarafından cezalandırıldı. Kontraya ait 1 tabanca ele el konuldu.
- Çaldıran'ın Gülzêr Karakolu'na yapılan gerilla baskında 1 subay ve 2 asker öldürüldü.
- 1 Ekim 1993
- Yüksekova ilçesi merkezinde TC güçlerinin halkı rastgele taraması sonucu 4 kişi öldü, 2 kişi de yaralandı.
- Gerillalar Sason'da TC'ye ait res-

mi kurum ve kuruluşları ağır silahlarla taradılar.

- Gerillaların Ağrı Dağı'nın Lacik Mevkinde TC güçlerine attığı pusuda, 18 asker öldürüldü, 3 astsubay ve 1 asker de yaralandı.
- Kurtalan'da TC güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada çok sayıda düşman askeri öldürülürken, **Soro** adlı bir gerilla da şehit düştü.
- Gerillalar Karlova'nın Xaltan kömür ocağına ait 3 aracı imha ettirdi. Eylemde 5 adet G-3, 25 adet G-3 şarjörü, 750 adet mermi ve 1 adet tabanca ele konuldu.
- Gerillalar Karlova'nın Karer nahiyesinin radyo vericisini imha ettiler.
- Bingöl'ün Elmalı köyünde düşman güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada 3 gerilla şehit düştü.
- Tutağ'ın Kale köyüne düzenlenen gerilla baskında 3 korucu öldürüldü, 1 korucu da esir alındı.

2 Ekim 1993

- Dêrgül'de 2 yurtsever TC güçleri tarafından katledildi.
- Silopi'ye bağlı Kîrya Reş mntikasında, 5 Güney Kürdistanlı ve 2 Kuzeyli çoban TC güçleri tarafından

- katledildi.
- Muş'a bağlı Hasköy'de TC güçleri ile gerillalar arasında çıkan çatışmada, 1 uzman çavuş ve çok sayıda düşman askeri öldürüldü, 1 gerilla da şehit düştü. Eylem sonrası düşman güçleri haktan 9 kişiyi katletti.
- Hizan'da halk TC'nin katliamlarını protesto etmek amacıyla kepenk kapattı.
- Gerillalar Varto'nun Derik köyünde bulunan TC PTT santralini ateşe verdiler.
- Gerillaların Kerboran'a bağlı Dêracafêr köyü yoluna döşedikleri mayına basan koruculardan 2'si öldü, 1'i de yaralandı.
- Gerillaların Uludere'ye bağlı Bêcûh Taburu'na yaptıkları baskında 7 düşman askeri öldürüldü. Baskında 1 adet MG-3, 100 adet MG-3 mermisi, 2 adet el telsizi, 1 adet silah, 1 adet gece dürbününe el konuldu.
- Sason'da gerillaların TC güçlerine atkılarını pusuda 25 asker öldürüldü.
- Sason'a bağlı Timox köyü yoluna gerillaların döşedikleri mayına basan 3 asker öldü, 2 asker de yaralandı.
- Mutki ilçesi merkezinde gerillalar TC güçleri arasında çıkan çatışmada 5 asker öldürüldü.
- Gerillalar Diyarbakır-Hazro yolunu keserek kimlik kontrolü ve propaganda yaptılar. Kontrolöden kaçmak isteyen 1 korucubaşı gerillalar tarafından öldürüldü.
- Gerillalar Dersim'in Zargê Karakolu'na düzenledikleri baskında 5 asker öldürüldü, 3 asker de yaralandı.
- İdil'e bağlı Xirabê Rapin köyü yoluna gerillaların döşedikleri mayına

ARGK'nin 25 Eylül-25 Ekim tarihleri arası toplu bilanço

- ARGK'nin gazetemize ulaştan eylem sayısı: 288
- Öldürülen toplam asker sayısı: 756
- Yaralı asker sayısı: 170
- Öldürülen özel tim, ajan, subay ve polis sayısı: 136
- Yaralı özel tim, ajan, subay ve polis sayısı: 23
- Öldürülen korucu sayısı: 199
- Yaralı korucu sayısı: 118
- TC güçleri tarafından öldürülen yurtsever sayısı: 37 (bunlardan 5'i çocuk)
- Yaralı yurtsever sayısı: 11
- Şehit düşen gerilla sayısı: 59
- Yaralı gerilla sayısı: 11
- Esir düşen gerilla sayısı: 4
- Şehit düşen milis sayısı: 1

çarpan bir araç tahrip oldu. Araçta bulunan 4 korucu öldü, 7 korucu da yaralandı.

■ Mardin kırsal alanında TC güçleri ile gerillalar arasında çıkan çatışmada 1 uzman çavuş ile 1 korucu öldürüldü.

3 Ekim 1993

■ Gerillaların Gabar'da TC güçlerine atkılarını pusuda 2 asker öldürdü.

■ Gerillaların Pervani'nin Bênewe köyü yoluna düşenen mayına çarpan 1 korucu yaralandı.

■ Gerillaların Genç'in Bavan Karakolu'na düzenledikleri baskında 1'i asteğmen, 1'i de çavuş olmak üzere toplam 20 düşman asker öldürüldü. 1 gerilla da şehit düştü. Eylemde 5 adet G-3, 1 adet geri tepmesiz top, 10 adet G-3 şarjörü, 1 adet el bombası, 2 adet yelek çelik ele geçirildi.

■ Mazgiri'nin Mezra ve Timurtak köylerine ait elektrik ve telefon direkleri gerillalar tarafından yakıldı.

■ Gerillaların Kerboran'ın Kerbent köyü yoluna düşöğediği mayına basan 3 korucu yaralandı.

■ Gerillalar Herki-Bêdêvê köyü korucularına ait 500 koyuna el koydu.

■ Gerillalar Van-Tatvan yolunda düşman güçlerine atkılarını pusuda 2 panzeri imha ettiler.

■ Solhan'a bağlı Gürvaz köyü korucubaşı gerillalar tarafından esir alındı ve koruculara ait 200 koyuna el kondu.

■ Elbistan-Afşın yolunda gerillaların TC güçleri arasında çıkan çatışmada 1 başçavuş öldürüldü, 5 asker de yaralandı. Çatışmada **Ramazan Genç** adlı gerilla da şehit düştü.

■ Hekimhan'da gerillalar ile korucular arasında çıkan çatışmada 2 korucu öldürüldü.

4 Ekim 1993

■ Elbistan-Afşın yolunda düşman güçlerine gerillaların atkılarını pusuda 1 askeri konvoy imha edildi. Eylemin kesin sonuçları ulaşıldı.

■ Gerillalar Uludere'de koruculara ait 700 koyuna el koydu.

■ Güney operasyonundan Şırnak'a doğru hareket halinde olan TC güçlerine gerillaların atkısı pusuda 2 ceme işindekilerle birlikte imha edildi.

■ Şırnak'ın Milê Keryê köyü korucularına ait 80 koyuna gerillaların tarafından el kondu.

■ Eruh'ta gerillaların düşman güçlerine atkılarını pusuda 9 asker, 1 korucu, 3 subay yakını öldürüldü, 7 asker ve 1 korucu da yaralandı.

■ Hizan'da düşmanla işbirliği içinde olan 1 kontra elemanı gerillalar tarafından cezalandırıldı.

■ Şıvan'ın Pertavış köyüne baskın düzenleyen gerillalar, koruculara ait tüm evleri ateşe verdiler. Baskında 6 adet kalashnikof, 2 adet bruno, 20 adet şarjör, 2 adet tabanca, 1000 adet mermi, 1 adet el telsizi, 1 adet şarj makinesi, 7 adet saat ve 1 adet fotoğraf makinesine gerillalar tarafından el kondu.

■ Şıvan'ın Malat köyünde gerillalar ile korucular arasında çıkan çatışmada çok sayıda korucu öldürüldü. 1 gerilla da yaralandı. Çatışmada 3 adet kalashnikof ve 1 adet tabanca gerillaların tarafından el kondu.

■ Bingöl-Muş yolu gerillalar tarafından kesilerek kimlik kontrolü ve propaganda yapıldı.

■ Dersim'de polislerin içinde bulunduğu barakaya baskın düzenleyen gerillalar, 7 polisi öldürdü, 1 polisi de yaraladı.

■ Diyarbakır'ın Balıkcıbarbaşı semtindeki Vakıflar Bankası şifir gerillaların tarafından bombalandı.

■ Gerillalar Dersim-Ovacık yolunu keserek kimlik kontrolü ve propaganda yaptılar. Kontrolde Ovacık kaymakamının sofrası ve iki öğretmen gerillalar tarafından gözetilme alındı.

■ Gerillalar Muş'un Bostankent ilçesinde veterinerlik binasını ateşe verdiler.

■ Bulank'ın Pağok köyünde bulunan PTT santrali gerillalar tarafından yakıldı.

■ Tendürece mıntıkasında gerillaların düşman güçlerine atkısı pusuda 2 panzer imha edildi.

■ Gerillaların Gercüş'un Serdef Karakolu'na düzenledikleri baskında 3 asker öldürüldü.

■ Gercüş'un Silêbine köyünü basan gerillalar 3 korucu öldürdüler.

■ Gerillalar Kiziltepe'de Sümerbank binasını ateşe verdiler.

■ Kiziltepe merkezinde TEK binası gerillalar tarafından yakıldı.

■ Kiziltepe'de 1 ajan gerillalar tarafından cezalandırıldı.

■ Gerillaların Yaşiri mıntıkasındaki koruculara yönelik saldırıda 2 korucu öldürüldü, 4 korucu da yaralandı.

■ Van-Hakkari yolunda düşman güçlerine atılan pusuda 3 asker öldürüldü, 7 asker de yaralandı.

■ Bagok'ta korucularla gerillalar arasında çıkan çatışmada 2 korucu öldürüldü, **Resul** adlı gerilla da şehit düştü.

■ Midyat'ın Porti köyünde gerillaların düşöğediği mayına basan 7 korucu öldü, 1 korucu da yaralandı.

■ İdîin Hespistê köyüne gerillaların yaptığı baskında 3 korucu öldürüldü.

■ Ömerli'nin Salhekê köyünde 1 korucu gerillaların tarafından öldürüldü.

5 Ekim 1993

■ Gerillaların Şıvan'a bağlı (Mateli) Kalkancık ve (Hertavîs) Daltape köyüne düzenlenen baskında 56 korucu ve yakını öldürüldü, 25 kişi de yaralandı.

■ Gercüş'e bağlı Kômürçü (Babinêrê) köyüne baskın düzenleyen gerillalar, 4 korucuyu öldürdüler, koruculara ait evler de ateşe verildi.

■ Hakkari merkeze bağlı Taşbaşı (Seyidan) köyüne baskın düzenleyen gerillalar ile korucular arasında çıkan çatışmada 7 korucu yaralandı.

■ Silopi'nin Sinahî bölgesinde 9 kaçkırı düşman güçleri tarafından öldürüldü.

■ Şırnak-Cizre arasında bulunan Toptepe (Avkamasık) köyünde TC güçleri **Hacı Bejdar Şimşek** (76) adlı yurtseveri katlettiler.

■ Ağrı'nın Patnos ilçesinde YSE'ye ait 2 araç gerillaların tarafından tahrip edildi.

■ Dersim'in Pertek ilçesinde gerillaların düşman güçlerine atkılarını pusuda 2 özel tim elemanı öldürüldü.

■ TC güçlerinin Haftanin'de gerillalara karşı düzenledikleri operasyonda 35 asker gerillalar tarafından öldürüldü, operasyonlarda 3 gerilla da şehit düştü.

■ Uludere'nin Roboski ve Kiror köylerine gerillaların düzenledikleri baskında koruculara ait 1 araç imha edildi. Baskında 1 adet kalashnikof, 1 adet tabanca el kondu.

■ Solhan'ın Çavuşlar köyünde koruculara atılan pusuda, 4 korucu öldürüldü, 1 korucu da yaralandı. Mıdahaleye gelen düşman güçlerine atılan pusuda ise, 3 korucu, 3 asker öldürüldü, 4 korucu ve 10 asker de yaralandı.

■ Bingöl-Muş'un Hamamlar mevkiindeki elektrik trafosu gerillalar tarafından yakıldı.

■ Gerillaların Çaldıran'ın Karagula köyüne düzenledikleri baskında 5 korucu öldürüldü.

■ 16 Eylül'de İğdir'in Panik köyünde düşman güçleriyle girilen çatışmada şehit düşen **Baran** adlı gerillanın cenaze törenine 4 bin kişi katıldı.

■ Gerillalar Dersim-Ovacık yolunu keserek kimlik kontrolü ve propaganda yaptılar. TC'yle işbirliği içinde olan 2 öğretmen gerillaların tarafın-

dan cezalandırıldı.

■ Gerillalar İdî'de Botaş tesislerini ağır silahlarla taradılar.

■ Gerillaların Midyat'ta yola düşöğedikleri mayına basan koruculardan 7'si yaralandı.

■ Mardin-Kiziltepe arasında bulunan elektrik tesisleri, gerillalar tarafından tahrip edildi.

■ Midyat'a bağlı Ziyarat Tepik köyünde 3 korucu gerillalar tarafından öldürüldü.

■ Çermik'in Karakaya köyüne basan düzenleyen gerillalar, 3 korucuyu öldürdüler.

■ Bulank'ın Şexyakup köyünde bulunan sağlık ocağı ve ilkokul gerillalar tarafından yakıldı.

6 Ekim 1993

■ Gerillalar Şırnak-Eruh yolunu keserek kimlik kontrolü ve propaganda yaptılar. Müdahaleye giden düşman güçlerine kurulan pusuda ise 3 tank imha edildi. Ayrıca yıl üzerinde bulunan telefon ve elektrik direkleri gerillalar tarafından tahrip edildi.

■ Gabar-TRT'ye bağlı askerlere gerillaların atkılarını pusuda, 1 subay ve 6 asker öldürüldü.

■ Gerillalar İrsi merkezini basarak düşmana ait resmî kurum ve kuruluşları ağır silahlarla taradılar. Tarımada 2 askeri araç imha edildi.

■ Pervani'nin Erkent köyünde düşman güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada çok sayıda asker öldürüldü, düşmana ait 1 helikopter gerillalar tarafından düşürüldü.

■ Gerillaların Jirki aşireti korucularının bulunduğu bölgeye düşöğediği mayına basan 1 korucu yaralandı.

■ Gerillalar Dersim-Erzincan yolunu keserek kimlik kontrolü ve propaganda yaptılar. Dersim Belediyesi'ne ait 1 otobüs ve 1 kamyon gerillaların tarafından yakıldı.

■ Pertekte 4 polis gerillalar tarafından öldürüldü.

■ Gerillaların Hozat'ın Pakire Karakolu'na yaptıkları baskında 6 asker öldürüldü. Baskında 1 adet G-3, 1 adet tüfek roketi (G-3'e ait) gerillalar tarafından ele geçirildi.

■ Hakkari karayolu gerillalar tarafından kesilerek kimlik kontrolü ve propaganda yapıldı. Eylemde 2 adet kalashnikof ve 2 adet tabanca gerillalar tarafından ele geçirildi.

■ Gerillaların Sason'un Cazac Karakolu'na düzenledikleri baskında 8 asker öldürüldü, 3 askeri araç da imha edildi.

■ Gerillaların Uludere'nin Sêgirik köyüne düzenledikleri gerilla baskında, 1 binbaşı, 2 asker ve 3 korucu ölürcen, 3 asker de yaralandı.

■ Çaldıran'da gerillaların yola düşöğedikleri mayına basan 4 korucu yaralandı.

7 Ekim 1993

■ Gerillaların Silopi-Kerya Reş yolu düşöğediği mayına basan 7 korucu yaralandı.

■ Pervari'de gerillaların düşman güçleri arasında çıkan çatışmada 16 asker öldürüldü.

■ Beytüşşebap'ta gerillaların yola düşöğedikleri mayına basan 5 korucu yaralandı.

■ Eruh'un Ert köyüne baskın düzenleyen gerillalar 3, korucuyu öldürdüler.

■ Sason'da gerillalar ile korucular arasında çıkan çatışmada 3 korucu öldürüldü.

■ Muşte gerillalar TEK'e ait 40 depoyu ateşe verdiler.

■ Muşte elektrik trafosu gerillalar tarafından imha edildi.

8 Ekim 1993

■ Uludere'nin Kiror köyüne baskın düzenleyen, gerillalar koruculara ait 5 adet B-7, 1 adet BKC, 24 adet BKC şeridi ve 2 adet tabanca ya el

koydu.

■ Solhan'ın Fano Karakolu'na düzenlenen gerilla baskında 10 asker öldürüldü, 2 gerilla şehit düştü, 3 gerilla da yaralandı. Baskında, 1 adet MG-3, 15 adet G-3 silaıı, 50 adet G-3 şarjörü, 60 adet anti-personel mayın, 40 adet anti-arac mayın, 3500 adet G-3 mermisi, 1 adet havan roketi, 1 adet G-3 roketi, 4 adet B-7 roketi, 1 adet telsiz, 3 adet kalashnikof şarjörü, 100 adet kalashnikof mermisi, 4 adet el bombası, 5 adet bomba fûnesi, 1 adet gece dürbünü, 1 adet jeneratör, 1 adet havan roketi, 13 adet MG-3 şeridi, 1 adet teyp, 1 adet şarz makinesi, 3 adet roket havası, 25 adet raxt, 1 adet projektör, 1150 Alman Markı, 7 çanta, 17 adet askeri yelek, 20 adet kasatura, 8 adet matara gerillalar tarafından ele geçirildi.

■ Bingöl'un Akarak köyüne baskın düzenleyen gerillalar, 2 korucuyu yakını esir aldılar, koruculara ait 100 küçük baş hayvana el koydu.

■ İdî-Midyat yolunda bulunan 1 şantiye, gerillalar tarafından basılarak şantiyeye ait 1 dozer, 1 kompresör, 1 delici ve 1 taksi imha edildi.

■ Elazığ'ın Maden ilçesi merkezinde faaliyetlerin bulunduğu bir kahvehaneyi basan gerillalar 1 fafişti öldürdüler, 22 fafişti de yaraladılar.

■ Gerillaların Gabar'da bulunan TRT bölünüşünü yoluna düşöğediği mayına basan 1 asteğmen öldü.

■ Serhat'ta TC güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada 2 asker öldürüldü, 1 asker yaralandı.

9 Ekim 1993

■ Diyarbakır şehir merkezinde 5 kişi kontra elemanları tarafından katledildi.

■ Bêlucune TRT Karakolu'na baskın düzenleyen gerillalar, karakola ait 2 binayı imha ettiler. Baskında 1 panzer, 1 jeep, 1 traktör de ateşe verildi.

■ Şıvan'a bağlı Oysak köyü korucularına ait 1 dozer ve 3 inşaat aracı gerillalar tarafından ateşe verildi.

■ Mukti'de TC güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada **Şexmus** adlı gerilla şehit düştü.

■ Bingöl'un Cilbê köyüne baskın

düzenleyen gerillalar, 2 korucuyu öldürdüler. Baskında 1 dozer ve koruculara ait 2 ev de ateşe verildi.

■ Bulank'ın Hasanbaran köyü sağlık ocağı ve ilkokulu gerillalar tarafından yakıldı. Sağlık ocağında bulunan malzemelere el kondu.

■ Gerillaların Pervani'ye bağlı Rubanya-Mıxos yoluna düşöğediği mayına çarpan 1 askeri araç imha oldu.

■ Gabar-Fındık Tabur'u baskın düzenleyen gerillalar ile düşman güçleri arasında çıkan çatışmada 2 asker yaralandı.

■ Şemdinli'nin Helena bölgesinde 3 korucu gerillalar tarafından esir alındı.

■ Gerillalar Diyarbakır-Urfa yolu üzerinde bulunan 1 Tekel fabrikasını ateşe verdiler.

■ Gerillaların Silvan'da düşman güçlerine atkılarını pusuda 1 askeri ceme imha edildi.

■ Patnos ilçe merkezinde DSİ'ye ait 1 bina gerillalar tarafından yakıldı.

■ Gerillalar Beşiri'de YSE'ye ait 2 araç imha ettiler. Eylemde 1 adet büyük telsize de el kondu.

■ Gerillaların Silvan'ın Helin Karakolu'na düzenledikleri baskında 14 asker öldürüldü, 3 asker de yaralandı.

10 Ekim 1993

■ Gerillaların Cizre-Şırnak karayolunda atkılarını pusuda çok sayıda düşman asker öldürdüler.

■ Kiği'de gerillaların düşman güçlerine atkılarını pusuda 20 asker öldürüldü, 22 asker de yaralandı.

■ Bulank'ın Arancık köyü ilkokulu gerillalar tarafından yakıldı.

■ Gerillalar Palu'nun Sere Kül köyünü basarak 3 korucuyu öldürdüler. Koruculara ait 4 ev de ateşe verildi.

■ Çemişgezek'in Doğan köyünde 3 kontra gerillalar tarafından cezalandırıldı.

■ Diyarbakır'ın Seyrantepe ve Mardinkapi semtlerinde gerillaların düşman güçlerine atkılarını pusuda 11 asker öldürüldü, 2 asker de yaralandı.

■ Gerillalar Diyarbakır-Lice yolunu keserek TC'ye ait 2 kamyon ve 2 pikapı yaktılar.

■ Gerillalar Silvan'da 2 polis ve 2 kontrayı cezalandırıldı.

Ekim ayı içinde silah bırakan korucular:

■ 25 Eylül-25 Ekim tarihleri arası Koruculuğu bırakanların toplam sayısı: 293

■ Kaşuri-Serê Sipi köyünden 36 korucu silahlarını bırakarak koruculuktan istifa ettiler.

■ Peyniş aşireti korucularına ait 1600 koyuna gerillalar tarafından el kondu. Ayrıca Peyniş aşireti korucularından 20 kişi silah bıraktı.

■ Mavan'da 4 korucu silahlarını bıraktı.

■ Şıvan'a bağlı Deştâbirê köyünde 8 korucu silahlarını bırakarak istifa ettiler.

■ Kozluk'un Sizan köyü korucularının tümü silahlarını bıraktı.

■ Başkale'nin Fevkani köyü korucularından 14 ü silahlarını bırakarak koruculuktan istifa ettiler.

■ Özalp'in Genboran köyünden 18 korucu silah bıraktı.

■ Bingöl'un Elmali ve Akarak köylerinde toplam 14 korucu silahlarını bırakarak koruculuktan istifa ettiler.

■ Genç'in Selvi köyünde 6 korucu silahlarını TC'ye teslim ederek koruculuktan istifa ettiler.

■ Hakkari'de 48 korucu silahlarını bırakarak koruculuktan istifa ettiler.

■ Sason'un Tekevler köyü korucuları silahlarını bırakarak koruculuktan istifa ettiler.

■ Kozluk'ta 2 köyün korucuları silahlarını bırakarak koruculuktan istifa ettiler.

■ Garisa-Suş köyü korucuları silahlarını bırakarak koruculuktan istifa ettiler.

■ Hakkari'ye bağlı Gundike Jer, Kotranus ve ismi öğrenilemeyen diğer 3 köyde toplam 66 korucu silahlarını bıraktı.

■ Jirki aşireti korucularından 59 korucu silah bıraktı.

■ Şıvan'da silah bırakan korucu köyleri; Hesko, Derçil, Site.

■ Silvan'a bağlı Garisa köyünde gerillalar 3 kontrayı cezalandırdılar.

■ Beşirî'den Raman petrol tesisleri gerillalar tarafından ateşe verildi.

11 Ekim 1993

■ Gerillaların Yüksekova'nın Delezê Karakolu'na yaptıkları baskında 10 asker öldürüldü, 3 gerilla da şehit düştü. Baskında 1 adet G-3, 1 adet Arbiği silahı, 1 adet telsiz ve çok sayıda askeri malzemeye gerillalar el koydular.

■ Gerillaların Hizan-Geliye Memira yoluna döşedikleri mayına çarpan 1 minibüs ve içindeki 2 korucu öldü.

■ Gerillaların Sason'da düşman güçlerine attıkları pusuda 10 asker öldürüldü.

■ Dicle'nin Narde köyüne baskın düzenleyen gerillalar, 4 korucu yakınına gözaltına alındı.

■ Lice merkezinde TC'ye ait 2 hacilic tekisi gerillalar tarafından yakıldı.

■ Genç'in Gaz Karakolu'na düzenlenen gerilla baskınında 1 asker öldürüldü, 2 asker de yaralandı.

■ Iğdır'in Karakoyun köyünde TC güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada, çok sayıda asker öldürüldü, 1 gerilla da şehit düştü.

■ Doğubeyazıt'ta 9 köy düşman güçleri tarafından yakıldı.

12 Ekim 1993

■ Bilicine köyünde 1 yurtsever TC güçleri tarafından katledildi.

■ Şırnak-Cizre yolu gerillalar tarafından kesilerek, TC'ye ait 4 TIR yakıldı. Düşman ait 2 telsize de el konuldu.

■ Silopi'de 1 elektrik trafosu gerillalar tarafından imha edildi.

■ Pervari'nin Şuxa-Erak köy yolunda gerillaların düşman güçlerine attıkları pusuda 6 asker öldürüldü, 6 asker de yaralandı.

■ Gerillaların Başkale'de düşman güçlerine attıkları pusuda 1 astsubay ile 1 asker öldürüldü.

■ Gerillalar Kulp-Lice yoluna keserek TEK'e ait 1 arabayı yakılar.

■ Hozan'ın Deşt nihesindedeki elektrik trafosu gerillalar tarafından imha edildi.

■ Ovacık'ın Yaprak mntkasında 2 ajani evi gerillalar tarafından yakıldı.

■ Gerillalar Göle-Şenkaya yoluna keserek kimlik kontrolü ve propaganda yaptılar. Kontrolde kaçmak isteyen 3 kişi öldürüldü. Ayrıca müdahaleye gelen düşman güçlerinin 2 asker öldürüldü. Eylemde 2 adet telsiz ve 1 adet tabanca el konuldu.

■ Gerillalar Şenkaya'da orman müdürlüğüne ait kereste deposunu ateşe verdiler.

■ Diyarbakır'da 3 çouk kontra elemanın tarafından işkenze edilerek öldürüldü.

■ Gerillaların Patnos'da polis lojmalarına düzenlediği saldırıda 3 polis yaralandı.

13 Ekim 1993

■ Pervari'nin Serhel köyü korucularına baskın düzenleyen gerillalar koruculara ait evleri ateşe verdiler. Baskında 70 koyuna el konuldu.

■ Gerillaların Pervari'de düşman güçlerine attıkları pusuda 2 korucu öldürüldü. **Mahabat** isimli bir gerilla da şehit düştü.

■ Gerillaların Pervari'nin Sus köyüne ait elektrik trafosunu imha ettiler.

■ Kozluk'a bağlı Çağ köyüne baskın düzenleyen gerillalar, 3 korucu esir aldılar. Koruculara ait 3 adet kalashnikov ve 8 adet şarjörle el konuldu.

■ Şırnak-Cizre yolunda, gerillalar

nın düşman güçlerine attıkları pusuda 2 asker öldürüldü.

■ Gerillalar Muş-Malazgirt yoluna keserek kimlik kontrolü ve propaganda yaptılar. Kontrolde 1500 adet TC kimliğine el konuldu.

■ Gerillalar Elazığ'da 1 kontra elemanın cezalındı.

■ Gerillalar Bingöl-Genç yoluna keserek kimlik kontrolü ve propaganda yaptılar. Kontrolde kaçmak isteyen 1 polis öldürüldü.

■ Hınıs'a bağlı Beyaztaş köyü PTT santrali gerillalar tarafından yakıldı.

■ Gerillalar Silvan'da 1 kontrayı cezalandırdı.

14 Ekim 1993

■ Gerillalar Lice'de elektrik trafosunu ve 1 ilkokulu yakılar. Eylemde 2 beki de gerillalar tarafından esir alındı.

■ Dersim'in Deşt Taburu'na baskın düzenleyen gerillalar ile düşman güçleri arasında çıkan çatışmada 3 asker öldürüldü, 2 asker de yaralandı.

■ Gerillalar Dersim merkezinde TC'ye ait resmi kurum ve kuruluşları ağır silahlarla taradılar.

■ Mardin-Diyarbakır yolunda YSE şantiyesindeki gerillalar tarafından basılarak, 5 dozer, 1 kamyon ve 1 kompresör yakıldı. Eylemde 1 adet av tüfengi ve 1 adet teyp ele geçirildi.

■ Şirvan'da koruculara ait 400 koyuna gerillalar tarafından el konuldu.

■ Lice ilçe merkezinde bulunan elektrik trafosu ve ilkokul gerillalar tarafından ateşe verildi. Eylemde 2 adet telsiz ve 1 adet telefona el konuldu.

■ Gerillalar Palu'nun Añcak köyü belediyesine ait 1 otobüsü yakılar.

■ Gerillaların Silvan'da düşman güçlerine attıkları pusuda 10 asker öldürüldü, 2 ceme de imha edildi.

■ Gerillalar Bismil'de TC'ye ait 2 panzeri imha ettiler. 1 adet büyük telsize de el konuldu.

■ Gerillaların Diyarbakır-Bismil yolunda düşman güçlerine attıkları pusuda 8 asker öldürüldü.

15 Ekim 1993

■ Cizre'de TC güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada 1 asker ve 1 korucu öldürüldü. 1 gerilla da şehit düştü.

■ Şırnak-Cizre yolunda gerillalar düşman güçleri arasında çıkan çatışmada 2 asker öldürüldü.

■ Gerillaların Pervari'nin Serhel köyünü basarak koruculara ait 700 koyuna el koydular. Daha sonra koruculara ait evler ateşe verildi.

■ Pervari'de düşman güçlerine atılan gerilla pususunda 2 askeri araç imha edildi.

■ Gerillalar İdil'in Bafe köyü petrol tesislerini imha ettiler.

■ Güçlökönk sarı deposu gerillalar tarafından tahrip edildi.

■ Hızan'ın Tisyar köyünde düşmanın döşediği mayınlarla basıldı. 2 çoban öldü.

■ Uludere'nin Şexan Taburu'na düzenlenen gerilla baskınında 8 asker öldürüldü, 1 gerilla da şehit düştü.

■ Gerillaların Şemdinli'ye bağlı Şabata-Betkarok köyleri yoluna döşediği mayına çarpan 1 YSE aracı tahrip olurken, araç içinde bulunan 13 asker de öldü.

■ Elazığ-Şemşezek arasında sefer yapan 1 feribot gerillalar tarafından yakıldı.

■ Gerillaların İdil-Midyat yoluna döşedikleri mayına basan 1 asker öldü, 1 asker ve 1 korucu da yaralandı.

■ İdil'in Cehennem deresinde mi-lislerle düşman güçleri arasında çıkan çatışmada, 3 asker öldürüldü, 1 mi-liste şehit düştü.

16 Ekim 1993

■ Uludere'ye bağlı Nerve köyünde korucular **Ahmet Bingöl** adlı bir yurtsever katlettiler.

■ TC güçleri Uludere'nin Hilal nihesinde 6 yurtseverin evlerini ateşe vererek kullanılmaz hale getirdiler.

■ Şırnak kömür ocağlarında 4 jeneratör gerillalar tarafından yakılarak imha edildi.

■ Gerillalar Gabar-TRT Taburu yoluna döşediği mayına çarpan 1 panzer imha olurken, 5 asker de öldü.

■ Eruh'ta 2 korucu ve 2 korucu yakını gerillalar tarafından gözaltına alındı.

■ Gerillaların Hizan'a bağlı Gelle Memira'da korucularla girdikleri çatışmada 1 korucu öldürüldü, 2 korucu da yaralandı. Gerillalar 500 koyun ve 2 adet tabanca da el kondu.

■ Lice'de düşman güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada 38 asker öldürüldü, 12 gerilla da şehit düştü.

■ Çaldıran'ın Gülzer köyüne düzenlenen gerilla baskınında, 4 korucu öldürüldü, 2 gerilla da şehit düştü. Koruculara ait 3 ev de yakıldı.

17 Ekim 1993

■ Gerillaların Şırnak-Cizre yolunda düşman güçlerine attıkları pusuda 2 ceme imha edildi.

■ TC güçlerinin Gabar ve çevresinde düzenledikleri bombalama eyleminde 4 köylü yaralandı.

■ Gerillaların Şirvan'ın Site köyüne düzenledikleri baskında, 2 korucu öldürüldü, 2 korucu da yaralandı. Baskında 1 adet tabanca, 1 adet dürbün ve 1 adet telsize el konuldu.

■ Gerillalar Genç'te elektrik trafosunu imha ettiler.

■ Gerillalar Hazro'ya bağlı Kenderhal köyüne yaptıkları baskında 8 korucu evini yakılar.

■ TC güçleri Bulank'ta 1 yurtseveri katlettiler.

■ Mazgirt'in Akçayın Karakolu'na düzenlenen gerilla baskınında 4 asker öldürüldü, 3 asker de yaralandı.

■ Uludere'nin Bêcun köyüne düzenlenen baskında koruculara ait 3 ev ateşe verildi. Tabura ait 1 bina da imha edildi.

■ Gerillalar Erzinlik-Pülümür yoluna keserek, kimlik kontrolü ve propaganda yaptılar.

■ Gerillaların Pervari'nin Sus köyü yoluna döşedikleri mayına basan 1 korucu öldü, 1 korucu da yaralandı.

■ Sason'da düşman güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada 2 asker öldürüldü, 4 asker de yaralandı. Çatışmada 1 adet av silahı ve 1 adet sırt çantası ele geçirildi.

■ Dersim'de düşman güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada 2 asker öldürüldü.

■ Gerillaların Doğubeyazıt'ın Maço yoluna döşedikleri mayına basan TC güçlerinden 1 uzman çavuş ile 3 asker öldü, 1 teğmen ve 5 asker de yaralandı.

■ Gerillaların Aralık-Nahçıyan yolunda TC güçlerine attıkları pusuda 14 asker öldürüldü, 5 asker de yaralandı.

18 Ekim 1993

■ Garsa'nın Şuxa Karakolu'na düzenlenen gerilla baskınında 2 asker öldürüldü, 2 asker de yaralandı.

■ Gerillaların Pervari'nin Xerol Karakol yoluna attıkları pusuda 1 ceme imha oldu, 1 ceme de yara aldı.

■ Gerillalar Eruh'ta koruculara ait 40 koyuna el koydu.

■ Gerillalar Şırnak-Eruh yolunu keserek kimlik kontrolü ve propaganda yaptılar. Müdahaleye gelen düşman güçlerine atılan pusuda da ise 1 panzer imha edildi.

■ Gerillaların Jirki aşiretine ait Geliye Jêr köyüne yaptıkları baskında 7 korucu öldürüldü, 1 gerilla da yara-

landı. Eylemde 1 adet karnas, 3 adet kalashnikov ve 1 adet tabanca el konuldu.

■ Yüksekova'ya bağlı Xırba Tenge köyü TC güçleri tarafından boşaltılarak köy ateşe verildi.

■ Gerillalar Malazgirt'te TC'ye ait tüm resmi kurum ve kuruluşları ağır silahlarla taradılar.

■ Gerilla birlikleri Pülümür'de de elektrik trafosunu, YSE'ye ait 1 kepe, 2 dozer ve 1 silindiri ateşe verdiler. Ayrıca Ziraat Bankası'da ağır silahlarla tarandı.

19 Ekim 1993

■ Sason'un Argo köyünde koruculara gerillalar arasında çıkan çatışmada, 2 korucu öldürüldü, 2 korucu da yaralandı.

■ Aralık'ın Hıdır köyünde düşman güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada, 1 asker öldürüldü, 2 asker de yaralandı.

■ TC güçleri Karacaadağ'da 3 köyü toptan ateşe vererek, 2 çoucu da öldürdü.

■ Gerillaların Sason'da TC güçlerine attıkları pusuda, 5 asker öldürüldü, 6 asker de yaralandı.

■ Nazımiye'nin Dereova bölgesinde 2 özel tim elemanı gerillaların tarafından cezalındı.

■ Gerillaların Şirvan'da 5 kontra elemanın cezalındı.

■ Gerillaların Mardin-Diyarbakır yolunda düşman güçlerine kurdıkları pusuda 2 asker öldü, 1 ceme de imha oldu.

20 Ekim 1993

■ Botan'ın Derya Keşk alanında 2 özel tim elemanı gerillalar tarafından cezalındı.

■ Muş'un Şaxe köyünde **Mehmet Emin** adlı bir yurtsever kontra elemanın tarafından öldürüldü.

■ Mazgirt'nde düşman güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada 5 asker yaralandı.

21 Ekim 1993

■ Cudi'de düşman güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada 35 düşman askeri öldürüldü.

■ Gerillaların Botan'ın Fındık nihesinde düşman güçlerine attıkları pusuda 6 asker öldürüldü.

■ Gerillalar Hakkarî merkezde düşmanla işbirliği içinde olan bir ajani'nin benzin istasyonunu ateşe verdiler.

■ Kaşuri-Xabur yolunda yol şantiyesine baskın düzenleyen gerillalar 1 dozer, 1 vinç ve 1 kompresör yakılar.

■ Çukurca'nın Deştan köyü korucularında 7 korucu gerillalar tarafından esir alındı.

■ Muş-Bingöl-Diyarbakır üçgeninde süren operasyon ve çatışmalarda toplam 48 asker gerillalar tarafından öldürüldü.

■ Gerillalar Bingöl'de televizyon vencesini imha ettiler.

■ Gerillaların Dersim'in Pak Karakolu'na düzenledikleri baskında 5 asker öldürüldü.

22 Ekim 1993

■ Gerillaların Baykan'ın Millo (Gümbüldü) köyüne yaptıkları baskında 23 korucu öldürüldü, 8 korucu da yaralandı.

■ Gerillaların Silvan'da düşman güçlerine attıkları pusuda 2 askeri araç imha edildi.

■ Gerillaların Uludere'nin Meydan Taburu'na yaptıkları baskında 40 asker öldürüldü, 10 asker de yaralandı.

■ 2 gerilla da şehit düştü. Baskında 1 adet MG-3 orta otomatik silah, 4 adet G-3, 13 adet G-3 şarjör, 8 adet av silahı, 1 adet BKC, 1207 adet G-3 mermisi, 4 adet büyük telsiz, 6 adet sırt çantası, 5 adet bomba, 1 adet gece dürbünü, 2 adet

fotoğraf makinesi, 2 adet saat, 2 adet çadır ve 6 adet bataniye 2 adet mayın.

■ Şemdinlin'in Gehidan Dağı çevresinde düşman güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada 19 asker öldürüldü. Çatışmada ele geçen malzemeler şunlardır: 1 adet BKC, 3 adet av silahı, 2 adet portafit G-3 silahı, 200 adet BKC mermisi, 500 adet G-3 mermisi, 3 adet el bombası, 3 adet mayın, 1 adet radyo, 1 adet fotoğraf makinesi, 7 adet bataniye, 2 adet el telsizi bataryası, 7 adet sırt çantası, 6 adet parke, 6 adet uykulu ve 10 adet su matarası.

23 Ekim 1993

■ Batman'da 5 kontra elemanı gerillalar tarafından öldürüldü.

■ Pazarcık'ın Turuncu köyünde **İbrahim Karay** adındaki yurtsever TC güçleri tarafından öldürüldü.

■ Hakkarî'nin Kaval köyü karakolu'na düzenlenen gerilla baskınında 14 asker ve 6 korucu öldürüldü, 1 gerilla da şehit düştü.

■ Gerillaların Dargeçit Jandarma Taburu'na yaptıkları baskında 2 astsubay öldürüldü.

■ Gerillaların Pervari'nin Doğanca köyünde düşman güçlerine attıkları pusuda 5 asker öldürüldü.

■ Malazgirt'in Alanca ve Bostanca köylerinde 2 ilkokul gerillalar tarafından yakıldı.

■ Karakoçan'da gerillalarla düşman güçleri arasında çıkan çatışmada 8 asker öldürüldü.

■ Gerillaların Hozal'ta düşman güçlerine attığı pusuda 3 asker öldürüldü.

■ Tengin dağlarında düşman güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada 8 asker öldürüldü.

■ Lice'ye bağlı Licok (Çavundur) köyünde korucular 16 yurtseveri karakarak, 1 kişiyi de öldürdüler.

■ Kirşehir Valiliği ERNK tarafından bombalandı.

24 Ekim 1993

■ Gerillalar Batman'da Tekel'e ait tüütün deposunu ateşe verdiler.

■ Gerillalar Uludere merkezde 2 ajani cezalındırdılar.

■ TC güçleri Silopi'nin Gite köyünde 2 yurtseveri katlettiler.

■ Gerillalar Siirt merkezinde düzenledikleri baskında 22 asker öldürüldü, 15 asker de yaralandı.

■ Çatak'ta düşman güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada 30 asker ve 4 korucu öldürüldü.

■ Gerillalar Şemdinlin'in Bêdaw köyüne düzenledikleri baskında koruculara ait 8 evi yakarak, 6 adet kalashnikov, 500 adet kalashnikov mermisi, 21 adet kalashnikov şarjörü, 1 adet dürbün ve 1 adet teyp el kondu.

■ Gerillaların Çukurca'nın Narlı köyü yoluna döşedikleri mayınlarla basan 2 asker öldü.

■ Gerillalar Gavaş'ın Poxinis köyüne yaptıkları baskında 12 korucu öldürüldü, 2 adet kalashnikov silah da el konuldu.

■ Gerillalar Silvan'ın Sideknê köyünde 2 ajani cezalındırdılar.

■ Gerillalar Silvan'da TV verici istasyonunu ateşe verdiler.

■ Gerillalar Mazgirt'te düşmanla işbirliği içinde olan 1 mi-litanı cezalındırdılar.

25 Ekim 1993

■ Gerillalar Beşirî'den Batman Petroleri'ne ait 1 traktör, 1 dozer, 1 seyyar ev ve 2 motor yakıldı.

■ Kerboran'da düşman güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada, 2 subay ve 3 asker öldürüldü.

■ Gerillaların Derik'e düzenledikleri baskında 4 polis öldürüldü.

■ Kiziltepe'de polis gerillalar tarafından öldürüldü.

Kürdistan'da otorite PKK'nin

Baştarafı 3. sayfa

tiji ya da bu konuda merkezi rol oynadığı yerler olacaktır. Elbette Kürdistan kurtuluş kavgaları da TC'nin bu vahtesine seyirci kalmayacaklar ve çok daha sert misilleme hakkını kullanacaklardır. Bu anlamda Kürdistan ve Türkiye çok kanlı ve sert bir savaşa sahne olacaktır. Tüm partilerin ve halkımızın, zaferi koparacak ya da en azından çok yapacakları özümüzdüğü düşünme hazır olmaları kadar acil ve kutsal bir görev olmaz.

Yine 1994 Mart seçimleri önemli ve tarihi bir önemle rolünü oynayacaktır. Şimdiden TC'yi "Seçim sendromu" yakalamıştır. Sömürgeci egemenleri kaygılarından sadece seçim güvenliği değildir. Bunun ötesinde Kürdistan'da PKK'nin seçilmesidir. Nitekim Kürdistan'da Nokta dergisinin 10 mükadele yaptığı kamuoyu araştırması sonuçlarına göre, PKK sandıktan çıkmıştır. Aynı araştırma göre, devletin Kürdistan'da uyguladığı çözümleri yetersiz görmüştür. Dolayısıyla TC, şimdiden 1994 yerel seçimleri için formül arıyor, fakat kendisi açısından çözüm olarak bir seçeneği bulamıyor. Bu noktada PKK ile uzlaşsa da, uzlaşma da aleyhinde bir sonuç ortaya çıkaracaktır. Zaten sömürgeci partilerin faaliyetlerine son verilmştir ve bu bir yerde Kürdistan'ın sömürgeci seçime kapılmak anlamına gelir. Sonuçta da Kürdistan halkının yerel meclisleri gelişecek ve bunlar temelinde de bir ulusal meclis oluşumu gündeme gelecek. Milliyet gazetesinden Derya Saçık, "Zirvede bulunul" başlıklı yorumunda bu konuda dikkat çekerek, "Oylar tehlikeli gelişiyor: PKK Mart'taki seçimi 'fili'ni yapılamaz duruma getirecek, partilerin tabelaları indirilir, Güneydoğu'da PKK'ya 'akredite' parti ve adayların dışında seçime katılan olmazsa, demokratik haklar iddiasıyla yola çıkan Kürtler, kendi yerel meclislerini oluşturup federasyon'a bakray açarlar" uyarısında bulunuyor.

Tekrarlıyoruz: Devrimin ayıy sesleri yükseliyor. Başbakan Tansu Çiller'in "Ben suru ya btecek ya da btecek", Genelkurmay Başkanı Org. Doğan Gürüş'in "Ya teslim olacaklar, ya da ölecekler", Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in, "Kimse eşkiya masaya oturulacak düşüncesini aklından gerçimesin" sözleri kendilerinin teslimine bile yetmiyor ve psikoloji savastan da öteye gitmiyor. Onlar kendileri aralarında ayrılmak üzere düşecekler. Aradaki çelişkiler kızışacak ve iç çatışmaya da dönüş-

bilecektir. Bazı çevreler, Diyarbakır Jandarma Bölge Komutanı'nın öldürülmesi olayının ordu içindeki çelişkilerden kaynaklandığını belirtiyorlar. Yine Demirel ile Çiller'in sözcüklerini yaptıkları kılıkları çelişki halinde olduğu çeşitli biçimlerden

kamuoyuna da yayıyor.

Bu durum rejimin yönetim kademelerinde büyük boşluklar yaratacak, ordu emir-komuta sisteminin çözümlenmesi olu açacaktır. Öte yandan yükselen ulusal kurtuluş mücadelesi bu boşlukları ve çelişkileri en güçlü bir şekilde değerlendirecek ve bu zaafırları daha da derinleştirecektir.

Dolayısıyla bu kargaşa ortamında en sıradan politikalar bile üretilemeyecektir. TC açısından politika-sızlık durumu şimdiden belirginleşmiştir. Nitekim bir gazetenin izlenim köşesinde bu gerçeklik, "Hükümet politika üretmekten, apo sürmeli yeni politikalar üretip gündemi sürüklüyor" şeklinde itiraf edilmiştir.

Çok yakın zamanda bazı sömürgeci akıl hocalarının, "Şimdi serinlikli olmak zamanı... Şimdi her türlü çözümlü birlikte düşünmek zamanı... Şimdi çok şokluklu olmak zamanı... Teleş ve kızgınlık zamanı değil..." vb. sözlerinin boşuna sarfedildiği görülecektir. Kesin kazanacaktır!

Proletarya enternasyonalizmi ve kemalist solculuk

Baştarafı 8. sayfa

geliştirilip kurumsallaştırılan Kürd sömürgeci egemenliğidir. Eğer Kürdistan sömürgeleştirilirmiş, hatta emperyalizminin geliştirildiği türden bir sömürgeci uygulamayı olsaydı, bu solculuğun Kürdistan'da esamesi okunmayacaktı. Ama kemalist solculuğunun Kürdistan'ın Türklüğünü yayılma alanı olarak değerlendirmesi ve Kürtleri Türkleştirmeye çalışması, ardından kemalist solculuğunun yayılması getirdi. Bu gerçek inkar edilebilir mi? Bu yüzden çeşitli Türk sol gruplarının, subjektif bağlantıları bir yana itilse bile, objektif olarak sömürgeci oldukları aldıkları güçle ülkemizde varlık gösterdikleri ortadadır. Daha da önemlisi, bu gruplar esas olarak Kürdistan'da yaratılan ulusal yabanlaşmaya dayanmakta, pratikleriyle bu yabanlaşmaya derinleşmekte, böylece yabancı egemenlik altında ulusal gelişimi durdurulmuş, parçalanmış, dağılmış, ulusal kimliği ve kişiliği önemli ölçü-

de tahrip edilmiş Kürt ulusunun gerçekliğini yeniden bulmasına ve ulusal birliğini yaratmasına karşı çalışmaktadır. Bu tür grupların Kürdistan'da daha çok ulusal yabanlaşmanın derinleştiği alanlarda kümelenmeleri anlamlıdır. Örneğin Kürdistan'ın Botan Eyaleti'nde Türkleştirme politikası etkili olamamıştır. Bu nedenle bu tür grupların burada taban bulması olanağıdır. Zaten bu gerçeği kendileri de çok iyi bildikleri için, hiçbir Botan'daki çılgınlığı aklından geçirmemektedir. Ama Malatya, Dersim, Maras ve Erzincan gibi Kürdistan'ın kır bölgelerinde durum daha farklıdır. Burada yabanlaşma faaliyetleri ve ulusal inkarçılığı madde temeli vardır. Kemalist solculuk işte bu temeli örtülmek ve Kürdistan değerlerini karşı çıkarmak için çaba harcamaktadır.

Ortaya çıkan sonuç bellidir: Kendi ülkesini yabancı egemenlikten kurtarma savaşı veren ve kendi kendisinin enfendisini almak isteyen Kür-

distan halkının iradesini tanımayan bu tür oluşumların ülkemizde varlığı gayri meşrudur. Bunların bütün faaliyetleri gayri meşru faaliyetlerdir. Tasfiye solun bu artıkları, ülkemizde ulusal inkarçılığı örgütledir ve devrimin karşısına çıkarma çabalarından vazgeçmek; halkımızın yabancının her alanında kendisini örgütlemesine, kendi yönetim aygıtını inşa etmesine ve kendi kendisini yönetmesini saygı göstermelidir. PKK, ülkemizde gayri meşru varlıklarına ve faaliyetlerine rağmen, bu tür oluşumlarla çatışmaya girmektedir ya da değildir. Bunlar bunu dikkate alarak, ya kendi tutumlarını değiştirip ülkemizde varlıklarını meşru temelde dayandırmalı, ya da Kürdistan'ı terk etmelidir. Kürdistan'da Türk burjuva sömürgeçliği yıkılınca, bu oluşumların eski tutumlarında ısrar etmeleri anlamsızdır ve oldukça tehlikelidir. Leninist temellerde tutarlı bir enternasyonalist dayanışmaya evet; diğer halkın iç işlerine karışmaya ve iç işlerine müdahale anlamına gelebi-

lecek davranışlardan özenle kaçınma temelinde her türlü mücadeleye arkadaşlığı evet; halkımızın eşit ve özgür temeller üzerinde oluşabilecek birliği için ortak düşmanlarımızla karşı omuz omuz savaşımaya evet; her iki bulaşık etkin bir savaş düzeyine ulaşmak için elimizdeki kaynakları paylaşmaya evet! Kürdistan'a müdahale edilmesine evet! Kürdistan'da ulusal inkarçılığı örgütledirmesine evet, solculukla maskelenmiş koruculuğa hayır! Birinci tutum gerçek enternasyonalist, tutumdur, esas alınması gereken tutum bu olacaktır. İkinci kısım çevrimde destek olmak, özel savaş rejiminde dayanışmaktır. Bu tutumdan mutlaka ve zaman geçirmeden vazgeçilmelidir.

Kaynaklar:

1- Sosyalizm ve Devrim Sorunları, A. Öcalan, Weşarên Serxwebûn, s.197
2-Age, s.197-198
3-Age, s.202
4-Age, s.220
5-Age, s.45

Tahrip edilen Kürdistan, tahrip edilen Türkiye olacaktır

Baştarafı 4. sayfa

tani Şemdin Sakik yoldaş ise şunları belirtti: "Lice'deki tüm evler prefabrik ve baraka tipi konutlardır. 1975'teki depremden sonra yapılan bir konutlar kanton gibidir. Önceleri bir iki defa baş devlet kurumlarına yaptığımız saldırların ardından, devlet güçleri misilleme olarak ilçeyi taradılar. Bir kurşun 3-4 evi birden delip çarparlar verdiler. Halka zarar vermeye için bu ilçeyi saldırmama kararımız var."

Evet sömürgeci TC, Kürdistan'daki toplu imhaların bir yenisini daha eklemiştir. Daha dün Şırnak, Cizre, Yekilmeşa, Doğubeyazıt, Malazgirt, Diyaridin ve Kulpa'ta yaptığı yerler bir etem temelindeki katliamları Lice'yi de eklemiştir. Burada önemle üzerinde durulması gereken nokta nedem Lice'nin seçildiğidir. Her şeyden önce bu son katliamın Lice'nin merkezkiye sınırlı olmadığını bilmek gerekir. Amed, Bingöl ve Muş üçgenindeki hemen hemen bütün köyler de aynı günler-

de yakılmış, ormanlar ateşe verilmiş, köylülerin mal varlığına el konulmuştur. Yani olay sırf Lice'yi değil, Amed Eyaleti'nin bir bütün olarak hedeflemiştir. Nitekim Kulpa'da bu yönlü tehditler vardır. Partimiz tarafından alınan siyasi kararları Amed Eyaleti duyurdu ve hemen uygulamaya geçirecek TC'nin siyasi egemenliğini Kürdistan'da bittiğini gösterdi. Gerillaların basın çalıışlarını Diyarbakır'ın iki aşırı uzaklıktaki bir alana götürerek kararları iletmeleli kamuoyuna yansınıca devletin Kürdistan'daki durumu kamuoyu nezdinde daha da netleştirdi. TC eyaletteki yolları kullanamaz duruma gelmiştir. Köyleri boşaltma neticesinde Kürdistan'ın kentleri bir barut fıçısı haline gelmiştir. Bunların en önemlisi de Amed'dir. Siyasi olarak denetimli büyük oranda gerillanın eline geçiren Amed'in askeri olarak da halkın lehine gelişmesi durumunda TC'nin durumu epey zorlaşacaktır.

Amed Eyaleti'nde Lice bir anlamda direnişin merkezidir. Botan için Cizre, Serhat için Doğubeyazıt ise Amed için de Lice olur. Lice'deki katliamlar amaçlanan eyaletteki mücadelenin sınırlanması ve devletin siyasi egemenliğini yeniden inşa etmeye çalışması. Bu aynı zamanda TC'nin önmükde basırcacağı dönemdeki temel yönümlerini de göstermektedir. TC "Bana kalmayacaksa, kimsede de kalmamalıdır" mantığıyla çılğınca katliamları Kürdistan'ın bir harabece çeviriyor. TC Kürdistan'da askeri zorluğu başa başa kalırmıştır. Buna da sonuna kadar kullanma tehdidinde bulunuyor. Kendileri bu sürece "topyekini imha" süreci olarak değerlendiriyorlar. Doğan Gürüş'in "ya teslim olacaklar, ya ölecekler" yönündeki sözleri ve "1994'e kadar bu iş bitenecek" açıklaması, TC'nin bir soykırım planı ile sonuç al-

mayla çalışacağını gösteriyor. Nitekim Amed alınması tabanına boşaltılmaya çalışılması TC'nin kimyasal silah kullanımına daha da artırılacağı ve canlı bir tek varlık bırakılmayacağı hedeflendiğini gösteriyor.

Evet TC, Kürdistan ülkesini bir harabece çevirdi ve çevirmeye devam ediyor. Binlerce insanın katli. Ve katliamların tirmandırması çalışıyor. Halkımız adına siyasi, ekonomik, kültürel ve sosyal olarak ne varsa imha yoluna gidiyor. Bu tehlike bir yıldır. Harabece çevrilmiş bir Kürdistan karşısında Türkiye'nin durumu pek iç açıcı olmamıştır. Daha dün katlettiği Kürdistanlıların büyük bir kısmı Türkiye metropollelerinde. Bu konunun üzerinde iyi düşünmek gerekir. AYNA Kürt halkının örgütlü gücü PKK, bu katliamların hesabını kat be kat soracak güçtedir. Kürt ve Kürdistan'ın imhasını önüne geçmek için hiçbir fedakarlıktan ve hiçbir eylemden çekinmeyecektir. Kürt ve Kürdistan'ın özgürleştirilmesi, Türk halkıyla özgür ve eşit temelde gönlümlü bir birlik çabası içindeki PKK, bu anlamıyla meşru müdafa hakkını kullanacaktır.

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın bu konudaki görüşleri şöyle: "Kamuoyunun haksız olana, savaşı kırılmasını bilmediğini bilmesi gerekir ve hükümeti sıkıştırıp doğru savaşa yasma çemesine gerekir. Biz savaşı hukukunun uygulanmasını istiyoruz. Savaş yoktur diyemez. Savaş yoksa bu kadar tank, top, uçak nedir?.. Çok çarpıcı bir gerilla savaşının ortamı ortaya çıkması söz konusudur. Buna Türkiye'nin batisını da biraz dahil etmek istiyoruz. Özellikle çok bombalama ve yine Kürdistan'ın harabe haline getirmesi, bizim Türkiye'nin bazı ekonomik hedeflerine yöneliminde gündeme getirebilir.

Bu konuda sabotajlar gelişebilir. Ya çok bombardımanların ve Kürdistan'ın tahribatını durdurulur, ya da Türkiye de yavaş yavaş tahribat yoluna sokulur. Savaş karşılıklı misillemeye gerektirir. Onlar her şeyi bizi harabece çevirecekler, ekonomik gelişmeye duruma uğratacaklar, köy boşa düşecekler, biz yönelmeyeceğiz! Böyle tek taraflı saldırı olmaz. Biz Türkiye'ye biraz yöneliriz. Bunu giderek geliştirebiliriz...

Karşı taraf kimyasal silah dahil her şeyi kullanıyor. Kobray, Süper Kobray'ı kullanıyor. Her gün bomba, tank, topu kullanıyor. Tabii ki, biz de elimize ne geçerse onunla savaşız. Kürdistan'ı harabece çeviriyorlar. Türkiye'nin de ekonomisi yavaş, yönelmek zor değil. Yakılıp yakılıyor Kürdistan... Türkiye'nin yıkılıp yıkılacak yerleri vardır. Kültür değerlerimiz talan edilmiş devam ederse, biz de sömürgeci kültür değerlerimize yöneliriz.

Aynı konuda ARGK Ana Karargah Komutanı Cemil Bayık yoldaş ise şunları söyledi: "Lice Katliamı kesinlikle karşılıksız kalmayacaktır. Misilleme hakkımız kullanılacaktır."

TC başta Lice olmak üzere, çevre köylerinde imha temelinde bir katliam gerçekleştirmişti. Bunları daha da geliştireceği açıktır. Bu katliamlarda yaşamını yitiren halkımızın, gözleri kör olan küçük bebeklerimizin hesabı sömürgeci TC'den mutlaka kat be kat sorulacaktır. TC'nin yenilgisi daha da derinleşecek ve bitişini yakınlaşacaktır. Halkımızın özgürlük yürüyüşünü katliamlarla durdurabileceklerini düşünyolarına ne kadar yanıldıkları bizzat halkımız özgürleştirme ve Kürdistan'ın bağımsızlaşma devriminde görülecektir.

Lice'deki katliamda yaşamını yitiren devrim şehitlerini. Anlarını mücademelerde yaşatacağız.

DUYURU

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin yaygın ve derinlik kazanmasıyla birlikte, bunun gerçek yaratıcıları olan şehitlerimizin sayısı da çoğalmaktadır. Her şehitimizin yaşamı bir roman özelliğindedir. Ancak şehitlerimizin adına yazılacak bir şekilde tanıtımda yetersiz kaldığı da bir gerçek. Bunun savaşı yürüttüğü koşullardan kaynaklanan çok yönlü nedenleri vardır. Dolayısıyla çoğu şehitimize yazı çekilmek olarak, ya çok sınırlı bilgiler halinde ya da isim veya fotoğraf düzeyinde gazetemizde yer verilebilir. Elbette kahraman şehitlerimize buna layık değildir, her biri ne kadar tantılsa yine de azdır. Savaşın bütümsü sonucu ortaya çıkan bir zorluklar, bu konuda daha fazla çaba ve sorumluluğu gerektiriyor.

Bütün okuyucularımız, yurtseverleri, dostan bir de bu yönümlü şehitlerimiz için sahip çıkma çağırıyor. Şehitlerimizi tanıyanları; bu konuda sorumluluk üstlenip yazı, fotoğraf, an vb. materyalleri gazetemize ulaştırmalarını bekliyoruz.

V.i.S.d.P:

Yazışma Adresi:

Hesap numaraları:

Australya

5.00 A \$

Hollanda

4.50 hft.

Ayşe Engizik

Serxwebûn

Kreissparkasse - Köln

Avusturya

30.00 s

İngiltere

2.00 £

Vogelsangerstr. 286
50825 Köln

Postfach 10 31 13
50471 Köln

Konto Nr.: 31 97 2
BLZ: 370 502 99

Belçika

90.00 bfr.

İsviçre

16.00 sfr.

Danimarka

16.00 dkr.

İsviçre

4.00 sfr.

Fransa

14.00 frf.

Norveç

16.00 nkr.

Mevcut savaşın seyrine göre kurtarılmış bölgelere yönelmek mümkündür

Baştarifi 28. sayfa

ilişkin yönü böyleyken, en önemlisi de alan değerlendirilmesinde büyük hata var. Halen arazinin değerlendirilmesini yapmıyoruz. Arazi, gerçekçi bir tarzda değerlendirilerek, özellikle askeri durumu göz önüne getirilerek kullanılmalıdır. Burada büyük bir değerlendirme hatası var; muazam boş arazi, düşmanın kolay girmediği gereken arazi var. Veya arazinin değerlendirilmesi bizim kaybedeceğimiz, kazanacağımız durumlar var; düşmanın kazanacağı veya daha çok kaybedeceği durumlar var.

Savaşın tıkanması veya fazla gelişmemesi, alan denetimini hakıyla yapmaktan kaynaklanıyor. Eğer alanı biz değerlendiremezsek, sadece ordu işleyişle, nicel-nitelik gelişmesiyle ilerleyemeyiz. Örneğin beşyüz kişiyi küçük bir yere sığdırırsak, bu, kuşatmaya alınır, bombardmana tabi tutulur ve darbe yer. Ama etrafa bakılırsa, çok geniş bir arazi var. Beşyüz kişiyi sağlam bir yapıması, mevzilerini geliştirme, harekettirilmesi ve her türlü imkan-ırsatını araziye göre yayması savaşın kaderini değiştirir.

Örneğin her Botan'ı düşünelim; geçen yıllarda çokça yapıldığı gibi, çok ya çok gezgincidir ya da bir yere kapaklanmıştır. Biz uzun süre bunun sakıncalarını yaşadık. Halbuki sayı, belli bir düzeye gelmiş ve bu sayı alanda hem hareketli olabilir, hem de sabit olabilir; geçici olur, sürekli olur. Düşmanın ve kendi gücümüzün durumuna göre bu alan belirlenmesi yapılır. Savaşın tıkanması da böylece açılır. Mesela, düşman bir alana girmiyorsa, biraz alanı daha geniş tut; geniş tuttum nu, girmeye çalışacak, girmeye çalıştı mı, zaten tedbirini almışın, düşürsek, düşürüldü mü savaş gelişir.

Karşılıklı tıkanmalar, biraz da arazinin yetkince kullanılmamasından kaynaklanıyor. Ve sanırım Botan, da Garzan, Amed, Dersim ve hatta Serhad'da da bu sorunlar yaygınca yaşanıyor. Bunu halen tam değerlendirilmediğini ve ona göre gücü yerleştirdiklerini, düzenlediklerini söyleyemeyiz.

Bu konuda nasıl genellemeler yapacağız? Şüphesiz arazi bilgisine, coğrafya bilgisine daha fazla sahipsiniz ve bunu en iyi siz söyleyebilirsiniz. Kızıl bölgeler, kurtarılmış bölgeler meselesi artık gündemleşiyor. Zaten yaşanan bir da budur. Daha yoğun bir biçimde bu bölge meseleleri üzerinde durabiliriz. Sanırım bu konuda bazı ilke devrimleri yeniden incelenebilir; Çin, Vietnam ve diğer devrimler. Tabii ki, aynınsı kopya edimeden değerlendirilmez.

Savaş artık tam bir doktrindir; tabii günlük olarak beyni, yüreğe hükmeden anlayış ve tutumdur. Çok iddialı, çok yoğun olan, işi biraz ilerletebilir. Genel bilgiyle, yoğunlaşmamış bir kişilikle komuta gücü savaşta geliştiremez.

ilir, bazı sonuçlar çıkarılabilir.

Bizim için de artık kurtarılmış bölgelere doğru yönelmek, mevcut savaşın seyrini, gücümüzün dağılımı göz önüne getirildiğinde, yine sınırsal durumlar değerlendirildiğinde mümkündür. Örneğin her Botan'ın bütünüyle böyle bir süreci yaşayacağı açık; yaşanan da biraz budur. Ama daha tutulması gereken arazi, yeraltını geliştirilmesi, birçok stratejik-taktik hattın tutulması, daha iler-

ri bir adım atılması isteniliyorsa, yale meselelerine yeni bir anlayışla bakılması gerekir. Günlük olarak düşman takibiyle, haftalık olarak düşmanın değerlendirilmesi bu konuda sonuç alınabilir. Hemen bu konuda bir eleştiri yapalım; gerek alt, gerek üst komuta düzeyinin halen böyle güçlü değerlendirilmeye gidemediği anlaşılıyor. Savaş taktikleri artık dediğim gibi günlükler, haftalıklar, aylıklar. Bunlar, çok yaratıcı bir şekilde ele-

ve bazıları bunu sabot ediyor. Mesela Güneybatı'da yaşanan durum budur. Bunlar oportünist oluyor. Birçok bölge kendini yoğunlaştırma savaşına sabote ediyorludur. Güney'de halen var, GAP'ta fazla ilerlemiyor, Mardin'de birçok bölgede, mntkalarada yaşanacak gerçeklik budur. Botan, bu kadar büyük bir güçle, karşı karşı eleştirisi alanı tutabilir. Tuttuğunu derinleştirir; birçok savunma tedbirini katar, saldırı pozis-

taktikler, her alana özgü yaklaşımlar karıştırılmadan geliştirilebilir. Alan değerlendirilmeleri, bu açıdan çok önemli; araziyi bölgeler temelinde ayırmaları tabii tutmak, savaşın geliştirilmesi açısından önemli bir aşamayı teşkil ediyor. Bütün Botan, hatta buna Behdian da dahildir. Hele özellikle Kuzey kısmı daha elverişli bir kurtarılmış bölge imkanı verir. Aslında bunlar, geçmişte yerine getirilmesi gereken görevlerdi. Savaş-

sim'in bir bölgesini de dahil edebiliriz. Boydan boya Kiğı, Bingöl'ün kuzeyi, Karlova, Erzurum, Erzincan'a kadar ulaşılabilecek elverişli alanlar böyle bir bölgeye dönüştürülebilir. Arazi uygun, karargah düzenleniminin yerleri belirler. Gücü de, donanımı da yeterlidir. Yani ike ana karargaha bağlı iki kuzal bölge, çok rahatlıkla geliştirilir.

Dersim için de böyle iki bölge geliştirmek artık imkan dahiline gir-

Düşüncesiz, doktrinsiz ordu mümkün değildir. Köylü rastgeleliğiyle, köylü kurnazlığıyla bu işin altından çıkmaz. Yine aydın hafifliğiyle ve örgütün sırtından yaşama tarzıyla yaşanılmaz

şsa sağ yaklaşımın on yıldır bizi ne-reye getirdiğini ve bugün Botan'ın bir kesiminin biraz taktik yürüme işlemlerinin nasıl sağlanacağı göz önüne getirilirse, tam bir gerilay girilmesi durumunda bu alanlar kurtarılmış alanlardır.

Botan-Behdian için olduğu gibi, Garzan için de çok rahatlıkla bu planlar geliştirilebilir. Garzan'ın da yine benzer iki hattı, kurtarılmış bölge, kızıl bölge esasına göre düzenlenebilir. Kuzeyde Mutki, Sason, Kozluk, hatta Muş'a kadar yönelen kısım vardır; oralarda bir kızıl bölge yaratma işine gidilebilir. Bunun için koşullar epey elverişlidir. Yine güneyde Hizan, Tatvan, Şirvan, Baykan gibi yerlerde de bir kurtarılmış bölgenin geliştirilmesi zor değildir. İki temel bölge ve buraya bağlanmış iki bölge, iki bölgeyi, iki ana karargahlı gerilla bölgeleridir. Arazi mükemmel, güç mükemmel. Artık komuta tarzı, işleyiş, alanı adım adım tanıma, adım adım işgal etme, denetleme günlük işlerdendir. Sınırlar meselesini, adım adım yayılma meselesini mevcut komuta tayin edecek. Bunu her komutan, çok yetkin bir biçimde yapacak durumdadır.

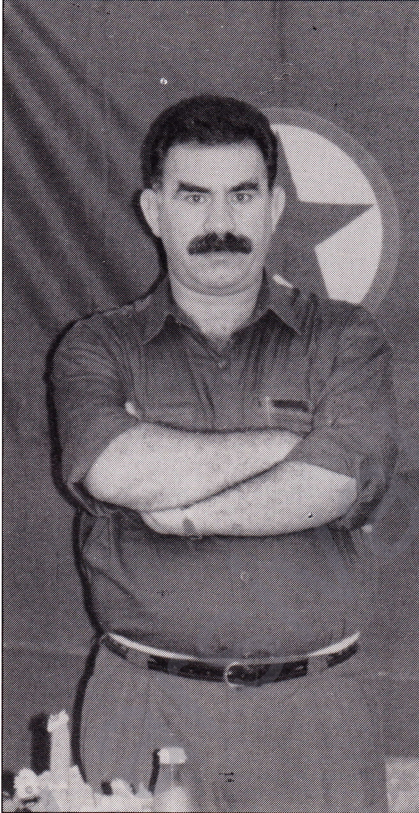
Aynı durum Amed'de yaşayabilir. Zaten geçen yıl biraz yaşamaya çalıştı. Fakat biraz yanlışla yaklaştı. Bölge tutmak isteniyordu. Aslında doğrudur, bölge tutulabilir ve bazı sonuçlar da alınabilir, ama genel düzey bu kadar gelişmemiştir. Yani ülke çapında durumlar biraz değişti, kendi başına uzun süre kaldıramazdı. Savaşı bu kadar geliştiremezlik, dolayısıyla sakıncaları vardı, oturmak için. Oturmak için düzelttilmesi gerekiyordu, bu düzeltmenin de geçtiğimiz aylarda yeterince yapılmamasının kayıplarına karşılığında görüldü. Yaratıcı yaklaşılma, ülke genelindeki durumla kıyaslanıyama durumu var. Ayrıca birimler de gereken birçok eksikliği var, özellikle eğitim eksikliği çok önemli. Yine alan hakimiyetini yeterince geliştiremiyorlar, düşürüyorlar, nedeniyile tam geçiş yapılamadı ve bu aşamada darbeler yenildi. Ve gerçekten eğitimsizlik, komutayı denetleyememe ve araziyi doğru değerlendirilme durumu rol oynadı. Belli ki, kızıl bölge, orada da işlerin trimandırılması, ya alanların tekrar tam bir gerilla alanına kavuşturulmasıyla mümkündür. Yani bir kızıl bölge esmisi, burada da rahatlıkla tutulabilir. İki ana bölge, iki ana karargahlı sanırım bu sağlanabilir. Güney'de Genç, Kulp, Lice, Palu, Dicle, hatta buna 4. Bölgeye kadar da yayılma eklenebilir. Yani kızıl bir bölge haline dönüştürülebilir. Kuzeyde de bunun koşulları vardır. Kuzeyde Orta Bölge'ye de kısmen dahil edilebilir. Hatta Der-

mişler. Güç yeterliliği, alanlara ulaşma, deneyim bakımından rahatlıkla bu hedefe ulaşabilir. Yine buray da Kuzey ve Güney hattı biçiminde ele alabiliriz. Kiğı, Pütümür, Nazımise, merkez, Ovacık arazi zaten şimdiden bir ana karargaha dayalı kızıl bölge durumundadır. Güney hattı Ovacık, Hozat ve yeni açılan Koççiri hattıyla, Erzincan'la birleştirilirse, bir kızıl bölge olarak değerlendirileceği anlaşılabilir.

Bunun dışında ara bölgeler ve karşık bölgeler vardır. Gerillaların takım düzeyinde olduğu, fakat pek araziye denetleme, arazide uzun süreli çatışmaya yapma durumunda olmadıkları bölgelerdir. Vur-kaç taktikleriyle, gizli, hareketli bir tarzda gerillanın sonuç aldığı bölgelerdir. Böylece ana bölge niteliğinde de olabilecek yerler var. Hemen her eyaletin durumu böyledir. Ve bazı eyaletler de tümüyle böyledir. Mardin, GAP böyledir. Serhad'ın durumu daha değişik; Serhad'da kurtarılmış bölge olabilir. Tendürek, Ağrı, Büyük Ağrı, Küçük Ağrı kurtarılmış bölgeler olarak, yani ikiye bölge ana karargahlar olarak rolünü oynayabilir. Yani oranın da kurtarılmış bölge geçeceği, zayıf da olsa, gelişmesi imkan dahilindedir.

Diğer bölgeler, az çok gerilla bulunan, fakat kızıl bölgelere göre hareket tarzı, eylem tarzı olmaması gereken bölgelerdir. Gizli, oldukça hareketli olabilecek başkında da, pusuda ve uzun vadeli çatışmalardan kaçınacak, güçlü birimlerle olacak bölgeler tarzıyla geliştirilecek bölgelerdir. Cephe çalışmaları bunlarda yoğundur, biraz daha ağırlık verilir. Yine milis birlik oluşturulabilir. Kızıl bölgeler, aynı zamanda iktidar bölgeleridir; oradaki halk da tam denetimdedir ve artık halk iktidarıyla işler yürütülür.

Bayaz bölgeler diye tabii ettiği milis alanlar, düşmanın merkezlerini, düşmanın günlük denetiminin tam olduğu yerlerdir. Buraya da sızma ve tam gizlilik biçiminde girilir; aniden girilir, eylem yapar çıkılır. aniden birimler de tamamen gizli çalışan birimlerdir. Burada gerilla olmaz; her ne kadar "şehir gerillası" diye bir deyim varsa da, aslında "şehir gerillası" diye bir gerilla yok. Orada gerillanın varlığı için hazırlık yapılır. Orada da milis hazırları, bazı keşif birimleri, bazı gizli örgüt birimleri oluşturulur; gerillanın darbe vurma işi için. Yani silahlar dışarıdadır, "şehir gerillası" esprisiyle girmek sakıncalıdır, doğru bir biçim değildir. Ama örgütsel hazırlık yapılır, keşif, istihbarat yaparlar; gerillaya bağlantılı olarak eylemler orada böyle geliştirilir. Bunun yanında halk örgütlenmesi, cephe örgütlenmesi ve halkın

almadığı mı, savaşta tıkanma olur, beklenmedik bir durumda da karşılaşılabılır. Yani savaş artık tam bir doktrindir; tabii günlük olarak beyni, yüreğe hükmeden anlayış ve tutumdur. Çok iddialı, çok yoğun olan, işi biraz ilerletebilir. Genel bilgiyle, yoğunlaşmamış bir kişilikle komuta gücü savaşta geliştiremez.

yonları aldirabilir. Buna göre lojistik yerleştirir; ki, bütün bunlar imkan dahilindedir. Bir yandan eğitim, bir yandan birliklerin sıklıkla savaş noktalarına çekilmesi, eğitimcilerin bölge aşılması hep imkan dahilindedir. Gücün alan, bölge, mntkalaraya kaydırılması, günlük değerlendirilmeler artık imkan dahilindedir. Nereye ne kadar büyük güç yerleştirileceği belirlenebilir. Saldırı da gerçekleştirilebilir. Botan'da buna ulaşmış, 1000 kişilik güçle bir saldırı olayını da düzenlemek artık imkan dahilindedir. Veya düşmanın bir operasyonunu 1000 kişilik bir güçle karşılamak imkan dahilindedir. Bu, bir hareketli ve gerillayla da birleştirilmesi bir savaşa 2-3 gün de sürdürebilir, bir hafta da sürdürebilir. Bunlar imkan dahiline girer.

Örneğin; beyaz bölgelerde bazı saldırılar gerçekleştirilir. Karşık bölge yine düşmanı tam kuşatmaya alabiliriz. Tabii ki, bu bölge ayırma koşullara göre daha iyi yapılabilir. Kızıl bölge, Karşık bölge, beyaz bölge ayırma düşüncüleridir. Birçok alanımız için bu şekilde bölge ayırılması gitmek gerçekçidir. Her alana özgü

siyasal etkinlikleri bu merkezlerde devreye sokulur.

Gerek askeri, gerekse siyasi savaşımı böyle geliştirmek mümkündür. Bunlar, bilinen genel doğrulardır. Hiç şüphesiz her eylet kendisi sonumuna, arazi itibarıyla de böyle değerlendirilmeye tabi tutulak, nereye nasıl anılan vereceğini, nereye nasıl yönleneceğini çok iyi bilir.

Yönetim demek, komutanlık demek; savaşta sürekli her yönüyle değerlendirilip ilerlemeyi sağlama gücünde olmak demektir. Ama kendinizi bakın, aslında bizim burada değerlendirebileceğimiz birçok hususa genel düzeyde bile yaklaşmadığımız, bilginiz de olsa, ilginiz de olsa bunun çok sistemsiz olduğu, bir doktrin haline gelemediği, özellikle yetkin bir yoğunlaşmaya, yetkin bir emir-talimat düzeyine kavuşmadığını göreceksiniz. Böyle bir konumu elde etmek, emir-komuta düzeyine tam geçmek mümkündür. Emir-komuta düzeyine gelmek, ordu gücünü kurmakla mümkündür. Ordu olmayan emir-komuta gücü olması saçmadır. Ordu gücünü yaratmak için, kendinizi müthiş vereceksiniz; her komutan kendi ordusunu oluşturacak. Bunun için eğitimi tam verecek, araç-gereci ve her türlü ihtiyacını, moralini yüksek düzeyde verecek. Ondan sonra böyle meselelere el atabilir, bölge yaratabilir.

Savaş gerçeği, en acımasız gerçektir. Bu gerçeğe tam hakını, ancak çok iddialı, çok tutkulu, her şeyini ortaya koyabilen önder kişilikler verebilir. Şikayet kabul etmeyen, eksiklik "kaderdir" deyip önünde yatmayan, her şeyin üzerine yürüeyen, çözümlenemeyen kişiliklerle bu savaş geliştirilir, bu iş ilerletir. Bunun bilgisi var, sınırlar, olanaklar küçümsenemez; kendinizi veriş tarzınızı, sorumluluk anlayışınızı, biraz da beyninizi çalıştırma meselenizi hallediceksiniz. Yani bu, gerektiğinde sabaha kadar veya gece-gündüz düşünülerek halledilebilir. Düşüncesiz, doktrinsiz ordu mümkün değildir. Köylü rastgeleliğiyle, köylü kurnazlığıyla bu işin altından çıkılamaz. Yine aydın hafifliğiyle, aydın yetersizliğiyle, aydınların kendini kandırması ve örgütün sırtında yaşama tarzıyla yaşanılmaz. Şimdi birçok sorumlu ögemizin durumu biraz böyle; köylü öğeler, köylü kurnazlığını geliştiriyor. Aydınlar da köylü öğeleri kullanma kurnazlığı peşindedir. Birbirlerinin eksikliklerini giderme veya birbirlerini iyi değerlendirip birlikte götürmeyi bir türlü akıl edemiyorlar. Aslında aydın kim, köylü kim pek belli değil. Hepiniz köylü sayılırsınız veya hepimiz bir yerde parti öncüsü olduğunuz için aydınınsınız, yani sınıf aydınlarınsınız, çünkü bilinçlisiniz. Komutanlık köylü özelliklerin geliştirilmesi değildir. Yine siyasal sorumluluk, zor sorunlardan kaçınmak, kendinizi hep de-mağoyla yaşatmak demek değildir. Yakıcı görevler var, ona köylü de

eylemlilik geliştirilecek koşullardan yoksunuz. Ama halen gerek eğitim, gerekse günlük yönetim tarzında, bu işleri kesinlikle sizin yürüttüğünüz gibi yürütmüyoruz, sizin denetlediğiniz gibi denetlemiyoruz. Benim yanınızda, öyle sizin yanınızda olduğu gibi bir eksiklik, bir kendini verme, bir emir-komutaya gelme, en önemlisi de duyguyu tutkusu zayıf olma ve bir kaçış olayı meydana gelmiyor. İlgili yüksek, ruhuna kadar yükledi diyor ve bir de bunu zorla yapıyoruz. Sunduklarımız bunu takdim ediyor. Gönülden kazanıyor kısaca, gönülden katıyor ve memnun oluyor, dolayısıyla yeteneklerini harekete geçiriyor. Hiçbir işi zorlamayla yapıyoruz. En zor işi bile büyük bir özveriyle yapabiliyor. Şimdi bu bizim tarzımız; ilgisi yüksek, tutkusu yüksek. En ufak olanaklarını bile kemmel ediyorlarsın, herkesi her yönüyle aydınlatırsın, kusur bırakmayan bir çalışma, kabul edilebilir, katılabilir bir çalışmadır ve bu bence

öncüleri, savaşta önderlik geçceğini şahıslarında en iyi temsil eden kişilerdir. Bu olmadan, ordulaşma ve savaşın gelişmesi ilerletilemez. Bazı öğelerimiz, öncülleri vasıflarıyla bağdaşmayan özelliklerini konuşturuyorlar. Eğitimi, örgütlemeyi, planlamayı yapmazlar ve bu, kayıplara yol açıyor. İyi bir parti kişiliği bütün bunları önleyerek gelişmeye yol açabiliyor.

Kızıl bölge esprisi, Garzan, Amed, Dersim ve Serhad'da da rahatlıkla oturtulabilir. Bunun için koşullar oldukça elverişlidir. Her eylete iki ana bölgede dayalı iki ana karargahla bu rahatlıkla sağlanabilir. Buralarda kurtarılmış bölgelerin geliştirilmesi zor değildir. Arazi mükemmel, güç mükemmel. Artık komuta tarzı, işleyişi, alanı adım adım tanıma, adım adım işgal etme, denetleme günlük işlerdendir.

Parti önderlik geçceği biraz uygulanmış, bunu temsil edenler keşin başarılı oluyorlar. Demek ki önderlik, savaş ve ordu işlerinde hayattır. Ve en üst düzeyden en alt düzey kadar herkes bu yürüyüş ve

önderlik gerçeği değil, herhangi bir sınıf gerçeği değil, bizim gerçeğimiz işleri ilerletebilir. Buna proleter veya emekçi sınıf gerçeği diyelim. Sömütlaşmasını böyle yapmıştır ve bu da tarihi olarak kendini kanıtlamıştır. Onunla oynamak onu kullanmak yerine ona hakkını verecek, layık olarak, zaferi en temel bir etken biçiminde rolünü oynatarak sonuçta gi-

birçok şehir var; mesela bir Batman fazla örgütlü olmadığı için, düşman tarafından nasıl kullanıldığını biliyoruz. Aslında burayı düşmana çok pahalya paltalabilir bir hale getirmek gerekir, ama örgütlenmesi de. Ve sayısız ilçe böyledir. Birçok köy fazla örgütlü değil, düşman da zaten biraz buraya yöneliyor. Buralara ilişkin eylet komutanlıklarının kapsam-

lı görevleri vardır.

Lojistik ihtiyacınızı çok zengin karşılayabilseniz yıllık karşılayabilirsiniz. Ayrıca çok değişik bir şekilde yerleştirilebilirsiniz. Yani düşmana kapılmayacak biçimler var. Sık sık düşmanın eline geçecek yerlere yerleştirilmelidir. Yani geçmişte çok ucuzca kaybedildi. Evet belirtmeye gerek yok; bunları nasıl en iyi korursunuz, artık bu konularda da bizi isyan ettirecek durumlar olmamalı.

Ele alabileceğimiz temel sorunlar bunlardır. Bu hususlar karşılıklıdır, savaşın büyümesini isten bile değildir. Büyükmekten de çekinmeyelim diyoruz. Düşman, şiddetli tirmandır, öldürmek istemiyor. Tirmandır, öldürmek istemiyor.

Sizin önünüzde bazı rakamlar kuruldu. Bu rakamlar her an tirmandır, tirmandır mümkündür. Rakamın tirmandırılması da, savaşın tirmandırılması da önemli bir nedendir. Sayı geliştirmeden savaş geliştiremezsiniz. Hatta kendinizi bile koruyamazsınız. O aşından zaten eğitim gücünüz de ortaya çıkmış; birçok insan eğitimle yeni katılmaları geliştiriyor. Genel katılmaları ve özel yollarla katılmaları zordandır. Verilen bazı rakamlar vardı, o rakamların üzerine çıkın. Zaman zaman ikiye katlayın.

Yönetimlerin alanlara, hatta muntakalara kadar değerlendirilme gücünde olması gerekir. Dönemi biraz böyle değerlendirin dedik. Biraz değerlendirin; hazırlıkların yoğunlaştı. Ve sanırım bir ileri adı daha atılacak. Yine de acele edin demiyorum, ama kaybedilecek bir saatimizin bile olmadığı da açık. Çünkü düşmanın terörü, öyle basite almamak bir durumda değildir. Katılmaları öyle kolay sineye oturtulacak bir durumda değildir. Adam kesin imha peşinde ve bunun ancak savaşla tirmandırma, gücü korumakla boşa çıkarılabileceği ve tarhin bu en önemli kesitinin lehte sonuçlandırılacağı açıktır.

Başta komuta ve savaşçılar için üzere bütün yapımı bu öğeler temelinde önümüzdeki döneme yaklaşım gösterecektir. Buna göre bir hazırlık yürüme, savaş tirmandırma işini bütün benliyenliği, yetenekleriyle ayaklandırarak katılacak ve mutlaka kazanmayı bilecektir. Çok bilinen bu hususları, böylece tekrar vurgulamamızın nedeni, işin hafife, tam tersine alınmaya mahal bırakmadığı, tam tersine herkesin kendine ne biliyorsa, böyle bir yürüyüş için kaçınılmaz olduğu, kendine verdiği söz, çevresine ve yaşamına gösterdiği saygının tek gereği böyledir. Birçok düşünce de hiç kimse, hiç kimseden herhangi bir çıkış, bir kurtuluş umudu beklemesin. Ümit kendisindedir, çare kendisindedir. Onu da, yeteneklerini ayaklandırarak gerçekleştirir.

Biz bu temelde tekrar bütün komuta yapımı ve savaşçılarımıza başarı için ne gerekiyorsa elye yaparık, öyle davranarak kazanılmaları diyoruz, selam ve sevgilerimizi sunuyoruz.

başarıların esasını teşkil ediyor. Yani önderlik tarzını insanımızı değerlendirme, insanımızı harekete katma, bütün koşkusunu belirlemeye hayati bir rol oynuyor. Birçok komuta yapımına acaba önderlik tarzını ne kadar benimsedikleri, ne kadar uyguladıkları tartışmalıdır. Ve hatta bizim

vurus tarzıyla savaşacaktır. Parti öncülleri, "partiliyim" diyenler bunu sağlamaktan sorumludurlar. Bu tartışmaz, çoktan kadro düzeyinde onların görme veya çok anlamlı biçimde bu gerçeği temsil etmeleri gerekir. Ve hiç kimsenin de önderlik gerçeğiyle oynamaması hayattır. Bu konularda da kendinizi düzeltmeniz gerekir. Birçok komuta öğemizin, yönetim öğemizin bu noktada verdiği söze tutarı bağl olmayı bilmesi lazım.

Hiç şüphesiz parti öncüllüğünü, parti önderlik geçceğini böyle sağlamak el almalısınız. Ve bu da savaş geliştirme imkanı veriyor. Yani savaştan en temel geliştirme nedenlerinden birisi önderlik geçceğini mümkün uygulamaktır. Taklit ederek olmaz, boşça çıkararak olmaz, keyfe dönüştürerek olmaz. Kürdistan'da, önderlik geçceğini doğru kavranması ve uygulanması olmadan bir yaprak bile kıprıdlatılmaz. Savaşta 24 saat bile sağlamsız.

Bütün bunları, en üstten en alt düzeyde kadar herkesin iyice kavraması gerekir. Bu Kürdistan'daki devrimin bir kanunudur. Herhangi bir

ak ilerleyemeyeceğimizin farkında olmalısınız.

Koordinatlerden takımlara doğru inildikçe daha yaygın bir biçimde ve ileri düzeyde ağır subjektif yanlışlar yaşanıyor. Başarmak zorunlu yetindesiniz. İyi komuta özelliklerini biraz ihtiyacınız var ve o da bizim gerekleştirdiğimiz ve başarısı kanıtlanmış özelliklerle mümkündür. Sağa-sola yatmadan, şu veya bu biçimde boşça çıkarmadan, sıkıcı-baskıcı olarak da görmeden savaşı özgürlüğün ifadesi, başanım ifadesi biçiminde en rahat gönüllü ilişkilerin temelinde alak, bir de bu yönüyle kendinizi tamamlayın. Savaşta özellikle komuta düzeyinde geliştirilmenin en önemli eksikliği gidirmiş olarak muazzam bir gelişme, savaş tirmandırma, orduyu geliştirme imkanı verecektir.

Halkla ilişkiler meselesi, bilmen lojistik meseleleri vb. iyi düzenlenecek. Ayrıca cephe faaliyetlerine, milis çalışmalarına anlam vereceksiniz. Halk örgütlenmesi biraz iyi olmasın rağmen, milis çalışmalarını fazla geliştirilmemiştir. Elimizde olan

Beyaz bölgeler diye tabir ettiğimiz alanlar, düşmanın merkezleridir, düşmanın günlük denetiminin tam olduğu yerlerdir. Buraya da sızma ve tam gizlilik biçiminde girilir; aniden girilir, eylem yapılır ve çıkarılır. İçteki birimler tamamen gizli çalışan birimlerdir. Orada gerillanın vurup çekilmesi için hazırlık yapılır. Milis hazırlarını, bazı keşif birimleri, bazı gizli örgüt birimleri oturtulur; gerillanın darbe vurması için.

yürür, aydın-şehitri de yürür. Bu parti çizgisinde, partinin önderlik gerçeğinde kesin birleşsinler. Biz de bu işleri götürmeye çalışıyoruz. Sizinizi kadar olanaklar yok, sizinizi kadar

tarzımızla taban tabana zit bir yaklaşımla uzun süre korudukları biliyoruz. Önderlik olayına bağlılık gerekir. Savaş olayı, önderlik ölçüleri sağlanmadan geliştirilemez. Parti

Bugünkü konuşmamızda; önümüzdeki günlerde geliştirmeye çalışacağımız eylem ve savaş çizimlerini bazı genel özelliklerini değerlendirmeye devam edeceğiz. Düşman yaz operasyonlarından beklediği sonucu alamadı. Bizim taktik girişimlerimiz yazın yapılması gereken operasyonları en az kayıpla boşa çıkarmaktı, bu anlamda başarılı sonuçlar alındı. Mevcut kayıpların da doğrulara ters düşmesinin sonucu olduğu, taktik hatın esas itibarıyla doğru olduğu, yetkin uygulanmasında başarılı olabileceği anlaşıldı. Ama dikkat edilirse, bu savaşta arzuladığımız büyük açılım ve gelişme sayılmaz. Düşmanın son operasyonları biraz da bu geçiği sürdürmek; yani taktik açılımı, savaş gelişimini sınırlandırmak içindir. Her ne kadar imha amaçlı operasyonlardan bahsediyorsa da, kendisi de buna fazla inanmamaktadır. Daha çok savaşı önleme tedbirlerini geliştirmektedir. Bu, hem halkın mücadelesini sınırlandırmayı, hem de gerillanın açılımını engellemeyi amaçlıyor. Bunu iyi bilmek gerekir. Dolayısıyla bizim için sorun, bu savaşı önleme taktiklerini geçersiz kılmak, savaş geliştirmeyi, orduyu inşa etmeyi ve büyütmeyi, planlamayı çerçevesinde bütün hızıyla sürdürmektir. Bu anlayışı biz barahala birlikte geliştirmek istiyoruz. Hazırlıklar yetersiz olduğu için süreci uzatlık. Yaz süreciyle hayata geçirmek istedik. Kısmen hata geçirdik. Fakat halen ordu inşa ve savaşı geliştirme; mevcut operasyonları da göz önüne getirdiğimizde, arzulanan seviyenin gerisindeyiz.

Hiç şüphesiz bunun başka yan nelerden de vardır, özellikle muazam eğitim yetersizliği, güç düzenlemesi, güç yerleştirilmesi, komuta kullarını, birçok alan düzenlemesindeki ölümsüzlük veya yeterince alan ağırıklarının değerlendirilmesi, zamanında yetişememe, en önemlisi de yönetiminin olumsuzluğu, en üstten en alta kadar yetersizliği, yaşaması. Bu arada itibarlat, itibarlatı ekiklik yan etkiler olarak, savaşın fazla gelişmemesine etkili olmuşlardır. Şüphesiz bunları, sizler de oldukça değerlendirebilir ve gelişim sorunları üzerine kendi somutunuza göre cevaplar arıyorsunuz. Biz burada somut plan ortaya koymayacağız. Bu, hem biliniyor ve hem de kendi somutunuza özgüdür; biraz da gizli gelişmek zorunda; eylem planlarını çok itinalı, çok gizli geliştirmesi gereken hususlardır. Ama bizim söylemek istediğimiz; savaşın genel gelişim perspektifidir.

Biraz daha ilke somutuna baktığımızda ve özellikle hükümetin içinde bulunduğu durumu değerlendirdiğimizde; ayırt edici özellikler var. Diğer hükümetlerde olduğu gibi, bu hükümetin de bütün kaderini, Kürdistan'daki savaşın bafinesine bağladığı açıktır. Başka bir meseleye el atması ve sonuç alması mümkün değildir. Meseleyi birinci sırada ele alma ve Türkiye'nin kaderini buna bağlama, diğer hükümetlerde olduğu gibi, bu hükümetin de en son sınırına kadar yaklaşım gösterdiği bir husustur. Kaldı ki hükümetlerin de ötesinde, devletin bunları kendi varlığı için bir kader meselesi yaptığı, mevcut geleneksel politikamızın tükünmesini en çilgin kontro eylemlerine sonuçlandırma istediği ve bu anlamda devletin bütün temel kurullarını; parlamento, anayasa kuruluşları, yargıtay, Anayasa Mahkemesi; partiler ve diğer bütün bürokratik kademeleri; yine ordunun durumunu mevcut savaşa göre ayarlamıştır. Hükümet komorindeyale adeta görülmüş; özel savasını planlamasının emrinde harekete geçmiştir. Eskiden de böyleydi, ama şimdi açığa çıkmış, yani kendini cephe birliği biçiminde yü-

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın savaş karargahlarına talimatı:

Mevcut savaşın seyrine göre kurtarılmış bölgelere yönelmek mümkündür

zeye vurmuştur. En son, Mehmet Sincar'ın katline görüldüğü gibi, hiçbir yasa tanımadığını kendi içine kadar yasatmadığını göstermiştir.

Demirelin 1 Eylül konuşması, halkın tehdit edilmesi ve legal faaliyetini, kontra eylemlerle cezalandırılacağı biçimindedir. Ve bunu uyguluyorlar. Daha da geliştirilebilir. Fakat bunun bir politik tükünüş olduğu ve bununla fazla ilerleyemeyeceğini de biliyorlar. Tam çıkmaz denilen bir olay var. Kışa kadar biçtikleri bir ömür var; kışa kadar sonuç almak istiyorlar. Tabii ki, bu bir planlamadır. Sonuçlarına bakıp yeni birtakım planlamalar yapabilirler, belki yumuşayabilirler, belki ateşkes gibi meseleleri ön plana çıkarabilirler veya dış kaoyununun da durumunu göz önüne getirerek bazı yanlışlı çabaları geliştirmek isteyebilirler. Yani Mart seçimlerine ya tam ezerek, ya da tam bir ateşkes havası yaratarak gitmekle karşı karşıya olduklarını bilmek lazımdır. Bizim ise buna karşı -ki buna kendileri topyekün savaş diyorudusavaşı, her düzeyde geliştirmemiz, bütün mücadele yöntem ve araçlarını devreye koymamız ve temelinde gerillayı, gerilla ordusunu ve savaşmasını sürdürmüzdür.

Bunun dışında sorunlardan fazla bahsedilemez. Savaşı geliştirmek için her şey var. Dış ortam, itibarlat ve halk desteği savaşın geliştirilmesine oldukça uygundur. Bir gerilla savaşımının mükemmel gelişmesi için temel üç alanlarını tutmakta alımlı toplu ihtiyaçlarının karşılanması kadar, hemen hemen her şey yitirdi.

Yine mevcut nicelik sayısı, bir savaşı geliştirmek için idealdir. Kadro komuta gücü oldukça bilincidir ve bir orduya yeterlidir. Sayısı 50 bine tirmandırnsak bile mevcut kadro bunu yapabilir. Tabii bunun şartı, bir türlü kendini veremeyen, yani savaşı geliştirmeyi ve ordusunu sağlamayı kendini veremeyen alıslagelmış kadro düşkünlüğünü, komuta yetersizliğinin giderilmesidir. Yine ortaya çıktı ki, aslında savaşı iyi savaşıyor, savaşçıda fazla kusur yok, kusura eğitimsizliğidir; şüphesiz eğitimsizliği de komutan giderir. Bunun olanaklarının her yerde olmasına rağmen savaşıcıyı eğitime, biraz daha iyi savaşıcıya eğitime sorumluğu; her düzeyde, her kademede, her alanda layıkıyla yerine getirilmeyi.

Savaşın bir sanat olduğu, bu sanatın icra edilmesinin ustalık gerektirdiği açıktır, en kaba yaklaşımlarla karşılaşıyoruz. Gerek planlamada, gerekse yürütmeye akıl almaz hatalar yapıyor. Askeri çizimizin bütün tartışmalarını, bir eylemi veya bir savaş tarzını nasıl siyasi temellerle, nasıl gelişim seviyesine bağladığımız açıktır. Bu amaçla birlik düzenlemesi, değer harcannması nasıl ve ne kadar güç alınır, çok tartışılmasına rağmen halen yönetimler, komutanlıkların bir eyleme nasıl yaklaşıyor, bir eylem nasıl planlanır; artıları, eksileri nelerdir, buna ustaca yaklaşıldığını iddia etmek zor. Eylemde rastgelelik var, verimlilik fazla göz önüne getirilmiyor. En önemlisi de hedefin büyüklüğüne göre güç gereçleri dikkate alınmıyor. Hangi hedef, hangi güç ve hangi araçla, hangi hazırlıkla, hangi sürede üzerine yürünebilir bir hedeftir anlayışı, aslında bizim komuta yapımızda yerleşmiştir. Her komutanın rastgele hareketi oldukça kayıplara yol açmıştır. Keytle göre hedef seçme, hareket ve savaş tarzı belirleme yaygındır. Planlamalar genel düzeyde kalıyor ve bir de bütün komuta yapısına özümsetilmemiş oluyor; bu da koordinelere görevlerini layıkıyla yerine getirmesinden kaynaklıdır. Komuta yapımız,

özellikle takım düzeyine kadar kendilerini plana kavuşturmamıştır. Genelde ne söylenirse, onu yapıyorlar. Halen inisiyatifleri sınırlı olduğu gibi, üst düzey planlamasını da aslında özümsememiş değiller ve yaratıcı uygulamıyorlar. Koordinelemde de bunda payı az değildir. Alt düzeyin elini kolunu biraz tikiyorlar; inisiyatif tanımadıkları gibi, kendi üst düzey talimatlarını da uygulamıyorlar. Çıkamaz biraz burada.

Botan, bu kadar büyük bir güçle, karşı karşı alan tutabilir. Tuttuğunu derinleştirir; birçok savunma tedbiri kadar, saldırgan pozisyonları geliştirebilir. Gücün alan, bölge, mntkalara kaydırılması, artık imkan dahilindedir. Nereden ne kadar büyük güç yerleştirileceğini belirleyebilir. 1000 kişilik bir ordu gücüyle düşmana saldırı düzenlemek ve 1000 kişilik bir güçle düşmanın operasyonunu karşılamak artık imkan dahilindedir.

Yoğunlaşılması gerektiğini söyleyelim. Bununla biraz ordusuzmanın niteliksel gelişmesi sağlanabilir. Gerçekten her birimizden, azami verimlilikle çalışsa da şurada kalsın, asgari verimlilik düzeyi tutturalmıyor ve bir de ucuza kabaya açık bir anlayış ve tutum içerisinde bulunuluyor. Her an kendini harcayabilir, bir çok verimsiz bir eyleme yönelebilir, her an umulmadık bir duruma kendini karşı karşıya bırakabilir. Neden? Çünkü plansız. Neden? Çünkü hakim değil, gerillaya tam ulaşmamıştır. Bu konuda alt denetim gücü olmayor, üst denetim gücü olmayor; tam bir ordu disiplini oturtulmuş değil ve bu da verimi düşürüyor.

Bu durum, bu yaz süresinde biraz ortaya çıkmıştır. Bunun da büyük bir gerekliliği vardır, herkesin ordusuna meselesini temel mesele yapmasıyla, bu işi nasıl ilerleteceğini düşünmesi asılabileceğini başlangıçta defalarca vurgulamıştık. Yani biz sadece koordinelere bağlı, onları din-

leyen bir yapının ordu olamayacağını biliyoruz. Böyle bir ordusuzlama bir insan örgütü gibi olur ki, bu örgüt de gerillaya dayanamaz, çatışmalardan fazla sonuç alamaz. Bunun da birçok sakıncası ve yetersizliği ortaya çıkmıştır. Bir gerilla bölgesine -eğer tam iyi bir gerillaya- düşmanın bir operasyonu çok pahalıya ödetirilebileceğini defalarca söyledik. Aslında bu özelliğe epey yatkın olmamıza ve buna epey yaklaşmamıza rağmen tam uygulamadığımız için "fırsatı kaçırdık", "silahı almadık", "imhadan kurtulduk" gibi söylemler oluyor ki, bunun da nedeni, yapının tam tarzi tutturulmaması, buna kendini tam verememesi ve boşlukların olmasıdır. Yani ordu işleyişimiz, ordu yoğunlaşmamız mevcut imkanlarımızın gerisindeydi. Komuta düzenlenmesi komuta yoğunlaşması, özellikle bu konuda savaşçıların gerisindeydi.

Biz bu konuda niteliksel büyümenin çok ileri olabileceğini, mevcut nicelikte çok iyi gelişiminin sağlanabileceğini iddia ettik. Gücün cesaret, fedakarlık durumu, dayanma gücü on kat daha fazla eyleme geçirdir. Müthiş alan savunması yapabilir; hareketsiz savaş verebilir. Aslında birçok değişim eyleme açıktır. Ama komutanın değerlendirmesi, seferber edemeyişi, koruyamayışi bu verileri olumlu özellikleri işleme yapıyor. Bunun da orduyla büyük bir aşkla, büyük bir tutkuya en ince ayrıntılarına kadar ilgilenmekle, bu "işe varım" diyenin, "iddialıyım" diyenin kendini vermesiyle asılabileceği ortadadır. Rastgele, soylu, ilgisiz yaklaşımlarla, tutkudan uzak, ilgisiz zayıf, ayrıntıya hıkmemede, bütün sorunlarıyla çok canlı ilgilenmede yetersiz bir komutaya aşılamaz. Mevcut bir çok komuta gücümüzün çok genel kaldığı, kendisini de ordusuzladığı, bir komuta kişiliğine ulaşamadığı, orduda "Baik baştan koker"; komuta, temel oranda böyleyse, yapının da fazla ordusuzlamayacağını belirtmek zor değildir.

Dolayısıyla gerek işleyen bir komuta yapısı; hem üstten, hem alttan

denetlenmekle, ama inisiyatifi de mükemmel kullanan gerillayı iyi anlamakla mümkündür. Ne silahlı propaganda, ne başlayan gerilla, ne de düzenli ordu şemalarının düşüsmek gerekir. Bu, her alanın oldukça yaklaşıyor; düşünmesiyle bulabileceği, yarabileceği bir sonuçtur.

Nicelikimiz, istediğimiz savaşı geliştirmeye yeterli olmasınla birlikte, eğitim yetersizliği, en önemlisi de komutanın orduyu inşa ve savaşı geliştirmeye yaşadığı biçim noksanlığını, yoğunlaşma eksikliği, ilgi-tutku zayıflığı, nedensiz, meselesi, araçlar meselesi, güç, meselesi; hangi hedefe hangi güç, hangi yöntemle yaklaşım meselesi çok büyük bir uğraşı haline getirilmediği için; bu konuda gerek yönetmelik düzeyinde, gerekse bireysel inisiyatif ve yaratıcılık fazla hayata geçirilmediği için savaşın ve ordusuzlaşma gelişmesinde sınırlı kalınmıştır. Bunun işleyiş, kendi içindeki alt-üst özelliklerini

Devam 26. sayfada